

365. poglavje.

Žrtev puščave.

Od prostranega pogorja, kjer bivajo Navaji, do strašnih pečin, ob kojih vznožju vali veletok zahoda, Kolorado, svoje peneče valove, se širi neizmerna planjava, na katere površju je videti komaj sled kake rasti. To je strašna Kolorado-puščava, katere se celo divji Indijanci po možnosti ogibajo.

Le slabotni žajbeljnovi grmiči, kakor velikanske od vetra raztrgane kakteje pokrivajo tu pa tam peščena in skalnata tla, katera le redkokedaj zazelene, komaj da se prežive zveri puščave, volkovi in jagvarji, neukrotljivi stepni konji in drugi.

Zahajajoče solnce je stalo na severnem obzorju in razsvetljevalo tu in tam liki stražnikom ležeče velikanske skale, kojih dolge, fantastične sence so imele nerazložno obliko.

Iz daljave je donelo tulenje volkov in jagvarjev, ki so se napravljali na svoj nočni roparski obhod.

Ves dan so pekli solnčni žarki z vprav neznosno vročino na pusto ravnino; sedaj se je zibal sparjeni zrak nad kaktaji in žajbeljnovimi grmiči.

Videti je bilo, kakor da bi hudobni duhovi puščave, s katerimi je indijanska domišljija obljudila te puste pokrajine, v resnici tu igrali svoje igre. Kajti iz tresočih zračnih slojev je nastalo kakor po čarovništvu kristalno čisto jezero, kojega s krasnim drevjem obraščeni bregovi so se svetili v žarkih zahajajočega solнца.

Ali je bilo to mamilo ali resnica, kar se je vzdigovalo v samotni puščavi?

Tulenje volkov je prihajalo vedno bliže; kmalu so se prikazale njihove sence med skalami.

Lačne zveri niso vrgle ni enega pogleda na bližnje jezero, kojega vode so se tako vabljivo svetile v večerni zarji, nasprotno pa so bili videti ti roparji puščave čudno nemirni, ker so pozorno gledali v daljavo, ko da bi se od tam bližala čudna prikazen.

Divje zveri se niso motile, kajti vedno bolj razločno so doneli oddaljeni glasovi.

Bili so udarci konjskih kopit. Konj se je bližal v naglem diru. —

Plaho so se skrili volkovi v zavetje velikanskih skal, kakor da bi se bali jezdeca, ki je bliskoma premeril puščavo.

Le skrivaj so žarečih očij pogledovali za konjem, ki se je videl v daljavi.

V besnem diru je tekel črni konj v smeri proti skrivnostnemu jezeru, kojega vode so se še vedno bliščale v zadnjih žarkih solncea.

A kaj je bilo to?!

Volkovi so osupnili, potem so previdno prilezli iz svojih skrivališč.

Ali je bil konj brez jezdeca, ker je tako blazno dirjal po puščavi?

Ne, človeška postava je bila na njegovem hrbtu, a ta je bila z močnimi jermeni privezana.

Bila je ženska, — v bogati indijanski obleki, — ki je bila privezana na penečem konju.

Bila je nesrečna Helena, katero je nje osvetoželjna zasledovalka na tak grozen način izročila divjim živalim.

Bila je še pri zavesti vzlic strašnim večurnim mukam, katere je pretrpela v svojem obupnem položaju.

Njene velike, mile oči so se v tihi prošnji obračale k nebu, kjer so se ravno zasvetile prve zvezde.

Premakniti se ni mogla prav nič, ker so divje žene predbro izvršile svojo satansko delo, tako da so se ji trda jermena, s kojimi je bila privezana na konja, zarežala v nežni život.

Posebno roke so ji bile tako zvezane, da so nekatere kaplje krvi ob zapestjih natanko pričale o nečloveški surovosti divjih žensk.

Helena je bila prepričana, da mora sedaj umreti, kajti mogoče je, da bodo minili dnevi, predno bodo Navaji zvedeli o njeni usodi. Potem bo prepozno in ona bo vže davno plen krvoločnih zveri, kojih sence je dobro videla pod skalami.

Sedaj je zadonelo na njeno uho zategnjeno tulenje teh živalij.

Volkovi so kmalu spoznali, da je bila zvezana jahalka brez pomoči, zato so jeli zasledovati dirjajočega konja, ki je tekel proti jezeru.

Tudi Helena je zagledala blestečo vodno površino, proti kateri jo je nesel besni konj, — in skoraj jo je misel tolažila, da se bo vrgel v čiste valove, morda bo v hladni vodi našla svoj grob, to bi bilo vendar bolje, nego umreti pod ostrimi zobmi divjih zverin.

Za plašnim konjem so se sedaj podili volkovi, kojih tulenje je spodbujalo utrujeno žival k vprav blaznemu diru.

Sedaj je bil konj le še kacih sto korakov oddaljen od jezera.

Nakrat je bilo, kakor bi se vabljava podoba vzdignila od tal, — više in više se je vzdigovala in je konečno izginila brez sledu.

Fata morgana je bila varala hropečega, žejnega konja; pred njim se je širila brezkončna puščava, čez katero je zagrnila noč svoj temni plašč.

In vedno dalje je vihrala plaha žival s svojim zapuščenim bremenom, kajti krvoželjni volkovi so bili tik za njo in so jo s svojim strašnim tulenjem priganjali k največji hitrosti, tako da je kakor blisk dirjala čez mračno planjavo.

Koliko časa bo mogla še trajati ta divja gonja?

Če bi konj padel, bi bila Helena plen lačnih zveri, pod kojih ostrimi zobmi bi morala končati svoje življenje.

Luna je vstajala na obzorju in s svojo blede lučjo razsvetljevala nočno skupino, ki je dirjala čez prazno stepo kakor strahoviti divji lov.

Enkrat je bilo videti, kakor da bi divje zveri dohitele konja, ker se je spodtaknil nad skalo, potem pa mu je dal strah nove moči, da je dirjal ko blisk in so morali razkačeni zasledovalci utrujeni zaostati.

Nobena beseda ne more opisati muk, katere je pretrpela Helena.

V duhu se je vže videla pod padlim konjem, medtem ko so se ji volčji zobje zasadili v život.

Pri vsakem spodtikanju svojega dirkača se je bala, da se mora to zgoditi, dokler je konečno vendar v daljavi utihnilo tulenje razočaranih zverin.

Sedaj je tudi konj odnehal dirjati, ker je bil popolnoma utrujen.

Nekaj trenutkov je gledal z vzdignjeno glavo hreščaje okolu sebe, kakor da bi se hotel prepričati, da ni nobenega sovražnika več v bližini. potem se je vstavil in se počasi spustil na tla v varstvu velike skale, a večkrat je obrnil glavo po svojem revnem bremenu.

Uboga žival je menda vedela, da je bila njena gospodinja zvezana, ker je večkrat uprla svoje velike oči kakor sočutno vanjo.

Potem je položila svojo lepo glavo na vroči pesek ter tako nepremično ostala.

Više in više se je pomikala svetla plošča srebrne lune, da je nje modrikasta svetloba razsvetila vso okolico skale.

Kakor nadzemesko prikazen je obsevala luč blede lune belo, nepremično postavo lepe grofice, ki je, obsojena na dolgo smrtno borbo, udano ležala na hrbtu utrujenega konja.

Njen ljubki, smrtnobledi obraz je bil videti v luninem svitu kakor poveličan, ko da bi temne, velike oči ne bivale več na svetu.

Krog in krog je vladala slovesna tihota, — ni en glas ni prekinil nočnega miru puščave, — tudi Heleni so se zaprle mrzlično blesteče se oči, a ne spanje jih je zatisnilo, temveč dolga, globoka nezavest, ki je sočutno objela duha uboge trpinke. — — — — —

Helena se je šele zavedla, ko je solnce že več ur sijalo z neba.

Njen konj je šel precej naglih korakov čez širno ravan, ter se mnogokrat ozrl na vse strani.

Zapuščena Helena se je čutila utrujeno do smrti, saj ni mogla niti obraza obvarovati pekočih solnčnih žarkov.

Ali bo morala bridki kelih trpljenja do dna izpiti? Ali ji ni bila odločena niti gomila v hladni zemlji, ta zadnji kotiček miru, katerega je deležen celo najrevnejši? Ali bo zbegani konj z njenim telesom še več dni taval po puščavi, da se bo nazadnje opešan zgrudil in bo sapa razgnala in pesek pokril njegove kosti in one nesrečne gospodinje?

Čutila je, da so njene moči vedno bolj pojemale, da zamore samo še nekaj ur živeti.

Nihče ne bo zvedel, kje in kako je umrla, a morda je sam Bog odločil, da mora njeno žalostno življenje na tako grozen način končati.

Nakrat je začel njen konj hitreje hoditi, ter je časoma hržal, tako da je Helena postala pozorna.

Čut veselja je hipno prešinel njeno telo, kajti v daljavi je zaslišala hrženje drugih konj, ki so vsak trenotek prihajali bliže.

Ali so jezdili potniki skozi puščavo?

A že v naslednji minuti je Helena z grozo opazila, da to niso bili rešitelji, ki so se bližali.

Kajti pred njenimi očmi se je razprostirala zelena oaza in tam je videla zapuščena Helena čredo divjih stepnih konj, proti katerim je instinktivno hitel njen konj, kakor da bi tam našel rešitev.

A Helena je le predobro vedela, da jo tam čaka smrt. Kajti divji konji bi gotovo odpodili čudnega tujca z njegovim bremenom in ona bi bila brez pomoči izročena udarcem njihovih kopit.

Sedaj je pridirjala divja čreda kakor veter k Heleninemu konju.

Za hip so osupnile neukročene živali, ko so ugledale črnega konja s privezanim človekom, potem so pa skakale okolu njega, ter svoje velike, svetle oči sovražno upirale v tujega usiljenca.

Helenin konj je opazil, da ga divji tovariši ne spoznajo za svojega, a zbežati ni mogel več, ker ga je cela čreda obdala kakor živa ograja.

Vedno bliže in bliže so prihajale hreščeče živali konju, na čigar hrbtu je bila privezana nesrečna Helena.

Samo še nekaj minut, potem bodo planile na neoboroženo nasprotnico in naredile konec njenemu življenju.

Helena je zatisnila oči.

Čutila je, da bo zgubila zavest, a bila je skoraj hvaležna za to, kajti potem vendar ne bo s polnim umom dočakala grozne smrti.

Kakor v sanjah je še slišala pihanje in hrženje divjih živalij, vmes pa je bilo slišati kakor da bi drugi čudni glasovi klicali in vpili, a razumela je le malo, kajti že je temna noč jela objemati njenega duha.

Kakor iz daljave je še slišala dirjanje in rezgetanje divjih konj, ki so bili sedaj tik nje.

Še enkrat je donel na njeno uho glasen krik v bližini, potem je zgubila zavest.

366. p o g l a v j e.

Blagodušnost Navaja.

Onari je bil po grozotni smrti osvetoželjne Tatoveje takoj hitel k Juni, ter ji povedal, na kak strašen način je bila njena ukazovalka izročena smrti.

Zamorka ni trčila časa s stokanjem in je brez ugovora sledila Onariju, ko jo je ta pozval, naj gre z njim.

V par minutah sta sedela na najboljših konjih, katera sta ju bliskoma nesla v medvedovo sotesko.

Do sedaj še ni spregovoril Onari ni ene besedice z Juno.

Ko sta pa zavila v temni prepad, obrnil se je proti zamorki.

„Jezdi za menoj“, je rekel mladi vojščak, „jaz moram naprej, da pazim na sled bele cvetke.“

Juno je ubogala, vzlic svoji veliki razburjenosti, ne da bi bila odgovorila, medtem ko je Onari naglo pognal svojega konja, ker je v vlažnem pesku natančno spoznal sledove bežečega konja.

Pri tem je zamorka opazila, da je mladi Navajo večkrat omahnil na svojem sedežu, kakor da bi ga razburjenost hotela

premagati: da, Juni se je zdelo, kakor da bi se Onari boril s svojo slabostjo, katero je mogel prenesti le s svojim izvanrednim samozatajevanjem.

Kmalu je bil dosežen konec prepada, pred očmi jima je ležala nepregledna puščava, ki daleč naokolu ni kazala ni sledu kakega življenja.

Onari je gledal v peščena tla in potem spodbodel konja.

„Tjekaj je zbežal konj z belo cvetko“, je rekel, ne da bi se bil ozrl po Juni. „Sedaj morava kakor mogoče naglo jezdit, ker sledu kopit ni mogoče zgrešiti in iskano morava dohiteti pred solnčnim zahodom!“

Navajo je zadnje besede izgovoril s tako čudnim naglasom, da ga je zamorka vprašuje pogledala.

„Moj Bog, ali moja gospa ne more več doživeti, jutra?“ je zaklicala prestrašeno, ter pogledala na solnce, ki se je nagnilo proti zahodnem obzorju.

„Puščava je polna volkov in jagvarjev!“ je bil Onarijev temni odgovor.

Juno se je stresla, ko je mislila na grozno usodo, ki preti njeni gospodinji.

A Onarija se ni upala več vprašati, temveč je nemo sledila dirjajočemu konju, ki je bliskoma letel po sledu Heleninega dirkača.

Za vsakim gričkom je upala zvesta zamorka ugledati konja s privezano gospodinjo, a pusta in prazna je bila neizmerna ravan; samo globoko udrti sledovi kopit so pričali, da je bila nesrečnica prišla tu mimo.

Vže je mrak objel pokrajino, ko je Onari zakričal in malo zadržal dirjajočega konja.

V hipu je bila Juno ob njegovi strani, ker je mislila, da je Onari ugledal Heleno; a na obzorju ni videla postave, temveč samo opazila, da je Navajo kazal na peščena tla.

„Kaj je to?“ je vprašala Juno, ko je zapazila poleg sledov kopit majhne vtise.

„Tropa volkov je zasledovala belo cvetko“, je odvrnil mladi vojščak temno, ter zopet pognal svojega konja.

Ker pa je naglo nastala noč, sta morala odnehati z iskanjem, ker bi drugače lahko izgubila sled.

Juno je opazila, kako se je mladi vojščak težko premagal pri tem spoznanji, a ona sama ni mogla delj zadržati svoje bolesti, ker je smatrala preljubo gospodinjo za izgubljeno.

Obupno se je zvesta zamorka vrgla v vroči pesek in je ihtela, kakor da bi ji hotelo počiti srce, medtem ko se je Onari nepremično kakor kip naslonil na svojega konja, čez kojega hrbet je temno zrl v noč. Krog in krog je donelo nezgodo oznanjujoče tulenje: glasilo se je porogljivo in zmagovalno, kakor da bi se ti roparji veselili dobrega plena, kateri jim je izročen brez pomoči.

Juno je prebila to noč v strašnih mukah, ker je morala neprenehoma misliti na svojo drago gospodinjo, ki je morda že davno umrla pod zobmi krvoželjnih zveri.

Vendar, — vendar se je strašna noč bližala koncu.

Komaj se je začelo daniti, že sta se Onari in Juno zopet napravila po komaj vidnem sledu, da sta oba dospela do mesta, kjer so bili volkovi ustavili svoje brezuspešno preganjanje.

Mladi Navajo je povedal razveseljeni zamorki, da so morali zasledovalci tu vstaviti svoj lov, pokazal je tudi zamorki mesto ob skali, kjer je počival utrujeni konj s svojim revnim bremenom, a družega prav nič ni govoril mladi vojščak s svojo spremljevalko.

Ta je le opetovano opazila, da se je mladi mož boril z veliko bolestjo.

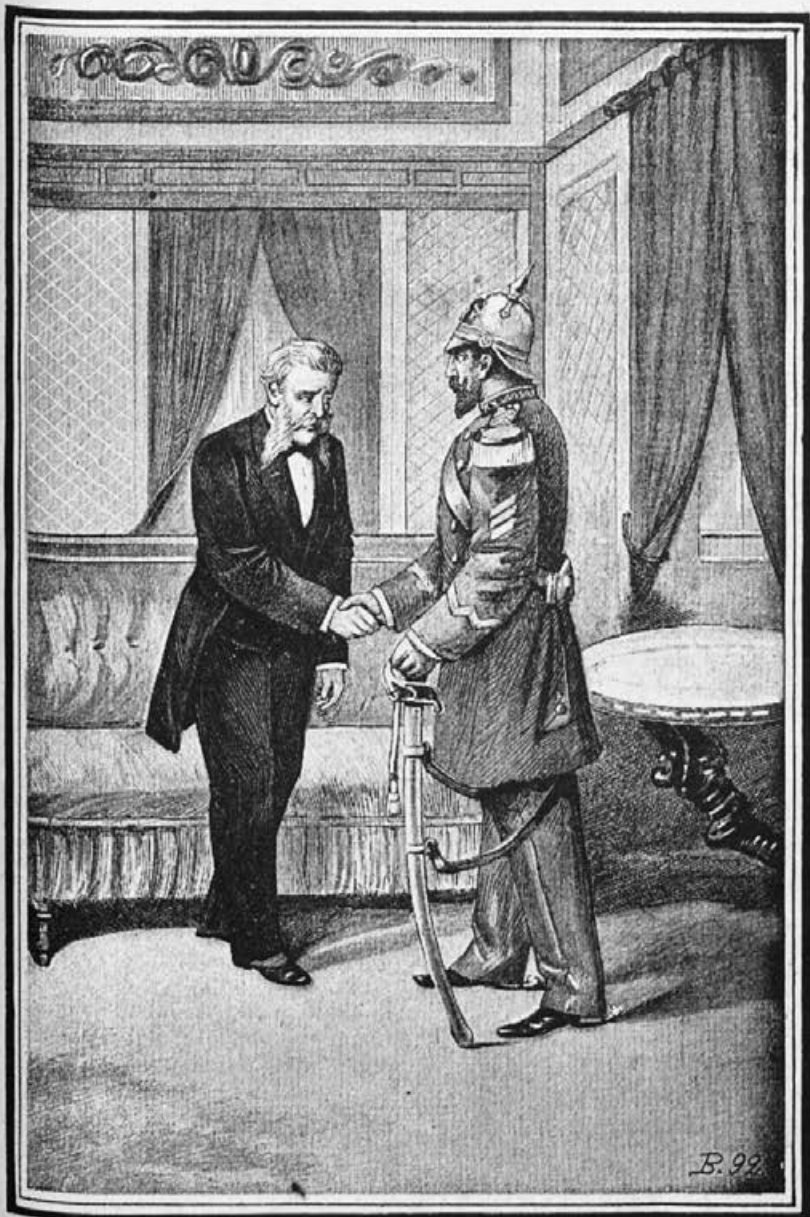
Tudi je Juno z začudenjem videla, da se je Onari večkrat krčevito prijel za svojega konja, kakor da bi ga obšla hipna slabost, potem pa je zopet ponosno sedel na svojem dirkaču, ki je sedaj kakor strela letel po sledu Heleninega konja.

Zopet je preteklo več ur, ko je mladi Navajo znova zadržal svojega konja.

Precej visok griček je iskajočima omejil razgled, a Juno je natančno slišala šunder in rezgetanje, ki je iz velike daljave donelo tu-sem.

Mladi vojščak je prijel za laso, ki je bil zvit pritrjen na vratu konja, a odvil ga ni, videti je bilo, kakor da bi mu bila desna roka odrvenela.

„Ali znaš ravnati z lasom, zamorka?“ vprašal je mladi mož nakrat svojo spremljevalko.

„Srčno pozdravljeni v El Pasu, gospod policijski ravnatelj,“
je vskliknil prefekt in prijateljsko stisnil Severju roko.

„Da“, odgovorila je Juno začudena. Sedaj je razločno videla, kako je Onari zopet skušal premagati svojo slabost.

„Potem ujemi konja bele cvetke, — v bližini je, — — jaz ne morem tega sam storiti, ker mi je roka preslaba“, zaklical je mladi vojščak s hripavim glasom.

Takoj je Juno vzela ponujeni laso, potem je dirjala zraven Onarija na mali griček, s katerega je lahko pregledala vso za njim ležečo ravnino.

„Usmiljeni Bog!“ zavpila je zamorka, ko je pogledala na planjavo.

Pred njo ležala je ena onih zelenih oaz, katere se nahajajo tudi v teh strašnih pustinjah.

Na njenem robu vzdigovali so se celi oblaki prahu, v katerih so se sem in tja kazale postave divjih konj.

Kakor zblaznele dirjale so lepe živali krog krasnega, črnega konja, kateri se je, pokrit s penami, vzdigoval v sredi zbesnele gneče.

Na njegovem hrbtu ležala je nepremično bela oseba.

Bila je nesrečna Helena, ki je bila izročena razbrzdani togoti prebivalcev pustinje.

Onari je takoj spodbodel svojega iskrega konja, da je lepa žival kakor blisk zletela proti kraju groznega prizora.

Juno je bila tikoma za njim in jela je sedaj kakor mladi vojščak kričati, kar je le zamogla, na kar so divji konji prestrašeno zbežali.

Instinktivno hotel je črni konj, ki je nosil Heleno, hiteti za njimi, ali že je letel laso, kojega je zagnala Juno, skozi zrak, ter v malih trenotkih zadrnil vrat bežečega konja.

Do smrti prestrašena žival je tresoča obstala, medtem ko je Onari bliskoma planil iz sedla, hitel k njemu, ter hitro prerezal jermenja, ki so držala Heleno na konju.

„Ali še živi moja gospa?“ vpila je Juno obupno, medtem ko je tudi planila k nji.

Onari je položil nezavestno Heleno nežno na tla, medtem ko je s strastno skrbjo zrl v smrtno blede, lepi obraz.

„Tam je studenec, — prinesi vode“, rekel je Juni in pokazal na opletene vrče, ki nikdar ne manjkajo pri osedlanem konju. —

Juno je nemudoma izpolnila to zahtevo, ter napolnila vrče s čisto, mrzlo studenčnico, ki je izvirala med visokimi skalami. —

Potem je hitela nazaj k svoji gospej, ki je še vedno nezavestno ležala v rokah Onarija.

Komaj je mrzla voda malo ohladila senca uboge mučenice, je Helena že odprla svoje oči, na kar je Juno držala vrč k ustom svoje gospe, ki je hlastno popila mrzlo vodo.

Konečno je zamogla spregovoriti nekaj pretrganih in komaj razumljivih besedi.

„Juno, — Onari“, šepetala je Helena. „O hvala vama, — za rešitev v zadnji uri!“

Glasno jokaje pokleknila je zamorka zraven svoje gospe ter pokrivala njeno roko z vročimi poljubi.

Onarijev obraz pa je spreletel tih in mil nasmeh, kojega pomena ni nihče mogel razumeti.

Iz daljave zadonelo je sedaj klopotanje konjskih kopit.

Kmalu prikazali so se tudi jezdeci: bili so to oni vojščaki, koji so na povelje starega nadglavarja sledili Onariju in Juni. —

Jezdeci niso kazali nobenega iznenadenja, ko so se približali.

Videti je bilo, kakor da bi bila rešitev bele cvetke nekaj samo ob sebi umevnega.

Na migljaj Onarija odvili so nekateri jermena od bivolovih kož, ki so bila pritrjena na sedlih in jih dali zamorki, katera je iz njih naredila mehko ležišče za svojo popolno onemoglo gospo. —

Helena se je zopet onesvestila, tako da je bilo nujno potrebno, da so ostali nekaj časa v oazi.

S pomočjo nekaj vojščakov nesla je Juno svojo gospo na ležišče, katero so z vejami zasenčili, potem je sedla zvesta zamorka zraven Helene, da bi ji takoj postregla in pomagala, če bi bilo potrebno.

Ne daleč od nje sedel je Onari na skali, od katere je lahko vsaki gibljej svoje lepe varovanke zapazil.

Vendar si je zamorka, ki je večkrat pogledala na mladega moža, čudila, da se ta nič kaj ne veseli srečne rešitve že skoro

izgubljene, nego da je bil nem in teman kakor skala, na kateri je sedel.

Helenina brezzavestnost premenila se je v globoko in mirno spanje, ki je potolažilo Juno, katera se je bala zlih nasledkov grozne smrtne nevarnosti, ki jo je prestala njena gospa.

Poldan je minil, ko se je Helena, novo okrepčana, prebudila, tako da je lahko jedla od živeža, kojega so imeli vojaki s seboj.

Potem je zapustila svoje ležišče, da bi se Onariju še enkrat zahvalila, a mladi vojščak prehitel jo je z besedami:

„Bela cvetica ni meni nikake hvale dolžna, tudi ona je meni rešila življenje; bila je torej le moja dolžnost, da sem tudi jaz nji rešil življenje.“

„Kako se je zgodilo, da se je nevarnost, v kateri sem se nahajala, tako hitro izvedela?“ poizvedovala je še močno utrujena Helena.

„Neki dečko videl je ves dogodek, ter ga hitro prišel sporočit v Navajoo“, odgovoril je Onari temno.

„In Tatoveja, kje je?“ vprašala je Helena bojazljivo Onarija.

„Ona je mrtva; bela cvetica naj pozabi ono malopridnico, koja je zaslužila najhujšo smrt na kolcu“, odgovoril je mladi Navajo.

Predno se je zamogla Helena otresti groze nad to vestjo, nadaljeval je Onari:

„Ali zamore moja sestra še nekaj ur zdržati na sedlu?“

Helena je pritrdila vprašanju, na kar so ji na Onarijev migljaj pripeljali družega konja; potem je poklical k sebi nekaj vojščakov, medtem ko so se ostali pripravljali za nočno bivališče.

„Kaj se ne povrnemo nazaj v Navajoo?“ vprašala je Helena začudeno.

Onari je le nemo odkimal, tako da je Helena vsa osupla molčala, a še bolj se je začudila, ko se je mala tropa sedaj obrnila na čisto drugo stran od Navajoe.

Heleni se je čudno zdelo, da je tako temno molčal mladi mož. —

Ker je pa poznala navado Indijancev, ki so se večkrat udajali tako resnemu premišljevanju, obrnila se je k Juni, da bi od te poizvedela podrobnosti, ki so se pripetile v Navajoi po njenem napadu.

Ali zamorka vedela je svoji gospe le malo povedati, ker je vest o grozovitem zločinu, ki se je prigodil Heleni, izvedela šele po mladem Onariju. Tudi o Tatovejinem koncu ni ničesar vedela, ker v svoji grozni razburjenosti ni videla razbitega trupla mlade Indijanke.

Helena obrnila se je zopet k molčečemu Onariju, koji je temno in resno zrl predse, a vendar ji ni odšlo, da jo je mladi mož, kadar je mislil, da ga nihče ne opazuje, nekako čudno motril s svojimi lepimi temnimi očmi.

Tega čudnega obnašanja si Helena ni vedela tolmačiti.

Kar zapazi na bogato nakinčani usnjati suknji veliko urezo, ki je bila pokrita s strjeno krvjo.

„Moj Bog, ali ste ranjeni?“ vprašala je Helena s svojim milim glasom, medtem ko je svojega konja pognala k onemu mladega poglavarja.

„Vojščak nima časa misliti na take malenkosti“, odgovoril je Onari s hripavim glasom, medtem ko se je hotel umakniti Heleninemu skrbnemu pogledu. — — — — —

Mala četa je bila že več ur na poti, ne da bi le najmanjši griček premenil pusti značaj velike ravnine.

Konečno, ko se je jelo solnce že nagibati, prikazala so se v daljavi neka dolga razprostrta povišanja. Izgledala so kakor kako nizko zidovje.

Bližje, vedno bližje so prišli jezdeci temu čudnemu zidovju, nad katerim je Helena sedaj opazila v vetru plapolajočo zastavo.

„Kako čudno zidovje pa je to?“ vprašala je radovedno Helena svojega molčečega spremljevalca.

„Fort Defiance“, bil je Onarijev mirni odgovor.

367. p o g l a v j e.

Onarijev konec.

Ko je Helena čula ta odgovor, je vzkliknila začudenja.

Predno je pa zamogla Onarija dalje vprašati, dal je ta svojim spremljevalcem znamenje, na kar so se ti malo oddaljili.

Tudi Juno se je na zapovedujoče znamenje mladega Navaja malo oddaljila, tako da je bil sam s svojo lepo spremljevalko. —

„Moj oče obljubil je beli cvetki prostost“, začel je Onari, „tudi bi se že davno bila vrnila k svojim belim bratom, če ne bi bil jaz to preprečil z mojimi prošnjami.“

Helena je vroče zarudela, ker je slutila, zakaj je mladi Navajo želel njeno daljno navzočnost.

„Zadnji strašni dogodek predrugačil je moje misli“, nadaljeval je Onari. „Tudi imam še drugi vzrok, ki me je napotil, svojo belo sestro še danes peljati k njenim belim bratom.“

„Onari, kako naj se Vam zahvalim?“ vzkliknila je Helena ginjeno.

„Jaz ne zahtevam nikake zahvale“, bil je mirni odgovor mladega moža. „Sam sem beli cvetici za njeno skrb izkazal le malo protiuslugo. Sicer pa je bila deklica, ki je storila oni zločin, iz našega rodu, in je dolžnost vsakega Navaja, da ta zločin poravna. Samo eno prošnjo imam do moje sestre, predno se ločiva. Ali mi jo hoče izpolniti?“

„Vse, — vse, če mi je le mogoče!“ odgovorila je Helena prisrčno.

„Potem naj bela cvetica zapusti soproga, kateri jo je pustil v nevarnosti samo“, rekel je Onari.

„Tega moža zapustila sem že davno“, rekla je Helena. — „Nikdar se k njemu več ne povrnem, ker ga zaničujem iz dna duše.“ —

„Potem ostani zdrava, bela cvetica, bodi srečna med tvojimi belimi brati, in spominjaj se včasih Onarija, koji ne bo

nikdar pozabil svoje sestre; tudi ne, če bo že zdavnaj na onem srečnem kraju.“

Mladi mož je zadnje besede nekako čudno naglašal, in Helena ni pazila na to čudno namigovanje, ker je bilo njeno srce napolnjeno sreče radi dobljene prostosti.

Podala je Onariju svojo nežno desnico, kateri jo je molče sprejel, — medtem ko je še enkrat, kakor da se ne more ločiti, zrl v ljubki obraz svoje lepe spremljevalke.

Potem je hitro obrnil svojega konja in jahal nazaj k svojim vojščakom, ki so ga molče pričakovali.

V nekaterih minutah izginila je majhna tropa za malim gričkom.

Helena in Juno bili sta sami.

Zamorka je nekaj besedi mladega Navaja razumela, iz katerih je sklenila, da je njena gospa sedaj prosta.

„Je li mogoče, moja gospa“, vprašala je Heleno, „ali ste res prosti?“

„Da, Juno“, odgovorila je Helena veselo. „Mladi Navajo, kojega plemenito mišljenje bi marsikaterega belega moža osramotilo, dal mi je že dolgo zaželeno prostost.“

Iz trdnjave so malo tropo tudi že opazili. Ker napadi divjih Navajov niso bili nič novega, bila je vsa posadka na svojih mestih.

Počasi jahali sta Helena in Juno proti trdnjavi.

Na zidovju je stalo nekaj častnikov, ki so bližajoči jahalki opazovali skozi daljnoglede.

Kmalu so se odprla tudi močna vrata, iz katerih je patrulja s častnikom na čelu jezdila jahačicama nasproti.

Strmeč so ogledovali vojaki Heleno, ki je bila v njeni lepi indijanski obleki naravnost čudokrasna prikazen.

Častnik je uljudno pozdravil, ker je takoj spoznal, da ima pred seboj evropejsko damo.

„S kom imam čast govoriti?“ vprašal je potem.

„Ime mi je Helena Sever“, odgovorila je ta mirno. „Ta-le tu je moja služabnica, s katero sva bili več mesecev ujeti pri Navajih, — sedaj —“

„Da, popolnoma prav, obveščeni smo o tem“, prekinil jo je častnik. „Kolikor vem, bila so celo pogajanja radi Vaše rešitve, gospica Sever; ali so Vas Indijanci sedaj izpustili?“

„Prosta sem“, odgovorila je Helena. „Jezdeci, katere ste gotovo videli iz trdnjave, privedli so mene in mojo služabnico semkaj.“

„Potem mi dovolite, da Vam v imenu našega poveljnika kličem dobro došli“, rekel je častnik. „Rodbina našega poveljnika nahaja se ravnokar v trdnjavi in veselilo jo bode, da Vas zamore gostoljubno sprejeti.“

Bilo je že pozno po noči, ko je dospel Onari s svojimi spremljevalci k mali oazi, kjer so Heleno v zadnjem trenutku rešili grozne smrti.

Vojščaki na straži sedeli so kakor kipi na svojih konjih, ko je Onari s svojimi spremljevalci jahal mimo njih.

V taboru samem je vladala smrtna tišina, ker so trudni vojščaki že davno spali na svoji borni postelji iz bivolove kože. —

Tudi došleci so takoj plegli.

Samo Onari ni legel spat, nego z nekim prijateljem sedel na malo oddaljen, ležeč hlod.

Bil je oni prostor, s kojega je mladi mož čuval nezavestno Heleno.

Sedaj je mesec svetil na mali prostor, na kojega je Onari uprl svoje temne oči.

„Vodi jutri vojščake nazaj v Navajoo!“ rekel je konečno po kratkem odmoru prijatelju, koji je s komaj prikrito skrbjo opazoval od bolesti razorano lice svojega poveljnika. „Reci mojemu očetu, da biva bela cvetka sedaj med njenimi brati, h katerim sem jo peljal.“

„Zakaj naj jaz izvršim to nalogo, kaj se ne vrneš z nami v Navajoo, Onari?“ vprašal je zvesti prijatelj zelo začudeno.

„V naše mesto prišel bodem z Vami, a moja usta ne bodo zamogla več govoriti“, bil je tihi odgovor.

„Tvoje besede so temne, kako naj jih razumem?“ vskliknil je Navajo.

„Reci mojemu očetu, da je Tatovejino bodalo le predobro zadelo“, nadaljeval je Onari mirno. „Bog mi je pomagal, da sem otel belo cvetico pogubi, ali sedaj je z mojo močjo pri kraji.“

„Onari, zli duh govori iz Tebe, pusti te žalostne misli!“ zaklical je mladi Navajo, ki je mislil, da je mladi poglavar hipoma zblaznel.

„Sedaj pojdi, — pusti me samega, — pomisli, kar sem Ti ravno naročil!“ odgovoril je Onari ter se potem obrnil na drugo stran.

Prijatelj je ubogal, ker je poznal ponosni značaj Onarija, koji ni prenesel nikakega ugovora.

Mladi poglavar ostal je sam.

A ko se je prepričal, da ni nikogar v njegovi bližini, izbruhnula je njegova strastna narava, kojoj je do sedaj s svojo železno odločnostjo zadrževal.

K tihemu zvezdnatemu svodu kipele so tožbe mladega Navaja, ki je lepo belo ženo ljubil z vsem ognjem svojega strastnega srca. Njegovo plemenito mišljenje premagalo je njegovo vroče poželjenje; peljal je celo vroče ljubljeno nazaj med njene svojce; a to bi se nikdar ne bilo zgodilo, da ga nož Tatoveje ne bi bil zadel do smrti.

Samo strah, da bi Heleni pri njenem nadaljnem bivanji pri Navajih v slučaju novih napadov ne mogel stati na strani, ga je primoral, peljati lepo jetnico k trdnjavi Defiance, kjer je bila na varnem.

Sedaj, ko je bila za vedno izgubljena, izbruhnula je vsa bolest mladega moža, dokler ni vedno bolj oslabel, in je same slabosti naposled umolknil.

Onari se je zavil tesneje v svojo odejo, kakor da bi mu vzpričo bližajoče se smrti ledeni mraz pretresel njegov oslabei život.

Potem se je tiho naslonil na skalnati zid, na katerem je nepremično ostal, dokler ni izginil mesec za daljnim gostim gričem.

Še enkrat zadonel je tih vzdih skozi temino, potem je bilo vse tiho v samotnem taboru. — — — — —

Ko se je solnce krasno vzdignilo, našli so vojščaki svojega mladega poglavarja mrtvega na skali.

Srečen nasmeh ležal je na njegovem otrpnenem obrazu, kakor da bi bila lepa smrtna boginja Indijancev sama prišla po dušo hrabrega vojaka, da jo odvede s seboj v srečnejše kraje.

Molče, brez vsake besede boleti obkrožili so vojščaki svojega umrlega tovariša, kojemu je iz rane štrlelo odlomljeno bodalo Tatoveje.

Kako mu je bilo mogoče vkljub grozoviti rani poiskati sled bele cvetice, to je ostalo rujavim sinovom divjine večna tajnost, saj niso slutili, da je le strastna ljubezen do lepe jetnice držala poglavarjevega sina po konci.

Kmalu jezdila je mala tropa njegovih vojščakov skozi pustinjo proti Navajoi.

Resno in molče kakor tropa duhov jezdili so vojščaki čez pusto planjavo.

V sredi jezdecev šel je plemeniti konj Onarijev s povešeno glavo; saj je bilo videti, kakor da je krasna žival vedela, da nosi na svojem hrbtu smrtne ostanke mladega vojščaka Onarija, katerega ne bode več nosila po daljnih pustinjah severa.

368. p o g l a v j e.

Pri reki Rio grande.

Na ozki skaloviti stezi, ki vodi mimo šumečih valov znamenite reke Rio grande, pomikala sta se dva jahača, ki sta previdno vodila svoje trudne konje mimo teh zelo nevarnih krajev.

Na prvi pogled je bilo videti, da pripadata jezdeca takozvanim boljšim stanovom. To so pričali inteligentni obrazi, kakor tudi bogato okičena slikovita obleka, ki je navadna pri imenitnih Mehikancih.

Še pred kratkim jezdila sta posamezno svojo pot, ki je vodila v mehiškansko obmejno mesto El Paso.

Ko je pa neko posebno nevarno mesto prvega potnika dlje časa zadržalo, ga je medtem dohitel drugi potnik.

Njegovo uljudno ponudbo, prepeljati nemirnega konja čez nevarni del od šumečih valov spodjedene poti sprejel je prvi potnik zelo hvaležno in potem sta pot skupno nadaljevala.

Prijazni potnik predstavil se je kot hacijendero Gušman, a njegove, dostikrat demonično žareče oči in pozornost zbuja-joči, lepi obraz je izdajal, da se je skrival pod tem imenom — Sever.

„Moje ime je de Soto“, odgovoril je tujec z uljudnim poklonom. „Ali potujete v kupčijskih zadevah v El Paso, če smem vprašati?“

„Imam več kupčijskih, pa tudi nekaj zasebnih opravkov urediti“, odgovoril je Sever.

„Le nikari ne imejte prevelikih svot denarja s seboj, kadar imate kaj opravka v okolici El Pasa!“ rekel je svareče gospod de Soto.

Sever je vprašujoče pogledal svojega spremljevalca, ki je ta pogled dobro opazil.

„Le nikari ne mislite, da sem to svaritev nepremišljeno izgovoril,“ nadaljeval je gospod de Soto. „Okolica El Pasa je tako nevarna, da so drzni roparski napadi vedno na dnevnem redu!“

Severju je bilo razjasnilo zelo ugodno, ker se je v tej nevarni okolici zelo lahko skril.

„Kaj je v El Pasu policija napram roparjem tako slaba?“ vprašal je svojega tovariša.

„Zelo uzorni uradniki so v onem mestu, ali vodstvo je tako slabo, da so se napadi izvanredno pomnožili“, rekel je gospod de Soto, pri čemur je posebno besedo „vodstvo“ močno poudarjal.

„Da, ali vlada ne more tu ničesar pomagati?“ vprašal je zopet Sever.

„Za sedaj je mene doletela čast, da sem poklican v mesto El Paso kot policijski ravnatelj“, rekel je gospod de Soto skromno.

„Ah, potem imam torej čast, bodočega policijskega glavarja imeti za svojega sopotovalca“, zaklical je pustolovec Sever aljudno.

Gospod se je smehljaje priklonil, a bilo je dobro, da ni uganil misli svojega tovariša, sicer bi ga bil z drugimi očmi pogledal.

„To je pa res izborno, na kako ljubeznjiv način obcuje ta gospod policijski ravnatelj z menoj“, mislil si je Sever. „Če bi le vedel, s kom ga je slučaj seznanil, takoj bi bilo konec njegovi prijaznosti. Sicer je pa ta gospod imenitna oseba in je celo meni malo podoben. Paziti moram, da me kak zli slučaj ne pripelje v njegove roke.“

„Gotovo Vas v El Paso že željno pričakujejo?“ vprašal je potem glasno.

„Oblastva že, da se pa potepuhi veselijo mojega prihoda, tega ne verujem“, odgovoril je smeje se gospod de Soto Severju.

„Ker pridem prvič v ono mesto, imam torej pravico do Vaše ljubeznjivosti, ter bi Vas prosil za nekatera pojasnila“, nadaljeval je Sever.

„Obžalujem, da Vam ne morem ustreči“, odgovoril je policijski ravnatelj. „Ker sem tam sam čisto ptuj, in nimam niti enega znanca v svojem novem delokrogu.“

„A, potem pridete gotovo iz glavnega mesta?“ vzkliknil je Sever.

„O, še od dlje; iz Vera Kruca!“ bil je odgovor. „Do Duranga porabil sem železnico, potem pa tole nevarno stezo. Saj ni več daleč do El Pasa; tja dospeva približno opoldan; mojo prtljago prinese priganjač mule po ovinku na moje novo mesto.“

„Pazite, gospod!“ zaklical je Sever čez nekaj časa, v katerem se je živahno razgovarjal. „Pot postaja zopet nevarna, le pogledjte, kako je voda spodjedla pot; če se tukaj steza udre, potem je ta pot za dlje časa neporabna.“

In v resnici bližala sta se jezdeca šele sedaj resno nevarnim krajem, kjer so se deroči valovi silno penili.

Sever je jezdil naprej, policijski ravnatelj pa mu je sledil, ker je bila steza preozka, da bi bila mogla jezditi drug poleg drugega.

Videti je bilo, da sta tudi konja čutila nevarnost, ker sta svoja mala kopita le z največjo previdnostjo postavljala na tla, dokler nista bila čez nevarna mesta.

Samo še en sam, od vode podkopan, oddelek bilo je premagati, potem se je razširila steza do širokosti navadne ceste, na kateri ni bilo nobene nevarnosti več.

Počasi sta stopala konja čez ta nevarni del steze, kar začuti Sever v svojo grozo, kako se je zemlja pod njim udajala. V naslednjem trenutku udrla se je spodjedena pot in ž njo zdrsnila sta tudi nesrečna jezdeca v globočino.

A v trenutku največje nevarnosti našel je Sever takoj zopet vso prisotnost svojega duha.

Z ostrogi je spodbodel svojega hropečega konja s tako silo, da je mučena žival, ki je drsala po strmi ravnini v vodo, storila vprav obupen skok, ter tako rešila sebe in svojega jezdeca.

Sever je bil rešen!

A kje je bil njegov tovariš?

Zagledal je svojega nesrečnega sopotnika v besnem vrtincu, ki je svojo žrtev metal od skale do skale, dokler ni izginila v peneči globini.

Njegov smrtni vzklik prebobnelo je šumeče vodovje; policijski ravnatelj de Soto bil je mrtev!

Kljub svoji železni pogumnosti spretetela je Severja groza, ko je mislil na konec svojega nesrečnega sopotovalca.

Še enkrat je pogledal na kraj tega dogodka, potem je hitro odjezdil, vesel, da ga tudi tu ni zapustila sreča.

Kmalu je došel na široko cesto, na kateri je jezdil hitro dalje proti El Pasu, ker je hotel v ta kraj prej ko mogoče priti.

Glede svoje bodočnosti še ni bil na jasnem, da, še vedel ni, ali naj iz El Pasa prestopi v Združene države, ali ne.

Na meji namreč nikakor ni bil varen, ker je bilo njegovo sledilno pismo povsodi razširjeno, v Mehikanski državi pa tudi ni mogel ostati, ker so ga tudi tam iskali, odkar so izvedeli za njegove raznovrstne sleparije.

Torej mu ni preostajalo družega, kakor da se obrne ali v Evropo ali pa v Južno Ameriko.

V to pa mu je manjkalo potrebnih denarnih sredstev, tako da je bil v precej neugodnem položaju.

Sicer je nezadržan prišel iz podzemeljskega predora onega samostana, ki ga je hotel oropati, a že nekaj ur pozneje je izvedel, da ga oblastva povsodi iščejo.

Da je premotil zasledovalce, potoval je večinoma po noči, dokler ni po različnih nevarnostih konečno vendar dospel do meje. —

Vse to je Sever premišljeval, ko se je bližal El Pasu.

Ali naj bi se pridružil ondotnim razbojnikom? — To bi bil nekaj izhod.

Že se je hotel odločiti za to, ko mu pride hipoma neka misel, tako originalna, — tako čudna, — da se je skoro glasno zasmejal.

„Ne, — ne, to je nemogoče“, mrmral je pred se, „ali naj se mi morda celo ta predrznost posreči?“

Predrznemu pustolovecu prišla je namreč vprav čudovita misel, prevzeti kot gospod de Soto v El Pasu vodstvo policije!

Čim bolj je Sever premišljeval o tem blaznem načrtu, tem bolj se mu je razjasneval obraz.

Saj mu je ponesrečeni de Soto pripovedoval, da je v El Pasu popolnoma neznan; povrh je bil celo Severju malo podoban, kar bi sleparju na vsak način prav prišlo.

Pustolovec je nadalje vedel, da se mu v precej oddaljenem mestu ni bilo z lepa bati kake ovadbe; za slučaj pa, da bi mu taka pretila, se je na vsak način pustolovec lahko rešil z begom.

Sever se je odločil izvršiti svoj naklep, zlasti ker je mislil pri tej priliki obogateti.

„Gotovo bodo visokemu uradniku toliko zaupali, da bode kmalu imel priložnost svoje temne načrte izvesti.

„Poskusiti hočem!“ zaklical je tako glasno, da se je zganil pred odmevom lastnega glasu.

Sever je bil odločen, nastopiti v El Pasu kot policijski ravnatelj de Soto.

Pri nekem ovinku ceste zapazil je v bližini zvonike katedrale.

Sedaj je veljalo izpeljati prevzeto ulogo.

Kmalu je napeljala cesta v širok drevored, ki je mimo krasnih plantaž peljal v mesto.

Pustolovec je spodbodel svojega konja, tako da je bil kmalu v drevoredu.

Domislil se je, da mu je njegov tovariš povedal ime hotela, v katerem je kanil danes prenočiti; naslednjega dne se je hotel preseliti v ravnateljsko stanovanje.

Nesrečni de Soto mu je tudi povedal, da je neoženjen. Tako se je vse ujemalo, da je pustolovec lahko izvedel svojo drzno sleparijo.

Sever je sedaj hitel po predmestju, kjer je videl nekaj mladih dečkov pohajkovati naokoli.

„Pelji me v hotel „del Comercio“, zaklical je pustolovec nekemu dečku ter mu vrgel medijo (50 helerjev).

„Z veseljem, gospod“, zarežal se je dečko, ter tako hitro tekkel pred konjem, da ga je Sever komaj dohajal.

Kmalu sta dospela k označenemu hotelu, krasnemu poslopju, iz čigar veže je več natakárjev prihitelo došlemu tujcu nasproti.

„Policijski ravnatelj de Soto!“ rekel je Sever malomarno, medtem ko je vrgel vajeti svojega konja služabniku. „Nakažite mi do jutri nekaj sob!“

„Ekscelenca, gospod prefekt je pustil sobe že rezervirati za Vašo milost“, odgovoril je eden natakárjev, medtem ko se je s svojimi tovariši globoko priklonil. „Njega ekscelenca Vas pričakuje jutri zjutraj v mestni hiši!“

„Dobro, dobro“, odgovoril je Sever, ki je medtem skočil iz sedla. „Moja prtljaga pride še v teku današnjega dne; sprejmite jo in pustite jo prinesiti v mojo sobo.“

„Kakor Vaša milost zapove!“ odgovoril mu je natakár uslužno.

Medtem so obvestili hotelirja o prihodu visokega policijskega uradnika.

Hotelir je takoj sam prihitel, da osebno spremi gospoda policijskega ravnatelja v njegove sobe.

Sever je izvrstno igral svojo ulogo, posebno je posnemal ponos visokega uradnika z dovršeno dostojnostjo; saj je vse

bilo odvisno od njegovega nastopa; najmanjša neprevidnost ga je lahko uničila.

Zunaj v veži stali so natakariji ter se pomenkovali o novem policijskem ravnatelju.

„Ta pa ne izgleda, kakor da bi razumel kako šalo“, rekel je eden uslužbencev; „prepričan sem, da bo kmalu pometel s potepuhi!“

„To ni tako lahko, kakor si misliš“, odgovoril je drugi. „Le pomisli na divjega Lopeca in njegovo tolpo, kojih se boji vsa okolica; dosti truda ga bode stalo, predno bo te roparje ugnal.“

„Odločno izgleda dovolj“, menil je prvi govornik. „Ali si videl njegove oči? Samo mimogrede me je pogledal, a dozdevalo se mi je, kakor da je ogenj švignil iz njih; le zanesi se, ta gotovo ukroti tudi divjega Lopeca!“

Medtem peljal je gostilničar Severja v njegove sobe. Bile so elegantno opremljene, ki so imele večinoma razgled na glavni trg.

Pustolovec si je naročil obed v svojo sobo, ker ni hotel obedovati z drugimi gosti.

Saj je bil tu popolnoma tuj, zato je bilo treba preje malo poizvedeti, če se je lahko brez skrbi pokazal v javnosti.

Ko so natakariji pripravljali v sobi mizo, stopil je Sever na gosto zarasli balkon, da bi malo pogledal po mestu, kjer naj bi bil odslej njegov delokrog — torišče njegovih novih hudobij.

Kakor vsa mehikanska mesta opoldne, tako so bile tudi tu vse ceste popolnoma prazne, a na drugi strani ceste ležečih hišah opazilo je Severjevo ostro oko za zelenim cvetjem balkona nekaj lepih dekliških obrazov, ki so zvedavo pogledovali na imenitnega moža.

Z zadovoljnim nasmehom stopil je pustolovec nazaj v svojo sobo. —

Morda so bile tudi tukaj dame, katere je s svojo lepo vnajnostjo omrežil.

Kot visok uradnik je imel pristop v najfinejšo družbo; tu se je potem stokrat našla ugodna priložnost, nabrati novega bogastva.

S temi mislimi sedel je za bogato obloženo mizo, kajti bil je že precej gospodar položaja.

Slika nesrečnega de Sota, kojega ulogo je sedaj igral, izginila je že iz njegovega spomina.

Sedaj je kazalo, ravnati previdno in pogumno, da ga kak pregrešek ne uniči.

V teku popoldneva prinesli so prtljago njegovega nesrečnega sopotnika v njegovo sobo; bilo je več kovčegov, ki jih je pripeljal priganjač mul v hotel.

Ker Sever ni imel ključev h kovčegom, bil je za trenotek v zadregi, kako bi jih mogel odkleniti, posebno ko je čakal eden natakarev v sobi, da bi pomagal policijskemu ravnatelju pri izloževanju.

A on ni bil mož, da bi se pustil radi take malenkosti v zadrego spraviti.

„Sedaj pa res mislim, da sem pustil ključe v Durango ležati!“ zaklical je natakarju.

Očividno nejevoljen je preiskal žepe.

„Na, to nič ne pomaga, — kovčege bodem moral ulomiti, ker nimam ključev pri roki.“

„Prinesel bodem Vaši milosti nekaj malih ključev, morda bo kateri dober,“ opomnil je uslužni natakar, medtem ko je hitro zapustil sobo.

Kmalu se je vrnil s celim vencem malih ključev, od katerih je bil eden res poraben, tako da je Sever kovčege lahko odklenil.

Njegove oči so se zablestele, ko je zagledal krasno uniformo, ki je bila zelo skrbno zložena v kovčeg.

„Ta krasna obleka pridobi mi do cela naklonjenost tukajšnjih dam,“ mislil je zadovoljno.

Izpraznil je le en del kovčegov, ker se je tako kmalu preselil v ravnateljevo stanovanje.

Med rečmi je našel v svoje veliko veselje tudi celi šop pisem in drugih papirjev, katere je sklenil prebrati zvečer, ker je upal, da najde v njih važna naročila za svoj odločilni pogovor s prefektom.

Policijski ravnatelj.

„Voz njega ekscelence gospoda prefekta se je ravnokar pripeljal!“ javil je drugo jutro natakak predrznemu pustolovecu, ki je hodil v krasni, z zlatom vezeni uniformi nesrečnega de Sota po sobi gori in doli.

„Takoj pridem,“ odgovoril je Sever malomarno obrnivšemu se natakakju.

Nekaj minut pozneje šel je pustolovec počasi po stopnicah doli, kjer ga je čakal hotelir s svojimi natakakji ter ga pozdravil z globokim poklonom.

Pred vratmi je stala krasna, z iskrimi konji uprežena, odprta ekvipaža, v kojoj je sedel Sever z vsem ponosom visokega uradnika.

Medtem ko ga je elegantna ekvipaža peljala na prefekturo, opazil je pustolovec kljub svoji navidezni malomarnosti, da je bil povsodi predmet največje pazljivosti.

Povsodi po oknih in po balkonih prvih hiš prikazali so se prebivalci, ki so občudovaje zrlí na ponosno postavo v krasni uniformi.

Kmalu so dospeli do hiše, kjer je Severja pričakoval odločilni pogovor s prefektom.

Ker je pa pustolovec v papirjih nesrečnega de Sota našel vse, kar je bilo za njega važno, je ravnodušno pričakoval ta trenotek.

● Služabnik v bogati livreji vodil je Severja v stanovanje prefektovo.

Ustavila sta se v jako lepem salonu.

Predrzní pustolovec imel je komaj toliko časa, da je premotril svojo okolico, ko je že tudi vstopil prefekt, precej postaren gospod.

„Posebna čast mi je, da zamorem Vaši ekscelenci služiti s svojimi skromnimi močmi,“ rekel je Sever.

Pri tem je z uprav mehikansko uljudnostjo in z globokim poklonom pozdravil prefekta.

„Bodite mi srčno dobro došli v El Pasu, gospod policijski ravnatelj!“ zaklical je prefekt, ki je živahno segel pustolovcu v roko. „Vaš glas mi je najboljši dokaz, da boste z vso svojo energijo kmalu predrugačili uprav grozno stanje okolice našega mesta.“

„Ekscelenca se lahko zanesete, da storim vse, da se ukrote te roparske čete; posebno pa, da uničim tolpo zloglasnega Lopeca,“ zagotovil je Sever.

„No, jaz že vidim, da ste oblastvena pisma natanko prebrali, ker smatrate uničenje Lopeceve tolpe za svojo glavno nalogo,“ odgovoril je prefekt prijazno. — „Razume se ob sebi, da lahko računate na vsako podporo, ker Vam dam vse vojaštvo na razpolaganje. Saj vendar mislite kmalu začeti z energičnimi sredstvi?“

„Jutri,“ odgovoril je Sever lakonično.

Prefektu je vidno ugajal ta kratki, a odločni odgovor policijskega ravnatelja.

„Lahko si čestitamo, da smo dobili tako energičnega policijskega ravnatelja!“ vskliknil je navdušeno. — „Vaš gospod prednik pustil je preteči cele tedne, predno se je odločil za kak lov. Nadalje so bile njegove odredbe tako mlačne in negotove, da so postali roparji še drznejši.“

„Tem potepuhom preženem kmalu veselje do ropanja, zanesite se na to, ekscelenca,“ odgovoril je Sever s prav odločnim glasom.

„Saj je že skrajni čas. Roparji so začeli prihajati celo v mesto,“ rekel je prefekt.

Potem pa je s posebno resnim obrazom in pomenljivo dostavil:

„Pred vsem morate paziti na državno banko, gospod policijski ravnatelj, ker so tam že večkrat poskušali ulomiti. — V banki leži denar za ves okraj. Vedno ga je precej, tako da je vsak čas potrebno, da se banka straži. Kakor sem že prej omenil, lahko razpolagate z vojaki, tako da imate dovolj moštva za straženje banke.“

Ubogi prefekt!

Slutil ni, da je izročil imovino države zločincu, ki se ni ustrašil nobene hudobije!

Sever se je od prefekta poslovil.

Bil je do cela zadovoljen s svojim uspehom, niti najmanjše nezaupanje se ni pokazalo proti njemu.

Ko se je v prefektovi ekvipaži peljal zopet v svoj hotel, premišljal je, kako bi svoje predrzne načrte najbolje in hitro izpeljal.

Najprvo je bilo potrebno, dobiti nekaj uspehov proti roparjem. Kadar se to zgodi, potem bode imel zaupanje prebivalcev, ki mu bodo na njim neznani način pomagali pridobiti novega bogastva.

Da bi se pokazal zelo vnetega za službo, je celo odklonil povabilo prefekta, biti danes njegov gost, ter starega gospoda prosil, da bi to ljubeznivost drugikrat ponovil.

Še isti dan je namreč hotel vse potrebno ukreniti za preganjanje roparjev.

Prišedši v hotel oblekel je Sever takoj navadno službeno uniformo, na kar je šel na policijo, ki se je nahajala v bližini hotela.

Tukaj so ga že pričakovali podrejeni uradniki, kakor tudi zapovedniki vojakov, ki so bili nastanjeni v El Paso.

Pustolovec je pozdravil zbrane gospode uljudno, a dostojanstveno, pri čemer je v svojo zadovoljnost opazil, da so vsi navzoči občudovali njegovo krasno postavo.

V obmejnem mestu se ni nahajalo preveč vojaštva; bil je le en polk infanterije, in en oddelek konjenikov, ki so bili v El Pasu v garniziji.

Sever je kmalu opazil, da se zapovedniki niso dobro razumevali.

*Posebno je pa vzbudilo njegovo pozornost, da poveljnika male konjeniške čete ni od infanterijskih častnikov skoro nihče uvaževal.

Pri tej priložnosti se je spomnil, da so vsi lovi na razbojnike bili uprizorjeni s pomočjo infanterije, da so pa bili kljub velikemu aparatu vedno brezuspešni.

Sever je sklenil, da si hoče za ta čudni prigodek dobiti razjasnitev.

Poklicel je torej, ko so se častniki poslovili, osivelega podložnega uradnika, kojega je njegovo bistro oko takoj spoznalo kot izvrstnega moža in porabnega služabnika, — v svojo pisarno.

Temu seveda ni malo laskalo, da ga je novi ravnatelj tako odlikoval.

Uradnik je takoj slutil, da ga hoče njegov novi načelnik zaupljivo izprašati radi raznih stvari.

„Ste-li že dolgo v El Pasu?“ vprašal je Sever, ko je bil z uradnikom sam.

„Tu je moja domovina; kot uradnik službujem pa že dvajset let tukaj, gospod policijski ravnatelj!“ bil je odgovor udanega podložnika.

„Tako, tako, — no, potem mi pa lahko marsikaj razjasnite, ker sem tukaj še čisto tuj,“ nadaljeval je s prikupljivim glasom pustolovec.

„Če mi je le mogoče, z največjim veseljem, Vaša milost,“ odgovoril je uradnik.

„Potem mi čisto odkritosrčno povejte, kako je to, da osemsto infanteristov, kojim je bilo pridruženih še precej jahajočih policistov, ni nič opravilo proti roparjem?“ vprašal je Sever zvedavo.

„Pravzaprav nisem hotel z nobenim o tem govoriti, ali do Vas, gospod policijski ravnatelj, imam zaupanje, ker sem si takoj, ko sem Vas zagledal, rekel: To je mož, ki bo to druhal kmalu ugnal! Zaupljivo, gospod ravnatelj, Vam povem, da so vsi infanteristi in pred vsem častniki kukavi strahopezljivci. Ti niso hrabri graničarji, nego vojaki iz glavnega mesta, koji zelo lepo izgledajo v svojih uniformah, a v službi niso za nobeno rabo. Prejšnji gospod policijski ravnatelj je vedno hodil s temi strahopetci nad roparje, a pri prvih strelih so vojaki zbežali kakor plašljivi zajci. Pri vsem tem ima pa Lopec komaj sto mož okrog sebe, a vsi so izvrstni dečki, ki se v gorovju dobro spoznajo. Samo to bi morali videti, gospod policijski ravnatelj, kako je pri zadnjem lovu ves polk bežal,“ dostavil je stari uradnik z razkačenim smehom. „Komaj so počili prvi streli izza pečin, že so vsi tekli, da rešijo svoje dragoceno življenje, medtem ko se nas je dvajset policistov stopinjo za stopinjo umikalo skritemu in močnemu sovražniku.“

„Ali tu v mestu so nastanjeni tudi konjeniki, morda kakih sto mož, zakaj pa niso ti jezdeci bili pri lovu?“

„Saj to je ravno,“ vzkliknil je stari uradnik togotno. „Vidite, gospod policijski ravnatelj, ti jezdeci so vsi hrabri vojaki, vsi so graničarji, a nikdar niso smeli z nami, ker gledajo infanterijski častniki prezirljivo na poveljnika malega konjeniškega oddelka. On je namreč meščan iz El Paso, medtem ko so infanterijski častniki vsi plemenitega rodu. — Če Vam smem povedati svoje mnenje, gospod policijski ravnatelj,“ nadaljeval je stari mož zaupljivo, „potem pustite ta strahopetni infanterijski polk lepo doma, vzemite jezdece in dvajset jahajočih policistov, in zagotovim Vas, da zbijemo Lopeca na kosce; a prosim, nikari mi ne zamerite, da sem si tako srce olajšal.“

„Ne, ne, nasprotno, prav lepa hvala za Vaš svet“, rekel je Sever, medtem ko je osivелеmu uradniku podal roko.

Potem je odslovil zvestega starca, ki mu je dal tako dragocenih pojasnil, z obljubo, da ga hoče pri prvi priliki spraviti v boljšo službo.

Ko je bil Sever zopet sam, kazal je njegov obraz veliko zadovoljnost.

Vse je šlo veliko bolje, kakor si je sam mislil. Imel je izborne podložne uradnike, ki so izvrstno vršili svojo službo. Tako je lahko vso svojo moč porabil za uničenje roparjev.

Sever je poklical policista, katerega je poslal v konjeniško vojašnico, ter mu naročil, naj prosi poveljnika gospoda majorja K . . . , da se oglasi pri policiji.

Ni dolgo trajalo, ko so javili častnika.

Sever je zvedavo motril odločni obraz majorja, v kojem se je jasno bralo malo začudenja.

„Njega ekselenca gospod prefekt je bil tako prijazen, da mi je dal pomoč vojaštva pri uničenju razbojniške tolpe na razpolaganje“, rekel je Sever, ko se je častnik usedel. „Ker mislim že jutri zjutraj z nekaj policistov poiskati Lopecovo tolpo, prosil bi Vas, gospod major, če bi se s svojimi konjeniki udeležili lova, potem nas je sto in dvajset mož, in po mojem mnenju bo to zadostovalo.“

„In infanterija?“ vzkliknil je iznenadeni častnik.

„To pustimo lepo doma“, odgovoril je Sever mirno. „Ali pa mislite morda, gospod major, da bo naše moštvo pred tolovaji, kakor se je preje vedno zgodilo, tudi po zajčje zbežalo? V tem slučaju seveda tudi infanterijo lahko s seboj vzamemo.“

„Ne, gospod policijski ravnatelj!“ zaklical je častnik veselo. „Zanesite se na to, moji konjeniki ne bodo bežali. Do sedaj se nam ni dovolilo, da bi bili pri teh lovih sodelovali, ker se je Vaš gospod prednik vedno le držal infanterije. Seveda, častniki imajo vsi stara plemenita imena“, dostavil je bridko.

„No, saj bomo videli, kaj znajo Vaši konjeniki“, rekel je Sever, medtem ko je vstal raz svoj sedež. „Jutri zjutraj ob štirih odrinemo, potem smo v eni uri pri „Los Altos“ gričih, v bližini katerih se vedno mudi Lopecova tolpa. Na svidenje jutri zjutraj, gospod major!“

Vzradošeni častnik stisnil je desnico policijskega ravnatelja in se poslovil, potem pa hitel k svojim konjenikom, da jim naznani veselo vest, da stavi policijski ravnatelj vse svoje zaupanje v nje.

Kakor ogenj razširila se je po El Pasu vest, da hoče novi policijski ravnatelj s tako malim moštvom poiskati tolpo zloglasnega Lopeca.

Med infanterijskimi častniki zavladala je silna razburjenost, da je novi policijski ravnatelj, ki je vendar sam imel staro plemenito ime, naprosil mali, zaničevani konjeniški oddelek za sotrudištvo, čeprav so bili na dnu srca zelo zadovoljni, da jim to pot ni bilo treba stati v bližini zelo nevarnih tolovajskih pušk. —

Ime de Soto bilo je v vseh ustih.

Ko je Sever popoldan jezdil v svoji službeni uniformi po cesti, bil je prepričan, da si je s svojim energičnim nastopom prisvojil hipoma vsa srca.

Sreča, ki mu je že tolikokrat vsula svoje darove v naročaj, bila mu je tudi tukaj mila.

Če se mu posreči uničiti tolovaje, potem je bil z jednim udarcem slavljen mož, do katerega so imeli vsi največje zaupanje.

V take misli zaglobljen je pustolovec le malo pazil na mimoidoče, ki so bili večinoma iz nižjih slojev, in ki so ga spoštljivo pozdravljali.

Kar zadene njegovo oko staro zamorko, koje poteze so ga nehote spominjale na drug obraz, ki ga je videl še pred kratkim v Puebli.

Zamorka je imela nekako podobnost s staro Dido, koja mu je takrat pri njegovem prenačljenem begu tako strašno prorokovala.

Sever nikakor ni bil babjeveren, a vendar ga je ledeno spreletelo, ko se je spomnil one demonične zamorke.

„Še predno se konča to leto; predno bo mesec trikrat končal svoj tek, končal bodeš v najgrozovitejših mukah“, tako se je glasilo ono strahovito prorokovanje, katero mu je Dido takrat ponoči povedala.

„Neumnost, starka je bila blazna“, mrmral je Sever zaničljivo, medtem ko je svojega konja pognal v sosedno ulico.

Tu se je hipoma zganil.

Opazil je namreč osebo, ki je kakor senca izginila v nekih odprtih hišnih vratih.

„Ali sem se zmotil, ali je bil to res moj prejšnji služabnik Joze, ki je ravnokar izginil v onih vratih?“ mislil je Sever zmedeno, ko je nehote ustavil svojega konja.

Do sedaj je vedno upal, da se njegov služabnik zopet povrne k njemu.

Če se je pa Joze nahajal v El Paso in se je umikal njemu, je to bilo znamenje, da od svojega prejšnjega gospoda ni hotel ničesar več vedeti.

370. poglavje.

Na vrhuncu sreče.

Nočne sence so še pokrivala temna poslopja El Pasa, ko je bilo na velikem policijskem dvorišču že živahno gibanje in življenje.

Močna svitloba nekaterih bakelj razsvitljevala je veliko Severjevo postavo, ki je raz krasnega konja motril svoje moštvo.

Zadovoljen je zrl na energične obraze konjenikov, koji so danes šli na strani policistov loviti divjo tolpo zloglasnega tolovaja Lopeca.

Na njegovi strani je bil zapovednik konjeniškega oddelka, ki je gorel hrepenenja, da pokaže policijskemu ravnatelju, da se ni zastonj zanašal na njegove ljudi.

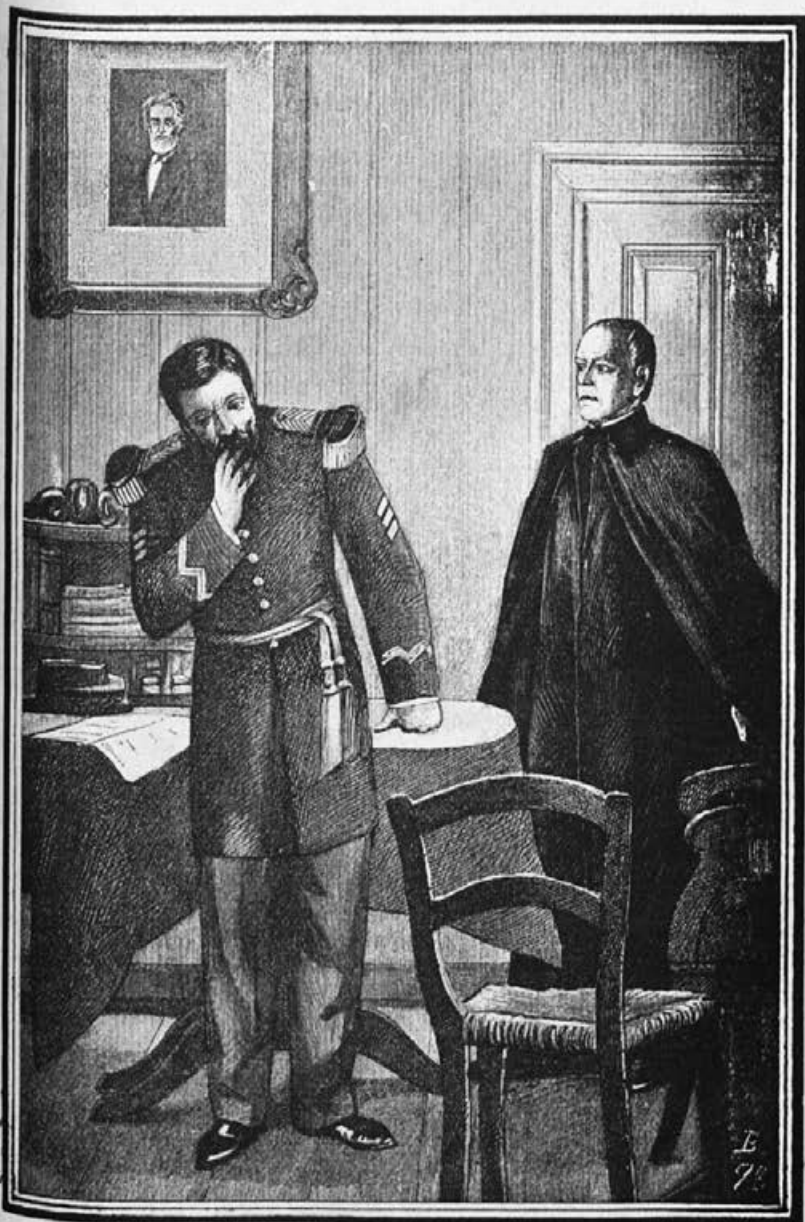
Konečno je bilo vse pripravljeno, na kar je konjeniška četa, broječa komaj sto in dvajset mož, tiho zapustila policijsko postajo, da bi še pred dnevnim svitom prišla do gričev Los Altos.

Ta raztrgana pokrajina, polna gričev, je bila že velikokrat pozorišče sramotnih porazov vojaške posadke iz El Pasa, tako da je predrznost tolovajskega glavarja postajala vedno nesramnejša in pogumnejša.

Sever je bil prepričan, da so bili razbojniki obveščeni o njegovem prihodu, a ravno tako je bilo gotovo, da bodo tolovaji počakali majhno četo napadalcev, ker niso mogli slutiti, da bodo to pot drugi možje, ne bojazljivi infanteristi, skušali končati njihova hudodelstva.

Ko so se v jutranjem svitu začeli kazati skaloviti griči, pustil je Sever vojake, ki so imeli daleko noseče puške, stopiti s konj; oddal je konje stražam, potem pa šel s svojimi ljudmi na oni kraj, kjer je vedel, da se gotovo nahaja Lopecova tolpa.

Starega policista, ki je dobro poznal tolovajske navade, poslal je naprej kot ogleduha, potem je šel Sever k častniku, ki je vodil konjeniški eskadron.

„Prepričan sem, gospod policijski ravnatelj, da je bil pri Lopezovi bandi, ki ste jo uničili, neki Sever, ki že dolgo straši po ti okolici.“

„Tolovaje moramo dobiti med dva ognja, da ne morejo zbežati, gospod major“, rekel je častniku. „Pustite mi tu štideset mož in skušajte z drugim moštvom priti sovražniku za hrbet. Če se jih prime od dveh strani, se bodo v svojem strahu hitreje udali.“

Major je radovoljno pritrdil temu načrtu, ker je hotel vse storiti, da se ukonča ta strahovita tolpa.

Kmaló vračal se je tudi odposlani ogleduh in javil, da je zapazil razbojnikove straže pri vhodu globokega jarka.

Sever je šel s svojim moštvom nemudoma na označeni kraj, medtem ko je major z njegovim moštvom šel od strani, da bi ob pričetku praske prišel razbojniški tolpi nenadoma za hrbet.

Ogleduh je kraj razbojniškega tabora popolnoma natanko označil.

Lopeč je taboril s svojimi ljudmi v soteski, koja je bila posuta z velikimi skalami. Za temi so se razbojniki izvrstno skrivali.

Sever je poklical starega uradnika, kateri mu je včeraj dal tako izvrstna pojasnila, na svojo stran, ker je imel v tega moža največje zaupanje.

„Ali mislite, da so nas razbojnikove straže že opazile?“ vprašal je tiho uradnika.

„To je gotovo, gospod policijski ravnatelj“, odgovoril je ta. „V nekaterih minutah nas bodo s kroglijami obsuli, ker mislijo, da bomo zopet zbežali!“

„Tega veselja jim nočemo narediti“, rekel je Sever odločno, „jaz — —“

Končal ni, ker se je iz precej visoko na hribu rastočega grmovja pokazal ogenj, kateremu je sledil pok.

Nehote se je pripognil, ker je kroglja sfrčala tikoma nad njegovo glavo.

Strel je bil znamenje za začetek bitke.

Severjevo moštvo si je takoj poiskalo zavetišče, da bi bilo pred razbojniškimi kroglijami na varnem.

A razbojniki so se prehitro radovali, ko so to gibanje smatrali za pričetek bega.

Kajti pogumni dragonci se niso umikali, marveč začeli so se plaziti vedno bližje k razbojnikom, medtem ko so s svojimi kroglijami pridno nadalje streljali.

Tolovaji si tega nenavadnega zoperstavljanja sicer tako zaničevanih vojakov niso mogli raztolmačiti.

Počasi so se umaknili nazaj v sotesko, kjer so se skrili za skalami, tako da se je tu ustavila bitka.

A vže je drugi oddelek napadalecev pod vodstvom majorja R... obšel stališče roparjev, da je iz precej vzvišenega mesta videl ves tabor.

V hipu so pridni ljudje začeli streljati na prestrašene roparje, ki so bili obupani nad dvojnimi napadom, posebno ker se niso mogli braniti proti novim sovražnikom, ker jim skale na tej strani niso nudile zavetja.

Tu pa tam se je že kak ropar zgrudil mrtev; medtem ko so drugi težko zadeti skušali zbežati, so se tudi oni, prestreljeni, umirajoče zgrudili.

Kmalu je ležala polovica tolovajev mrtva in ranjena v soteski, medtem ko so drzni napadaleci iz svoje srede izgubili le nekaj mož. —

Ker je pa Lopec še živel, nadaljevali so razbojniki svoj obupni upor, tako da je potem bil konec ljutega boja nedogleden.

Sever je ležal s svojimi tovariši za nekaterimi, z mahom poraščenimi kamni, od koder je pregledal vso sotesko.

„Rad bi vedel, zakaj se kanalijske še vedno vojskujejo?“ obrnil se je na uradnika, „saj morajo vendar videti, da je vse izgubljeno.“

„Da, kolikor časa njihov poveljnik Lopec še živi, se ne udajo“, je bil odgovor.

„Če bi ga mogel le videti“, je menil policijski ravnatelj, „moja kroglja bi ga kmalu zadela.“

„Jaz sem ga prej večkrat zagledal“, je rekel uradnik svojemu načelniku, „a kmalu je šel za skalo, od koder neopaženo na nas strelja. Le pogledjte, gospod policijski ravnatelj, tam za veliko, zobčasto skalo, ki štrli čez druge, leži poveljnik skrit. Klobuk in čelo lahko vidite, a to niso cilji, posebno, ker je razbojnik nad sto korakov od nas oddaljen.“

Sever je z ostrim pogledom zrl na mesto, katero mu je uradnik pokazal.

„Dobro ga vidim“, je rekel polglasno, „glejte sedaj tje, jaz bodem nanj ustrelil.“

„To je nemogoče, gospod, zadeti ga ne morete, saj se vidi komaj par centimetrov njegove glave.“

Sever je položil svojo kratko puško na kamen, pomeril — dolgo in ostro, — potem je švignil iz puške blisk, kateremu je neposrednje sledil pok.

„Zadet, — je-li mogoče, gospod, — le pogledjte!“ je zaklical uradnik osupnjeno.

V resnici je bil Sever izvršil, kar je bilo videti nemogoče, kajti s pokom je vskočila za ono skalo močna postava, divje mahala z rokama okolu sebe in se v naslednjem trenutku zgrudila.

Streljanje razbojnikov je hipoma prenehalo, ko so zagledali svojega poveljnika mrtvega na tleh.

Nekaj minut je vladala med njimi vprav grozna osupnenost, potem je zaplapolala nad skalo bela zastava, znamenje, da se ostanek roparske čete uda.

„Odložite puške!“ je zaklical Sever z grmečim glasom, ki je odmeval od sten soteske.

Brez ugovora so razbojniki ubogali, kajti če so tudi vedeli, da jih čakajo vislice, so vendar hoteli raje kratki odlog prebiti v ječi, nego da bi jih razkačeni napadalcu tu brez odloga postrelili.

Kakor hitro so vojaki in policaji videli, da so roparji odložili svoja orožja, so se z vriskanjem vsuli v sotesko, kjer so ostanek tolpe zvezali z vrvmi.

Mrtve in ranjene razbojnike so vlekli do vhoda v dolino, tam so jih privezali na konje in se potem napotili nazaj v mesto. —

Sever je jezdil ponosno kakor zmagovalec ob mrtvem truplu poveljnika Lopeca, katerega je poznal vsak otrok v El Paso in v okolici.

Še predno je došel sprevod do mesta, so prišli njega prebivalci zmagovalcem nasproti, ker se je bliskoma razširila vest o porazu roparske druhal.

Tudi prefekt je bil hitel ven, ko je slišal to iznenadno novico.

V njegovem spremstvu so bili častniki pešpolka, ki so s slabo prikrito zavistjo gledali na hrabre konjenike.

„Naše mesto si sme res čestitati, da Vi, gospod policijski ravnatelj, tako energično skrbite za varnost prebivalcev. Je-li resnica, kar se mi je ravnokar poročalo, da je padel poveljnik Lopeč, da ste ga celo sami zadeli?“

„Posrečilo se mi je, življenju tega tolovaja s srečnim strelom konec narediti, eksclenca“, je odvrnil Sever skromno. „Tu je njegovo truplo“, je nadaljeval in pokazal na strašno breme, ki je bilo privezano na poleg njega ponosno stopajočega konja.

„V El Paso bote sprejeti kot rešitelj iz nevarnosti“, je rekel prefekt, medtem ko mu je pogled švignil čez krvavo glavo razbojniškega poveljnika. — „Ali je mnogo roparjev zbežalo?“

„Vsa tolpa je popolnoma uničena“, je rekel Sever s samozavestjo. „Kdor ni mrtev ali ranjen privezan na konja, se nahaja med jetniki, kojih je kacih petdeset po številu na koncu sprevoda.“

„Moje čestitke, moje najsrčnejše čestitke k vprav velikanskem uspehu, o katerem bi se ne bil upal niti sanjati“, je zaklical prefekt, medtem ko je z občudovanjem meril impozantno postavo policijskega ravnatelja.

Stari gospod je jezdil poleg Severja na čelu sprevoda v mesto El Paso, kjer je velika množica ljudstva pričakovala prihajajoče.

Bil je prav slovesen sprevod, ki se je pomikal po cestah mesta. —

Raz balkone so se kar usuli šopki na hrabre borilce, ki so pobili strah mesta. A najlepše cvetice, spremljane od ognjenih pogledov iz lepih ženskih očíj, so padale na impozantnega moža, ki je tako zmagonosno jezdil poleg prefekta.

Sever je bil res ljubljeneč sreče, kajti njegov drzni čin je pripomogel, da ga je hipno oboževalo vse mesto.

Tudi meščanski major, katerega so prej plemenitaški tovariši gledali čez ramo, je bil junak dneva; ž njim hrabri vojniki, ki so tako pogumno tvegali svoje življenje.

Nihče v radostni množici ni slutil, da je bil mož, kateri je danes uničil razbojniško tolpo, sam nevaren hudodelec, kojega nesramna dela so nadkrilila ona ujetih roparjev; nihče ni

slutil, da je bil policijski ravnatelj v El Pasu po iskalnem listu zasledovan morilec in pustolovec, katerega je do sedaj le njegova predrznost obvarovala najhujšega.

Ne, vsi niso bili brez slutnje.

Eden je bil v množici, ki je natanko poznal hudodelstva moža, kateri se je pod napačnim imenom vpeljal kot policijski ravnatelj.

Bil je Joze, ki je stal v gnječi, nekdanji sluga, kojega plamteče oči so sovražno gledale na njegovega nekdanjega gospodarja.

Zakaj ni Joze izdal, da je Sever hudodelec, ki si je prisvojil stopnjo, katera mu ne pristaja?

Le, kdor pozna indijansko osvetoželjnost, je zamogel najti rešitev uganke; kajti Joze je hotel s svojim prejšnjim gospodarjem oko v oko poravnati svoj račun; sam se je hotel maščevati za pretrpljeno sramoto.

Dospevši na dvorišče policijske postaje je prefekt odpustil vojake z govorom, s katerim jim je izrekel srčno zahvalo, dalje so dobili hrabri možje nagrado, katera se jim je imela izplačati tekom dne.

Z grmečimi „Živio“-klici so odgovorili vojaki na govor prefekta, potem so se podali v svojo vojašnico, samo major je zaostal, ker je bil s policijskim ravnateljem povabljen k prefektu na slavnosten obed.

Gospoda sta se na postaji preoblekla v svoje gala-uniforme, katere so se naglo preskrbele, kmalu potem je pridrdrala predstojnikova krasna dvouprežena kočija, ki ju je peljala na prefekturo.

Tam so bili že zbrani vsi odličnjaki družbe, ki so v veliki dvorani nestrpnostno čakali na prihod junakov.

Dame so bile v krasnih oblekah, a še lepše ko te so bili ljubki obrazi dražestnih Mehikank, kojih žareče oči so z občudovanjem zrle na ponosno postavo novega policijskega ravnatelja, kateri je ravnokar ob strani majorja stopil v lepo okrašeno dvorano.

V hipu je bil Sever obdan od cele vrste radovednih gospodov, ki so hoteli iz njegovih ust slišati poročilo o bitki z razbojniki.

Pustili so ga šele, ko so sluge naznanili začetek pojedine, ki je bila pripravljena v čarobno olepšani in s cvetjem okinčani sosedni dvorani.

Sever je sedel med prefektom in majorjem na častnem prostoru, katerega je krasila obilica najlepših cvetic.

Do sedaj policijski ravnatelj ni mogel svoje pozornosti posvetiti damam, šele tekom pojedine je ogledoval lepe obraze in vanj vprte plamteče oči.

Samo neka mlada deklica ni ne enkrat pogledala junaka, a ravno to je vzbudilo pozornost pustolovca, ki je pazljivo gledal lepega otroka.

Sever je bil videl mnogo krasotic, a priznati je moral, da je bila ta mlada dama očarujoče ljubkosti, tako da je naredila nanj globok utis.

Poleg nje je sedel star gospod, s katerim je večkrat govorila; takrat je zamogel Sever občudovati njene krasne, temne oči, ki so lepemu obrazu dajale izredno milino.

Policijski ravnatelj se je obrnil k majorju, ki je sedel zraven njega.

„Kdo je oni stari gospod, ki ravnokar sem gleda?“ je vprašal tiho.

„Municipalni svetnik Pedro pl. Kordova“, je odvrnil častnik. „On je iz staroplemske rodovine, ki je pa po mnogih nezgodah izgubila vse svoje premoženje, tako da je moral nje zadnji potomec stopiti v državno službo.“

„In mlada dražestna dama, katera sedi pri starem gospodu?“ je poizvedoval Sever.

„To je edini njegov otrok Dolora“, je odvrnil major.

371. poglavje.

Nevaren uradnik.

Sever je bil popolnoma dosegel svoj smoter.

Sedaj je bil ljubljenelec celega mesta. Vsi so gledali nanj z zaupanjem, torej je sedaj lahko zasledoval svoje lastne temne nakane.

Njegovo drzno podjetje, na mestu utopljenega — de Soto igrati ulogo policijskega ravnatelja, se mu je nad vse pričakanje dobro posrečilo.

Vendar je vedel natanko, da njegovo bivanje v El Paso ne bo moglo biti dolgo, ker se bo morala tekom nekaterih mesecev spoznati njegova goljufija.

Ali bodo prišli sorodniki ubogega de Soto v El Paso, kateri ga bodo takoj spoznali za goljufa, ali pa mora računati na revizijo osrednje oblasti, koje udje so gotovo poznali ponesrečenega de Soto.

Torej je moral skušati, da kmalu obogati, ker bi ga drugače prehitro spoznanje pripravilo ob ves vspeh predrznega podjetja.

A kako naj to začne?

V državni banki El Pasa so ležale velikanske denarne vsote, ker je bila provincija ena najbogatejših pokrajin Mehike, a po noči vendar ni mogel udreti v poslopje, da bi vzel del tega premoženja. Tak poskus je bil izključen.

Ko bi le bil imel svojega slugo Jozeja, bi bil kmalu kot milijonar zapustil kraj svojega delovanja, ker je bil sluga za taka podjetja izvrsten.

Ker pa o Jozeju ni ničesar več slišal, je moral skusiti priti na drug način do bogastva.

A brez pomoči to ni bilo mogoče, to je Sever uvidel; moral je imeti več pomagačev, drugače ni mogel priti do denarja strogo čuvane banke.

To pa ni bilo lahko, kajti tujcem vendar ni mogel zapupati, saj bi morda s studom odklonili tako misel in bi ga vrhu tega lahko izdali.

V te misli utopljen je sedel policijski ravnatelj nekega jutra v svoji sobi.

Sedaj vstopi stari poduradnik, ki mu je pri njegovem nastopu poročal one važne stvari.

„Prosim odpuščanja, da motim Vašo milost,“ je rekel starec. „Naznaniti sem Vam samo hotel, da se je Gomec, zaupnik ustreljenega Lopeca, začel kesati. On pozna vse skrivalec, ki so spravili od razbojnikov ukradeno blago v Združene države: mogoče je, da sedaj vse izda, če bi ga Vaša milost pustila predse in ga zaslišala.“

Sever je bil spočetka raztresen in ni pazljivo poslušal to poročilo.

Nakrat se je zaiskrilo v njegovih temnih očeh.

Kakor hipno navdihnenje mu je prišla misel: „Kaj, ko bi pridobil tega razbojnika zase?“

Ujeti roparji so bili še pod ključem, zato je dal Sever ukaz, naj se mu pripelje Gomeca.

„Pripeljite moža uklenjenega v mojo sobo, jaz ga bom sam tu zaslišal,“ je še pristavil policijski ravnatelj, ko je uradniku razodel svoj sklep.

Sicer je bilo to zelo nevarno, da se je hotel združiti z razbojnikom, a druge poti ni našel, da bi prišel do zaželjenega bogastva.

Tudi ni bilo prvikrat, da se je združil s hudodelci v izvršitev svojih črnih nakan.

Kmalu se je prikazal stari uradnik in pripeljal v sobo svojega načelnika na rokah in nogah uklenjenega roparja, na kar je molče odšel.

Sever je zaklenil predsobo, da bi nihče ne mogel prisluškovati.

Potem se je takoj vrnil v svojo sobo, kjer je ropar nepremično čakal.

Razbojnik Gomec je bil še mlad, krepek mož, kojega obraz ni kazal brezsrčnega lopova. Vendar pa je bil ravno on eden

najhujših iz Lopecove tolpe, ki je bila toliko časa strah mesta El Paso.

Policijski ravnatelj je uprl svoje plamteče oči ostro v obraz roparja.

A ta je mogočni pogled policijskega ravnatelja ponosno zavrnil. —

Preplašiti se ni dal ta mož, to je Sever takoj spoznal, — torej je moral poskusiti z drugimi sredstvi, da spremeni neukročenega sina divjine v svoje orodje.

„No, Gomec, dan se bliža, ko bode z Vašimi tovariši umrli na vislicah!“ je začel ravnatelj.

„Kdo ve?“ je bil kratki odgovor roparja.

„Prav, Gomec, kdo ve: morda se glasi obsodba na smrt z garoto (t. j. stroj, s kojim se zadavijo na smrt obsojeni hudo-delei),“ je zavrnil Sever porogljivo.

Vzlic svoji hladnokrvnosti se je ropar stresel, ko je mislil na to grozno smrt, a v njegovem ponosnem obrazu se ni spremenila poteza.

„Enkrat moram itak umreti in z garoto trpi tudi samo nekaj minut, da sem na onem svetu,“ je rekel Gomec s hripavim glasom.

„A lepo je vendar, če se zamore še nekaj časa po svetu hoditi, posebno v tako mladih letih,“ je menil policijski ravnatelj prežeče.

Razbojnik ni odgovoril.

„Povejte mi, Gomec, kaj bi pač storili, ko bi bili sedaj nakrat svobodni, ali bolje rečeno, ali bi smel računati na Vašo hvaležnost, če bi Vas izpustil iz ječe, kjer Vas gotovo pričakuje smrt.“ —

„Ne rogajte se mi, gospod!“ je izustil ropar. „Naredite z nami na kratko. To je edina prošnja, katero imam do Vas. — Mi smo možje, ki ljubimo nad vse prostost; ne pustite nas mesece in mesece hirati v ječi, temveč kmalu umreti na vislicah, ali če ne gre drugače, v železnih oklepih garote,“ dostavil je z jeznim glasom.

„Kar sem Vam rekel, je moja trdna volja,“ je odvrnil policijski ravnatelj. „Vidite, Gomec, jaz bom popolnoma odkrito-

srčno z Vami govoril, kajti če bi tudi izdali, kar Vam bom sedaj povedal, bi Vam vendar nihče ne verjel, ker imam brezmejno zaupanje vseh prebivalcev tega mesta. Poslušajte pazljivo, kajti od uspeha tega pogovora je odvisno Vaše življenje in ono nekaterih Vaših tovarišev.“

Ropar je osupnjen stal pred policijskim ravnateljem, ki je sedaj pristopil tik njega.

„Jaz bom Vam in nekaterim Vašim prijateljem preskrbel svobodo in velikansko bogastvo, če hočete slepo ubogati vsem mojim ukazom!“ je rekel Sever tiho.

Ropar je strmel vanj, kakor da bi teh besed ne mogel razumeti.

„Na kose se dam rezati za Vas, gospod,“ je končno jecljal, „kaj zahtevate? — —“

„Tiho, stene imajo ušesa,“ je šepnil policijski ravnatelj. „Le poslušajte, kar Vam bom sedaj povedal. — Ali ste sami v svoji celici?“

„Ne, še trije naše tolpe so priklenjeni v ozki pasji luknji,“ je rekel Gomec. „Če bi ne bili tako uklenjeni in bi imeli pilo, bi lahko ušli.“

„Jutri pridem v celico in Vam odpnem spono na rokah,“ je rekel Sever. „S ključem, katerega Vam bom pustil, lahko osvobodite svoje tovariše; nekaj pil za omrežje Vam bom skrivaj utaknil.“

Ropar je bil kar osupnjen pri teh besedah — policijskega ravnatelja.

A Sever je še nadaljeval:

„Sedaj se pa gre za delo, katerega imate izvršiti. Če se posreči, boste tako bogati, da lahko opustite nesramno roparsko življenje.“

„Povejte mi samo, kaj naj storim, gospod,“ je veselo zaklical Gomec.

„Državno banko morate oropati,“ je odvrnil policijski ravnatelj mirno.

„Zlodja, — to je drzno podjetje, katero je tudi moj mrtvi poglavar že nameraval. — A, kako naj mi štirje premagamo čuvaje?“

„To je moja skrb. — Dal vam bom potrebne ukaze, tako da bodete lahko brez skrbij odnesli milijone,“ je rekel Sever. „Seveda zahtevam polovico plena, drugo polovico si bodete delili s svojimi tovariši.“

„To je pravično,“ je rekel ropar zadovoljno.

Oči so se mu zasvetile pri misli na svobodo in ogromno bogastvo.

„A, še eno, gospod,“ pristavil je hitro, „kaj bo, če pridemo iz naše celice? Policijska postaja je na vseh straneh zastražena, lahko se nas vlovi. Sicer so moji tovariši neustrašni roparji, ki ne klepetajo takoj kakor stare babe, a hudič vendar lahko naredi kako nerodnost. Če bi bil eden onih treh prijet, bi morda vendar priznal, da ste nam pripomogli k begu. To bi bilo pa zelo sitno.“

Sever je spoznal iz teh besed, da mu je bil ropar že sedaj udan na življenje in na smrt.

Sedaj je bil tudi prepričan, da je našel pravega moža za svojo držno igro, ker je ta ugovor roparjev kazal o veliki premissljenosti in zvitosti.

„Prav imate, Gomec,“ je rekel zamišljeno, „to je vsekakor sitna reč, a — stojte, — jaz vem drugo pot; sicer je smela, a druge ni!“

Gomec je z napetim pričakovanjem gledal svojega novega zaveznika.

„Bežite s svojimi tovariši brez skrbi iz ječe,“ je nadaljeval policijski ravnatelj. „Če zlezete skozi okno, bodete na desni strani ugledali ozka vrata. Ta peljejo v moje stanovanje, v katero ne sme nihče stopiti brez mojega dovoljenja. Do naslednje noči, v kateri se ima izvršiti ulom v bančno poslopje, Vas bom z Vašimi tovariši skril v moji sobi. Nihče ne bo vedel, kako ste ušli; — preskrbel Vam bom druge obleke, tako da bodete zvečer skozi sprednja vrata, ki vodijo na cesto, mirno zapustili moje stanovanje. Če se Vam posreči rop, prinesite vse bankovce in drugi denar, katerega zamorete odnesti, tu sem, kajti ponoči ne morete mesta zapustiti.“

„Vaša milost mi ne more škoditi v zlo, a jaz sumim, da ste povsem drugi, — nego oni, za katerega ste se izdali,“ je rekel Gomec z neprikritim občudovanjem.

„O tem ne bodeva danes govorila,“ je odvrnil pustolovec kratko. „Sedaj Vas bodem dal nazaj peljati v celico; jutri Vam prinesem pile in ključe, da se morete osvoboditi. Iz poprej izgovorjenih pomislekov sem spoznal, da ste mož, na katerega se smem zanesti. No, Vaša škoda to ne bo!“

Policijski ravnatelj je odbranil zahvalne besede, katere je jecljal veseli razbojnik.

Nato je šel v predsobo, ob koje vratih je čakal stari policijski uradnik.

„Peljite roparja zopet v njegovo celico“, je rekel starcu. „Priznal mi je več reči, kojih resničnost moram preiskati. Jutri pojdem v njegovo ječo, ker mi bo vpričo enega svojih tovarišev, ki se tam nahaja, še več važnega razodel.“

Stari uradnik je prikimal, na kar je sledil načelniku v njega delavno sobo, da bi Gomeca peljal nazaj v njegovo ječo. —

Ko je bil Sever sam, se je zadovoljno posmehnil.

Če se rop posreči, bo milijonar. Sklenil je v tem slučaju prej ko mogoče El Paso zapustiti, da bi v Evropi užil svoja bogastva.

Najprvo je bilo treba roparje osvoboditi. To ni bilo posebno težko, ker si pile lahko preskrbi na policijski postaji, istotako ključe k verigam, s kojimi naj bi Gomec oprostil svoje tovariše.

Najdrznejši, a obenem najpriprostejši je bil sklep razbojniko v svojem stanovanju skriti.

Nihče ni mogel slutiti, da je od ljudstva oboževani policijski ravnatelj sporazumljen z begunci, torej je bilo lahko izvršiti to drzno misel.

Težji je bil ulom v državno banko, koje vrata so stražili vojaki noč in dan.

A tudi tu je našel spretni pustolovec pomoč, ker je zvedel, da se pride s prefektovega vrta lahko v bančne prostore.

Tam je bil po noči samo stari čuvaj, katerega bo Gomec s svojimi tovariši kmalu premagal. Potem bodo roparji lahko ulomili v banko in s pomočjo orodja odprli železne denarne omare. —

372. p o g l a v j e.

Skrivnostna milijonska tatvina.

Dva dni po teh dogodkih je vladala v El Paso največja razburjenost.

Prebivalci mesta, ki so se šele pred kratkim, pri uničenju Lopecove druhali oddahnili, so bili v novih skrbah, kajti eden najdrznejših izmed ujetih roparjev, zaupnik podlega poveljnika, je bil na zagoneten način ušel s tremi nevarnimi tovariši iz ječe.

• Prejšnji večer so še uklenjeni sedeli v svoji celici in se niso mogli premakniti, da je bila vsaka misel na beg izključena. —

Zjutraj je bilo močno omrežje edinega ozkega okna prepiljeno, jetniki so zbežali, samo njihovi okovi so ležali odprti na tleh celice.

Policaji so bili prepričani, da roparji niso mogli zbežati brez zunanje pomoči, torej je preostala samo misel, da so nekateri čuvaji uklenjene jetnike oprostili in jim preskrbeli potrebno orodje.

A še bolj čudno je bilo, da nobena straža ni opazila bega roparjev, akoravno so v svetli noči lahko videli vsak čevelj široko zidu.

Ali je tudi med vojaki kaj izdajalcev? To ni bilo misliti, ker so ravno tisto noč prevzeli stražo hrabri kavaleristi, največji sovražniki roparjev.

Nihče ni slutil, da so bili vsi štirje begunci skriti v stanovanju policijskega ravnatelja, ki se je navidezno najbolj trudil, da bi zopet ujel ubegle razbojnike.

Policijski ravnatelj je poslal skoraj vso garnizijo El Pasa na vse strani, da bi ujeli nevarne tolovaje, tako da je ostalo le majhno število moštva doma.

Ravno to je hotel drzni pustolovec, da bi pri njem skriti štirje razbojniki lahko izvršili veliko tatvino brez vsakega motenja.

Gomecu je dal vsa potrebna navodila gledé uloma, pre-skrbel je tudi potrebna orodja, tako da je smel upati, da se posreči drzni naklep.

Gomec je prosil policijskega ravnatelja, naj jih po noči pričakuje pri bančnem poslopju. Tam je bila majbna, na pol razpadla vrtna lopa, v kateri naj bi se vršila delitev ukrade-nega denarja.

Sever je sicer želel, da bi prinesli plen v njegovo stano-vanje, a proti temu je bilo več razlogov, med drugim tudi strah pred ujetjem, tako da se je končno udal zahtevi raz-bojnikov.

Dan je minul z brezuspešnim zasledovanjem po beguncih, katere se je iskalo v okolici El Pasa.

Policijski ravnatelj je zaporedoma pošiljal straže, ki bi imele begunce na vsak način nazaj pripeljati.

Ko bi bile oblasti le vedele, da sede vsi štirje iskani tički veselo v ravnateljevem stanovanju, bi bil predrzni pustolovec kmalu razkrinkan.

Ali ni prav nihče vedel, kako in kam so ušli štirje raz-bojniki?

Eden je vedel.

Neki revno oblečen sluga, ki je kakor panter hodil okolu policijske postaje. On je vedel vse o skrivnostnem begu, a ta mož je molčal; videti je bilo celo, kakor da bi hotel prizanašati drznemu goljufu, — ali je morda s svojo molčečnostjo združil kak drug grozen namen?

Ta mož je bil Joze, nekdanji sluga Severjev, ki je svo-jemu prejšnjemu gospodarju sledil kakor senca od Pueble do meje. —

Njegov od sovraštva strašno spačeni obraz je vedno opa-zoval nekdanjega gospodarja, ne da bi bil ta kaj vedel o svo-jem zasledovalcu.

Nastopila je noč.

Iz ravnateljevega stanovanja so smuknile štiri osebe na slabo razsvetljeno cesto, ter hitro izginile v temnih stranskih ulicah. —

Bili so Gomec in njegovi tovariši, ki so se podali naravnost v bančno poslopje, katero je danes stražilo samo nekaj vojakov.

Počasi so minile ure, da je oznanil veliki zvon katedrale polnoč. —

Takrat je zopet smuknila iz policijske postaje postava v širokem temnem plašču, ki je, previdno se oziraje na vse strani, tudi zavila v temne stranske ulice.

Sever se je podal na dogovorjeno mesto, da bi tam sprejel svoj delež velikanskega bogastva.

Neslišno je korakal po tihih ulicah, da je končno došel do razdejanе utne lope.

A pustolovec ni opazil, da mu je druga postava sledila kakor duh.

Tudi sluga je bil na svojem mestu, videl je dobro, da je Sever, njegov nekdanji gospodar skrivaj zapustil svoje stanovanje. —

Ko je policijski ravnatelj stopil v vrtno lopo, je Joze počenil za eno razbitih oken, tako da je lahko slišal vsako besedo, ki se je govorila v majhni hišici.

Sever se je bil takoj prepričal, da njegovi tovariši še niso došli, zato je stopil med vrata in gledal proti bančnemu poslopju, ki se je liki temnemu orjaku nejasno odlikovalo od črnega nočnega neba.

Noben glas ni izdal, da drzni roparji siloma odpirajo denarne omare, samo hripav krik nekaterih mimo letečih nočnih ptic je prekinjal časoma smrtno tišino.

Tako je zopet pretekla ura. —

Že je hotel pustolovec sam iti v bančno poslopje, ko se je oglasil tih žvižg, ki je naznanil prihod štirih od vloma se vračajočih roparjev.

Z utripajočim srcem je Sever zrl v temo, ko se je prikazala pred njim izvanredno visoka, krepka postava roparja Gomeca.

„Ali se je posrečilo?“ je radovedno poizvedoval policijski ravnatelj.

„Bolje, nego sem mislil,“ je rekel Gomec, ki je, kakor njegovi tovariši, kateri so se sedaj iz teme prikazali, nesel

težko breme. „Mnogo nismo pustili tam, mislim, da smo vzeli s seboj milijone.“

„Le pridite hitro notri,“ je silil Sever, ki bi bil od razburjenosti kmalu izgubil oblast nad seboj.

Možje so vstopili v hišico in najprvo z okoli ležečimi dilami zaprli okna, da bi jih luč svetilke ne izdala mimo-idočim.

Ker Joze na ta način ni mogel ničesar več slišati, je zapustil svoje mesto, a ostal je na vrtu na nekem prostoru, s katerega je videl vrata vrtna lope.

Medtem je Gomec užgal svetilko, ki je slabo razsvetila sobo. —

Sedaj so roparji spraznili svoje vreče, ki so bile polne bankovcev in zlata.

Sever je popolnoma zgubil svojo navadno mirnost; pohlepno je gledal na neizmerno svoto, ki mu je sedaj ležala pred nogami.

Tudi trije tovariši Gomeca, ki je precej hladnokrvno jel šteti rop, so gledali plamtečih oči na denar, liki krvoločnim roparskim živalim, ki vidijo pred seboj svoj plen.

„Kaj pa delaš tu, Gomec?“ je nakrat vprašal eden roparjev.

„No, denar štejem, da ga bomo razdelili, ne moti me,“ je odvrnil ropar nejevoljno.

„Ah, kaj pa treba tu dosti šteti,“ je menil prvi razbojnik, „razdeli plen na pet primerno enakih delov; za par tisoč dolarjev se ne bomo kregali!“

„Ne govtori tako bedasto, Kuhilo,“ je zaklical Gomec ježno, „saj veš, kako smo se zmenili, gospod tu dobi polovico, medtem ko si mi razdelimo drugo polovico.“

„Ne, tako neumni vendar nismo,“ se je rogal Kuhilo, „jaz Ti takoj povem, Gomec, da se mi trije ne bomo zadovoljili s tako malenkostjo. Vsak izmed naju dobi peti del ropa, pri tem ostane.“

„Ti si vendar ničvreden lopov, Kuhilo!“ je zarohnel Gomec. „Ali ni dal gospod Tebi in tovarišem svobodo, ko bi Te bila drugače v nekaterih dneh zadavila garota? Ali nam ni gospod odkazal velik del plena; ne, če sem tudi samo ropar, svojo besedo bom vendar držal!“

„Ne bodi smešen“, se je rogal Kuhilo. „Gospod nam je res pomagal iz luknje, zato smo mu pa mi, brez njegovega prizadevanja pripomogli, do lepe vsotice. Vsak dobi petino, pri tem ostane, kaj ne, tovariši?“

„Gotovo!“ sta zaklicala ostala dva razbojnika. „Kuhilo ima prav, vsi moramo dobiti enake deleže.“

„Besedolomen pes!“ je škripal Gomec besno.

Kakor tiger je planil na Kuhila, a predno je še dvignil pest, da bi ga udaril ob tla, je ta zgrabil neko orodje in ga s toliko močjo udaril po glavi, da se je Gomec mrtev zgrudil na tla.

Sever je stal zraven kakor okamenel.

Ko se je Gomec potegoval zanj, se ni hotel vtakniti vmes, a sedaj, ko ga je mrtvega ugledal na tleh, je spoznal, da tudi njemu preti nevarnost od besnih razbojnikov.

Pustolovec se ni motil.

„Pobijte še gospoda ob tla, potem je ves denar naš!“ je tulil Kuhilo, katerega je popolnoma premagala nenasita lakomnost za denar.

A predno so mogli roparji izvršiti ta ukaz, je bil Sever kakor senca smuknil iz hišice.

„Proketo, sedaj nas bo dal prijeti!“ je škripal eden razbojnikov.

„Ne misli tega“, je zasmehoval Kuhilo. „Gospod policijski ravnatelj se bo varoval, nas izdati; hitro vzemite vreče, sicer so malo težje ko prej, a iz mesta bomo že prišli. Zunaj vem za neki prostor, kjer jih bomo zakopali in potem polagoma hodili po nje.“

„In Gomec, ali pustimo tega tukaj?“ je vprašal eden roparjev.

Kuhilo se je nagnil čez mrtvega.

„Mrtev je“, je mrmral. „Zakaj me je napadel, da sem ga moral pobiti. Pustite ga ležati, tovariši, on je bil vedno neke vrste pridigarjev morale, nas pa sedaj čaka življenje, kakoršno je odločeno najbogatejšim ljudem.“

Roparji so se zopet obložili s svojim plenom, potem so ugasnili svetilko in se prav počasi napotili proti mestnemu obzidju.

Le malo minut je vladala tema v vrtni hišici, ko je zopet smuknila postava notri.

Zopet se je naredila luč v majhni sobi, a to pot ni bila svetilka, temveč le majhni ogenj žveplenke, ki je razsvetila temne poteze sluge Jozeja.

Poluindijanec ni trenil z očesom, ko je zagledal s krvjo oblito truplo umorjenega roparja Gomeca.

Nasprotno mu je radost švignila čez obraz, ko je zapazil zavitek z denarjem, katerega so pustili roparji v svoji naglici ležati. —

„Zlato“, je mrmral Joz. „To mi pride prav, kajti jaz rabim denar, če se hočem maščevati nad možem, ki me je z bičem udaril po obrazu. Ha, čas se bliža, ko si dobim krvavo zadoščenje za ono trpinčenje. A sam mu hočem stati nasproti: sam, kakor takrat, ko me je v zahvalo za mojo zvestobo z nogu pahnil od sebe. Uiti mi ne moreš; — kmalu se zopet vidiva!“

Pri zadnjih besedah je sluga zapustil samotno vrtno lopo. —

Kje je bil Sever?

Ko so mu roparji žugali, je bil v prvi jezi hitel v svoje stanovanje, da bi pripeljal pomočnike, ki naj bi zopet ujeli roparje.

A kmalu je spoznal, da je bilo to zanj nemogoče, kajti roparji bi ga bili gotovo izdali, kakor hitro bi jih zaslišal sodnik.

Nakrat mu je prišla rešilna misel.

Razbojnike je hotel presenetiti v vrtni hišici ali pa v bližini paziti na njihov beg, da bi jih v primernem trenutku pregnal od njihovega plena.

Očital si je, da ni bil vzel orožja na nočni izlet.

Ker pa do njegovega stanovanja ni bilo posebno daleč, je upal gotovo, da iznenadi roparje pri razdelitvi denarja.

Besen je bil nad besedolomom tolovajev, ki so mu pretili s smrtjo v zahvalo za svobodo in bogastvo.

Samo Gomec mu je bil zvest ostal, a ta „pošteni“ razbojnik je moral poskus, svojo besedo držati, z življenjem plačati. —

Ko se je Sever ves poten, z nabasanim samokresom, vrnil na vrt, ni bilo v razdejani hišici niti najmanjšega sledu kakega življenja.

Previdno je stopil pustolovec notri. Ko pa tudi tu ni bilo slišati glasu, je naglo prižgal svetilko, katero je bil vzel s seboj.

„Prepozno, odšli so!“ se je izvilo iz njegovih ust, ko je ugledal popolnoma prazno sobo, s koje tal so ga srepo gledale mrtve oči Gomeca.

Pustolovec je divjal od jeze, da ni sledil roparjem, ker je slutil, da ti niso šli posebno daleč s svojim plenom.

Na zasledovanje pa sedaj ni bilo več misliti, torej se je moral prevarani pustolovec poln strašne jeze vrniti v svoje stanovanje.

Akoravno je vladala v El Pasu po begu štirih razbojnikov velika razburjenost, ni ta pomenila nič proti groznemu srdu prebivalcev, ko so zvedeli, da je bila po noči oropana državna banka. —

Ko so uradniki zjutraj stopili v bančne prostore, našli so v svojo osupnenost denarne omare odprte; vsebina, v znesku več milijonov dolarjev, je bila izginila brez sledu, ne da bi se zvedelo, kako.

Ko se je polegel prvi strah, začelo se je poizvedovati po tatovih, ki so, kakor je bilo videti, vdrli iz ozadja bančnih prostorov v poslopje.

Tam so našli starega čuvaja zvezanega na tleh ležati; ko so ga oprostili spon, je povedal, da so ga štirje možje napadli in zvezali.

Nihče ni dvomil, da so bili ti roparji oni štirje begunci, ki so bili gotovo toliko časa v El Pasu skriti.

A tako drzno podjetje je kazalo na pomočnike, katere so lopovi sami našli v El Pasu, akoravno ni nihče slutil, kdo jim je pripomogel k begu.

Sever je sedel najslabše volje v svoji sobi, kamor so vedno dohajala poročila o velikanski tatvini.

Ravno se je mislil sam podati v bančno poslopje, ker se je moral vendar na videz kazati vnetega uradnika, ko je stopil v sobo neki poduradnik.

„Kaj hočete?“ je vprašal Sever kratko.

„Nj. ekscelenca, gospod prefekt se je ravno pripeljal“, je odvrnil policaj, „on želi takoj z Vami govoriti!“

373. p o g l a v j e.

Tajni policaj.

„Kaj pomeni ta poset, — ali prefekt morda celo kaj sumi?“ je mislil Sever, ko je hitel v predsobo, da bi pozdravil svojega predstojnika.

„Povejte mi vendar, za Boga, kako je bilo mogoče, da so roparji mogli ulomiti v bančno poslopje?“ je zaklical prefekt obupno.

„Ničvredneži morajo imeti zaveznike v El Pasu, ki so jih rešili iz ječe. Ker se jih je iskalo po vsej okolici, so porabili to priložnost in izvršili to dejanje“, je rekel Sever, in peljal prefekta v svojo sobo.

Tam se je stari gospod ves obupan vrgel na stol.

„Jaz sem kar iz sebe nad tem dogodkom“, je tožil. „Zadeva bo povzročila v glavnem mestu velikansko senzacijo, pričakujejo me celo sitnosti. Tudi Vi, gospod policijski ravnatelj, boste čutili nemilost vlade, in ne morem Vam prikriti, da Vas zamore le velikanski uspeh pri bitvi z Lopecovo tolpo obvarovati odpusta!“

Sever je stisnjenih zob temno zrl v preprogo, a njegovo dušo so napolnile povsem druge misli.

Bila je strašna jeza nad ponesrečenim dejanjem, ki ga je skoraj pritirala v blaznost.

Ravno je mislil prefektu odgovoriti, ko se je potrkalo na vrata. —

Nejevoljno je hotel Sever pogledati, ko so se vrata odprla in je vstopil neki policaj.

„Odpustite, da motim“, je rekel uradnik razburjeno. „Nekaj prav važnega imam povedati, gospod ravnatelj: V stari vrtni hišici, ki je le malo sto korakov od banke oddaljena, smo ravno našli truplo enega ubeglih razbojnikov. To je Gomec, ki je igral tako imenitno ulogo v Lopecovi tolpi.“

„To je čudno!“ je zaklical prefekt in vstal. „Hitimo takoj tje, morda se najdejo še drugi sledovi, po katerih se bo zvedelo bivališče tatov!“

„Zanesite se, ekszellenca, da bom storil vse, da vzamem roparjem njihov plen,“ je odvrnil Sever, ki je prav dobro vedel, da mora igrati zelo unetega uradnika, ako noče vzbuditi suma. —

Gospoda sta naglo zapustila policijsko postajo in stopila v prefektov voz, ki ju je v par minutah peljal na mesto nočnega dogodka.

Z nepopisnimi čuvstvi je Sever ob strani prefekta stopil na kraj, kjer se je bila doigrala krvava drama.

Truplo nesrečnega Gomeca je še ležalo, kakor se je bilo našlo; nudilo je strašen pogled, tako da je celo Severja spretetela groza, ko je ogledoval spačeni obraz mrtveca.

„Ali ste našli pri umrlemu predmete roparjev?“ je vprašal Sever kratko policaja.

„Da, gospod policijski načelnik, a najdba je tako čudna, da smo vže različno sumili“, je uljudno odgovoril policijski uradnik.

„Govorite bolj jasno, kaj pomenijo ti temni namigi?“ je zaklical Sever skrbno.

„Tu, pogledjte, gospod, ta ključek smo našli pri mrtvecu. Gotovo je, da so se kanaliže, ki so roparjem pripomogle k begu,

dobro spoznale na policijski postaji. Kajti ključek, katerega tu vidite, ima pečat postaje, tako, da se je moral ukrasti na glavnem uradu.“

Vzlic svoji zavednosti je čutil policijski ravnatelj, da mu je na čelo stopil pot; saj je bil vendar sam vzel ključek iz omare; — če se sedaj vede sumljivo, — bo brez rešitve izgubljen!“

„Zadeva se bo strogo preiskala“, je konečno zaklical. „Najprvo naj se napiše zapisnik, medtem ko bom jaz pričel daljna poizvedovanja!“

„Da, ne ogibajte se nobenega sredstva, da zopet dobite ukradeni denar,“ je rekel prefekt, ko je s Severjem zapustil strašni kraj, „dam Vam vso oblast, ker bom vže jutri odpotoval v Mehiko.“

„Vi se peljete v glavno mesto, ekscelenca?“ je zaklical policijski načelnik Sever neprijetno iznenaden, ker se je bal ovadbe.

„Drugo mi ne preostane,“ je odgovoril prefekt. — „Jaz moram osrednjo oblast takoj obvestiti o veliki izgubi; če grem takoj jutri sam, se lahko ognem marsikateremu neprijetnemu pisanju.“

Sever je temno zrl predse; naj-li zapusti El Paso, ne da bi bil dobil zaželjenega bogastva?

„Ob enem bi Vas prosil, da za časa moje odsotnosti pazite na moje stanovanje“, je nadaljeval prefekt. „Odkar so drzni roparji v svobodi, sem v skrbeh. V mojem stanovanju je namreč mnogo dragocenosti, pred vsem so tam biseri moje žene, ki so velikanske vrednosti.“

„Zakaj jih ne vzamete s seboj v Mehiko?“ je vprašal Sever, katerega je prešinila zopet nova misel pri omembi zaklada. —

„Potniki so bili tudi vže mnogokrat oropani,“ je odvrnil prefekt. „Dragocenosti so bolje spravljene v mojem stanovanju. Vrh tega stanuje tudi magistratni svetnik pl. Kordova v moji hiši. Ta mi je tudi obljubil, da bo pazil na služabnike in na zaprto stanovanje. Ključe bodem dal staremu gospodu spraviti, poznam ga vže dolgo.“

Sever je vedel, da je bil magistratni svetnik gospod plemeniti Kordova oče lepe Dolores, ki je pri pojedini vzbudila njegovo pozornost.

„Sprva se ne bojim daljnega ropa, ker so roparji odnesli tako velikanske vsote“, je rekel Sever, da bi pomiril prefekta. „Vrhu tega se mi morda posreči, razbojnikom vzeti njihov plen, ker ne bodem miroval ni po dnevi ni po noči, da najdem skrivališče drznih beguncev.“

„Zasluzili bi si zahvalo države, če bi se posrečil Vaš naklep“, je rekel prefekt.

Potem se je poslovil od policijskega ravnatelja in se je vrnil v svoje stanovanje.

Policijskemu načelniku je pri prefektovi hiši prišel naproti policaj.

„Neki gospod želi v nujni zadevi z Vami govoriti“, je poročal policijski uradnik.

Sever se je takoj podal v svojo sobo, kjer ga je pričakoval visokoraščen gospod v civilni obleki.

„Ali imam čast govoriti s policijskim ravnateljem pl. Soto?“ je vprašal ter svoje sive oči predirajoče vprl v Severjev resni obraz.

„Da, s kom imam čast?“ je vprašal pustolovec ptujega gospoda.

„Moje ime je Heaton, jaz sem tajni policaj Združenih držav“, je odgovoril gospod počasi.

„Oprostite me za trenotek, eden mojih uradnikov me ravno kliče“, je rekel Sever in hitel k vratom.

Storil je to samo zaradi tega, da bi prikril svoje smrtno prebledenje, ker je v prvem hipu mislil, da ga hoče navzoči policaj aretovati.

A že čez malo sekund se je zopet zavedel. Kako naj bi amerikanski policaj slutil v njem, slovečem policijskem ravnatelju, hudodelca? To je bilo popolnoma izključeno.

Potolažen se je vrnil v sobo, v kateri je stal policaj kakor kip poleg stola.

„Danes ponoči se je vršil drzen rop: iskanje teh hudodelcev zahteva neutrudljivo delovanje“, je rekel Sever opravičevaje svojemu obisku.

„Poznam dogodek, ker bivam že od včeraj zvečer v El Pasu,“ je rekel policaj, „ali ne mislite tudi, gospod policijski ravnatelj, da so ubegli hudodelci morali imeti pomagača, izvanredne prekanjenosti in podjetnosti?“

„Kako menite to, gospod Heaton?“ je vprašal Sever začuden. —

„Trdno sem prepričan, da se je pri Lopecovi tolpi, katero ste Vi, gospod policijski ravnatelj, uničili, nahajal neki Sever, ki se že nekaj časa klati tu okoli!“ je odvrnil policijski uradnik resno.

„Sever — Sever“, je odvrnil policijski ravnatelj, ter, kakor da bi premišljeval, pokrili oči z rokama, „ime mi je popolnoma neznano,“ je pristavil težko se premagovaje.

„Tu je priporočilno pismo mehikanske oblasti, s kojim se spodbujajo vse oblasti, me podpirati pri iskanju nevarnega hudodelca,“ je rekel policaj in Severju nudil npravni spis. „Gotovo je oni lopov nekaj časa nastopal v Mehiki in Puebli, kjer je pod imenom nekega kapitana Hovarda izvršil nova hudodelstva. Iz tega vzroka je sklenila mehikanska policijska oblast se z ameriškansko združiti, da se vendar enkrat ujame dolgo zasledovanega hudodelca.“

Medtem ko je policaj govoril, je moral Sever napenjati vse svoje moči, da se ni izdal.

Sicer si je bil pustil brado rasti, tako da je bil nekoliko spremenjen, a kaj bi koristilo to, če bi imel tuji policaj le najmanjši sum?

„Pomagal Vam bom po možnosti najti hudodelca, akoravno ne verujem, da bi se nahajal v okolici El Pasa,“ je rekel konečno. „Ali mi zamorete iskanega hudodelca bolj natanko opisati?“

„Tu je iskalno pismo z dobro zadeto sliko,“ je rekel uradnik, ter Severju vročil plakat.

Policijski ravnatelj je z iskalnim listom naglo stopil k oknu, da bi zopet skril svoje prestrašenje.

„Izvanredno lep mož,“ je začel s težko zadržanim glasom. „Komaj verjetno, da bi bil izvršil take hudobije!“

„To je prava pošast, ki se skriva pod tem lepim obrazom,“ je rekel policaj in policijskega načelnika ostro motril, kar temu ni odšlo.

„Žal, da moram o tej najdbi poročati svoji predpostavljeni oblasti,“ je navidezno obžaluje rekel policijski ravnatelj. Dolores je z grozo pogledala ravnatelja in potem obupno vskliknila: „Oj, moj ubogi oče bi takega šuma ne prenesel.“

Ali je policaj zapazil podobnost?

Sever je vedel, da ga zamore rešiti le največja hladnokrvnost.

Zato je vrnil policaju mirno iskalni list, ne da bi bil z eno potezo izdal, kak vihar je divjal pri tem dogodku v njegovi notranjosti.

„Ali bodele sami pričeli poizvedovanja?“ je vprašal potem policaja.

„Zelo bi Vam bil hvaležen, gospod policijski ravnatelj, ko bi mi dali nekaj mož na razpolago.“

„O, z velikim veseljem; ali Vam zadostuje v to svrho pet policajev in dvajset hrabrih konjenikov, kateri Vas lahko spremijo?“

Tajni policaj Heaton je hvaležno sprejel to ponudbo, ker je nameraval natanko preiskati okolico mesta in se je uljudno poslovil od policijskega ravnatelja, kateri je bil vesel, ko so se za uradnikom zaprla vrata.

Ko je bil Sever sam, je šele uvidel, kaka nevarnost mu je pretila.

Sreča je bila, da ga tajni policaj ni nikdar prej kje osebno videl, drugače bi bila velika podobnost gotovo vzbudila njegov sum.

Uvidel je pa tudi, da se ne sme več dolgo muditi v El Pasu, ker bi slučaj lahko pripeljal tje kakega policijskega uradnika, kateri bi ga poznal. A zapustiti tudi ni hotel mesta El Paso prej, dokler ne zadobi toliko denarja, da ž njim lahko zbeži v tujo deželo.

Ko je to razmišljeval, spomnil se je prefektovih biserov, katere je ta mislil zapustiti v svojem stanovanju.

Sever je dobro poznal prefektovo hišo, ker je bil večkrat posetil prefekta; če bi se mu posrečilo, se tam utihotapiti in dragocenosti najti, bi bil v hipu bogat in bi lahko za vedno zapustil Ameriko.

Ker je na prefekturi tudi za časa prefektove odsotnosti kot uradna oseba lahko občeval, upal je najti priliko, da bi prišel v stanovanje.

Ko bi tam našel bisere, bi pri priložnosti zapustil mesto El Paso, da bi v varnem zavetju užival sadove svojega novega hudodelstva.

Rad bi bil premišljeval o svojem novem načrtu, a to mu danes ni bilo mogoče, ker so v enomer prihajala poročila raznih policijskih patrulj, ki so bile odposlane v zasledovanje razbojnikov.

Do sedaj niso našle ni sledu drznih roparjev, našli so le nekega prebivalca predmestja El Pasa, ki je po noči videl nekaj težko obtovorjenih mož na cesti.

A kam so se ti obrnili, tega mož ni vedel, tako da je bilo malo upanja dobiti ukradene milijone.

Saj ni nihče slutil, da je bil delavni policijski ravnatelj sam provzročitelj velikanske tatvine.

374. p o g l a v j e.

Novo sleparstvo.

Od onih dogodkov je bilo preteklo več dni.

Stari prefekt se je bil odpeljal, ko je policijskega ravnatelja še enkrat nujno naprosil, naj z vsemi sredstvi nadaljuje poizvedovanja po ukradenem denarju.

Pustolovec je bil vesel, da je bil stari gospod za več dni zapustil mesto, a še ljubše mu je bilo, da je ameriški tajni policaj, ki je imel provzročiti aretovanje Severja, odpotoval po brezuspešnem iskanju.

Sedaj je bil odločen, ukrasti bisere in drage kamene iz prefektovega stanovanja.

Saj mu je bilo, ko je dan na dan hodil v hišo, nekaj lahkega, poizvedeti za najboljšo priložnost, kdaj bi mu bilo mogoče izvršiti ulom.

S takimi mislimi podal se je policijski ravnatelj zopet na prefekturo.

Ko je šel po velikih in širokih stopnicah starega poslopja, videl je stati na hodniku črno napravljeno damo, katero je takoj spoznal za Dolores de Kordova.

Pustolovec je krasno deklico večkrat videl pri svojih službenih posetih. Ker je pa izvedel, da je njen oče popolnoma obubožal, je navadno le na lahko pozdravil ter molče šel mimo ljubke, mlade dame.

Tudi danes hotel je hitro mimo nje, ko ga je pri hipnem pogledu njena izvanredna lepota tako prevzela, da je nehote obstal.

„Ali ste kakega bližnjega sorodnika izgubili, gospica?“ vprašal je policijski ravnatelj navidezno sočutno, medtem ko je z očesom premeril njeno črno obleko.

„Moj strije umira, zato je papa odpotoval, da ga še enkrat vidi,“ odgovorila je deklica.

„Kako? Je li mogoče; potem se gotovo hoče strije z Vašim očetom poravnati?“ vskliknil je Sever začudeno.

„Strije je pisal, da bi mojega papa pred smrtjo še enkrat rad objel,“ šepetala je Dolores.

„Moje najodkritosrčnejše sočutje,“ rekel je Sever, medtem ko so njegove demonične oči z uprav žarečimi plameni motrile krasno postavo lepe Mehikanke.

„Srčna hvala,“ odgovorila je Dolores z lahkim poklonom, na kar je hitro odšla po hodniku.

Nepremično je zrl policijski ravnatelj za gracijozno osebo, dokler ni pri nekem ovinku hodnika izginila izpred njegovih oči. — —

„Skoraj bi bil rekel: moje najsrčnejše čestitke,“ mislil si je pustolovec, kateri je vedel, da je edini brat magistratnega svetnika eden najbogatejših mehikanskih posestnikov.

Bil je že star in brez otrok. Ker je pa bil s svojim bratom v prepiru, ni nihče verjel, da dobi bogato zapuščino tega čudaka magistratni svetnik.

To vse je Sever zvedel od prefekta.

Sedaj je pa bila Dolores bogata dedinja, ki je razpolagala z velikanskimi svotami. Pri tem je pa bila izvanredno krasna, tako da se je policijski ravnatelj, ki se sicer ni zmenil za to gospico, sedaj posebno zanimal za njo.

Sicer je bila Dolores z nekim uglednim in imovitim uradnikom iz El Pasa že napol zaročena, ali Sever zanašal se je na svojo omamljivo zunanjost, ki mu je že toliko ženskih sre pridobila.

Če bi ga Dolores vse eno odbila, — kaj potem?

Saj mlade deklice vendar ni mogel siliti, da bi postala njegova žena!

V take misli zaglobljen je stopil policijski ravnatelj v svetniško dvorano, v kateri je navadno delal magistratni svetnik de Kordova.

Danes je bil njegov prostor prazen, ker je bil pri svojem umirajočem bratu v Mazatlanu.

Nehote je stopil Sever k pisalni mizi, kjer je stari gospod navadno sedel.

Tu padejo njegovi pogledi na bel robec, ki je ležal na mizi. Bil je robec, katerega je stari gospod na vsak način tu pozabil.

Sever je mehanično razprostrl robec in videl, da je v enem kotu uvezen grb in ime svetnika.

Že je hotel robec zopet nazaj vreči.

V tem hipu pa se prikaže satanski nasmeh grozne zmage na njegovem obrazu.

„Ha, kakšna misel!“ mrmral je sam sebi, „ali drzni odlok se posreči: jaz ne bom imel samo prefektovih briljantov, nego tudi, — in to je moje trdno upanje, — lepo Dolores z njenim bogastvom.“

Kakšno strahovito lopovščino si je ta predrzni hudodelnik zopet izmislil!

Sicer je imel njegov obraz navadni mirni izraz, samo ogenj v njegovih demoničnih očeh je kazal, da je našel ta grozni mož novo žrtev.

Policijski ravnatelj je skril skrbno najden robec v svojem prsnem žepu.

Nato je zapustil dvorano in šel v sobo, kjer je navadno konferiral z uradniki.

Ko se je bližal večer, poslovil se je kakor navadno od uradnikov, a mesto da bi bil zapustil hišo, podal se je v neko skrivališče, katero je že prej našel in kjer ga nihče ni mogel najti. —

Noč je nastala.

V starem poslopju vladala je največja tišina, ko je policijski ravnatelj kakor senca zapustil svoje skrivališče, da bi izvršil dobro premišljeni načrt.

Sedaj se je hotel polastiti prefektovih dragocenosti.

Opazil je, da je prefektovo služabništvo, ki je spalo v zadnjem poslopju, pustilo po noči odprta okna na hodniku, ki je tudi vodil v prefektovo, sedaj zaklenjeno stanovanje.

Ker so ta okna imela razgled v krog in krog zaprto dvorišče, bili so služabniki na vsak način prepričani, da se od te strani ne more zgoditi nikak ulom.

Seveda niso mislili na to, da bi kdo ostal čez noč v hiši, in s hodnika dosegel ta okna.

Za moža, kakor je bil Sever, je to bila malenkost, posebno ker je zelo temna noč zakrivala njegovo plezanje na ozkem okrajniku oken.

Trajalo je le malo minut, da je premeril to nenavadno pasajo in se nahajal na hodniku, ki je vodil v prefektovo stanovanje.

Mala žepna svetilnica, katero je imel na pol skrito pod suknjo, razširjala je le toliko svetlobe, da je mogel ključavnice razložiti in odpreti.

K temu posetu prinesel je s seboj celo vrsto ključev in vetrihov, s katerimi je poskušal odkleniti prva vrata prefektovega stanovanja.

A to se mu ni tako posrečilo, kakor je mislil, da, postajal je že nepotrpežljiv.

Konečno je vendar našel neki ključ, ki je odprl ključavnico. — — —

Sever je vedel, da ima prefekt navadno spravljene vse svoje dragocenosti v svoji pisalni mizi. Torej je moral najprve odpreti pisalno sobo starega gospoda, ki se je nahajala zraven njegove spalnice.

Previdno je za seboj zaklenil vrata predsobe, katera je najprve odklenil, pustil ključ v ključavnici in se potem podal na nadaljno preiskovanje.

Prefekt bi bil gotovo ne malo prestrašen in začuden, če bi bil mogel videti, kako je policijski ravnatelj iz El Paso iskal po njegovem stanovanju dragocenosti.

Zaupljivi, nič hudega sluteči mož je v resnici postavil — kozla za vrtnarja.

Pustolovec že dolgo ni več imel vznemirjene vesti zaradi svojega pustolovskega življenja, med katerim je toliko ljudi spravil v propast.

Hladnokrvno odpiral je vrata različnih sob, — dokler ni končno dospel v pisalno sobo.

Ko je pa tukaj z velikim trdom ulomil v pisalno mizo, bil je zelo neprijetno iznenaden, ker je tam našel le malo dragocenosti.

Na ta način je moral potem prefekt briljante svoje soproge, katere je Sever pri različnih svečanostih občudoval, skriti na kakem drugem kraju.

Cele ure iskal je pustolovec z neutrudljivo potrpežljivostjo na vseh možnih krajih, kjer je le količkaj slutil, da bi bil morda zaklad skrit.

Že je hotel obupano zapustiti prefektovo stanovanje, ko je njegovo oko padlo v spalni sobi na neko mesto tapete, ki je izgledala, kakor da bi se za njo nahajala v zidu neka mala omarica.

Tresoč se nepotrpežljivosti tipal je policijski ravnatelj z rokami po skrivnem peresu, katero je končno našel za malo podobico.

Na prvi lahki pritisk odprla so se vratica omarice.

Sever je zagledal malo železno skrinjico, v kateri so bili skriti briljanti gospe prefektinje.

Ključek nahajal se je v skrinjici, tako da je predrzni klavitez pri svitu svoje svetilke lahko občudoval izredno krasoto briljantov.

Nato je skrbno zaklenil skrinjico, jo vzel pod pazduho in omarico zopet zaprl.

Previdno, kakor je prišel, šel je pustolovec zopet nazaj, ter s pomočjo ključev in vetrihov vsa vrata zopet zaklenil, da ni končno prišel v prednjo sobo.

Ravno je hotel ta vrata odkleniti, da bi zopet prišel na hodnik, ko se prestrašeno zgane.

Natanko je slišal tihe korake, ki so zdaj zadoneli zunaj na hodniku.

A takoj je zopet dobil svojo hladnokrvnost, ker je mislil, da je le kak prefektov služabnik mogel priti v tem času po hodniku.

K njemu notri ni mogel priti, ker je Sever predsobna vrata zaklenil.

Potemtakem mu ni bilo treba družega, kakor počakati, da bi se služabnik zopet odstranil.

Sever je sedaj natanko slišal tihe korake, ki so pred vratmi predsobe utihnili.

„Prokleta!“ zaškripal je tiho. „Če me je kdo slišal, mi ne preostaja družega, kakor da ga za vedno uničim. Če bi le vedel, kdo da je, ki posluša tukaj pri vratih?“

Kar se pustolovec domisli, da se v predsobi nahaja malo okence, iz katerega se je prav lahko pregledalo ves, če tudi slabo razsvitljeni hodnik.

Brezglasno je šel k oknu, — odgrnil zagrinjalo, s katerim je bilo okence zakrito, in radovedno pogledoval nekaj časa na hodnik.

„Ah, hišna nje ekscelence,“ mislil si je pustolovec, ko je zagledal lahko napravljeno žensko osebo. „Ta oseba mora biti pa precej korajžna, da si upa o polnočni uri semkaj, — no, ta bo kmalu odšla.“

Pustolovec je prav slutil, ker so se tihi koraki kmalu zopet zaslišali na hodniku.

Po vsem ni hišna nič sumljivega slišala, na kar je zopet šla v svojo sobo.

Sever je še nekaj časa počakal, predno je odprl vrata predsobe.

Konečno je storil to tako tiho, kakor mu je bilo le mogoče, na kar je prav počasi in previdno pomolil svojo glavo na hodnik.

Tam je vladala smrtna tišina.

V trenutku bil je policijski ravnatelj na hodniku.

Hitro je zaklenil vrata predsobe ter se obrnil proti odprtemu oknu, da bi od tam zopet prišel po isti poti na hodnik prefekture.

Železna skrinjica mu je bila pri tem zelo napoti, tako da se je le z največjo previdnostjo in z naporom vseh svojih moči zamogel vzdigniti na ozki okrajnik pred oknom.

Že je dospel k oknu hodnika, ko se je smrtno prestrašen zganil.

Okna ravnokar zapuščenega hodnika so se v tem hipu zopet razsvetlila.

Tu ni bilo nobenega dvoma več, — hišna se je z lučjo zopet vrnila.

Krčevito se je oklenil Sever okrižja na oknu, h kateremu je ravnokar prišel.

Potem je hitro zlezel na temni hodnik.

Še predno je pa globoko stopil v temino, obrnil se je še enkrat, da bi opazoval hodnik.

Prestrašen se je umaknil.

Tam na oknu, skozi katero je ravnokar zlezel, — stala je hišna, katera je z visoko vzdignjeno lučjo naravnost proti njemu oprezovala.

Ali ga je dekle zagledalo?

Sever tega ni vedel, ker se je takoj pripognil, da bi se skril. —

Bal se je, da vsaki trenótek zasliši klice na pomoč.

Ali to se ni zgodilo, tako da se čez nekaj časa upal zopet vstati.

Na onem hodniku je bilo vse temno, — luč je že izginila! —

Sever si je obrisal pot s čela, kajti če bi bilo dekle služabništvo poklicalo, preiskali bi lahko vso hišo.

To bi sicer ne bilo tako hudo, ker je našel varno skrivališče: če bi po noči poslali ponj v njegovo stanovanje in bi njega ne bilo, bi njegovi podložni lahko kaj sumili.

Sever je zadovoljno zapustil hišo pri nekih stranskih vratih, h kojim si je že preje preskrbel ključ, potem je hitel po ovinkih v svoje stanovanje, v koje je kmalu nevznemirjen dospel. —

Seveda ni slutil, da ga je njegov neizprosljivi preganjalec, Joze, tudi to noč opazoval.

Saj je bilo videti, kakor da ta strašni človek ne misli ne na spanje, ne na druge potrebe, nego da opazuje le vsa dejanja in korake svojega nekdanjega gospoda.

Ali Sever je imel sedaj vse druge, visokoleteče načrte, kakor da bi bil pazil na temno senco, koja mu je tiho in brezglasno sledila po temnih ulicah.

Najprvo precenil je vsebino železne skrinjice. Vrednost je bila velikanska.

Vzel je bisere iz kasete, ter jih poskril po raznih skrivališčih. Železno skrinjico postavil je na stran, ker jo je hotel zakopati.

Samo prekrasni briljantni nakit obdržal je v rokah in ga nekaj časa z veseljem ogledoval.

Potem je izlomil z nožem bliščeča kamena iz dragocenega okvirja in zadnje vrgel skoro zaničljivo na stran.

Izlomljene briljante skril je v malo usnjato torbico ter jo skrbno spravil v neko zaklenjeno stensko omaro.

Ali predno je torbico tjakaj položil, ogledoval je še enkrat pri lučinem svitu kamene, v kojih so se krasni biseri v vseh barvah žareli in lesketali.

„Ti dragoceni kameni bodo kot krasna verižica dičili vrat moje lepe Dolores, če postane moja soproga,“ mislil si je pustolovec. „Kakor hitro se prefekt vrne, poiškal bodem lepo deklico; — sicer je moj načrt predrzen, a mora se mi posrečiti!“

375. poglavje.

Dolores.

Kljub neumorni delavnosti policije El Pasa se mnogoštevilnim preganjalcem ni posrečilo, roparje, ki so vlomili v banko, prijeti, ali pa tudi le zvedeti, kam da so se s svojim plénom obrnili.

Navidezno razvijal je Sever izvanredno delavnost, da bi zopet dobil ukradeni denar, medtem ko se je duševno pečal s čisto drugimi mislimi.

Od nočnega uloma v prefektovo stanovanje prešlo je zopet nekaj dni.

Sever nahajal se je na potu na prefekturo, da bi pozdravil svojega predpostavljeneega, ker je prefekt došel pred pol ure iz Mehike.

Samo kdor je poznal pravi značaj tega predrznega pustoloveca, bi iz nekega svetlikanja njegovih demoničnih oči opazil, da je navidezno tako mirni policijski ravnatelj le s trdom prikrival vihar svoje notranjosti.

V naslednjih urah se je moralo odločiti, če se posreči predrzni načrt, kojega si je ta pustolovec izmislil, ali ne.

S počasnimi koraki štopal je policijski ravnatelj po stopnicah in se takoj podal v prefektovo stanovanje.

Že v predsobi je vladala nenavadna razburjenost.

To ni bil samo nemir, koji se opazi v velikem gospodarstvu pri prihodu gospode, nego strahovit strah kazal se je na vseh obrazih.

Ravno je hotel policijski ravnatelj vprašati necega služabnika po njemu le predobro znanem vzroku razburjenosti, ko mu smrtno bled prihiti prefekt nasproti.

„Tatovi so bili v mojem stanovanju,“ zaklical je stari gospod z razburjenim glasom. „Vse je premetano, — biseri moje soproge so ukradeni!“

„Ali to je čisto nemogoče!“ odgovoril je policijski ravnatelj z dobro igranim strahom, „potem bi moralo vendar služabništvo

opaziti tatove. Vsak dan sem tu poizvedoval, a nikdar se mi ni povedalo kaj sumljivega.“

„Kdo ve, če niso moji pošteni služabniki sami v zvezi s tatovi,“ vpil je prefekt ves iz sebe, ne da bi se zmenil za zagotovila obupanih sumničenih. „Primito vse moje služabnike, gospod policijski ravnatelj!“ kričal je divje, „le pogledjte, moje stanovanje ni ulomljeno, nego s ponarejenim ključem odklenjeno. Kdo bi si sicer naredil ta trud, če ne bi bili služabniki dali tatovom potrebnih voščenih odtiskov ali pa drugih pripomočkov. — Ne, jaz ne vzamem svoje besede nazaj!“ vpil je stari gospod z gromovitim glasom, ko so služabniki pri njegovih besedah jokaje zavpili, „infamnim zločincem hočem to pot priti na sled!“

Sever je bil zelo vesel, da je padel sum na nedolžne služabnike.

Takoj je ukazal slugi, da pokliče več policistov, ki bi peljali prefektovo po nedolžnem sumničeno služabništvo v preiskovalni zapor.

Medtem gnetli so se sumničeni služabniki krog svojega gospoda, kateremu so prisegali svojo nedolžnost, a razkačeni prefekt ni poslušal na besede siromakov, ker je bil vsled nenadomestljive izgube preveč razdražen.

Kmalu so prišli policisti, koji so na Severjevo povelje vzeli takoj prefektovo služabništvo v svojo sredo.

Policijski ravnatelj ogledoval je obraze bojazni trepetajočih ljudi, ker se je spominjal, da bi ga bila sobarica gospe prefektinje v oni noči skoro zasačila, a zamogel je ni najti med prijetimi.

„Je-li to vse Vaše služabništvo?“ vprašal je policijski ravnatelj starega gospoda, ki je tresoč se razburjenja stal pred njim. —

„Da, samo sobarico moje soproge nisem pustil prijeti!“ odgovoril je prefekt.

„Ali ne sumite tudi tega dekleta?“ vprašal je Sever prefekta.

„Ne, za Lupitino poštenost jamčim sama,“ zadonel je glas gospe prefektinje, ki je ravnokar prišla v predsobo. „Poznala sem jo že kot otroka, da, ona spada takorekoč k naši rodbini,

tako da je vsako sporazumljenje med njo in tatovi popolnoma izključeno!"

Sever je občutil pri teh besedah neko neprijetno čustvo, katerega si ni znal raztolmačiti; a delal ni nadaljnih ugovorov; nego se priporočil prefektu, ki je bil radi izgube dragocenosti skoro ob pamet.

Policijski ravnatelj ni spremil jokajočih jetnikov na policijsko postajo, nego šel takoj v stanovanje magistratnega svetnika de Kordova, katero se je tudi nahajalo na prefekturi.

"Govoril bi rad z gospodom magistratnim svetnikom v jako nujni zadevi, ki ne dopušča nikakega odlašanja," rekel je policijski ravnatelj stari služabnici, koja mu je na njegovo zvočenje odprla.

"Milostljivi gospod je še vedno v Mazatlanu!" odgovorila je dekla.

"O, to je zelo neprijetno," menil je Sever premišljaje. "Ali je potem morda mogoče govoriti z gospico de Kordova?"

"Kaj želite, gospod policijski ravnatelj?" zadonel je čisti glas mlade dame, katera je ravnokar odprla sobna vrata.

"Neka jako nujna zadeva, katera se tiče Vašega gospoda očeta," rekel je pustolovec s tako čudnim naglasom, da ga je zmedeno povabila v sobo.

Drage volje ustregel je policijski ravnatelj tej želji mlade dame, katera je peljala svoj poset v malo, ubožno opremljeno, a zelo čisto sobo.

"Kdaj se vrne Vaš gospod oče, gospica?" vprašal je Sever, ko so se vrata zaprla.

"Pojutrajšnim ga pričakujem; bil bi že davno tukaj, če bi ga ne zadrževala ureditev dedščine," rekla je Dolores popolnoma mirno.

Sever je že izvedel, da je svetnikov brat umrl, kateri je vse svoje velikansko imetje zapustil svojim sorodnikom.

"Torej pojutrajšnim," rekel je Sever zategnjeno. "No, dotlej moram počakati, čeprav potrebuje ta čudni dogodek najhitrejše razjasnitve, sicer bi lahko nastali nepreračunljivi, neljubi nasledki."

"Ali ne smem izvedeti, zakaj se gre?" vzkliknila je Dolores prestrašeno.

„Prav za prav sem si namenil, Vam zamolčati ta čudni dogodek, gospica,“ odgovoril je Sever navidezno v zadregi, „ker pa ne verujem, da bi Vaš gospod oče ta čudni prigodek proti Vam zamolčal, zato lahko izveste ta zagonetni dogodljaj. Najprvo vprašanje, ali je Vaš gospod oče imel shranjene ključe od prefektovega stanovanja?“

„Da, sama sem preje pri prihodu gospodu prefektu izročila ključe,“ odgovorila je Dolores začudeno.

„Tako, — tako,“ menil je policijski ravnatelj preišljeva je. „Pa saj Vam lahko precej vse povem, ker bi vendar pozneje od druge strani zvedeli. Torej izvedite, gospica, da je bilo stanovanje gospoda prefekta v njegovi odsotnosti ulomljeno in sicer s ponarejenimi ključi. Briljanti gospe prefektinje so ukradeni: in ravnokar sem pustil služabništvo, ki je na sumu, zapreti!“

„Moj Bog, kako je bilo to mogoče?“ vzklikne mlada dama prestrašeno.

„To že spravi preiskava na dan,“ odgovoril je policijski ravnatelj zmajaje z rameni. „Ali sedaj pride nekaj čudnega, gospica, pazite dobro. Ko sem preje ogledoval sobe gospoda prefekta, zagledal sem za nekim zastorom na pol skrit tale robec, ki je ležal na tleh. Skrivaj sem ga pobral, razprostrl — in zagledal v moje največje začudenje in grozo, da je imel oni robec grb in ime Vašega gospoda očeta.“

„Kaj pravite, gospod ravnatelj?“ vzklikne Dolores smrtno bleda. „Robec — —“

„Tu je,“ rekel je Sever, ter pokazal robec prestrašeni mladi deklici.

S tajnim veseljem opazil je ta ničvredni lopov, kako se je mlada in lepa deklica pri pogledu žepnega robca opotekla.

Ali le trenotek trajal je ta strah, potem se je Dolores ponosno vzravнала ter kakor kaka kraljica stopila pred policijskega ravnatelja.

„Kaj pomeni ta najdba?“ vprašala je ponosno s plamtečim očesom. „Morda mislite, da je moj predragi oče, — o, jaz tega grozodejstva niti izgovoriti ne morem!“ zakričala je mučena deklica.

„Ali pomirite se vendar, gospica,“ rekel je policijski ravnatelj, kateri je robec zopet spravil. „Razun mene ne ve nihče o tej najdbi, da, jaz sem popolnoma prepričan, da je Vaš gospod oče o tej stvari popolnoma nedolžen, ker poznam gospoda magistratnega svetnika kot visokospoštovanega in častivrednega moža, ali — priznali mi boste, gospica, da bi razglasitev te najdbe provzročila Vašemu očetu marsikatero neljubo neprijetnost.“

„Moj oče ni nikdar prestopil praga prefektovega stanovanja v njegovi odsotnosti; to Vam prisezam,“ zaklicala je lepa deklica s plamtečimi očmi. — „Tudi Vi tega ne verujete, gospod policijski ravnatelj, to ste ravnokar sami proti meni zatrjevali!“

„Jaz sem prepričan o tem,“ potrdil je policijski ravnatelj, „ali — —“

„Kaj pomeni to?“ vprašala je Dolores prestrašena, ko je ravnatelj obmolnil.

„Žal, da moram svojo najdbo naznaniti oblasti,“ rekel je Sever obžaluje, to je moja dolžnost, kateri moram celo svoje prepričanje žrtvovati!“

Dolores je trenotek nemirno pogledala na govorečega, potem je pretresljivo zajokala.

„Moj Bog, moj ubogi oče,“ jokala je, „če bi njega sumili, tega bi ne mogel preživeti!“

A tigrovega srca tega moža ni ganila niti bolest lepega dekleta, ker je le mislil na to, kako bi privezal ubogo bitje nase. —

„Moj ubogi oče, — on naj pride v ječo!“ ihtela je Dolores, medtem ko je na pol onesveščena padla na stol.

Blisk največjega veselja vzplamtel je v Severjevih demoničnih očeh; sedaj je bil čas, govoriti o svojih željah.

„Gospica Dolores,“ rekel je z nežnim glasom, medtem ko je stopil tikoma k obupani, „poslušajte me, — Vaša bolest gane me do srca; — jaz hočem —“

Zopet je pustolovec obmolnil, medtem ko je svojo žrtev najostreje opazoval.

Dolores ga je proseče pogledala s svojimi lepimi, objokanimi očmi.

„Govorite, gospod policijski ravnatelj“, prosila je s sree trgajočim glasom, „obvarujte mojega dragega očeta te sramote, da bi moral v preiskovalni zapor, prosim — lepo Vas prosim za to!“

Mlada deklica je pri zadnjih besedah padla na kolena ter proseče povzdignila svoje nežne ročice k lopovu, kateri jo je hotel na tako sramotni način omrežiti.

Policijski ravnatelj vzdignil je mlado damo ter jo peljal k stolu, kjer se je skoro nezavesna zgrudila.

„Vaša bojazen pretresla me je kar najbolj, molčal bom!“ rekel je Sever resno, „ali neko prošnjo imam do Vas, gospica Dolores.“

Mlada deklica, ki se je pri prvih besedah pustolovca veselo zganila, je sedaj začudeno pogledala.

„Ko sem Vas pri svojem prihodu v El Paso videl pri slavnostnem obedu, ste me takoj zanimali,“ začel je policijski ravnatelj. „Sicer se Vam nisem bližal, a čutil sem, da imate samo Vi prostora v mojem srečju. Strašni dogodki zadnjih tednov so moj odlog, da se Vam odkrijem, onemogočili; sedaj Vam hočem pa povedati, da Vas vroče in pristréno ljubim, da brez Vas ne morem več živeti. Gospica Dolores, če — —“

„Molčite, ne smem Vas dalje poslušati“, vzkliknila je mlada deklica, ki je z menjajočimi občutki poslušala besede lepega moža. „Vaša ponudba, gospod de Soto, me zelo časti, ali jaz ne morem biti Vaša, ker ljubim družega.“

„Kako, — Vi me odklanjate?“ zaklical je pustolovec začudeno. „Vi hočete poročiti onega uradnika, kateri, kolikor jaz vem, nima niti plemenitega imena!“

„Ljubim ga, tudi moj dragi oče se je izrazil pred svojim odhodom, da bode gospoda G . . . , kljub temu, da so se naše premoženjske razmere predrugačile, z veseljem sprejel za svojega sina. Bila sem revna deklica, ko me je bogati gospod G . . . snubil, gospod policijski ravnatelj“, nadaljevala je Dolores z bliščečimi očmi, „sedaj me veseli, da mu lahko prinesem tudi obilo posvetnega premoženja!“

„Morda se ta gospod premisli, če izve, kakšen sum leži na njegovem bodočem tastu“, odgovoril je Sever malo porogljivo in temno.

Dolores je nemirno pogledala na govorečega.

„Ali naj to pomeni, da ne boste molčali, če Vas na Vašo ponudbo odklonim?“ vprašala je počasi.

Pustolovec zmajal je samo z rameni, a Dolores ga je razumela.

„Torej naj jaz žrtvujem mojo ljubezen, da ne pride moj oče na sum, da je ukradel prefektove bisere?“ rekla je bolešno, medtem ko je zaničljivo pogledala na moža, ki je temno in nemo stal na svojem prostoru.

„Premislite samo to, gospica, da bi Vaše izgube ne mogel prenesti“, rekel je policijski ravnatelj z zadržano strastjo, ker je bila Dolores v svoji močni razburjenosti uprav premagovalne lepote.

Z zamolklim vzklikom padla je nesrečnica nazaj.

„Bog, moj Bog, kaj naj storim?“ šepetala je z ugašujočim glasom.

Ali oni mož ni imel usmiljenja z mučenim otrokom, katerega je postavil v tako strašni položaj, da naj se odreče svoji ljubezni, ali pa pošlje svojega očeta v zapor.

„Jutri pridem še enkrat, da izvem Vašo odločitev“, rekel je z nežnim glasom, „mislite na to, da Vas vroče in presrečno ljubim, in da boste na moji strani najsrečnejša žena na svetu!“

Kolikokrat je ta lopov že izgovoril te besede, ki so že marsikatero ženo peljale v pogubo!

Dolores nagnila je lahko svojo glavo; videti je bilo, kakor da je izgubila vse upanje.

„Na svidenje, gospica“, rekel je policijski ravnatelj, medtem ko se je z globokim poklonom zelo veselo poslovil; saj še trenotek ni dvomil, da je bila njegova podla in gnusna igra dobljena.

Notri v sobi pa se je Dolores nezavestno zgrudila.

Nepričakovano razkritje.

Sever se je z velikim veseljem vrnil v svoje stanovanje, ker je bil gotov, da bode Dolores de Kordova, da reši svojega očeta, privolila v njegovo željo.

Kakor hitro je bil zet visokouglednega municipalnega svetnika, preselil se je lahko s svojo lepo soprogo v Mazatlan, kjer bi ga nihče ne iskal in preganjal.

Bil je še zaglobljen v misli na svojo bodočo srečo, ko je stopil prefektov sluga v njegovo sobo, in ga prosil, da bi takoj prišel na prefekturo.

Sever se je nemudoma odzval temu pozivu, tako da je kmalu prišel v prefektovo stanovanje, kjer ga je stari gospod razburjeno pričakoval.

„Ravnokar sem izvedel važno novico o ulomu v mojem stanovanji“, rekel je prefekt, medtem ko je peljal policijskega ravnatelja v svojo pisalno sobo.

„Tako, od koga pa?“ vprašal je Sever, kateremu je pri zadnjih besedah postalo nekako tesno.

„Sobarica moje soproge nam je preje pripovedovala, da je videla tatu“, rekel je stari gospod.

„Zakaj pa ni takoj vpila?“ odgovoril je pustolovec, ki je komaj prikrival svoj strah.

„Zato, ker je babjeverna, kakor skoro vsi ljudje iz nižjih slojev. Osebo, katero je videla nekaj trenutkov, imela je za strah“, razjasnil je prefekt. „Deklina je videla celo obraz roparja!“ —

Sever je čutil, kako mu je stopil mrzel pot na čelo, vendar je ohranil svojo hladnokrvnost.

„Kako je pa izgledal tat?“ vprašal je konečno s težko prikrito razburjenostjo.

„No, sobarica popisala je obraz tako, kakor nekakega demona. Temne lase in brado, zraven pa oči, iz katerih so kar plameni švigali, tako da je iz stahu planila nazaj v sobo.“

„Med ubeglimi roparji nahajal se je eden, s katerim se ta popis popolnoma ujema“, rekel je policijski ravnatelj mirno, „sedaj ni nobenega dvoma več, da se ti trije roparji nahajajo v samem El Pasu.“

„To bi bilo grozno, saj bi ne bil nihče varen svojega življenja!“ vzdiknil je prefekt v velikem strahu.

„Jaz imam že njihovo sled, morda se mi posreči, da razbojnike zalotim v nekaterih dneh“, lagal je Sever, ki je hotel prefekta pomiriti.

„Storite vse, da pridejo ti potepuhi pod ključ“, rekel je stari gospod razburjeno. „Sicer sem pa še vedno prepričan, da so bili moji služabniki s tatovi v zvezi; ostro jih zaslišite, mogoče, da od njih izveste za sedanje bivališče roparjev!“

„Noč in dan si ne bodem dal miru, dokler ne spravim te druhal pod ključ“, izjavil je Sever, ki je medtem vstal, da bi se poslovil. „Kakor hitro imam roparje, dobi Vaša ekscelenca zopet briljante, morda se mi tudi posreči, večji del ukradene svote dobiti.“

Nekaj minut pozneje zapustil je Sever prefekturo, da bi se vrnil na policijsko postajo.

Že se je začelo mračiti, ko je šel čez veliki trg, kateri je bil skoro prazen.

Samo nekaj beračev čepelo je po kamenitih klopeh, koje so bile ob kraji velikega trga pri neki hiši.

„Darujte mi medijo (mal denar), gospod“, mrmrala je pripognjena oseba, ki je bila zavita v star plašč.

„Kdo si?“ vprašal je policijski ravnatelj iznenadeno, medtem ko je hotel v mraku spoznati obraz berača.

Ta je tikoma pristopil k Severju.

„Ali me več ne poznate, gospod?“ vprašal je s hripavim glasom, ter odgrnil svoj plašč.

„Joze, — ti tukaj?“ zaklical je Sever, ki je spoznal svojega prejšnjega služabnika. „Si že dolgo v El Pasu? — Zakaj nisi prišel k meni?“

„Ker nisem hotel“, odgovoril je Joze kratko. „Moje beračenje je bilo le pretveza, ker imam z Vami govoriti. Sedaj pa — —“

„Pridi z menoj na policijsko postajo, tu ni kraj za pogo-varjanje“, prekinil ga je Sever nejevoljno.

„Da bi bil neumen“, posmehoval se je Joze. „Ne, gospod, kar Vam imam povedati, je zelo kratko. To lahko slišite tudi tukaj.“ —

„Vrag te vzemi“, zarežal je policijski ravnatelj nad polu-indijanca, ter se obrnil od njega.

Ali Joze ostal je na strani svojega nekdanjega gospoda.

„Ali se še spominjate dogodkov pred samostanom?“ vprašal je tiho. „Takrat ste me v zahvalo za moje zvesto delovanje zapodili, da, udarili ste me celo z bičem.“

„Če sedaj takoj ne zaostaneš, pustim te aretirati“, rekel je policijski ravnatelj, ki je pospešil svoje korake.

„Ali Vas veseli, sedeti jutri zjutraj kot gospod Sever v lastni ječi?“ vprašal je Joze posmehljivo.

„Capin!“ zaškripal je Sever, ter poskusil prijeti polu-indijanca.

Ali ta se je ročno izvil prijemu svojega nekdanjega gospoda.

„Jutri zjutraj bo vedel ves El Paso, kdo da ste pravzaprav, gospod“, siknil je prestrašenemu policijskemu ravnatelju. „Povrh izve ameriški detektiv, ki dospe danes semkaj, prvi to novico, vesel bo, da bo na tako lahek način zaslužil 20.000 dolarjev.“

Kakor razdražen tiger planil je Sever na poluindijanca, ali ta je tako urno odhitel, da je pustolovec videl le še njegovo senco izginiti v temoti.

V svoji brezmejni togoti sledil mu je Sever nekaj korakov, a kmalu je sprevidel, da je bil ves njegov trud zaman, ker je Joze brez sledu izginil.

Kaj naj bi sedaj počel?

Ali je bilo govoričenje njegovega nekdanjega služabnika le prazno pretenje, ali ga je hotel k begu prisiliti?

Policijskemu ravnatelju ni bilo sedaj prav nič po godu, da bi zapustil El Paso, kjer je za gotovo upal si pridobiti roko lepe in bogate Dolores de Kordova.

Zakaj ga pa Joze ni kar izdal? Zakaj ga je njegov nekdanji služabnik le svaril preteče nevarnosti? Ali ga je hotel le strašiti?

To je bilo najbolj gotovo.

Pomirjen obrnil se je Sever proti svojemu stanovanju in se smejal pretnjam svojega služabnika.

Morda je hotel Joze dobiti le denar od njega, sicer bi mu ne bilo treba prizanašati nekdanjemu gospodu.

Sever seveda ni slutil, da ga hoče njegov nekdanji služabnik le zaradi tega pregnati iz El Pasa, da bi svojo z bičevim udarcem razžaljeno čast na strahovit način maščeval nad pustolovcem!

Tu v El Pasu mu to ni bilo mogoče, a zunaj na prostem hotel je svojemu nekdanjemu gospodu stati kot neizprosni sovražnik nasproti.

Drugo jutro sedel je Sever v svoji pisalni sobi, ko je stari uradnik, s katerim je Sever večkrat občeval, brezsapno planil v sobo.

„No, kaj je, ali so roparji prijeti?“ vprašal je policijski ravnatelj.

„Ne, Vaša milost, — a vendar se je zgodilo nekaj čudnega!“ vzkliknil je policist.

Ko se je nekoliko pomiril, nadaljeval je svojo zanimivo novico:

„Le pomislite, — danes zjutraj je dobil naš prefekt svojo železno skrinjico, v koji so bili shranjeni briljanti njegove gospe soproge. Skrinjica je bila popolnoma prazna, le listek je bil v njej, katerega sem prinesel s seboj.“

Medtem je pomolil Severju mal košček papirja.

„Tu, — berite!“

Mučne slutnje prešinjen je vzel Sever listek.

Spoznal je neokretno pisanje. To je bila pisava njegovega nekdanjega služabnika Jozeja.

S pritajeno togoto je bral:

„Prefektu El Pasa!

Priloženo dobi Vaša ekscelenca nazaj skrinjico, v kateri so bili biseri shranjeni. Tat jo je zakopal, ali jaz sem ga pri tej priložnosti opazoval. Če hočete

najti tatu, torej le vprašajte amerikankega detektiva, kateri ima njegovo sledilno pismo. Zločinec je v Vaši bližini: on je isti, ki je izpustil roparje iz zapora in jih pregovoril, da so izvršili veliko tatvino v banki. Dajte ta listek policijskemu ravnatelju de Soto, kateri Vam bode nočoj čisto natančno povedal, kje se nahaja tat, ker bode še danes izvedel, na kakšni čudni način se je ta zločinec dosedaj skrival.

J. C."

Ko je Sever ta listek prebral, je takoj čutil, da je bilo vse izgubljeno, čeravno si še vedno ni mogel razjasniti, zakaj mu je Joze prizanašal.

Bilo mu je jasno, da mora takoj bežati.

Da je Joze vse vedel, to je bilo sedaj gotovo.

Saj ga je celo opazoval, ko je zakopal skrinjico, katero je Sever neki večer spravil v kraj.

„No, kaj pravite k temu listku, gospod policijski ravnatelj?“ vprašal je uradnik, ki ni zapazil razburjenosti in smrtne blelosti svojega predstojnika.

„To je tako čudno, da v tem trenutku res ne vem, kaj bi rekel,“ odgovoril je Sever v skrbah. „Ker mi skrivnostni pisec, katerega smatram za zaveznika roparjev, obljubuje še nadaljne razjasnitve, jih torej hočem počakati. Kaj pravi prefekt k tem novicam?“

„O, stari gospod je ves iz sebe,“ pripovedoval je uradnik. „Sicer se je pa moralo v prezidiu tudi nekaj nenavadnega zgoditi. Tako mi je sobarica pripovedovala, da je gospod magistratni svetnik de Kordova nenadno prišel po noči, ter takoj zjutraj že bil s svojo hčerko pri prefektu. Sobarica je opazila, da je bil svetnik zelo razburjen: tudi je njegova hčerka v prefektovi sobi tako glasno jokala, da je to natanko slišala. Kdo ve, kaj se je tu zopet zgodilo?“

„Kaj naj pa bo družega, kakor kake družbinske reči,“ je rekel Sever s hripavim glasom.

„Ne, Vaša milost. — Sobarica je slišala iz govorjenja, da je bila omenjena neka tatvina. Morda se to nanaša na tatvino briljantov.“

„Kdo ve, — v te zadeve se sedaj še nimamo utikati,“ je prekinil Sever zgovornega moža. — „Pustite me sedaj samega, ker imam še nujnega dela.“

Ko je uradnik zapustil sobo, udaril je razkrinkani hudo-delec divje ob mizo.

„Moj načrt je bil tako fino izdelan, in sedaj je vse pri kraji,“ mislil si je. „Gotovo je deklica v svojem smrtnem strahu vse povedala, morda celo prosila očeta, naj beži, in starec se je, svest si svoje nedolžnosti, takoj podal k prefektu in mu vse povedal. Kaj mi pomaga, če sedaj sumim magistratnega svetnika? Saj lahko dokaže, da je bil v oni noči, v kateri sem ukradel bisere, in me je k nesreči videla sobarica, že davno na poti v Mazatlan. Lepa in bogata Dolores je zame izgubljena, sedaj mi ostanejo le še briljanti, ki so vredni velikansko svoto. Obupati mi je, da se mi posreči vse le na pol. — Svojevoljna Fortuna mi ni več tako naklonjena kakor nekdanj, ko me je s svojimi darili takorekoč obsipala.“

Poln obnemogle togote šel je pustolovec k omaram, v katerih je skrival ukradene dragocenosti.

Skrbno jih je skril po žepih svojega širokega plašča. — potem je še enkrat pogledal na kraj svoje hudodelske delavnosti, katerega je moral zapusti v hitrem begu.

Brez obotavljanja je zapustil svojo sobo in se podal v stražnico, kjer je bilo vedno več policistov.

„Ravnokar sem izvedel važno novico o dozdevnem skrivališču roparjev,“ je rekel Sever enemu podložnih uradnikov, kateri je začudeno gledal svojega predstojnika. „Zato hočem sam tja jezdit, morda se mi posreči te cigane prijeti. Pet mož naj pride z menoj, ker ta stvar ne dopušča odlašanja.“

V kratkem času je zapustil policijski ravnatelj z nekaterimi policisti mesto El Paso, ne da bi njegova prisotnost na čelu tako majhne čete vzbujala pozornost.

Saj ni bilo prvič, da je z nekaterimi policisti preiskal vso mestno okolico.

Sever se je obrnil s svojimi spremljevalci proti meji.

Tam so stale neke razupite krčme, izmed katerih je ena veljala kot skrivališče roparjev.

Medtem ko so policisti preiskovali ubožno krčmo, zaostal je policijski ravnatelj sam na potu.

Ko so redarji po daljšem brezuspešnem iskanju zapustili hišo, ni bilo njihovega šefa več tu.

On je, kakor je pravil policistom mal deček, kmalu, ko so njegovi spremljevalci odšli v hišo, naglo odjezdil v nasprotno stran. —

Uradniki so čakali svojega ravnatelja dolge ure.

Ko se pa do opoldan ni vrnil, jahali so zopet nazaj v El Paso, misleč, da se je policijski ravnatelj že sam naravnost tja vrnil. —

Našli so vso policijsko postajo v grozoviti razburjenosti.

Prefekt je bil navzoč, ž njim ameriški detektiv, ki je proti opoldnevu dobil na skrivnosten način z okornimi črkami pisano pismo, ki se je glasilo:

„Sedaj, ko je tako zvani policijski ravnatelj ubežal, lahko izveste, da je od Vas tako dolgo iskani hudodelnik Sever igral ulogo tega visokega uradnika. On je bil tisti, ki je osvobodil roparje in z njih pomočjo oropal banko. On je bil tudi tisti, ki je prefektu ukradel briljante.

J. C.“

Ko so policisti povedali prefektu, kako jih je ravnatelj hipoma zapustil, spoznala sta prefekt in detektiv, ki nista do sedaj verjela vsebini pisma, da jih je drzni hudodelec na nezasišan način osleparil.

Ne da bi slutila, oddala sta pustolovcu najvišjo policijsko oblast, sedaj pa sta se morala za strašne posledice te usodepolne zmotnjave pokoriti!

V brivskem salonu v Tuksonu.

Ne daleč od mehikanske meje v severnoamerikanski državi Arizona leži cvetoče mesto Tukson, v katerem prebivajo večinoma posestniki rudokopov in trgovci. Široke in čiste ceste tega mesta so se ugodno razločevale od ozkih in umazanih cest mehikanskih mest.

V eni z lepimi nasadi okičeni glavni ulici, v koji so se, kakor v Broadvaju v Novem Jorku, vrstile prodajalne druga zraven druge, nahajal se je tudi brivski salon, v katerem so si zlatokopači in kmetje v soboto pustili po napornem tedenskem delu odstraniti preobile lase in brado.

Velika tabla z lepimi zlatimi črkami svetila se je daleč, tako da je vsaki lahko spoznal.

„Brivski salon Srečko Korošec“ — bralo se je na nji.

Tam je životaril pošteni Korošec, nekdanji spremljevalec grofice Helene, katerega je usoda pognala na daljni sever.

Naš stari, ljubi znanec sedel je v živahnem pogovoru z nekim svojim rojakom v svoji brivnici.

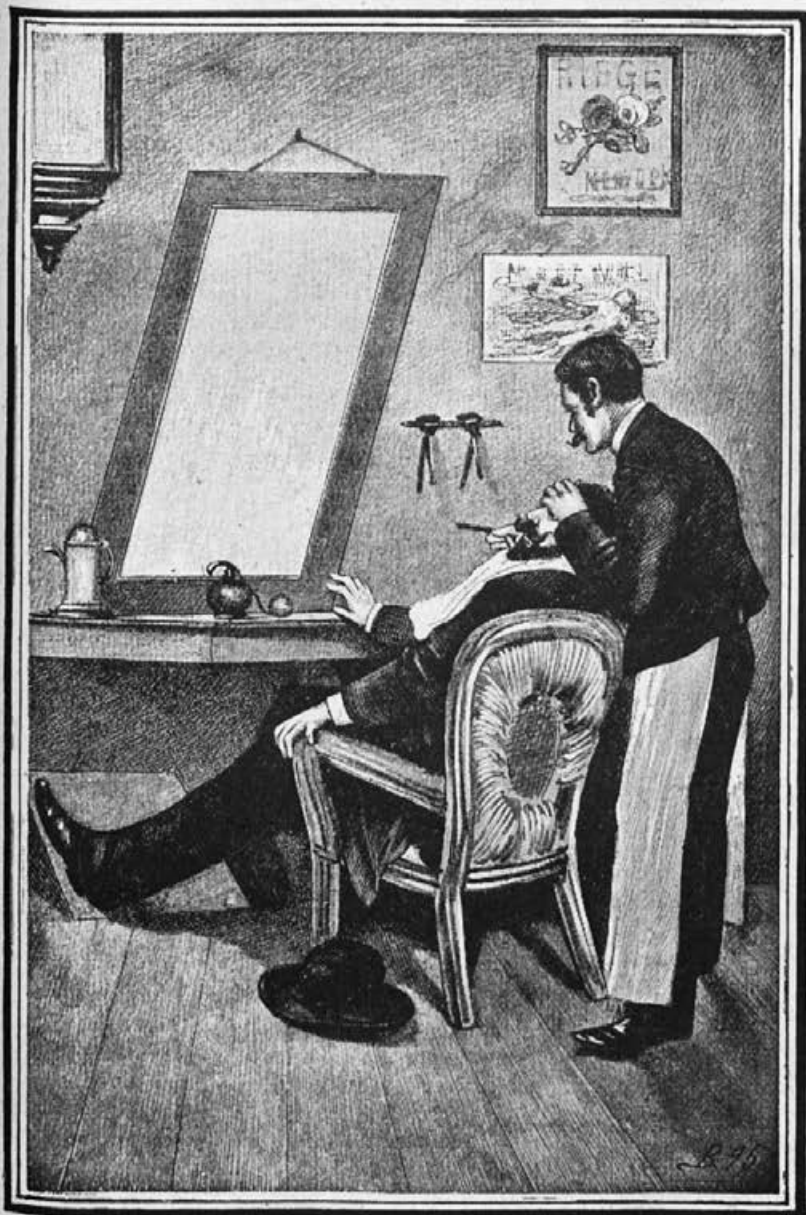
Ali je bil to res naš veseli Korošec, ki je s tako zlovoljnim obrazom in prisiljeno velikovažno čepel na nekem stolu? —

Da, bil je, to se je spoznalo na njegovih sivih očeh, iz katerih se je časih skrivaj pokazal stari, nam že znani, veseli dobrodušnež.

„Nò, Korošec, kaj pa delate danes zopet tako grozno kisel obraz?“ vprašal ga je neki mlad mož, ki je gledal po dolgočasni, skoro prazni cesti.

„To tudi še vprašate, Kriger“, vzkliknil je Korošec togotno. „Ali niste Vi ravno oni, ki ne pustite na celem Tuksonskem mestu dobrega lasu?“

„Eh, sicer se mi tu prav dopade“, menil je Kriger premišljeno. „Tu se lahko veliko denarja zasluži, ker pri velikem bogastvu rudokopov ne igra denar nobene uloge; dolarji ležijo

„Vidite, gospod Gould ali Sever, ali kakor se že imenujete,“
je dejal Korošec, „zdej vas imano pa že popolnoma v svoji
oblasti; če se premaknete, vam prerežem vrat.“

kar po cesti. Če bi le nekaj ne bilo“, je nadaljeval, medtem ko se je previdno ozrl na vse strani.

Tudi Korošec je pri zadnjih besedah svojega prijatelja skrivaj pogledal k vratom, ki so vodila v sosedno sobo brivnice.

Tam nahajala sta se dva Koroščeva pomočnika, katera sta imela opravila z barokami.

„Ali greš ven, vražji paglavec!“ zavpije hipoma Korošec ter zažene, ker ni imel kaj boljšega pri roki, ščetko za lase v vrata.

Glava plavolasega ameriškega pomočnika, ki je skrivaj prisluškoval govorjenju, izginila je s prestrašenim vzklikom za hitro zaprtim durim.

„Ta druhal nekaj sumi; opazuje me na vsaki stopinji“, rekel je Korošec tiho, a srdito svojemu znancu.

Ta ga je nerazumno pogledal.

„Kriger, ne zamerite mi, Vi ste sicer čisto pameten mož, samo malo zabiti ste“, nadaljeval je Korošec. „Ali se še spominjate, kaj ste mi prej rekli? Kaj mislite, da to, kar Vas teži, ne teži tudi mene?“

„A tako!“ menil je Kriger, v kojega glavi se je začelo daniti, „Vi mislite ono blazno zmernostno historijo — —“

„Tiho, človek, za Božjo voljo, ne tako glasno, ali hočete mene in sebe pogubiti?“ zašepetal je Korošec svojemu prijatelju. „Sam vrag naj pobere zmernostne apostole, katerih v Tuksonu kar mrgoli. Če samo eden sliši, kako zaničljivo govori o njih, potem lahko oba zveževa svoji culici.“

V boljše razumenje naših čitateljev naj bode povedano, da stoji Tukson, kakor še veliko drugih ameriških mest, v znamenju zmernosti. Prodaja žganja in piva je prepovedana, da, celo uživanje kave in smodk je strogo prepovedano. Nasprotovanje tem določbam ima za dotičnega, v slučaju, da je trgovec, takojšnji bojkot v nasledku.

„Da, žal, da imate prav, Korošec“, potrdil je Kriger žalostno: „da me je moja nezgoda ravno v Tukson morala priversti! Prej sem bil v Galvestonu, tam se je dobilo različnega žganja, da, celo plzenskega piva, tudi — —“

„Človek, jenjajte vendar, ali hočete morda, da znorim?“ vpil je Korošec razdražen. „Govori ta človek o žganju in o

pivu, ko vendar ve, da se taka olimpijska tekočina ne nahaja sto milj na okrog. Fej, Kriger, sramujte se, da mi delate take sline!“ —

Zdihujé obrnil se je Korošec k mali mizici, na koji je stal velik kozarec sladke vode.

Malo jo je pokusil, a pri tem tako razpotegnil obraz, da se je Kriger glasno nasmejaj.

„Fej, vrag“, mrmral je Korošec ter se stresal. „Kaj se pa smejete, Kriger? Saj morate sami tudi piti to šlobodro, ki je v moji dragi domovini le redko kdaj prišla čez moja usta“, je rekel in se obrnil na drugo stran.

„Zakaj se pa ne vrnete na Kranjsko?“ vprašal je Kriger.

„Ker si hočem še par dolarjev zaslužiti“, mrmral je Korošec nejevoljno. „Sicer pa ni v zadnjem času nič kaj prida zaslužka; saj sami vidite, da v tej pol uri, ko tukaj kramljava, še ni bilo nikogar v brivnico.“

„Le pustite, zato imate pa v soboto več opravka“, tolažil ga je Kriger. „Takrat pridejo rudarji in kmetje kar trumoma“.

„Da, to imate prav“, rekel je Korošec, medtem ko se je zopet obrnil ter prijel za kozarec s sladko vodo.

„Ali imate še kakšen kozarec pri rokah?“ vprašal je hipoma mladi Kriger, kateri je s prikritim veseljem opazoval Korošca.

„Da, gotovo“, odgovoril je Korošec, ter pokazal na sveži kozarec. „Kaj pa hočete ž njim?“

„Tudi jaz bi rad pil malo vode“, režal se je Kriger.

„Potem vzemite to sladko vodo, saj je prav sveža“, menil je Korošec.

„Ne, ta mi je presladka; kje pa imate vodovod?“

„Tam-le v kotu, zraven umivalnika“, odgovoril je brivec.

Kriger se je obrnil k označeni strani ter šel k vodovodu, kjer je Korošču kazal hrbet, tako da ta ni mogel opaziti, kako je potegnil iz žepa steklenico, v kateri je bila vodočista tekočina.

Kriger vlil je to tekočino v kozarec, krepko potegnil in se s polupolnem kozarcem vrnil h Korošču.

„Tu, pijte enkrat“, rekel je brivec.

„Ah, pustite me s tem zlodjem v miru“, mrmral je ta nejevoljno.

„Le poskusite to lepo, svežo vodo“, silil je Kriger, ter molil Korošcu kozarec pod nos.

Sedaj spremenile so se togotne poteze brivca v pravcato blaženstvo.

Z velikim poželenjem prijel je za kozarec, in na dušek izpil njegovo vsebino.

„Kriger, dajte, da Vas objamem: — človek, kje pa ste dobili ta izvrstni brinovec?“ šepetal je Korošec radostno, medtem ko je zaljubljeno ogledoval izpraznjeni kozarec.

„Utihotapil sem sodček“, pripovedoval je mladi mož. „Ta tekočina izgleda kakor voda, tako da jo lahko v navzočnosti drugih brez skrbi pijem. Smilite se mi, Korošec! Ker vidim, da ne zaničujete dobre kapljice, prepustil Vam bodem nekaj steklenic.“

„Kriger, Vi ste angelj!“ zaklical je vzradoščeni brivec. „Brez Vas bi bil nesrečno poginil, ker dolgo ne bi bil prenašal te proklete vode. Ali moj Bog, sedaj sem si domislil, če bi sedaj prišel kateri teh vražjih Amerikancev in če ima le kaj nosu, bi takoj zapazil, da sem žganje pil. Takoj si moram izplakniti usta!“ —

„Neumnost“, smejal se je Kriger. „Če bi Vas kdo vprašal, pa mu recite, da ste imeli ravnokar opravka s Francovim žganjem. Sicer pa, Korošec, zakaj pa ne pijete Francovega žganja, saj stoji tamle velika steklenica, in povem Vam, da ni slab.“

„Tako pameten bi bil že davno, ali to žganje je pokvarjeno“, odvrnil je Korošec. „Vi le malo poznate naše zmerno mesto, k meni pride vsak teden komisija, katera preišče Francovo žganje, posebno — —“

„Kaj Vam pa je, Korošec?“ vzkliknil je mladi rojak skrbno, ker se je sicer tako dobrodušni obraz njegovega prijatelja grozovito izpremenil.

Sicer tako prijazne in odkritosrčne sive oči žarele so kakor kake požrešne divje zverine, ki nenadoma zagleda kak nepričakovan plen.

„Moj Bog, Korošec, kaj Vam pa je?“ zakliče Kriger še enkrat.

Korošec mu ni odgovoril, nego le nepremično strmel na cesto. —

„Mogoče, da se mu je zmešalo, ker ni več vaje brinovca“, dostavil je v mislih Kriger.

„Poglejte tja, Kriger“, šepne Korošec hipoma s čudnim glasom, „poglejte, kdo tamkaj prihaja!“

„No, kaj pa je tacega“, menil je Kriger, ki je pogledal, kamor mu je pokazal Korošec, „zamorec, ki se gre izprehajati.“

„Mislim, da gre k meni, da ga obrijem“, nadaljeval je skrivnostno.

„No da, kaj je v tem čudnega; zamoreci se pač tudi pustijo briti“, menil je mladi mož pomišljaje, ker je sedaj mislil, da je Korošec v resnici znorel.

„Ne, ne pride k meni, dalje gre, škoda, — zelo škoda“, dostavil je Korošec ter globoko vzdihnil.

„Povejte mi odkritosrčno, ali se Vam blede?“ je vprašal Kriger skrbno.

„Ne, hvala Bogu, še ne, akoravno sem bil enkrat delj časa v norišnici“, je odvrnil Korošec mirno.

„V resnici se mu je zmešalo“, je mislil Kriger in boječe gledal na vrata.

„Ne bojte se, stari prijatelj“, je rekel Korošec, ki je uganil misli svojega posetnika, „vsekakor sem bil v norišnici, a samo za čuvaja.“

„Ah, — tako, — to je kaj drugega“, je zaklical Kriger potolažen, „a zakaj ste naredili prej tako strašne oči, da sem se skoraj zbal?“

„To Vam takoj povem; le poslušajte me“, je nadaljeval Korošec. „Vidite, Kriger, jaz sem precej častihlepen: prej sem hotel na vsak način biti voljen v ameriški državni zbor. Nastopil sem kot govornik, zabavljal nad razmere, a pri volitvi sem vsakokrat propadel; ljudje niso imeli razuma za mojo govorniško nadarjenost. Ker pri belokožcih nisem imel sreče, poskusil sem pri zamorecih, kateri so tu zastopani v obilici. Saj bi me bili ti tudi lahko izvolili, ker mi je bilo vse eno, če imam zastopati belokožce ali zamorce.“

„Torej pomislite, kaj se mi je zgodilo“, je nadaljeval Korošec. „Zvedel sem bil, da so zamoreci določili veliko zborovanje;

seveda sem šel tje, da bi črni druhali pokazal svojo govorniško nadarjenost v vsem svitu. Sprejeli so me tudi zelo uljudno, posebno ženske so me zaljubljeno pogledovale, ker sem izvanredno zal dečko. A, ko sem začel govoriti, so moji upi takoj padli na ničlo, kajti zamorci se niso obnašali kakor ljudje, temveč kakor norci. Po vsaki besedi, katero sem zgovoril, so tulili, da so se tresle stene. Če jim je ugajalo moje predavanje, ne vem, dovolj, končal sem, ker sem spoznal, da sem tu metal bisere svinjam. Za menoj je stopil črn odličnjak na govorniški prostor, kateri je v moje začudenje žel grmeče ploskanje. Bil sem besen. — Nakrat pride predsednik zborovanja, neki dolgi zamorec, proti meni in vpraša: „No, gospod, kako Vam ugaja naše zborovanje?“ Srdito mu odgovorim: „Pred letom sem bil čuvaj v veliki norišnici, zdi se mi, kakor da bi se sploh ne bil odpovedal službi.“

„Ha-ha-ha,“ se je smejal Kriger, „no, kaj so pa rekli zamorci k temu?“

„Prav nič niso rekli,“ je vpil Korošec. „Zbili so me, in sicer tako, da so me morali nesti iz zborovanja. — Štiri tedne sem moral ležati v postelji, potem sem vstal kot mož, ki ni poznal drugega smotra, nego se grozno maščevati nad zamorci. Da, Kriger, od onega časa sovražim zamorce do smrti. — Moje edino veselje je bilo, da sem one dobljene udarce ničvrednežem vrnil.“

„Kako to? Ali ste potem sami ves zbor pretepli?“ vprašal je Kriger.

„Ne, jaz sem zamorce samo bril,“ je menil Korošec porgljivo smehljaje.

„Tega ne razumem,“ je rekel Kriger.

„Pst, tiho, zamorec se vrača, pride k meni,“ se je radoval Korošec. „Bodite popolnoma mirni, Kriger, sedaj bodele videli, kako sem se maščeval nad črno tolpo.“

V resnici je stopil v brivnico dvomljivo elegantno oblečen zamorec.

„Briti, gospod!“ je rekel službeno uljudno prihitelemu Korošcu.

„Dobro, gospod: prosim, sedite,“ je odgovoril Korošec ter ga potisnil v blazinjeni stol. — „Lepo, gorko vreme, kaj?“ je nadaljeval in zamorca namazal z milom. „Krasno vreme, kakor ustvarjeno za zborovanje na prostem, kaj ne, gospod?“

„O, da — da,“ je odvrnil zamorec.

Kriger je radoveden sedel v bližini, ker si ni mogel tolmačiti uljudnega obnašanja svojega prijatelja.

V tem je videl, kako je Korošec vzel v roko britev, katero je z zmagovalnim obrazom skrivaj pokazal svojemu prijatelju. —

„Aha, sedaj razumem,“ je mislil ta, ko je z enim pogledom spoznal, kako rezalo ima.

To namreč ni bilo gladko, kakor običajno, — temveč je imelo vzlic svojemu zapeljivemu svitu nezgodo naznanjajoč izgled, ker ga je mnogo zarež naredilo podobnega nekaki majhni žagi. —

S čudno žarečimi očmi se je približal brivec svoji nesrečni žrtvi, ki je veselo sedela na stolu.

Tako, gospod, — dovolite,“ je dejal Korošec s prikupljivim glasom, „bodite sedaj popolnoma mirni, Vaša brada potrebuje precej krepkih potez.“

„Au, — gospod, Vaša britev ni dovolj ostra,“ je nakrat stokal trpinčeni zamorec.

Korošec ga je neusmiljeno obdeloval s svojim zobčastim orodjem.

„Ne, gospod, Vaša brada je le silno gosta, moja britev je izvrstna,“ je rekel Korošec prijazno, medtem ko se je Kriger od smeha valjal na svojem stolu.

„Gospod, gospod, — to strašno boli!“ je zdihovala žrtev, katero je Korošec s pravim veseljem bril. — „Gospod, moj nos —“

„Bodite mirni, drugače Vas urežem, gospod!“ je tolažil Korošec reveža, kateremu so se od groze izbulile oči.

Končno je bilo vendar grozno trpinčenje pri kraju.

Zamorec se je vil samih bolečin, Kriger pa od veselja, — samo Korošec je ostal resen.

„Vaša koža je zelo nežna, gospod,“ je rekel razmesarjenemu. „Ko sem Vas bril, je malo razpokala, a škodo popravim z gobo.“

V par minutah je Korošec prilepil svoji žrtvi toliko gob, da je bil usmiljenja vredni zamorec komaj podoben človeškemu bitju.“

„Ali se nočete v zrcalo pogledati, gospod?“ je potem uljudno vprašal.

„Za Boga, saj to nisem jaz, gospod!“ je zavpil prestrašeni zamorec, ko je pogledal v zrcalo.

„Da, gospod, — prenežno kožo imate, kakor sem Vam že prej rekel. A upam, da danes ne bo zborovanja; v malo dneh bo vse zaceljeno, potem lahko mirno nastopite kot govornik,“ ga zbadljivo zavrne Korošec.

Ko je zamorec odšel, se je Korošec obrnil k svojemu prijatelju, ki se je iz vsega grla smejal.

„No, razumete sedaj, Kriger, kako se maščujem za takrat dobljene udarce?“

„Pogled je bil nepoplačljiv,“ je menil mladi mož, „a pomislite, da bodele s takim hudim ravnanjem pregnali od sebe vse zamorce.“

„Radi mene,“ je rekel Korošec zaničljivo, „zato še ne bom umrl lakote. Škoda le, da se ne morem znesti nad glavnimi krivci, ki so me takrat najhuje tepli.“

„Ti so bili gotovo obveščeni, kako ljubeznjiv sprejem jih pričakuje tu,“ je menil Kriger.

„Nikakor, a najbolj neusmiljeno so me bila obdelovala zamorska dekleta, in teh, kakor Vam je znano, ni treba briti,“ je odvrnil Korošec žalostno. „Od tistega časa imam tako jezo na zamorska dekleta, da se komaj vzdržim, če katero srečam. No, morda se tudi najde prilika, da jim z obrestmi poplačam dobljene udarce.“

„Sedaj pa moram iti,“ je zaklical Kriger, „predolgo sem že klepetal. Z Bogom, Korošec, jutri pridem zopet!“

„Potem pa nikar ne pozabite Genevra, to se pravi sveže, hladne vode!“ je zaklical Korošec za njim.

„Sedaj imam vsaj tolažbo v tem gnezd,“ je mislil Korošec, ko je bil zopet sam. „Ko bi mogel sedaj še kaditi pipo ali smodko, bi bila moja usoda še dovolj znosna. Oh, koliko časa že nisem užil duha regalije! — Lepi, stari časi, kje ste ostali!“ —

Vzdihujoč se je vsedel poštene brivec na svoj stol, kajti s spominom na pretekle dni stopila mu je pred dušo podoba slovenske grofice, kateri je bil toliko časa zvest spremljevalec in varuh.

Nikdar več ni bil slišal o nji, tako da jo je že davno štel med umrle.

Tudi male Lidije se je spomnil, katera se je bila takrat zgubila v gozdu in po njegovem mnenju postala plen divjih živalij.

„A kaj, proč te tužne misli,“ je rekel končno in poskočil kvišku.

V tem so se naglo odprla vrata brivnice.

Vstopil je elegantno oblečen gospod, ki je imel klobuk globoko na obraz potegnjen, da ga skoraj ni bilo spoznati.

„S čim smem služiti?“ je vprašal Korošec uljudno.

„Obrīte mi hitro brado, a naglo, mudi se mi!“ je ukazal tujec oblastno.

378. poglavje.

Čudno svidenje.

„Zlodja, temu se pa mudi,“ je mislil Korošec, „gotovo je kak potnik, ki se boji vlak zamuditi.“

„Naredite vendar hitro, jaz imam samo nekaj minut časa!“ je zaklical tujec nestrpno.

„Da, da, že pridem,“ je odvrnil Korošec in prihitel s plaščem. —

A ta glas je Korošca zelo vznemiril.

„Čudno,“ je mislil, „glas mi je tako znan, ali sem bil kdaj že s tem možem skupaj?“

Tujec je vrgel klobuk na stol, tako da je Korošec videl obraz v zrcalu.

Brivec se je stresel.

Ali je bila to zmota? — Tujec se mu je zdel tako znan, kakor da bi ga bil že mnogokrat videl.

„A, kdo naj bi to bil?“ je mislil Korošec.

Zopet je skrivaj ogledoval obraz tujca.

In prešinilo ga je, kakor da bi ga bil zadel v tem hipu električni udarec.

Sedaj je vedel, kdo je bil skrivnostni tujec.

Bil je Sever, katerega je bil takrat zvezal na parniku, oni hudodelec, za kojega ujetje je razpisala država 20.000 dolarjev nagrade.

Sedaj je bilo treba nevarnega hudodelca prijeti.

„Povejte mi, naj li še dolgo čakam?“ je zaklical Sever z ostrim glasom.

„V hipu Vam bom na razpolago. — He, Jim, — daj mi škarje!“ je zaklical Korošec v sosedno sobo, kjer so delali njegovi pomočniki.

Sever ni videl, da je Korošec poklicanemu pomigal in mu zašepetal na uho nekaj besed.

Sedaj se je vrnil brivec k Severju, ki se je bil malomarno naslonil v stolu.

In, ko je Korošec v bližini ogledal satanske oči onega hudodelca, je zopet zadobil svojo hladnokrvnost.

Videl je takoj, da je imel Sever bolj dolgo brado kakor po navadi, zato je vzel škarje in mu jo postrigel, da je bil popolnoma enak podobi na iskalnem listu.

„To traja celo večnost!“ je zaklical Sever nestrpno, ker je sedel kakor na žrjavici.

Kajti že ob svojem prihodu v Tukson je bil ubegli hudodelec zapazil, da ga je neki policaj pazljivo gledal. Zato si je dal dolgo brado odrezati, ker je upal, da ga potem ne bo mogoče spoznati.

Korošec je mirno vzel britev v roko — in jo poskusil na nohtu. —

Potem je nastavil ostri nož na vrat hudodelca, ki je nič sluteč slonel v stolu.

„Kaj pa zopet delate?“ je zaklical Sever, „saj mi morate vendar najprvo odstriči brado. Briti je potem še čas.“

„Ne genite se!“ je odvrnil Korošec. „Moja britev je ostra, lahko bi Vas urezal.“

„Mož, ste li blazni!“ je zaklical Sever, ki je mislil, da se je briveu zmešalo.

Naglo se je hotel vzravnati. A kakor hitro se je premaknil, je čutil, da mu je britev prerezala kožo, tako da se je zopet naslonil nazaj.

„Vzemite britev proč, ali ste neumni?“ je zarohnel Sever nad brivcem.

„Ne mislim na to,“ je odvrnil ta mirno. „Vidite, gospod Gould, ali Sever, kakor se imenujete, sedaj Vas imam v svoji oblasti. Ako se ganete, Vam prerežem vrat, zgubim sicer 10.000 dolarjev, ker je na Vašo cenjeno glavo razpisana samo polovica nagrade, kakor za ujetje Vaše osebe, a revež, kakor sem jaz, je tudi s tem zadovoljen.“

Hudodelec se je bil že pri prvih besedah brivca smrtno prestrašil.

Slutil ni, da je stal pred njim Helenin spremljevalec; čutil je samo, da je bil sedaj spoznan in da ga zamore rešiti samo največja zavednost.

Kaj naj bi počel z odločnim brivcem? S silo ne more ničesar opraviti, ker bi mu mož gotovo ne prizanesel.

A, morda bi se dal podkupiti.

„No, dobro, jaz sem iskani Sever,“ je izbruhnil, „a plačal Vas bom bolje, nego država. Dam Vam biserjev v znesku 50.000 dolarjev, če mi pripomorete k begu!“

„To je premalo,“ je rekel Korošec, kateri je hotel samo dobiti časa, ker so morali vsak hip dospeti policaji, po katere je bil tekel njegov pomočnik.

„Dal Vam bom 100.000 dolarjev,“ je stokal Sever, ki je sedaj zaslišal glasove pred vratmi.

Mrzel pot je stopil hudodelcu na čelo, a pomagati si ni mogel, ker mu je Korošec še vedno pretilno držal ostro britev na vrat.

„Tudi to še ni dovolj,“ je dejal brivec hladnokrvno. „Ne poskusite vstati!“ je zavpil nad hudodelca, ki se je pri teh besedah zgenil. — „Samo še enkrat se premaknite, in mrtvi bode!“

Sever je videl, da mu tu ne zamore pomagati ne telesna moč, ne predrznost.

Vedno bolj natanko je slišal glasove pred brivnico, bili so mimoideči, katerim je brivčev pomočnik pripovedoval neverjetno pravljico, da je njegov gospodar ujel hudodelca.

„Dam Vam 500.000 dolarjev,“ je tarnal Sever. „Le pomislite, kako velikansko premoženje, a pustite me zbežati!“

V tem so se naglo odprla vrata brivnice.

Sever je v svojem strahu znova poskusil vstati, a čutil je rezalo britve, — bilo je nemogoče.

„Pridite, gospodje,“ je rekel Korošec trem policajem, kateri so osupnjeno opazovali ta čudni prizor. „Ta mož je dolgo iskani hudodelec Sever; čudili se bodeste morda, da sedi tako mirno kakor jagnje, a če stopite nekaj korakov bliže, bodeste kmalu spoznali vzrok te navidezno nerazložne mirnosti. Moja britev je namreč gospodu nastavljena na vrat in mu je celo že malo ranila nežno kožo, ker spočetka ni hotel mirno sedeti. Sedaj mu lahko zvežete roki, a prosim trdno, gospod Sever je že večkrat ubežal.“

Policaji so že pripravili verige, s katerimi so hudodelcu oklenili doli viseči roki, tako da si hudodelec ni mogel prav nič pomagati.

Sedaj šele je vzel Korošec nastavljeno britev od vratu svojega jetnika, ki je kakor ujet tiger poskusil se osvoboditi železnih vezij.

„Ne trudite se, gospod Sever,“ je rekel Korošec in stopil bliže k hudodelcu. „Vislice so Vam gotove, jaz sem si pa svojih 20.000 dolarjev pošteno zaslužil, kajti štel si bom vedno v čast, da sem ujel tacega lopova. Vrh tega Vam nočem odvzeti veselja, da spoznate mojo cenjeno osebo. Jaz sem Srečko Korošec, nekdanji spreniljevalec grofice Helene Ostrovharjeve; nesrečno gospo imate gotovo tudi Vi na vesti!“

„Ničvrednež,“ je siknil Sever skozi stisnjene zobe.

„Ne razburjajte se, gospod Sever!“ je rekel Korošec ujetemu hudodelcu. „Ponudili ste mi pol milijona dolarjev za Vašo prostost, a zadovoljen sem, če dobim samo 20.000 dolarjev, zato pa vem, da Vas enkrat doleti zaslužena kazen. Kajti tako pošast, kakor ste Vi, ne bo svet tako kmalu videl, to je moje prepričanje. Mislili ste me podkupiti, a ko bi mi bili tudi ponudili milijone za Vašo prostost, bi Vam vendar ne bil ustregel. In ko bi tudi ne bilo ni vinarja nagrade na Vašo glavo, bi si bil vendar štel v čast, takega hudobneža izročiti posvetni pravici!“

Pred vratmi brivnice se je ustavil voz.

Šerif je bil osebno prišel, ker je tudi on dobil poročilo o ujetju dolgo iskanega hudodelca.

„Je-li mogoče, gospod Korošec, Vi sami ste prijeli onega nevarnega hudodelca?“ je zaklical šerif, ki je ravno vstopil v brivnico.

„Da, tu stoji,“ je odgovoril Korošec in pokazal na besnega Severja. „Prišel je, da bi ga obril: ker pa poznam hudodelca še iz prejšnjih časov, mi je bilo kmalu jasno, kdo je pred menoj sedel. Potem sem poslal pomagača na policijo, ki ga je pri meni aretovala.“

„Ni mogoče, ali se ni branil?“ je zaklical šerif. „Saj je vendar drugače človek, ki se ne ustraši nobenega nasilstva.“

„Ni bilo lahko mogoče, pri najboljši volji ni mogel geniti mazince,“ je rekel Korošec.

„Kako se je pa to dogodilo, ali ni videl policajev?“ je vprašal šerif začudeno.

„O pač, poprej sem imel celo ž njim zelo zanimiv razgovor, ker mi je ponujal pol milijona dolarjev za svojo prostost. Nastavil sem mu namreč britev na vrat in ko bi se bil količkaj branil — —“

„Kaj bi bili potem storili?“ je vprašal šerif radovedno, ko se je Korošec ustavil.

„Potem bi mu bil prerezal vrat; svet bi ne bil ničesar zgubil nad tako hudobo,“ je pojasnil brivec odločno.

379. p o g l a v j e.

Prva poročila izgubljene žene.

Vrnimo se zopet v Novi Jork, kjer je Marija, ki je bila že davno prišla s svojega potovanja nazaj, čakala na ubogo Heleno.

Prejela je zadnji list svoje predrage prijateljice iz mesta Santa Fé.

V njem je pisala Helena, da bo poiskala farmerja Milтона, ki se je bil naselil v Novi Mehiki, da bi po njem kaj zvedela o svojem otroku.

Od onega časa je preteklo več mesecev, ne da bi bilo prišlo najmanjše poročilo od Helene.

Marija je pridno dopisovala s starim grofom Ostrovrharjem, ki je bil obupan, ker je njegova ljuba hči Helena zopet izginila.

Tudi policijski načelnik Rogers je prišel mnogokrat k nji, ker je od dne do dne upal, da naznani Helena svoj prihod v Novi Jork.

— — — — —

Bil je oblačen, moker dan meseca novembra, ko se je Mariji, ki je zamišljeno sedela v salonu, naznanil prihod policijskega načelnika Rogersa.

Mlada gospa je prijazno pozdravila vstopivšega, kojega resni obraz je kazal težko bol, ki je večkrat pretila ga premagati.

„Ali še vedno niste dobili nikacega poročila o gospe Severjevi?“ je vprašal načelnik.

„Ne, niti najmanjšega, jaz sem že kar obupana,“ je zaklicala Marija. „Ko bi se ne bala, da zgrešim prijateljico na poti, bi bila že davno odpotovala v Santa Fé, da bi jo zopet poiskala.“

„Če se gospej Sever le ni pripetila kaka nova nesreča,“ je rekel Rogers žalostno.

„To ravno mi ne da miru ni po dnevi, ni po noči,“ je odvrnila Marija. „Sicer ima pri sebi Juno, ki jo je že mnogokrat rešila iz nevarnih položajev, a negotovost nad usodo uboge reve mi dela skrbi.“

„Ali je grof Ostrovrhar kaj pisal, odkar me ni bilo tu?“ je vprašal policijski načelnik.

„Danes zjutraj sem dobila od njega pismo, v kojem mi poroča, da bo meseca januarija sam prišel v Novi Jork. Stari gospod je ves iz sebe, da je njegova ljuba hči Helena zopet izginila.“

„Bojim se, da se grofico kje zadržuje proti njeni volji, drugače bi Vam gotovo pisala,“ je rekel Rogers. „Sicer so poštna razmere v zapadnih pokrajinah jako nedostatne, a misliti si ne morem, da so se vsa pisma izgubila.“

„Gotovo je, da se je moji prijateljici primerila nesreča,“ je zaklicala Marija ihté. „Če ne dobim tekom enega tedna no-

benega poročila, se vendar odpeljem v Santa Fé, vedeti moram, kje se Helena sedaj nahaja.“

„Ako le ni v rokah onega hudobneža?“ je dejal Rogers pomenljivo.

„Vi menite, da je oni lopov, ki je toliko nesreče prinesel nad Heleno in mene, mojo prijateljico zopet dobil v svojo oblast?“ je zaklicala Marija blestečih očij. „Da prav imate, drugače ne more biti, oni Sever jo zadržuje — o, zakaj mi ni prišla prej ta misel!“

„Saj je ravno, kakor da bi peklenške moči obvarovale onega hudodelca,“ je nadaljeval policijski načelnik. „Maknel ga je po njegovih podatkih takrat hudo ranil, tako da je že upal, da ga ujame. Kratek čas po tem se je ničvrednež zopet prikazal v Santa Fé, kjer je izvršil novo sleparstvo, o kojem sem Vam že pripovedoval. Od tistega časa je enako grofici Heleni izginil brez sledu!“

Mariji so žarele oči, ko se je spomnila nesramneža, ki jo je tako prevaral.

Nemo sta si sedela nasproti, njune misli so bile daleč proč. —

V tem se je slišalo na vratih rahlo trkanje.

Marija je vstala, da bi odprla.

Zunaj je stal sluga, ki je vročil svoje ukazovalki neki spisek, in ji je šepetaje nekaj povedal.

„Moj sluga mi ravnokar pravi, da je neki policaj, katerega je poslal zavezni maršal Bernard, oddal za Vas to pisanje.“ je rekla Marija policijskemu načelniku. „Prosi, da bi takoj prebrali, ker je vsebina velike važnosti!“

„Dovolite, milostna, da nekaj minut zanemarim svoje dolžnosti kot posetnik,“ je odvrnil policijski načelnik uljudno.

Stopil je s pisanjem k oknu.

„Kaj pa je to, ena stran iz vojaškega poročila deželnega poglavarstva Nove Mehike, — o, moj Bog, milostna, le poslušajte, — vesela novica, izgubljena grofica je v trdnjavi Defiance.“

Marija je stala kakor okamenela, ko je slišala to radostno naznanilo.

„Ali je resnica, — je-li moja prijateljica v varnosti, o Bog, zahvalim Te,“ je končno jecljala jokaje.

„Le poslušajte, milostna, preberem Vam kratko poročilo,“ je zaklical Rogers s tresočim glasom.

Trdnjava Defiance.

Dne 25. oktobra so opazile straže v daljavi majhno četo Navajos-Indijancev na konjih, ki so se počasi bližali trdnjavi. Takoj se je sklicalo vojaštvo, ker se je pričakoval napad divjakov. A jahači so se kmalu oddaljili, razun dveh oseb, kateri sta se počasi bližali trdnjavi. Poročnik Šarper je jezdil z dragonsko patruljo prihajajočima nasproti, kateri je kmalu spoznal za ženske. V naše začudenje sta bili tujki, neka od Navajov ujeta gospica Sever, katero so divjaki z njeno služabnico zamorko zopet izpustili. Gospica Sever ostane s svojo služabnico v trdnjavi, da pride nova posadka. Potem se jo bo v varnem spremstvu odvedlo v Tukson, kamor bo dospela proti koncu novembra.

Major Kendal,

poveljnik garnizije v trdnjavi Defiance.

„Ljubi Bog, kako neki so ravnali divjaki z mojo ubogo prijateljico!“ je zaklicala Marija, ko je končal policijski načelnik.

„Potolažite se, milostna, Navaji niso kruti napram ženskam, to Vas lahko zagotovim; da so grofico izpustili, dokazuje, da si je znala dobiti spoštovanje celo med Navaji.“

„No, jaz bom vse, kar se je primerilo, kmalu zvedela iz ust svoje zveste Helene,“ je zaklicala Marija. „Še danes odpotujem v Tukson, kjer bom čakala na svojo prijateljico.“

„O, da bi Vas mogel spremiti!“ je rekel policijski načelnik. „Žal, da ne morem zapustiti Novega Yorka, ker je moja navzočnost potrebna. Najprvo moramo obvestiti grofa Ostro-

vrharja, da se je zvedelo bivališče njegove hčere. V nekaj urah dobi stari gospod veselo poročilo.“

Marija je hitela k svoji pisalni mizi.

S tresočo roko je napisala brzjav, v kojem je grofu Ostrovrharju naznanila, da se je našla njegova hči in da bo ona, Marija, sama pripeljala izgubljeno v Novi Jork.

„Kdaj odpotujete, milostna?“ je vprašal policijski načelnik, ko je Marija vročila brzjav slugi.

„Z večernim vlakom,“ je odvrnila Marija.

„Potem dovolite, da se za sedaj poslovim, ker morate vse potrebno pripraviti za potovanje,“ je rekel Rogers. „Zvečer pridem na kolodvor, da se od Vas poslovim.“

Uradnik je vstal in z globokim poklonom zapustil ves vesel salon.

Pred pol ure vstopil je skoraj brez upanja, da bi še kedaj videl izgubljeno, sedaj je imel veselo gotovost, da je žena, katero še vedno tako iskreno ljubi, še pri življenju in v varnosti.

V velikanski veži zahodnega kolodvora v Novem Jorku je bil vlak pripravljen k odhodu.

Marija je stala na peronu, kjer je čakala policijskega načelnika Rogersa.

Konečno je vendar prišel.

Marija je takoj spoznala, da se je zopet nekaj posebnega primerilo, to je pričal razburjeni obraz uradnika.

„Ravno sem dobil jako važno poročilo, milostna,“ je zaklical Rogers brez sape. „Brzjav naznanja, da je Artur Sever aretovan!“

„Vendar enkrat!“ je zaklicala Marija, ki je mislila, da ni prav slišala.

„Da, aretovan je in sicer v Tuksonu, kamor sedaj potujete. A najbolj čudno je, da je Srečko Korošec, nekdanji spremljevalec grofice, izročil Severja rokam oblasti.“

„Morda mi bo mogoče, še enkrat govoriti z mojim nekdanjim soprogom,“ je rekla Marija čudovito mirno.

„Ne zgubite vendar nobene besede več radi onega moža, milostna,“ je prosil Rogers, „vreden ni, da ga še enkrat pogledate. V nekaj dneh pridem sam v Tukson, ker bi dolgo iskanega rad sam pripeljal v Novi Jork. Gospod Maknel in nekaj družih uradnikov me bo spremilo. Morda se snidem tam z Vami in grofico Ostrovrharjevo.“

Marija ni poslušala načelnikovih besed; nje misli so bivala pri onem, katerega je sovražila iz dna duše.

„Vendar, — vendar — ga je doletela kazen,“ je mislila Marija, „o, da bi mu mogla le še enkrat nasproti stati, da bi mu mogla povedati, kako ga sovražim in zaničujem, — njega, ki je uničil vse moje življenje!“

„To je vendar čuden slučaj,“ je zopet začel Rogers, „da se snidemo vsi v Tuksonu. Vi bodete pričakovali grofico, a jaz bom sprejel aretovanega. Potem je še pridni Korošec tam, ki se bo gotovo srčno veselil, grofico zopet videti.“

„Da, čudno je,“ je odvrnila Marija, „usoda je to menda tako odločila; ne, to ni bila usoda, božja vseomogočnost sama je tako hotela.“

V tem je bilo dano znamenje in opomnilo potnike, da je čas stopiti v vozove.

„Z Bogom, milostna, priporočite me grofici, če pride prej v Tukson nego jaz,“ je rekel policijski načelnik in pomagal Mariji v voz. „Mislim, da najpozneje v štirih dneh pridem tudi jaz za Vami v Tukson.“

„Z Bogom, do svidenja,“ je odvrnila Marija prijazno načelniku.

V par minutah je oddrdral vlak v mesto daleč na zapadu, kjer se bodo zopet snidele osebe, katere je ločila usoda.

380. p o g l a v j e.

Snidenje.

V veliki, pusti ravnini, ki se je širila severno od Tuksona, se je pomikal dolg sprevod jezdecev.

V sredi med njimi se je peljalo nekaj vozov.

Bil je dragonski oddelek Združenih držav, ki se je vračal iz trdnjave v svoje garnizijsko mesto.

„Tam leži Tukson, gospica Sever,“ je rekel osiveli častnik lepi mladi dami, ki je sedela v enem teh vozov. „V eni uri bomo tam, potem se lahko z vlakom odpeljete naprej v Novi Jork.“

„Srčna hvala, gospod major,“ je odvrnila Helena prijazno, „ne vem, kako bi se Vam zahvalila za ljubeznjivost, katero ste mi vedno izkazali.“

„To je bila moja dolžnost,“ je odvrnil major. „Počivajte sedaj nekaj dni v Tuksonu, predno nastopite dolgo pot. — Pogledjte, tu nam pride nekaj jezdecev iz mesta naproti, gotovo so izvedeli o našem prihodu. Neki gospod in neka dama jezditá proti nam.“

Helena ni mogla videti bližajočih, a iz peketanja konj je spoznala, da sta tujca dospela do vojakov.

„Je-li gospica Sever tu?“ je zaklical neki znani glas, da se je Helena veselo iznenadena zganila.

„Moj Bog, ali ni to Marija?“ se je obrnila k Juni, ki je sedela poleg svoje gospodinje.

Predno je zamorka odgovorila, je bilo slišati konja tik Heleninega voza.

„Helena, moja draga Helena!“ je zaklicala Marija.

Predno se je še Helena prav zavedla, je bila Marija že skočila na voz.

Potem je tako viharo potegnila Heleno na svoja prsa kakor da bi jo ne hotela nikdar več izpustiti.

„Kako neki si prišla v Tukson? — Na kak način si izvedela, da sem pri vojaškem oddelku?“ je vprašala Helena, ko se je polegla prva razburjenost.

„Slučajno sem izvedela, da si rešena iz rok Navajo-Indijancev,“ je odvrnila Marija. „Oh, Ti si ne moreš misliti, v kakih skrbah sem bila radi Tebe. Obupala sem že, da Te še kedaj najdem, ko je prišlo poročilo, da so Te sprejeli v trdnjavi Defiance.“

Helena je ravno mislila svoji prijateljici razodeti svoje zadnje doživljaje, ko je splezala na voz krepka moška postava. —

„Ne zamerite mi, grofica, da pridem tu notri!“ je zaklical Srečko Korošec, kateri je bil spremil Marijo. „A dlje se ne morem zdrževati; pozdraviti Vas moram, saj je že cela večnost, kar so Vas ločili od mene!“

„Ali vidim prav, — gospod Korošec?“ je zaklicala Helena veselo iznenadena, ko je zagledala zvestega moža.

„Da, grofica, jaz sem,“ je zaklical brivec in spoštljivo poljubil nežno roko Helene. „Tacega veselja že dolgo nisem imel, ko sem izvedel, da pridete v Tukson in povrh še celo iz rok rujavih vragov Navajov, kateri so skoraj tako hudobni, kakor zamorci.“

„Hvala lepa za poklon, gospod,“ je zaklicala Juno in vstala pred Korošcem.

Ta je zaničljivo pogledal mlado zamorko ter se zopet obrnil k Heleni.

„Črna kreatura je pač po zmoti prišla v Vaš voz, grofica,“ je rekel. „Ali naj jo vržem ven?“

„Ne, gospod Korošec, to je moja zvesta služabnica Juno, ki me že dolgo časa spremlja,“ je odvrnila Helena.

„Kaj, ven vreči me hoče gospod?“ je vpila Juno kakor jezen puran. „Zato sta potrebna dva in Juno je prav radovedna, kdo bo prvi zletel iz voza!“

„Tiho, Juno, kdo bo precej tako divjal,“ je tolažila Helena razkačeno služabnico, katero je Srečko Korošec osupneno gledal.

Juno je mrmraje ubogala, a Korošča je spravil pogled na toli sovraženo zamorsko dekle v slabo voljo, tako da je naglo zopet zajezdil svojega konja.

Medtem ko je voz drdral proti bližnjemu mestu, je pripovedovala Helena svoji prijateljici vse svoje doživljaje, kateri so jo pripravili po ločitvi od Marije v tako strašen položaj.

Marija je osupneno poslušala, kake nevarnosti je imela prestatl njena prijateljica, potem je Heleni na kratko sporočila, na kak način je prišla v Tukson.

„Ali si med potjo srečala gospoda Korošca?“ je vprašala Helena začudeno.

„Ne, Tvoj prejšnji spremljevalec je brivec v Tuksonu; posrečilo se mu je, izročiti hudodelca, katerega tudi Ti poznaš, posvetni pravici!“

„O kom govoriš?“ je zaklicala Helena. „Vendar ne o — Severju?“

„Da, njega je dal aretovati gospod Korošec,“ je odvrnila Marija. „Vendar, — vendar enkrat dobi oni lopov zasluženó plačilo za vse hudobije.“

Tiho je bilo sedaj v vozu, kjer sta obe žrtvi onega satanskega moža bili utopljeni v svoje misli.

Pred dušo so jima stale podobe preteklosti, v kateri sta uživali navidezno srečo ob strani onega moža.

Sedaj je šel oni ničvrednež svoji usodi nasproti, — vislice so ga čakale.

Juno je medtem splezala na kozla voza, ob kojega strani je jezdil brivec.

S sovražnim pogledom je zrla mlada zamorka na vrlega Slovence, ki jo je razžalil na tako nezaslišán način.

„To je črni satan,“ je mislil Korošec, ko je zagledal Juno. „Ne razumem grofice, kako more gledati tako služabnico. In kako me gleda! Kakor da bi me hotela prebosti, no, le čakaj, če Te jaz enkrat dobim v roke —“

Vrli Korošec je spremil svoje zadnje misli z izrazovito gestikulacijo, ki ni Juni nič dobrega obetala.

„Ali bi Juno radi vrgli z voza?“ je vprašala zamorka porogljivo.

„Pusti me v miru, črni satan,“ je godrnjal brivec Korošec in jako srdito pogledal Juno, na kar se je ta prav glasno zasmejala.

„Za zamorko je dekle dovolj zalo,“ je mislil Korošec in skrivaj ogledoval svojo sovražnico. „A jaz vem, kako hudobna bitja so ti zamorci, saj sem to skusil na svojem lastnem životu!“

Sedaj so rožljali vozovi po tlakovanih cestah mesta, v katero so šli vojaki z glasnim trobentanjem.

Major je peljal Heleno v hotel, kjer je stanovala Marija in se je potem srčno poslovil od svoje varovanke.

Tudi Korošec se je poslovil od obeh gospe, obetajoč, da pride drugega dne v gostilno.

Juno je ponosno prezrl.

Potem je šel kakor zmagovalec proti svoji brivnici, ki ni bila daleč od gostilne.

Vrli Slovenec je sklenil, Ameriko za vedno zapustiti in se z grofico vrniti v Avstrijo.

V posesti onih 20.000 dolarjev, katere je bil dobil za ujetje Severja, se je smatral za največjega bogataša, ker prej še nikdar ni imel ni stotega dela te svote.

Dva dni po prihodu Helene v Tukson je drdral lahek, z dvema lepima konjema vprežen voziček po krasnih nasadih, ki so obdajali mesto liki vedno zelenim pasom.

V lahkem vozičku sta sedeli Marija in Helena v zaupnem razgovoru, medtem ko je vrli Korošec vodil konja.

Ponosno je sedel na visokem kozlu in le časoma sovražno pogledal na Juno, ki je v novi obleki kakor kip sedela poleg njega. —

Helena je čutila šele sedaj, ko je srečno ušla vsem nevarnostim, da so ji dogodki zadnjih mesecev oslabili moči.

Zato je na Marijine prošnje sklenila, ostati še en teden v Tuksonu, predno se odpelje v Novi Jork, ker bi daljno potovanje utegnilo imeti slabih posledic.

„Jutri zvečer pride morda policijski načelnik Rogers!“ je rekla Marija prijateljici Heleni, ki je sanjavo ogledovala lepo pokrajino.

„Veselim se, ga po tolikem času zopet videti,“ je odvrnila Helena in zarudela.

A rudečica je kmalu izginila in lici sta ji prebledeli, ko se je spomnila, da bo policijski načelnik peljal njenega moža Arturja Severja v Novi Jork.

Slutila je, kakšna kazen čaka tam hudodelca, — samo smrt more poravnati njegove hudobije.

Tudi Marija se je utopila v žalostne misli, a te so bile druge vrste.

Marija je sovražila hudodelca, in želela si je, da bi mu mogla še enkrat brez usmiljenja očitati njegova neštevilna, nesramna dejanja.

Medtem se je bil unel na kozlu tih, a vendar zelo razburjen prepir.

„Ne sedi tako blizu mene,“ je mrmral Korošec in srdito pogledal svojo tovarišico.

„Ne bojte se, gospod, Juno ne pušča barve,“ se je smejala zamorka. „Sploh pa nisem niti mislila, gospodu preblizu priti.“ —

„Črna pošast,“ je škripal brivec.

„Hvala lepa,“ se je režala Juno. „Gospod je tako lep, da se ga Juno kar nagledati ne more.“

„Molči, kodrasti satan,“ je zaklical Korošec in ježno pogledal zamorko.

„Zakaj je pa gospod začel govoriti, saj jaz nisem ničesar rekla,“ je zavrnila Juno hitro.

„Zlodja, kak jezik ima,“ je mrmral Korošec. „No, vrag jo bo tudi pri priliki vzel s seboj v peklo.“

„Juno gre lahko sama tje, če bi ji gospod pokazal pot,“ je rekla porogljivo zamorka. „Kajti Vi se tam gotovo dobro spoznate.“

Korošec je udano molčal, ker ga je zamorka s svojimi odgovori ugnala.

Molče sta sedela zdaj drug poleg drugega. —

„Ali si pri farmerju Miltonu kaj zvedela o Tvoji Lidiji?“ je vprašala Marija svojo prijateljico.

„Ni mi bilo mogoče moža najti, ker so se vesti o njegovem bivališču v Novi Mehiki izkazale kot neresnične,“ je odvrnila Helena žalostno. „A upam, da bo Artur Sever pri zaslišanju priznal, kdo skriva mojega otroka. Prosila bom gospoda Rogersa, da Severja pregovori, da bom že vendar enkrat svojo Lidijo pritislila na srce!“

„Uboga Helena,“ je mislila Marija, „ona upa, da bo ta tiger v človeški podobi usmiljenje imel. „Jaz poznam onega satana, umrl bo, ne da bi izdal eno besedo o bivališču otroka. A svojega mnenja o Severjevem značaju ne smem razodeti prijateljici, ki je že toliko trpela.“

Voz je še vedno drdral po krasnih nasadih, ko se je zaslišal iz daljave glasen šunder.

Tam je bila menda zbrana večja množica ljudi, ker je bil šunder vedno močnejši.

Sedaj se je videlo skozi drevje veliko poslopje, katero je obdajal visok zid.

Od tam je prihajal šunder, ki je sedaj donel kakor šumenje viharja.

„Kako poslopje je to, gospod Korošec?“ je vprašala Marija začudeno.

„To je jetnišnica, milostna!“ je odgovoril brivec.

381. poglavje.

Beg in zasledovanje.

Korošec je bil komaj odgovoril, ko je pridrdral voz na velik prostor pred jetnišnico.

Tu je bilo zbranih nad tisoč ljudi, ki so vsi tiščali proti velikim vratom obzidja.

Največ je bilo rudarjev, ki so se vračali od svojega težavnega dela. A navzoči so bili tudi ljudje boljših krogov, med njimi mnogo naselnikov na konjih.

Hrup, katerega je provzročila tu zbrana množica, bil je prav grozen.

„Pripeljite ga ven! — Razbijte vrata! — Obesite lopova na najbližje drevo!“ —

Tako se je glasilo od vseh strani.

Ko je Korošec zapazil razburjeno množico, je hotel voz obrniti.

Ker je pa gneča čim dalje bolj naraščala, ni bilo misliti na nadaljevanje vožnje.

„Kaj pa se tu prav za prav godi?“ je vprašal Korošec nekega rudarja, ki je srdito gledal v jetnišnico.

„Nesramni lopov, kateri je bil pred nekaj dnevi tu ujet, se bo peljal v Novi Jork,“ je odgovoril vprašani. „To je oni Sever, ki je izvršil brezštevilno hudodelstev. Sedaj se je zvedelo, da bo odgnan v ono mesto; a naši ljudje bi ga pa radi sami obesili.“

Helena je z grozo poslušala te besede.

Ali je usoda tako namenila, da bo njen mož umorjen pred njenimi očmi?

„Obrnite vendar, gospod Korošec!“ je zaklicala s tresočim glasom.

„Ni mogoče, grofica,“ je odvrnil ta. „Konja ne moreta ne naprej, ne nazaj.“

Helena je prebledela in pokrila oči z rokama, da bi ne videla, kar se bo sedaj vršilo, ker se je bala tako strašnega prizora.

Marija je stala poleg svoje prijateljice in plamtečih oči gledala na jetnišnico.

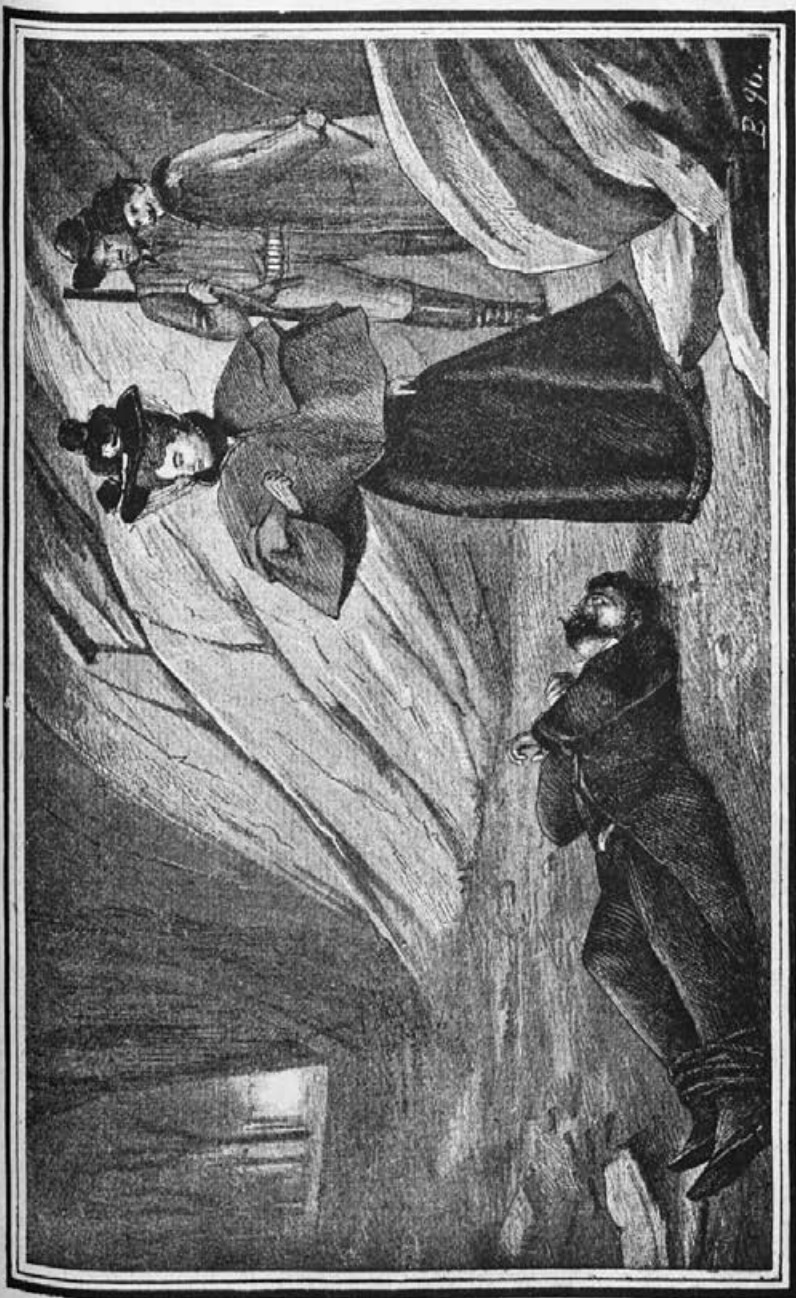
Tam je besneča druhal z glasnim vpitjem silila k vratom, za katerimi je bilo videti nekaj dragoncev na konjih.

„No, hudodelec si sme čestitati, če sedaj srečno odide,“ je menil Korošec. „Pred letom je bil zamorec obešen vzlic velikemu spremstvu. Množica je podrli policaje in črno kanalijo privezala na prvo drevo.“

„Potem se ta dogodek lahko ponovi?“ je vprašala Marija Korošca.

„To je lahko mogoče, kajti razkačeni rudarji so za vse sposobni,“ je odvrnil Korošec. „Sicer mislim, da v teh razmerah ne pripeljejo hudodelca ven, akoravno se mi zdi, da je celo vojaštvo pripravljeno za spremstvo jetnika.“

„Le pogledjte, vrata se odpirajo!“ je nakrat zaklicala Marija razburjeno.

„Da, jaz sem Marija,“ je rekla ta ledenohladno, „in sem prišla, da Vas, ničvrednež, pokličem na odgovor. Se enkrat hočem oči v oči videti morilca mojega dobrega očeta.“

V resnici se je odprlo težko železno okrižje.

A predno je mogla tuleča druhal udreti na dvorišče, je pridirjala cela vrsta dragoncev ven in je s svojimi konji brezobzirno razkropila množico.

Počasi se je odmikalo ljudstvo, ker so vojaki vedno znova jezdili proti njemu.

Vrata, ki so se prej za dragonci zaprla, so se nakrat zopet odprla.

Policaji so prijezdili ven.

Njim je sledil zaprt voz, ki je imel eno samo okno s trdnim omrežjem.

Oddelek dragoncev je končal sprevod, ki se je sedaj naglo pomikal dalje.

Množica ljudstva, ki je stala ob nasadih, je znova začela vpiti. —

„Tu je, — dajte ga ven, — vrzite vojake raz konj!“ tako so doneli divji klici.

Ljudje so planili kakor besni na voz, s katerim se je imel Sever odpeljati v mesto.

Brezuspešni so bili obupni poskusi vojakov in policajev, da bi blazno množico odvrnili od njene žrtve.

Tu in tam so že vojaki skočili raz konj, medtem ko je ljudstvo obkrožilo voz.

„Jaz ne dam ni vinarja več za njegovo življenje,“ je zaklical Korošec ter s pomočjo June skušal pomiriti plašeče se konje. —

„Marija, ali ne moremo zapustiti tega strašnega kraja?“ je prosila Helena boječe.

„Naš voz je še vedno sredi gneče,“ je odvrnila Marija. „čakati moramo, da odidejo ljudje.“

„Le pogledjte, milostna!“ je zaklical Korošec. „Ljudje so sedaj pri vozu, — hudodelec je izgubljen. kajti spremstvo se mora vedno bolj odmikati. — Da, — sedaj bodo s silo odprli voz!“ —

Besna množica, ki ni hotela izpustiti svoje žrtve, se je v gosti tolpi zbrala okoli voza.

Med njimi je bilo nekaj farmerjev, ki so se vedli kakor blazni.

Medtem ko je en del množice odbijal vojake in policaje, trudili so se drugi ulomiti voz.

„Ulomite vendar vrata s sekirami!“ vpilo se je besno nad rudarji.

Ti so naglo ubogali.

S strašnimi udarci so v trenutku razbili vrata voza na več kosov.

„Tu je!“ so vpili besni. „Potegnite ga ven, — na vislice ž njim, — zažgite živega!“

Sto rok je hotelo zgrabiti hudodelca.

Sever je navidezno udan v svojo strašno usodo mirno sedel v vozu.

A predno so ga razkačeni ljudje mogli prijeti, skočil je kakor panter med nje.

Glasen krik množice je zadonel pri tem činu hudodelčeve obupnosti.

Nato so zopet planili nad hudodelca, ki je zaman poskušal prodreti gnečo.

Gosti oblaki dima so se vzdignili s tal.

Kraja, kjer se je vršila grozna katastrofa, nekaj minut ni bilo videti.

„He, Jim, — primi ga! — Ali ga imate?“ vpilo se je vse križem.

Medtem se je posrečilo policajem in dragoncem prodreti gnečo in priti do razbitega voza.

Tu je razjarjena množica suvala krepkega moža, ki je krvavel iz mnogih ran.

V hipu so jezdeci obkrožili to skupino.

„Obesite ga! — Ubijte ga!“ vpili so razkačeni ljudje in tiščali naprej.

„Spustite vendar moža, saj to ni hudodelec!“ je zavpil policijski uradnik z grmečim glasom v razljučeno druhal, ki je na ta klic še le izpustila svojo žrtev.

V resnici nesrečnež ni bil Sever, kateri je bil medtem zginil v množici.

„Narazen, ljudje, pustite policiji proste roke!“ je vpil nek rudar, „drugače uide lopov še enkrat. — Hitro narazen, naredite prostor!“

Vzlic temu, da je množica radovoljno ubogala, je bila gneča nekaj časa še tolika, da so policaji le s težkim trudom prodrli naprej.

A kakor so tudi z vso svojo pozornostjo gledali na vse kraje, bilo je zaman.

Sever je bil ušel!

Beg se je bil hudodelcu tem lažje posrečil, ker so bili tik prostora z grmovji obraščeni nasadi.

Množica se je bila pred vojaštvom umaknila v varstvo dreves in je begunca potegnila s seboj.

Ker je bila pozornost ljudstva obrnjena na razbiti voz, se je hudodelec bržkone odstranil skozi gosto grmovje in tako ubežal. —

Ko je množica odstopila, je bil voz s pomočjo Korošca zopet postal prost.

„Kaj se je pa zgodilo s hudodelcem? Ali ga je množica umorila?“ je vprašal Korošec nekega policaja, ki je jezdil ravno mimo voza.

„Lump je zopet zbežal,“ je odvrnil ta škipaje z zobmi, „ljudje se vedejo kakor divje zveri, tako da ni čuda, da se mu je posrečilo uiti.“

„Ste li slišali?“ je zaklical Korošec, obrnivši se proti Mariji in Heleni.

Helena je slonela smrtnobleda v blazinah voza.

Marija pa je stala zraven prijateljice, medtem ko so njene temne oči z žarečim pogledom zrle na besnečo druhal.

„Da, čula sem, da je zbežal,“ je rekla s hripavim glasom. „O, ti bedaki, — hoteli so ga iztrgati rokam oblasti, da bi ga sami sodili, — a sedaj so mu s svojo neumnostjo preskrbeli prostost.“

„Svoji kazni vendar ne uteče, zanesite se na to, milostna. Tuksonska policija bo gotovo preiskala vso okolico, tako da bo begunec kmalu ujet,“ je tolažil Korošec.

„Kje je Juno?“ je nakrat vprašala Marija.

Korošec se je osupneno obrnil.

„Pred nekaj trenutki je še sedela tu,“ je rekel začudeno. „Kdo ve, kam je letela vražja zamorka? Morda je dobila katero svojih črnih tovarišic,“ je pristavil v mislih.

„Da bi se ji le ne bila pripetila kaka nesreča“, je rekla Helena boječe. „Morda jo je množica potegnila s seboj.“

„Ali milostiva grofica, saj je še ravnokar sedela zraven mene na kozlu“, je rekel Korošec. „Zamorci imajo mačje življenje; mogoče, da si je hotela tepež v bližini ogledati. Le pe-ljimo se počasi domov, ona pride že za nami.“

„Ah, počakajte le samo kratek čas, gospod Korošec“, pro-sila je Helena, katero je zelo skrbelo radi zveste služabnice.

Korošec ni bil posebno vesel, da je moral čakati na sovraženo zamorsko deklino.

Kar je prestrašeno zapazil, da so splašeni konji zlo-mili oje.

„Sedaj bodemo pa morali dalje čakati, kakor Vam bo ljubo. milostljive“, opazil je pošten brivec, „ker se z zlomljenim ojesom vendar ne moremo vračati. K sreči je tu v bližini neka poštena restavracija, do tja bode zlomljeno oje že držalo. Medtem ko preskrbim jaz popravo, lahko ostanete v restavraciji.“

Pri zadnjih besedah skočil je pametni Kranjec že s kozla, ter počasi vodil konje k označenem kraju, kjer ste prijateljski kmalu našli primerno zavetje.

Uro pozneje naznanil je Korošec, da je oje že popravljeno, na kar sta se Helena in Marija zopet vsedli v lahki voz.

Komaj so bili nekaj sto korakov oddaljeni od restavracije, ko hipoma Helena vzklikne:

„Tu je Juno, — videla nas je.“

Precej na to prihitela je zamorka vsa zasopla, a skočila ni na sedalo voza, kojega je Korošec takoj ustavil, nego stopila k vratom zraven svoje gospe.

„Kje si pa bila, Juno?“ vprašala je Helena, „tako mi je radi tebe skrbelo.“

„Za gospodom Severjem sem šla“, šepetala je zamorka skrivnostno.

„Kaj?“ je vzkliknila Marija, „sledila si ubeglemu zločincu, ali si videla, kam se je obrnil, — ali ga nisi takoj naznanila policiji?“

„Policistov ni bilo v bližini“, odgovorila je Juno na Marijino vprašanje. „Le poslušajte, gospa, kaj sem poizvedela: Ko je gospod Sever skočil iz voza, zagledala sem ga precej na to ob robu goščave, katero je skušal doseči. Skočila sem z voza, prerila se skozi gnečo ljudi in ravno sem še videla, kako je sinuknil skozi nasade. Ljudje so leteli vsi na drugo stran, tako da nisem nikogar zamogla poklicati na pomoč. Sledila sem gospodu daleč tja pred mesto, ter se vedno skrivala v grmovju pred njegovimi pogledi, ker se je velikokrat oziral. Kar sem zagledala nekaj skal, za katerimi je gospod izginil. Tja se nisem upala za njim iti, ker sem v istem času zagledala še drugega zelo zanemarnjenega moža za neko skalo, kjer je na pol skrit na nekaj prežal.“

„No, ta kraj poznam, saj je v celi okolici na slabem glasu. Še pred kratkim bivala je tam prav poštena roparska tolpa“, zaklical je Korošec. „Dragonci so sicer izpraznili gnezdo, a kakor je videti, se še vedno kak lopov tamkaj potika. Torej tjakaj se je zločinec obrnil, no, potem pa lahko takoj policijo tja pošljemo!“

„Policisti in dragonci jezdili so vsi na drugo stran; predno jih obvestimo, lahko begun že zopet zapusti svoje skrivališče“, rekla je Marija odločno. „Saj Vi poznate kraj, gospod Korošec, kjer se zločinec nahaja?“

„Gotovo, milostljiva gospa, saj ga pozna vsako dete v Tuksonu.“

„Potem peljite nas tja!“ zaklicala je Marija z donečim glasom.

„Marija, za božjo voljo, kaj hočeš storiti?“ vzkliknila je Helena prestrašena.

„Sama bodem izročila Severja oblastvu!“ odgovorila je Marija odločno. „Ali imate kako orožje pri sebi, gospod Korošec?“

„Gotovo“, menil je ta, ter pokazal na precejšnji samokres, kojega je imel v prsnem žepu. „Brez take igrače se ne gre tu nihče sprehajati.“

„Dobro, to zadostuje“, odgovorila je Marija. „Juno je tudi trdna oseba, katera bo Vas, gospod Korošec, podpirala, ko bode prijeli zločincea, torej naprej, peljite hitro, da ubeglega še najdemo.“

Korošec je ravno hotel pognati konje, ko ga je Marija prosila, naj še počaka.

„Ali nas hočeš rajši počakati tu v restavraciji, ljuba Helena?“ vprašala je svojo prijateljico, ki je ihtela v blazinalah voza.

„Grozni prizor, kojega sem ravnokar doživela, me je kar najbolj pretresel“, odgovorila je Helena. „Vrnimo se rajši domov, ljuba Marija; nikari ne izvrši svojega namena, kateri me navdaja z smrtno grozo.“

„Ne, jaz sem trdno odločena, slediti ubeglemu zločincu: tam-le pride izvošček, ki popelje tebe in Juno domov.“

Helena je milo prosila svojo prijateljico, naj bi opustila Severjevo zasledovanje, a Marija ni poslušala nobenega ugovora, tako da ni preostajalo Heleni drugega, kakor da se je udala Marijinemu odloku.

Medtem ko se je izvošček hitro oddaljil proti mestu, namignila je Marija Koroščecu, na kar je ta pognal konje, da je lahki voz bliskoma drdral naprej.

382. poglavje.

Smrti sovražnik zločincea.

Ne daleč od Tuksona ležala je skupina skal, v kojih temotnih votlinah je našel zločinec po Junini izpovedbi prav dobro zavetišče.

Korošec je imel prav, ko je trdil, da prebiva tam že nekaj časa neki grozoten človek, ker je ta razupiti kraj v istini imel že več tednov prebivalca.

Večkrat so ga videli v bližini mesta, ker se pa niso pripetile nikake roparije, pustila ga je policija v miru.

Tega moža videli so celo v bližini ječe, za katero je kazal neko čudno zanimanje.

To zanimanje bilo je tudi opravičeno, ker je Joze — ta je bil skrivnostni tujec — prav dobro vedel, da se nahaja njegov nekdanji gospod za temi temnimi zidovi.

Solnce se je začelo nagibati, ko se je bližal voz, kojega je vodil Korošec, razupitemu kraju.

„Tu je skrivališče, kamor je bežal zločinec“, rekel je Korošec Mariji, katera je gledala na samotno skalovje. „Gotovo je še tukaj skrit, ker naokrog je velika pustinja, čez katero ne more bežati, ker tamkaj jašejo dragonci. Seveda je bilo videti, kakor da gredo policisti na drugo stran, a jaz sem tudi sam dovelj moža, da uženem beguna.“

Pošteni Korošec je ravno hotel skočiti na tla, ko se je nekaj sto korakov pred vozom prikazal jezdec.

Imel je navadno obleko konjskih hlapcev, medtem ko je široki klobuk pokrival njegov obraz.

„Aha, to je oni lopov, ki prebiva v skalovju“, menil je Korošec, medtem ko je bojaželjno potegnil samokres.

„Kaj hočete tukaj?“ vprašal je tujec s surovim glasom.

„Samo Vas osvoboditi konkurence“, menil je Korošec dobrosrčno. „Pred nekaterimi urami pribežal je semkaj mož, kojega iščemo. Njega hočemo dobiti, da bi ga izročili policistom, kateri bodo kmalu prišli.“

„Potem se peljite le mirno domov“, zaklical je jezdec. „kajti gospoda Severja ne bi nikdar več dobila oblast v svoje roke, če ravno se tukaj nahaja.“

„Oho, pri tem imam tudi jaz še besedico govoriti“, vpil je Korošec razkačeno. „Ali hočete morda temu lopovu pomagati pri begu? Potem pa pazite, da Vas moja krogla ne vrže iz sedla!“

„Stojte, gospod Korošec, nikari ne provzročite kako ne-spametnost“, vzkliknila je Marija, ki je med kregom stopila iz voza. „Ali mi hočete odgovoriti na neko vprašanje?“ obrnila se je potem do tujca.

„Gotovo, gospa,“ odgovoril je ta z lahkim poklonom.

Marija je hitro šla proti jezdecu, dokler ni bila le nekaj korakov oddaljena.

Korošec ji je v kratkem presledku sledil, ko je privezal konja na neki skali.

Jezdec je stal še vedno kakor izklesan, a Mariji se je dozdevalo, kakor da je parkrat ostro prežal k vozu.

„Zakaj hočete onega zločinca odtegniti oblastvu!“ vprašala ga je Marija. „Prej ste imenovali njegovo ime, kaj poznate onega moža?“

„Ker imam od njega tirjati krvavo zadoščenje!“ odgovoril je tujec z zamolklim glasom.

„Ali Vas je zločinec užalil?“ vprašala je Marija začudeno. —

„Več ko to, bičal me je!“ vskliknil je tujec.

„Bičal Vas je; da, kdo pa ste vendar?“ odgovorila je Marija začudeno.

„Joze Karera, nekdanji Severjev služabnik, ki je svoje življenje več ko enkrat zastavil za svojega gospoda. Plačilo za to sem prejel: Bile so brcе in udarci z bičem, s katerimi me je zapodil kakor psa!“

„Sedaj vidim obraz tega moža,“ šepetal je Korošec Mariji. „Očividno je mož poluindijanske krvi; ti ljudje ne pozabijo udarca in če postanejo sto let stari. Zanesite se na to, milostljiva gospa, zločinec ne pride več živ iz rok tega moža!“

„Lahko si zaslužite veliko plačilo, če izročite hudodelca gosposki,“ rekla je Marija.

„Ali zamore denar oprati sramoto?“ vskliknil je poluindijanec togotno. „Ne, gospa, samo kri mojega mučitelja zamore potolažiti mojo osvetoželjnost. Umreti mora!“

„Je-li to Vaša zadnja beseda?“ zaklicala je Marija.

„Moja zadnja,“ je rekel Joze odločno.

„Potem bi Vas prosila neke prijaznosti,“ rekla je Marija. „Pustite, da še enkrat govorim z zločincem, dam Vam svojo častno besedo, da ga ne bodem skušala oprostiti, ker imam sama dovolj razlogov, želeti, da bi se ta človek za vedno ukrotil. Ali hočete izpolniti mojo prošnjo?“

„Če mi imenujete svoje ime, gospa, potem Vam lahko takoj povem, ali Vam zamorem dovoliti ta pogovor z gospodom Severjem!“ odgovoril je Joze.

„Jaz sem Marija Smit, katero je oni zločinec, ki se je takrat imenoval Gould, spravil v nesrečo. On — —“

„Postojte, gospa: jaz vem vse,“ prekinil je Joze govorečo. „Zločinec je umoril Vašega očeta: popeljal Vas je k altarju, kljub temu, da je njegova prva soproga še živela, da, povrnil se je celo potem še enkrat k Vam, ko se mu je posrečilo s strahovitimi lažmi si zopet pridobiti Vaše zaupanje. Govorili bodele še enkrat s svojim soprogom, gospa, ali predno Vas peljem k njemu, hočem Vam povedati, kakšne stvari je počel ta zločinec v Mehiki; to so strašna grozodejstva, katera oblastvom Zjedinjenih držav niso znana.“

Poluindijanec skočil je iz sedla in stopil bližje k Mariji, ki je z napetim pričakovanjem slonela na skali.

„Jaz vem, da je grofica Ostrovrška prva soproga mojega nekdanjega gospoda,“ nadaljeval je. „Ali tudi veste, da se je gospod Sever v Novem Orleanu še enkrat poročil?“

„Da, nesrečnica ustrelila se je na poročni dan,“ odgovorila je Marija.

„Tega pa ne veste, da je zločinec potem v Mehiki peljal zopet lepo in zelo bogato deklico pred altar!“ rekel je Joze Mariji.

„Kaj slišim, kaj ni ta hudobnež imel še dovolj žrtev?“ vzkliknila je Marija prestrašeno.

„Jaz še nisem pri kraju, gospa,“ nadaljeval je poluindijanec. „Tudi mačeho one nesrečnice omrežil in pokradel je moj prejšnji gospod, tako da se je iz obupnosti na poročni dan svoje hčerke usmrtila. Ta zločin se je kmalu izvedel in hudobnež moral je bežati, medtem ko je njegova ogoljufana, mlada soproga šla v samostan. Zdaj je izvršil moj prejšnji gospod najstrašnejše hudodelstvo. Skozi skrivni uhod dobil je gospod pristop v samostan in se tam polastil — samostanskega blaga!“

Marija ni zamogla govoriti.

„Božja kazen dohitela ga je za to na lici mesta, ker ga je soha svetnika treščila na tla,“ nadaljeval je Joze, „a vendar je ušel in se obrnil v El Paso, kjer se je njegovim vražjim sleparijam posrečilo, da je postal policijski nadzornik.“

Mariji se je dozdevalo, da se ji sanja.

Ali je bilo to resnica, kar ji je poluindijanec doslej pripovedoval?

„Da, to je vse preveč resnica,“ odgovoril je Joze, ki je uganil Marijine misli. „Le malo je manjkalo in tudi tam bi bil pognal v pogubo lepo in mlado deklico. Sedaj sem ga jaz prisilil k begu.“

„Vi ste ga iz El Pasa odstranili?“ vprašala je Marija začudeno, ker se je spominjala, da je Joze prej sodeloval pri Severjevih zločinih.

„Da, bil sem zloben človek, da, celo ropar,“ rekel je poluindijanec. „A, ko sem videl, kako se je moj prejšnji gospod trudil, da bi dobil denar, ki je pripadal samostanu, obšlo me je bridko kesanje nad mojim prejšnjim življenjem. Nikdar več se ne bode moja roka stegnila po tujem blagu, samo s poštnim delom si hočem služiti kruh.“

„Samo še to mi povejte,“ rekla je Marija, „moja prijateljica, nesrečna soproga onega lopova, imela je otroka, katerega ji je zločinec ugrabil. Ali ne veste, kje se ta otrok sedaj nahaja?“

„Ne, gospa,“ odgovoril je sedaj Joze odkritosrečno. „Moj nekdanji gospod je sicer večkrat pisal svoji soprogi, da je otrok v njegovi oblasti, ali to so bile same laži, ki so samo imele namen, da bi se gospa k njemu vrnila. Sicer sem bil dije časa ločen od gospoda, a ne verujem, da bi bil v tem času dobil otroka v svojo oblast.“

„Potem se je moji prijateljici nalagal,“ odgovorila je Marija, ki ni dvomila v besede Indijanca.

„O tem sem prepričan, gospa,“ odgovoril je Joze, „sedaj Vas pa prosim, da greste z menoj.“

Marija je Korošcu skrivaj pomigala, tako da ji je Korošec v kratkem presledku sledil.

Potem je poluindijanec zavil okolu nekaterih skal, za katerimi je bil videti uhod male votline.

Tam je ležal, od žarkov zahajajočega solncea močno ob-sijan, zvezan mož, kateri je v onemogli togoti skušal strgati močna jermena, ki so ovijali njegov život.

Marija poznala je zvezanega, ki se je zaman skušal pri bližajočih se korakih vzdigniti.

• Bil je njen soprog — Artur Sever!

383. p o g l a v j e.

Strahovita obtožba.

Marija je hitro stopila k Severju, kateri je pri šumenju obleke začudeno pogledal.

„Marija, — Ti sama?“ vzkliknil je zločinec v največji razburjenosti.

Svojim očem ni verjel, ko je videl pred seboj svojo drugo soprogo.

„Da, jaz sem,“ odgovorila je Marija z ledenim glasom. „Jaz sem prišla, da zahtevam od Vas, lopov, zadoščenja. Še enkrat ste se s svojo vražjo lokavostjo odtegnili pravici; a niste pomislili, da je mera Vaših zločinov že polna, in da nebo ne pripusti, da bi še več zločinov povzročili.“

„Kako si prišla Ti semkaj?“ rekel je zločinec. „Kaj hočeš od mene?“

„Še enkrat hočem stati nasproti morileu mojega dobrega očeta,“ odgovorila je z zamolklim glasom. „Kaj Vam je starček storil, da ste morilno jeklo obrnili na njega, — na njega, ki Vas je obsipal z dobrotami? Ali hočete morda tudi sedaj še tajiti in reči, da je kdo drugi izvršil ta zločin?“

Videti je bilo, kakor da bi bil Sever nekaj trenutkov neodločen.

Potem je s čudnim pogledom motril Marijo, ki je visoko vzravnan prežaje hotela brati v njegovi duši.

„To ni bil nikak umor!“ vzkliknil je konečno. „Le nesrečne okoliščine so povzročile to katastrofo.“

„Hudobnež, ali me hočete še sedaj vspričo smrti, ki Vas že kmalu čaka, nalagati?“ zavpila je Marija s kričečim glasom, ki je grozno odmeval od skalnatih sten.

Sever je bojazljivo pogledal na poluindijanca, ki je v bližini slonel na neki skali.

„To ni bil premišljen umor,“ stokal je konečno. „Strast igre prišla me je z vso silo. Nekega večera staval sem poln

togote radi velike izgube vse svoje premoženje na eno karto. Čez nekaj trenutkov bil sem berač."

"Zakaj se niste zaupali mojemu očetu?" vprašala je Marija temno.

"To sem storil," odgovoril je zločinec, "še isti večer šel sem k njemu. Podal se je že k počitku, a udrl sem v njegovo spalno sobo. Ko sem mu pa tožil svojo nesrečo, dobil sem le zle besede. Trdosrčen skopuh je bil odločen, da mi ne da niti vinarja!"

"Ne opravljajte mojega druzega očeta še v grobu, ničvredneži!" zavpila je Marija. "On je bil dober in blag; kolikokrat je siromake obdaril in skrito revščino olajšal!"

"Mene je zavrnil," odgovoril je Sever bridko. "Prosil sem ga, da, celo rotil sem ga, naj mi samo to pot pomaga, ker sem moral že drugo jutro poplačati svoje igralne dolgove. Tu je prijel za neko orožje, ki je ležalo zraven njega, da bi me ž njim prisilil, da bi zapustil sobo. Tu — —"

"Dalje," ječala je Marija, koje oči so v strastnem ognju žarele.

"Sedaj me je premagala togota," nadaljeval je Sever z zamolklim glasom. "Razkačen planem proti njemu, — in v naslednjem trenutku imel je moje bodalo v sreč."

Marija je zakričala in z obema rokama si zakrila obraz: grozna razburjenost pretila jo je onesvestiti.

"Moja vroča kri privedla me je do tega strašnega čina," nadaljeval je Sever. "Spametoval sem se šele, ko je bilo prepozno. Takrat se je vse nakopičilo na mene: obup radi moje izgube, strašna misel, da bi Tebe videl v pomanjkanju, gotovost, da se bodo vsi moji prijatelji zaničljivo obrnili od mene, — vse to je bilo vzrok onega strašnega dejanja."

Marija je komaj poslušala na zadnje besede hudodelca, — sedaj je sam priznal, da je takrat umoril njenega vroče ljubljeneega očeta.

"Prihranite si svoje borne izgovore!" zaklicala je končno s hripavim glasom. "Vaš zločin se radi njih ne zmanjša. Vi bi morali takrat meni vse povedati, potem bi bila sama šla k svojemu očetu, edinemu otroku ne bi bil odrekel potrebnega denarja. Ali Vaša črna duša se že takrat ni več zgrajžala pred

kakim zločinom, — moj ubogi, dobri oče moral je pod Vašimi krvavimi rokami zdihniti!"

"Moral sem drugo jutro poplačati svoj dolg, zato Te nisem mogel več obvestiti o svojem strašnem položaju," odgovoril je Sever. "Saj sem oni usodni večer si že sam nastavil orožje na glavo, da bi bil sam sebe končal. Ravno ko sem hotel sprožiti, zmislił sem se Tvojega očeta, — slutil nisem, da me bo pozni poset storil morilec!"

"Ali morda hočete v svoji nizkosti celo mojega umorjenega očeta delati odgovornega za Vašo lahkomišljenost?" zaklicala je Marija z rezkim glasom. "Kaj ni bilo že zadosti, da ste mene pod drugim imenom peljali pred altar, medtem ko ste imeli že soprogo, ki je tako angeljsko čista, da ji skoro ni primere?"

Krčevit mraz spreletel je zvezanega zločinca.

"Da, prav imaš," rekel je komaj slišno. "Nikdar ne bi bil smel zapustiti Helene, potem bi bilo vse, — vse drugače."

"Govorite, kaj Vam je storila Helena, da ste njo in njenega bolnega otroka pahnili v pomanjkanje in bedo?" rekla je Marija zapovedovaje Severju.

"To bridko obžalujem," menil je Sever. Njegov kljubovalni glas postal je nehote mehak. "Da, na tej revici sem zelo grešil, to mi je bilo v poznejših letih jasno, ko bi bil rad vse zaklade sveta dal, da bi bila na moji strani. Takrat pa, ko sem v revščini in skrbeh živel z njo, premagala je poželjivost mojo vest, da sem jo skrivaj zapustil, da bi si v Ameriki pridobil bogastva."

"Medtem ko je morala moja uboga prijateljica prosjačiti!" prekinila ga je Marija trpko.

"Tega nisem hotel," rekel je Sever mehko, "a ko sem bil daleč od nje, obledela je njena slika v vrtincu življenja, da sem komaj še mislił na nesrečnico."

"Le rajši recite, da niste ubožice nikdar ljubili!" vzkliknila je Marija. "Ubogo bitje je bilo le igrača Vašega poželjenja, kakor vse žrtve, ki ste jih pahnili v nesrečo."

"Ne, to ni res," vzplamtel je zločinec. "Ljubil sem Heleno z vso dušo, in nikdar ni ugasnila ta ljubezen v meni, če sem jo tudi skušal udušiti."

„Da ste zaupajočo deklico, ki je bila takrat skoro še otrok, preslepili, to je nov dokaz Vašega ničvrednega značaja,“ rekla je Marija zaničljivo. „Vzeli ste grofovski rodbini edinega otroka, kojega bliščečo bodočnost ste za vedno uničili. Če bi ne bili s svojo demonično zapeljivostjo ubozega otroka preslepili, da je zapustil svoj dom, nebroj nesreč bi se ne bilo pripetilo. Grofinji je počilo bolesi srce, medtem ko je stari grof v svoji jezi zavrgel svojo hčerko, ko je prišla v mrzli zimski noči z bolnim otrokom trkat na grajska vrata.“

Tihò stokanje izvilo se je zločinčevim prsim.

Odgovarjali so mu zadušeni vzkliki zaničevanja in gnjusa Srečko Korošca in poluindijanca, ki sta na pol skrita stala v bližini.

„Ko je grof Ostrovrhar obžaloval svojo krutost, bilo je prepozno,“ nadaljevala je Marija. „Njegov edini otrok šel je za možem, ki jo je prevaril. Čez morje gnala jo je ljubezen do nezvestega, kjer ga je našla na strani — druge žene v bogastvu in razkošju. Lopov, — ali se še upate zagovarjati svojo zoperno lopovščino, koje bi se najsurovejši človek moral sramovati?“

„Helena me je ljubila, a nikdar bi ne bila šla z menoj, če bi je ne bila k temu prisilila skrivnostna zmožnost, ki je meni prirojena,“ odgovoril je Sever. „Helena ima ves ponos svoje rodbine, tako da bi bila rajši hudega konec vzela, nego da bi šla za menoj. Ne, to je edino le ona čudna sila, katera mi je vse ženske privedla v naročje. Tudi Helena podlegla je tej skrivnostni sili!“

„Dokler ji ni spoznanje Vašega pravega značaja odprlo oči, žal, — žal, prepozno,“ pritrdila je Marija trpko. „Kljub temu preganjali in podili ste mojo nesrečno prijateljico, tako da je bila najstrašnejšim nevarnostim brez pomoči izpostavljena. Samo božja previdnost jo je mogla rešiti, če je daleč od vsakega čutečega človeka težavno životarila. Ali mislite, da boste kdaj zamogli poplačati, kar ste storili tej revici?“

„Molči, Marija, moja vest mi je ta dejanja, katera iz vsega srca obžalujem, že dovolj očitala!“ vzplamtel je sedaj Sever.

„Vaša vest? Ali Vi še lahko govorite o kakem očitajočem notranjem glasu?“ vprašala je Marija porogljivo. „Ali Vam

ni Vaša vest ničesar očitala, ko ste tudi mene omrežili in me pod drugim imenom peljali pred altar?"

Zločinčev obraz, kateri je imel pri omenitvi Helene bolestni izraz, zatemnil se je, ko je čul zadnje besede.

"Kako se moreš primerjati Heleni?" vzkliknil je zaničljivo. "Imeti sem hotel bogastvo, zato sem se oprijel prve prilike, katera se mi je tako vabljivo nudila."

"Ničvrednež!" zavpila je Marija, "torej sem Vam bila le dobra kot nameček velikanskega premoženja; pomislite na vse svoje prisege in rotenja ljubezni, s katerimi ste me vedno obsuli?" —

"To sem storil," odgovoril je Sever hladno, "ali vroče besede mi niso prihajale iz srca, nikdar Te nisem ljubil, bila si mi popolnoma nič."

"Krivoprisežnik," ječala je Marija, "že takrat sem slutila, da so bile Vaše besede le laž in sleparstvo: kolikokrat me je skrivnostni notranji glas svaril pred Vami, a poslušala nisem ta notranji glas, imela sem se za najsrečnejšo ženo na tem svetu!"

"Nehaj s Tvojimi predbacivanji, ki se me nič ne primejo," odgovoril je Sever zaničljivo.

"Zanikrnež!" togotil se je Korošec, ki je pazljivo poslušal pogovor. •

"Zakaj ste me pa poročili, če niste ničesar čutili za me?" zakričala je Marija obupno.

"Zakaj? — No, ker sem našel na Tvoji strani užitke življenja, koje bi sicer le z dolgoletnim trudom dobil," odgovoril je Sever cinično.

"O, Vi pošast v človeški podobi," ječala je Marija, ki je morala iz ust moža, kojega je nekdanje tako vroče ljubila, čuti tako uničevalne besede.

Sever je molčal, ter s sovražnimi pogledi motril poluin-dijanca, ki je nepremično kakor kip stražil svojega nekdanjega gospoda.

Konečno je zamogla Marija nadaljevati.

"Dobro," je rekla, "torej sem Vam bila le igrača, čeravno ste pri Vašem skrivnem povratku v Novi Jork drugače govorili. Ali ste se morda tudi takrat kesali?"

„Nikakor ne,“ odgovoril je Sever porogljivo, „policija mi je bila za petami, moja denarna sredstva so bila pri kraji. — Torej pač ni bilo čuda, da sem poiskal zopet svojo drugo soprogo.“

„Da bi me okradli, podlež,“ hropela je Marija, ki se je le s trudom držala po konci.

„Ali mi hočeš morda očitati, da sem vzel one borne tisočake?“ rekel je Sever nejevoljno. „To izgubo si pri svojih milijonih komaj opazila, le škoda je bilo — —“

„Kaj?“ vzkliknila je Marija, ter tikoma stopila k zvezanemu.

„Le škoda je bilo, da sem bil pregnan, če že na vsak način hočeš vedeti!“ vpil je Sever togotno. „Če bi Tvoj služabnik ne bil prišel, bi bila malo več izgubila. Saj je bil ta denar tudi moj, kar sem ga s seboj vzel; kaj morda misliš, da se bodem radi tega kesal?“

Marija je prišla skoro onesvečena po kakem držaju, a že je prijel Korošec omahujočo.

„Pojdite z menoj, milostljiva gospa,“ rekel je dobrosrčni brivec, „tega ne zdrži noben človek, najmanje pa slabotna ženska, — pustite, naj onega lopova vrag vzame.“

„Ne, pustite me še tukaj, ljubi gospod Korošec,“ prosila je Marija. „To slabost sem že prestala. Samo še kratek čas, potem pridem k Vam; tu še nisem pri kraji.“

Nejevoljno stopil je Korošec k poluindijancu, kojega žareči pogledi so bili nepretrgoma uprti v Severja.

„Sedaj šele poznam Vaš v resnici zaničljiv značaj,“ nadaljevala je Marija pogovor. „Ali nikari ne pozabite, da stanuje nad nami pravični sodnik, ki Vas bode nekoč sodil. Takrat boste tudi izvedeli, na kakšen strahovit način ste grešili nad menoj!“

Sever ni dal nikakega odgovora.

„Kar ste storili Heleni in meni, je bil le začetek Vašega zlodejskega življenja“, nadaljevala je Marija. „Potem so se vrstili zločini, pri katerih niste prizanesli življenju. Saj ste se celo upali pognati parobrod v zrak, na kojem ste mislili, da se je nahajal policijski polkovnik Rogers.“

„Da, to sem storil, in se grozovito togotil, ko sem izvedel, da je moj smrtni sovražnik, polkovnik Rogers, na čudni način odšel smrti“, vzplamtel je Sever.

„Ali uboge žrtve, katerih je takrat več sto utonilo v Misuriju, kaj so Vam te storile?“ vzkliknila je Marija.

„Če sem hotel končati takega nasprotnika, nisem veliko izbiral sredstev“, odgovoril je Sever temno.

„Ali ne verujete, podlež, da bodo tudi ti nesrečniki nekdam pri sodnem stolu zahtevali zadoščenja od Vas?“ rekla je Marija preteče.

„Molči, ničesar nočem več slišati!“ odgovoril je zanikerni zločinec.

„Ali nekdam bodete poslušati morali“, rekla je Marija. „Vsi, katere ste pahnili v nesrečo, bodo zahtevali božjo pravičnost. Tudi grof Ostrovrhar, kateri je kesaje se preiskal vso deželo po ljubljennem otroku, Vas je preklinjal. Strašna bo Vaša kazen, ker veliko je Vaših žrtev; — kaj so zločini, ki provzročijo na zemlji toliko škode, v primeri z Vašimi zlodejstvi, od katerih bi se mislilo, da jih je izvršil le tiger v človeški podobi?“

Globoka tišina je vladala na okrog, ko je Marija pregovorila to obtožbo.

Videti je bilo, kakor da cela narava posluša te strašne besede.

384. poglavje.

Žrtve zločinca.

„Pusti me samega!“ vzkliknil je Sever divje, ko je opazil, da se mu je Marija zopet bližala. „Jaz nočem ničesar več slišati, — jaz ne bom več odgovarjal!“

„Poslušati bodete morali, lopov“, rekla je Marija. „Trenotek, kojega sem tako dolgo želela, — trenotek, v kojem Vam lahko vse Vaše grozovitosti očitam, je konečno prišel.“

Sever je zaničljivo pogledal na govorečo, ki je kakor kaka boginja osvete stala pred njim.

„Dosti Vam ni bilo, Vi lopov, kar ste storili Heleni in meni?“ rekla je Marija s strašnim glasom. „Zakaj ste tudi veselega otroka plantažnega posestnika Sent Artaja osleparili, da je na svoj poročni dan, ko je izvedela, da je njeni soproj lopov, prišla za samokres? Ali se ne spominjate na starega posestnika, ki je, ko je videl, da mu je premoženje ukradeno, padel od strahu mrtev na tla? Ali se Vam nikdar ne prikaže blede obraz nesrečne njegove žene, ki je od žalosti umrla? Ali nikdar ne slišite vpitja blazne žene, katero ste csleparili za vse njeno premoženje?“

„Molči o teh starih storijah!“ vpil je zločinec ves iz sebe. „Proč od mene!“

Joze se je prestrašeno prekrizal.

„Bil sem zloben človek“, mrmral je poluglasno, „ali proti mojemu nekdanjemu gospodu sem nedolžen otrok.“

„Potem ste padali od stopinje do stopinje“, nadaljevala je Marija. „Premišljali se niste ter v zvezi z ničvredno žensko, katera se Vas je oklenila, izvršili nova zlodejstva. Ali niste ono zločinko izdajali za svojo sestro, in z njeno pomočjo uničili zaupajočega mladega moža? Ali se še spominjate, na kakšen način je Viljem Tajlor v San Frančišku končal, ko je žalost uničila njegovo častitljivo mater?“

Sever ni odgovoril, le njegove prsi so se težko in krčevito vzdigovale.

„Vaš vražji načrt se Vam je le predobro obnesel“, nadaljevala je Marija, „a mesto da bi zapustili to zakleto življenje, premišljevali ste le o novih zločinih, da bi zaupajoče ljudi oropali. Da, v svoji predrznosti celo niste prizanašali tovarišici, katero ste tudi skrivaj spravili na stran; v resnici še roparji stojijo visoko nad Vami, ker oni ohranijo svojim tovarišem zvestobo, medtem ko Vi celo svoji tovarišici niste prizanesli.“ —

„To ni res!“ vpil je Sever ves peneč se. „Poslušaj, kako se je to zgodilo. Moja tovarišica Mercedes me je radi neke malenkosti izdala policiji, tako da so me po noči uklenili. Posrečilo se mi je pobegniti. Slučaj je hotel, da sem izdajalko našel. Ker sem se našemil, me ni spoznala, ter se mi je posrečilo zvabiti jo v malem čolnu na odprto morje. Tam je sprejela svojo zasluženno kazen!“

„Nesrečnico pahnili ste v morje?“ vzkliknila je Marija prestrašeno.

„A, to bi bila premajhna kazen za izdajalko“, odgovoril je Sever zaničljivo. „Ko je prestala vse smrtne muke, našla je svoj grob v žrelu morskega volka, ki je plenaželjšen plul za čolnom. Haha, še jo vidim pred seboj, kako je ovila svoje roke krog mojega vratu in milo prosilo pomiloščenja. — Nekaj trenutkov pozneje bila je plen morskega prebivalca; to je bila moja osveta!“

„Večni Bog!“ zaječala je Marija z ugašujočim glasom.

„Kako je le mogoče, da se zemlja ni odprla, da bi požrla to pošast“, škripal je Korošec, ki se je komaj zadrževal.

„Mesto da bi se radi teh grozovitih dejanj kesali, premišljevali ste le, kako bi izvršili nove zločine“, nadaljevala je potem. „V Santa Fe je bilo, kjer ste se izdajali za nekega človeka, ki je bil pred davnim izginil, da bi se polastili njegove dedščine. Hvala Bogu, da se Vam takrat ni posrečil Vaš hudobni načrt!“

Sever je škripal z zobmi, ko je mislil na zaklade, katere je takrat moral pustiti.

„Ali žrtve je tudi Vaš takratni nastop zahteval, nesrečnega gospoda Vilkesa ustrelili ste v dvoboju, medtem ko si je njegova soproga sama končala življenje, ker ste jo tudi s svojo demonično silo osleparili.“

„To ni resnica, to je laž!“ vpil je Sever divje. „Ines živi, govoril sem še ž njo, predno sem zapustil Santa Fe.“

„Drugo jutro našli so nesrečnico razbito pod strminami nekega hriba, s kojega visočine se je vrgla v vodovje padajoče vode“, odgovorila je Marija ledeno.

„Norica!“ donelo je zaničljivo od Severjevih ust, a njegov spačeni obraz kazal je velikansko razburjenost, ki je divjala v njem.

„Potem ste bežali v sosedno republiko Mehiko!“ nadaljevala je Marija, „kjer ste zopet začeli svoje pogubno delovanje. Tam je bila plemenita žena, kojo ste osleparili, da bi se polastili njenega imetja. Ne dovolj tega, storili ste tudi še velikansko lopovstvo, da ste omrežili hčerko nesrečnice, in to ubogo dete peljali kot četrto soprogo pred altar!“

„Pes!“ zakričal je Sever na poluindijanca. „To si ti izdal, — o, če bi bil prost, grozno bi te poplašal!“

Zločinec je kakor besen trgal na vrveh, ki so ovijale njegov život, — bilo je zastonj.

„Z zvijačo si me premagal, ko sem utrujen zaspal“, hropel je Sever. „Capin, pazi se: če se mi še enkrat posreči, da dobim svojo prostost, izgubljen si!“

„Prav je storil, da je Vas lopova ukrotil“, izjavila je Marija. „Kajti mož, ki po noči udre v samostan in stegne svoje roke po cerkvenih zakladih, je zavržena pošast, ki ne sme zahtevati človeških pravic!“

„Sedaj jenjaj s svojim govorjenjem!“ vpil je Sever ves iz sebe. „Ali morda misliš, da javkam za milost? Jaz ničesar ne obžalujem, — ničesar. — Le to želim, da bi se bili vsi moji načrti posrečili. Potem bi sedaj kot milijonar živel v kakem skritem kotičku na zemlji, v posestvu vsegamogočnega denarja bi se bil smejal vsemu trudu, mene prijeti.“

Marija je čutila, kako se ji je pri teh bogokletnih besedah ledenila kri v žilah.

Že je hotela zapustiti votlino, ko ji pride nenadoma nova misel. —

„Moja obtožba je pri kraji“, rekla je Severju, ki je divje zrl na soprogo. „Ali v imenu moje drage prijateljice Helene Vas imam še nekaj vprašati.“

„Kje je Helena?“ vprašal je Sever.

„V bližini, a videli je ne boste več, to bodem vedela preprečiti“, izjavila je Marija. „Preganjali ste nesrečnico z vprav vražjo zlobnostjo, ker se ni hotela povrniti k Vam; da, celo otroka ste ji uplenili, da bi mučili njeno materino srce. Sedaj Vas vprašam, kje je mala deklica, po kateri moja uboga prijateljica v strašnih mukah koprne? Mislite na to, kaj je revica vse trpela, in vrnite ji otroka!“

„Ne vem, kje da je, — nikdar več nisem o njem slišal!“ odgovoril je Sever temno.

„Ali je to resnica, kar ste rekli?“ vprašala je Marija s tresočim glasom.

„Da!“ vzkliknil je Sever nepotrpežljivo. „Že preje sem ti povedal, da se radi Helene bridko kesam. Če bi jaz imel otroka, že davno bi ga zopet imela, ker ji nisem nikdar pozabil, da me je v Hudsonu rešila smrti. Da, le glej me začudeno, a vendar je tako. Ko so me takrat težko ranjenega prinesli v zavetišče, mi je ta angelj, meni, svojemu uničitelju, stregel in me prikril. Ko sem okrevail, občutil sem bridko obžalovanje radi svojega obnašanja napram temu plemenitemu bitju, kojemu ni primere na zemlji. Ali moje kesanje bilo je prepozno, — izgubil sem Heleno za vedno!“

„Da, v tem spoznam angeljsko čisti značaj Helene“, mislila si je Marija. „Ta lopov jo požene v pomanjkanje in obup, in ona mu reši življenje!“

„Kaj so vse žene in vsa dekleta, koje sem s svojimi čudnimi sredstvi privezal na se, proti Heleni!“ nadaljeval je Sever. „Sedaj šele, ko sem jo izgubil, spoznam, kako da sem ljubil to blago ženo.“

„Kaj Vam nisem tudi jaz odpustila, ko ste se skrivaj vrnili v Novi Jork?“ vprašala je Marija.

„Kako se moreš primerjati s Heleno“, odgovoril je Sever zaničljivo. „Res je, da si me sprejela, ali šele, ko sem se z dobro izmišljenim izgovorom izkazal nedolžnim.“

„Da, Heleno ste pa sumničili, lopov!“ vzkipela je Marija togotno. „Ali hočete to tajiti?“

„Nikakor ne“, odgovoril je zločinec. „Resnica je, da sem takrat Heleno sumil umor. Ali ta izgovor sem le rabil, da sem

se rešil, in ker sem bil prepričan, da nihče ne bode verjel na krivdo moje žene."

"A vendar se je to zgodilo", vzkliknila je Marija. "Mojo ubogo prijateljico so prijeli, da, ravno so jo hoteli prepeljati v Novi Jork, ko se mi je v zadnjem trenutku posrečilo, preprečiti najhujše!"

"Tudi Ti si jo sovražila," menil je Sever.

"Ker ste me Vi do tega privedli," vzkliknila je Marija vsa iz sebe. "A kmalu sem sprevidela svojo zmoto, in na kolenih prosila sem jo odpuščanja."

"Pripelji jo k meni; pusti, naj samo še enkrat govorim ž njo," prosil je Sever.

"Ne, sirote ne boste več videli," odgovorila je Marija odločno. "Odpustila Vam je, a nikdar se noče več z Vami sniti. Sedaj jo hočem obvestiti, da nimate otroka. Medtem ko pojde moja prijateljica k svojemu staremu očetu, nadaljevala bom jaz z iskanjem. Bog mi bode pomagal, da bom mogla Heleni položiti njen zaklad v naročje!"

Solnce je bilo že davno zatonilo.

Sedaj prikazal se je bliščeči mesec in oblil vso pustinjo s svojo milo svitlobo.

V tem je pristopila temna postava k Mariji.

Bil je poluindijanec Joze, ki je molče prijel njeno roko.

"Vrnite se k svojemu vozu, gospa!" rekel je nekdanji Severjev služabnik. "Sedaj imam s tem lopovom jaz govoriti, in to ni za ženska ušesa."

"Kaj hočete storiti?" vprašala je Marija preplašeno.

"Tale mož je moj, gospa," odgovoril je Joze odločno. — "Sedaj ste Vi ž njim govorili, sedaj bom pa jaz ž njim obračunal!"

Marija je hotela še nekaj vprašati, ko je Korošec pristopil.

"Idite, milostljiva gospa," zašepetal je Mariji. "Pustiva ju sama. Kar je Indijanec sklenil, tega midva gotovo ne moreva predrugačiti."

"Še enkrat ga hočem prositi, da izroči Severja oblastvom," odgovorila je Marija.

"Ali naj še enkrat zbeži, in najde nove žrtve?" vprašal je Joze, ki je čul Marijine zadnje besede. "Verujte mi, gospa,

mož, kakor je moj nekdanji gospodar, najde še sredstva, da zbeži celo izpod vešal."

Potem je zginil Joze v malem jarku, iz katerega je Marija že prej slišala klopotanje in rezgetanje konja.

"Pridite, milostljiva gospa, tu je vse pri kraju," rekel je Korošec, "jaz vendar ne morem ustreliti poluindijanca, ker to bi bil umor. Povrh je pa do zob oborožen."

"Ne, tega tudi ni treba storiti, gospod Korošec," odgovorila je Marija. "A vedeti hočem, kaj se sedaj zgodi. Pojdiva k uhođu votline, od tam bodeva vse videla, kaj se bo sedaj tukaj godilo."

"Da, tudi jaz sem radoveden, kaj bo počel s tem lopovom," rekel je Korošec. "Jaz mislim, da ga bode ustrelil, čeprav ta capin ni vreden smodnika. Potem bo svet vsaj prost te grozne pošasti."

Marija ni odgovorila, a Korošec, ki je stal tikoma zraven nje, opazil je, kako je Marijo krčevito spreletelo.

385. p o g l a v j e.

Severjev konec.

Marija in Korošec sta komaj dospela v svoje skrivališče, ko se je Joze vrnil.

"Le pogledjte, milostljiva gospa, kakšnega poldivjega konja pelje ta človek," šepetal je Korošec svoji tovaršici. "Žival je kar besna, tako da jo komaj kroti."

Poluindijanec privezal je divjega konja k skali, potem se je podal v votlino, kjer je Sever ležal zvezan.

Marija in Korošec sta lahko vsako besedo razumela, katero je govoril poluindijanec, ker sta bila prav v bližini.

„Bil sem nekoč Vaš služabnik, gospod,“ začel je Joze z glasom, na katerem se je jasno poznala razburjenost, ki je divjala v njem, „bil sem tudi človek, ki je živel od ropa in tatvine. Ali kaj je vse moje delovanje proti strahovitim zločinom, katere Vam je gospa očitala!“

„Jenjaj s Tvojimi neumnostmi!“ rohnél je Sever nejevoljno. „Ti hočeš od mene izsiliti veliko svoto denarja; dobro, dobiš jo, ker imam dragocene bisere, ki so skriti na samo meni znanim kraju.“

„Jaz naj Vas torej izpustim?“ vprašal je Joze s prežečim pogledom na Severja.

„Seveda, kaj pa sicer!“ odgovoril je Sever burno, „Tvoja pretenja so smešna; ž njimi me ne moreš plašiti. Če me izročiš oblastvom, dobiš pač 20.000 dolarjev; ali kaj je ta svota proti bogastvu, katerega imam jaz ter ga hočem s Teboj deliti.“

„Prihranite si svoje besede, gospod,“ odgovoril je Joze. „Če mislite, da sem pozabil udarec z bičem, ste se grozno zmotili. — To se samo na en način plača, — in ta je — Vaša smrt!“ —

„Tepec neumni!“ odgovoril je Sever zaničljivo, „smejem se Tvojim pretnjam!“

Poluindijanec se je pripognil ter vzdignil zvezanega zločinca. —

„Izpusti me, lopov!“ vpil je Sever ter se zaman trudil, da bi se osvobodil vezi. „Kaj hočeš storiti?“

Ali grozni mož ni odgovoril.

Nesel je le svojega nekdanjega gospodarja k skali, kjer je bil privezan konj.

„Kaj pa dela z zločincem?“ vprašala je Marija bojazljivo Korošca.

„Privezuje ga na konja. — Le pogledjte, milostljiva gospa, sedaj ga privezuje konju na hrbet, tako da glava doli visi, — to je grozovito!“

„Bog, — moj Bog!“ zavpila je Marija. „Pridite z menoj, gospod Korošec, — hitro!“

Poluindijanec je svojega, z vso silo branečega se sovražnika privezal na divjega konja, ko je Marija vsa zaso la pri-
tekla blizu njega.

Danes je bila obletnica, kar je Helena pred leti na strani nekdanj tako ljubljenega moža stopila v mali vaški cerkvi pred altar — in danes — je klečala na grobu svojega moža.

„Za božjo voljo!“ zakričala je nad Jozejem, „kaj pa hočete storiti?“

„Osveto hočem imeti!“ vpil je poluindijanec kakor besen, „sedaj naj se ta človek na strahovit način kesa, da me je kdaj udaril. Da, udaril kakor psa, — kojega se po dolgoletni zvesti službi zapodi.“

„Izročite zločinca oblastvom, tudi tam ga pričakuje smrt, a nikari ga ne končajte na tako grozovit način!“ prosila je Marija, ki je slutila, kako strašno se hoče bivši služabnik maščevati.

„Ne, jaz nočem, in če bi milijone dali za njega!“ vpil je Joze z gromovitim glasom, ter odvezal konja.

„Marija!“ kričal je Sever, „Marija, reši me, — ne pusti me v rokah tega človeka!“

„Peljite vendar lopova na policijo“, rekel je tudi Korošec, ki se je bil približal, „sicer Vas je res smrtno razžalil, a oblasti ga ne bodo pomilostile, zato storite, kar Vas prosi gospa, — oddajte zločinca policiji.“

„Marija, odpusti mi!“ vpil je Sever v smrtnem strahu. „Marija, pomagaj, — jaz —“

Zadnje besede zamrle so v prestrašenem vzkliku.

Poluindijanec je grozovito udaril z bičem izpuščenega konja, tako da je zbegana žival kakor blisk šinila v lepo mesečno noč.

„Moj Bog, kaj ste storili!“ zavpila je Marija. „Rešite ga vendar, — nikari ne umorite človeka na tako strašen in grozovit način!“

„Prepozno!“ rekel je Korošec, ki je tresoč se razburjenja stal zraven Marije. „Besnega konja nihče več ne ujame!“

Marija je s smrtnim strahom videla, kako je divji konj s svojo strašno jezo divjal po skoro dnevno svetli ravnini.

„Marija, — pomagaj!“ zadonelo je še enkrat iz daljave.

Bil je Severjev glas.

„O večni Bog!“ jokala je Marija, ki je na pol osnesveščena slonela na Koroščevi rami. „Grozna usoda, ki je pretila moji ubogi prijateljici med Indijanci, izpolnila se bo nad tem nesrečnikom.“

Korošec se je ozrl po poluindijancu; ali ta je bil izginil.

„Pridite k vozu, milostljiva gospa“, prosil je pošteni brivec. „Zločineu ne more nihče več pomagati, padel je kot žrtev osvete.“

„Ali nič ne slišite?“ prekinila ga je Marija.

Korošec je prisluškoval.

V daljavi zaslišalo se je strašno tuljenje, ki je tožeče odmevalo ob skalovju.

„Kaj je to?“ vprašala je Marija. „To ravno tako doni, kakor da bi izstradane zverine napadle svojo žrtev.“

„Volkovi so, milostljiva gospa“, rekel je Korošec, katerega je ledeno spreletelo. „Zapustimo ta grozni kraj, saj je tako vse končano.“

Korošec je peljal omahujočo ženo k vozu.

Ko sta dospela tja, vzdignil je jokajočo v voz, hitro skočil na kozla, ter pognal konja v najhitrejši tek.

„Ali mi hočete izpolniti prošnjo, gospod Korošec?“ vprašala je Marija, ko je voz došel v mesto.

„Vse, kar zahtevate, milostljiva gospa“, odgovoril je brivec.

„Potem nikomur ne povejte, kar sva danes doživela, kajti če bi moja uboga prijateljica to izvedela, bi se kar najbolj prestrašila!“

„Zanesite se, milostljiva gospa, od mene ne bo nihče zvedel, kaj se je zgodilo z zločincem“, bil je odgovor poštenega Korošca.

Bilo je drugi dan po teh dogodkih, ko je Korošec zopet peljal dame skozi mesto.

Kmalu je vstavil pred sodnijskim poslopjem, ker so oblastva prijateljici povabila na zaslišanje.

Marija kakor tudi Korošec molčala sta o strašni usodi zločinca.

Na Helenino skrbljivo vprašanje je samo odgovorila, da ubeglega niso našli, kar je Heleno zelo pomirilo.

Grozno bi ji bilo, če bi bila Marija oddala zločinca oblastvom. Sedaj je lahko mislila, da je ubegli zapustil Ameriko ter si v drugi deželi poiskal zavetišče.

Policijskega ravnatelja Rogersa pričakovali so zvečer.

To ni bilo Mariji posebno všeč, ker bi bila rada resnega uradnika pri zaslišanji imela na svoji strani. Tudi se je bala, da bi to novo razburjenje Heleni ne škodovalo.

Dami ste vstopili v Koroščevem spremstvu na dolgi hodnik.

Tam jih je že pričakoval sodnijski sluga, ki je došlece uljudno pozdravil in peljal v sobo, v kateri naj bi se vršilo zasliševanje.

Marijina bojazen, da bode zasliševanje Heleno razburilo, je kmalu minila, ker je stari uradnik na jako prizanesljiv način stavil vprašanja, na koja je vznemirjena Marija skoro sama odgovarjala.

Vrata k sosedni sobi bila so zaprta.

Vendar sta gospe slišali, da je v nji vladala nenavadna razburjenost.

Ta je bila tudi opravičena, ker so v ti sobi sedeli sodniki in pisarji, koji so bili radi zopetnega Severjevega ubega do skrajnosti razdraženi.

Nekateri delavci, koje so prijeli med vriščem, so se ravno zagovarjali; kar ni bilo ravno lahko, ker so imeli vso togoto sodnikov občutiti.

Zdaj se prikaže pri vratih sodnijski sluga, ki je takoj hitel k enemu preiskovalnih sodnikov.

„Kaj hočete tu? — Zakaj nas motite!“ zakričal je eden sodnikov nad slugo.

„Ravnokar se je javil neki mož, ki trdi, da ima vesti o ubeglem zločincu“, pripovedoval je sluga.

„Kaj?“ zaklical je sodnik veselo. „Mož naj takoj vstopi!“

Tovariši sodnika so tudi slišali besede sluga.

Takoj je nastala smrtna tišina, vsi so pričakovaje zrlí na vrata. —

V naslednjem trenutku so se odprla vrata in neki mož stopil je čez prag.

Imel je navadno obleko konjskih hlapcev, in široka bela obveza pokrivala je njegov obraz, da je bil skoro ves pokrit.

Hlapec je vrgel svoj veliki klobuk na neki stol, ter skril pod njega malo culo, ki je bila ovita z ruto, potem je hitrih korakov stopil k mizi, kjer so preiskovalni sodniki pričakovaje sedeli. —

„Vi veste nekaj o ubeglem zločincu?“ vprašal je eden sodnikov.

„Gotovo“, odgovoril je tujec z navidezno zadrego, „videl sem ga celo!“

„Videli, — kje? — govorite vendar!“ klicali so sodniki živahno.

„O — ne daleč od tukaj“, menil je tujec mirno.

„Torej povejte nam vendar kraj, da takoj pošljemo tja vojake in policijo!“ klicali so uradniki.

„To ni potrebno“, odgovoril je Vakero. „Prinesel sem ubeglega kar s seboj!“

„Človek, ali ste blazni?“ vzplamtel je sodnik.

„Nikakor, gospod, takoj se boste sami prepričali, da sem povedal resnico“, odgovoril je tujec mirno. „Samo to mi povejte, kaka nagrada je razpisana na ulovitvi zločincea?“

„20.000 dolarjev, če se ga prime“, odgovoril je preiskovalni sodnik. „Za njegovo glavo je pa razpisana nagrada 10.000 dolarjev!“

„Tako, — tako, no potem pa semkaj pogledjte“, bil je tujčev odgovor.

Sodniki so radovedno gledali čudnega človeka, ki je šel mirno proti vratom in je s tam stoječega stola vzel majhno culo, katero je bil tjekaj položil.

Počasi jo je položil na mizo in razgrnil ruto.

Osupnjeni uradniki so glasno zakričali.

Pred njimi je ležala glava moža, kojega obraz je govoril o strašnih smrtnih mukah.

Nekdaj lepi obraz Severjev je bil grozno spačen.

Oči so bile na pol odprte, vendar so imele še sedaj tako čuden izraz, da so se gledalci obrnili proč.

„Kje ste to glavo našli?“ je vprašal eden uradnikov.

„V nekem prepadu blizu Tuksona; tam je moj prihod razgnal tolpo volkov, ki je bila zbrana okolu ostankov nekega moža“, je odvrnil hlapec.

„Ali je pa to tudi res glava hudodelca?“ je vprašal drug uradnik.

„Da, ni dvoma, — to je glava begunca!“ je donelo od vseh strani.

„Takoj si preskrbim gotovost“, je zaklical prvi govornik ter zopet zavil glavo v ruto in jo nesel v sosednjo sobo, kjer sta bili Helena in Marija.

„Nekaj važnega Vam imam povedati, gospod sodnik“, je rekel uradnik. „Hudodelec, katerega iščemo, stoji sedaj pred božjim prestolom. Poglejte sem, — poznate li ta obraz?“

Začudeno je zrl uradnik na govornika, ki je sedaj počasi odgrnil ruto.

„Moj Bog, ali vidim prav?“ je izustil sodnik prestrašeno, „to je — —“

A predno je zamogel dalje govoriti, zadonel je glasen krik skozi sobo.

Marija ga je izustila.

Ko je bil uradnik odgrnil ruto, je ona nehoté vstala in s široko odprtimi očmi in smrtnobledim licem strmela na ruto, iz koje je dvoje očes, katere je nekaj nad vse ljubila, srepolo zrlo vanjo.

„O, Bog!“ je zavpila nesrečnica s srce pretresujočim glasom, „saj to je glava mojega soproga, — o Bog — —“

Helena je bila že pri prvem kriku hitela k Mariji, — potem se je tudi sama nezavestna zgrudila na roke svoji prijateljici.

A tudi Korošec je komaj ostal stanoviten, ko je zagledal spačeno glavo hudodelca.

Ni glasu ni spravil iz ust, ko je videl osteklene oči, kojih grozni izraz je živo pričal o grozovitem in strašnem koncu hudodelca.

„Proč s to strašno najdbo!“ je zašepetal preiskovalni sodnik uradniku. „Oni gospe sta hudodelcu nekaj stali bliže,

— Vaše nepremišljeno ravnanje bo lahko imelo nepreračunljivih posledic!“

Osupneno je pogledal ogovorjeni k Heleni, ki je kakor mrtva ležala na rokah obupane prijateljice.

Medtem ko je uradnik s Severjevo glavo zapustil sobo, je pomagal sodnik nezvestno Heleno nesti v voz, kjer jo je prestrašena Juno položila v blazine.

„Kaj se je pa zgodilo?“ je vprašala Marijo.

„Pozneje bodete zvedeli vse, ljuba Juno!“ je odvrnila Marija, katera se je še komaj držala po konci.

Korošec je pognal konja, a voz se je komaj začel pomikati, ko ga je zopet vstavil.

„Ali poznate onega moža, milostna?“ je zaklical Korošec in pokazal na sodnijsko poslopje.

Tam se je prikazal neki hlapec, kojega obraz je bil ovit s široko obezo.

Plaho se je ozrl naokoli in šel naglo dalje.

„Kdo je bil to?“ je vprašala Marija začudeno svojega spremljevalca.

„Sluga, kateri je danes po noči na tako grozen način umoril ubeglega Severja“, je odvrnil Korošec.

Bil je v resnici Joze, ki je s krvjo pridobljenimi 10.000 dolarji zapustil sodnijsko poslopje.

A bolj ko denar je cenil sluga zavest, da je poplačal svojemu mučitelju z groznimi obrestmi nekdanje dobljene udarce z bičem.

Na pokopališču izvržencev.

Ne daleč od Tuksona se nahaja z visokim zidom ograjen prostor, katerega se vsakdo plaho ogiblje.

To je pokopališče, kjer počivajo hudodelci, ki so svoja hudodelstva poravnali s smrtjo.

Čuditi se torej ni bilo, ako so se širile najgroznejše pravljice o tem kraju.

V tistih polnočnih urah se je baje slišalo za zidom zdi-hovanje in stokanje, kakor da bi duhovi tu pokopanih hudodelcev celo po smrti ne našli miru.

Večer je napočil, ko so se odprla železna vrata pokopališča, katerega je tako redkokdaj kdo obiskal.

Gospa v žalni obleki je nastopila kraj večnega pokoja, v katerem so spali oni, ki so bili celo po smrti izobčeni.

Grob v blagoslovljeni zemlji ni bil privoščen onim, ki so v življenju s hudobno roko ravnali proti postavam.

S priklonjeno glavo je šla gospa med grobovi, katerega ni nikdar ozaljšala s cveticami ljubeča roka kakega sorodnika; noben spominski kamen ni lepšal gomile mrtvih, — bili so izvrženi, — pozabljeni!

Dalje je stopala gospa med grmovji, ki so rasli med grobovi.

Končno se je ustavila pri novem gričku, kateri je bil star komaj par dni.

Mnogo evetic je pokrivalo grob, na katerem je pokleknila gospa, medtem ko sta nje blede ustni šepetali tiho molitev.

Smrtna tihota je vladala naokoli, ni glasu ni bilo slišati, — celo majhni ptički, ki so ravnokar še žvrgoleli svojo veselo pesmico, so umolknili.

Počasi je odgrnila svoj pajčolan in razkrila blede obraz očarujoče ljubkosti, — bila je Helena, ki je tu klečala ob grobu svojega soproga. —

Teden po onem groznem dogodku je zamogla reva, katero je strašna smrt njenega moža globoko gnila, obiskati Severjev grob.

Danes pred leti je bila stopila z nekdanj tako iskreno ljubljenim možem pred altar majhne cerkvice, kjer ji je ponosni mož obljubil večno zvestobo in je v sreči in blaženosti klečala ob njegovi strani pred pobožnim duhovnikom, — danes pa je stala ob grobu moža, kojega življenje je bila vrsta groznih hudobij.

Oni dan je bil najsrečnejši njenega mladega življenja, oh, — s kakimi čuvstvi pa je klečala danes ob grobu onega, kateri jo je bil zapustil, — da, celo gnal v največjo bedo!

Svoje angeljsko čisto srce je bila nekdanj darovala hudodelcu. A blaga žena se ni nikdar hudovala nad svojega soproga, vzlic vsemu preganjanju, katero je morala od njega pretrpeti, — odpustila mu je, — v njenem blagem srcu ni bilo prostora za maščevanje.

Jutri se bo napotila v svojo domovino, kjer je oče željno pričakoval dolgo iskano hčer, — zato je bila danes prišla, da se poslovijo od groba svojega soproga.

Da, — nekdanj in sedaj, kak razloček! —

Kaj je bila uboga žena v teh letih vse prestala! — Celo vrsto trpljenj, žalosti in skrbij, kakor so redkokedaj odločeni človeku, je morala reva preživeti in temu je bil kriv mož, kojega smrt je sedaj obžalovala.

Ko se je Helena potem, ko je videla glavo svojega soproga, zbudila iz nezvesti, je prosila oblast, naj se nabere kosti njenega moža.

Želja se ji je rada izpolnila in v nekaj dneh so se pokopali ostanki nekdanj toli prevzetnega moža.

Vse to je stalo Heleni pred duhom, ko je solznih oči klečala na samotnem grobu.

Opazila ni, da se je čuvaj pokopališča bližal visokim železnim vratom, tudi ni slišala, da jih je zaprl, kajti njene misli so bile daleč, — daleč.

Čuvaj ni videl v temi klečeče, ker jo je tudi skrivalo gosto grmovje; na pokopališče ni bil šel, ker se je le malokedaj primerilo, da je kdo tam bival.

„Nikogar ni bilo tu, — kdo naj bi tudi obiskal te mrtvece!“ je mislil mož, zaprl vrata in odšel.

Helena je bila sedaj jetnica na pokopališču hudodelcev.

Dolgo, — dolgo je klečala trpinka ob grobu, da jo ni vedno večja temota opominjala k vrnitvi.

Vstala je počasi, še enkrat pogledala na gomilo in šla proti vratom, skozi katera je malo prej nastopila ta osamljeni kraj. —

Nakrat se je zganila, — vrata so bila zaklenjena.

Boječe jih je Helena tresla, a visoko železno okrižje se ni umaknilo nežni roki mlade žene, in kmalu je spoznala brezuspešnost svojega truda.

Večkrat je zavpila, a v odgovor je dobila le odmev svojega glasu.

„O, moj Bog!“ je mislila Helena, „naj-li sama ostanem vso noč na tem strašnem kraju, — tu, kjer počivajo oni, kojih duhovi po veri ljudstva celo po smrti še blodejo okoli?“

Zopet je klicala tja v noč, a bilo je zaman — klic je neslišno razdonel v nočni sapi, ki je tiho šumela v vrhovih dreves. —

Obupno je slonela Helena ob zidu.

V tem ji je prišla tolažilna misel in pomirila razburjene čute. —

„Ne, zapuščena nisem!“ je šepetala predse. „Bog, ki mi je tolikokrat v najstrašnejših položajih mojega življenja stal ob strani, on je tudi sedaj pri meni, — z njegovo pomočjo bom prestala tudi to noč.“

Bilo je že tako temno, da je Helena komaj razločila grobove.

S tesnim srcem je šla med vrstami, da je dospela do groba svojega moža.

„Bog je hotel, da prebijem to noč ob grobu svojega soproga!“ je mislila ter se zavila v svoj plašč.

Prestrašeno se je zganila, ko je zadonel tik nad glavo tožni glas.

Pogledala je kvišku in opazila senco, ki je neslišno letela mimo.

Bil je čuk, kateri se je tako žalostno oglasil, kakor da bi bil začuden, da biva ob tem času človeško bitje na tem zapuščenem kraju.

Helena je spoznala, koga se je bila prestrašila.

Preplašena je zopet gledala na grob, kajti majhni čuk, kateri tolikokrat s strahom napolni srca praznovernih ljudij, je ni mogel vznemiriti.

„Sama ž njim, — ž njim, kojega ustni ne bosta nikdar več govorili ž njo!“ je mislila Helena in se naslonila na grmovje, ki je raslo pri grobu.

Pozabljen je bil zunanji svet pred mislimi, ki so ji sedaj prihajale.

Tu je bil, — oni dan, ko je, vrnivši se iz svetovnoznanege odgojevališča, po dolgi odsotnosti ugledala svoj domači grad. —

S kakim veseljem je bila pozdravila drage stariše, ki so edinega otroka obsuli z ljubeznjivostmi. A oni dan je tudi prvič srečala moža, kateri je sedaj počival tu.

Kako prikupljivo in kavalirsko ji je stopil nasproti mladi inženir, kateremu je bil njen oče zaupal obrtnijske načrte svojih posestev.

Kajti zmožnosti mladega inženirja Severja so bile tako odlične, da je vsakdo prorokoval lepemu možu sijajno bodočnost.

Da, grof Ostrovrhar je cenil mladega inženirja tako visoko, da ga je večkrat povabil k obedu, pri kateri priliki si je Sever s svojim kavalirskim vedenjem in svojo duhovitostjo v hipu pridobil naklonjenost grofice.

Grofovskaja dvojica ni slutila, da si bo inženir s svojo impozantno osebo pridobil celo srce mlade deklice.

Takrat je inženir mnogokrat uprl svoje goreče oči v ljubki obraz Helene, — one oči, ki so tolikokrat žarele v dajmonskega svitu in kojih vplivu se ni bilo mogoče protiviti.

Helena se je zbudila iz svojih sanj, kajti tam v grmovju se je v nadzemskem ognju svetilo dvoje očes.

Lahek krik se je izvil iz njenih ust.

V tem se je tiho dvignila senca, bil je zopet čuk, ki je bil sedel v grmu.

Zopet se je Helena zamislila.

Spomnila se je onih srečnih dni, ko je nevedé zgubila srce za lepega moža, ki je v občevanju z mlado grofico razvil vso ljubeznjivost.

Vedel je urediti tako, da jo je srečal v tihem gozdu, kjer se je mnogokrat sprehajala grofova hči. Vedno bolj se ji je znal prikupiti, da je bilo srce neizkušenega otroka ujeto brez rešitve.

Pred očmi ji je stala ona nepozabna ura, ko ji je lepi mož razodel svojo ljubezen.

Neko soparno nedeljo je bilo to, ko je sedela pri hladnem gozdnem studencu, zatopljena v svoje misli.

Tam je bil pred njo padel na kolena in ji prisegel, da brez nje ne more več živeti; z živimi besedami ji je slikal muke svojega srca, da — mu je grofica padla v roke. Mislila je, da je svet premajhen za njeno srečo, ko ji je predragi šepetal najslajše besede ljubezni.

Ura je minila v hipu, kakor plaha srna je bila zbežala v domači grad, da bi v svoji sobi še enkrat presanjala svojo srečo. —

Kako težko ji je bilo takrat, da ni smela ljubljeni materi razkriti svoje prepolno srce, ker jo je ljubljeneц prosil, naj za sedaj obvarujeta tajnost. Kakor da bi sanjala, je hodila v prihodnjih dneh po vrtu in logu, kolikokrat si je zagotovila, da njena sreča ni sen, temveč da jo lepi mož vroče in iskreno ljubi. Saj v svoji otročji nedolžnosti ni videla nikake ovire k združitvi z ljubljencem, ki je bil sicer priprostega imena, medtem ko je bila ona edini otrok stare rodovine, ki je že stoletja gledala na ponosno vrsto slavnih imen.

Mladi inženir je poznal ponos grofa, zato je prosil ljubimko, naj stariše počasi pripravi.

Ona se je veselo zadovoljila, a kaj je vedel nedolžni otrok o pretvari?

Že po prvih besedah je priznala iznenadenim starišem svojo ljubezen do mladega inženirja in je iskreno prosila, naj ji izpolnijo srčno željo.

A vse njene lepe nade so se uničile v cvetu.

Stari grof je bil silno razkačen, ko mu je hči razodela svojo ljubezen; — jezen, kakor ga Helena še ni nikdar videla, je govoril grenke besede o inženirju, medtem ko je mila mati skušala z ljubeznjivimi prošnjami pregovoriti hčer, naj se odpove roki ljubimca.

Takrat, oni dan, je bila Helena zvedela, kako sijajno bodočnost so grofovski stariši želeli svojemu ljubljenu, lepemu otroku.

Mladi knez, prihodnji vladar, naj bi se bil poročil z ljubko grofovo hčerjo, saj bi ne bilo prvikrat, da bi knežja krona kinčala glavo kake grofice Ostrovrh.

Stari grof ni spremenil svoje misli tudi potem, ko ga je hči na kolenih prosila, naj ji ne vzame ljubljenea; oni dan je Helena mislila, da je zanjo na svetu samo še ena izber, — sreča ob strani izvoljenega ljubljenea, — ali grob v tihi rodbinski rakvi.

O, da bi bila oni dan izpolnila željo očeta in prošnje matere, — potem bi bilo vse, — vse drugače prišlo.

A takrat je mislila Helena, da je najbolj nesrečno bitje na vsem božjem svetu, kajti takoj po onem razodetju je grof trdih besed odpustil mladega inženirja in pristavil strogo prepoved, še kedaj prestopiti prag gradu.

Kolikokrat je Helena obupno tožila materi svojo bol; saj je mislila, da oče nima srca za svojega otroka. Slutila ni, da je stari plemič dobro spoznal pravi značaj inženirja, da je bil prepričan, da bi bil njegov vroče ljubljeni otrok nesrečen ob strani tega moža.

Dolgo časa so skrbni stariši boječe pazili na svojo hčer, tako da se ji je le redkokedaj posrečilo dobiti nekaj vrst od ljubimca.

Tiha in bleda je tavalala po starem gradu, v kojega krasnih sobah so prej tolikokrat zadonele pesmi srečnega otroka. — Mučilo jo je hrepenenje po ljubimcu, ki je skrivaj bival v bližini gradu.

Tožila ni, tako da so stariši mislili, da se je hči odpovedala svoji ljubezni.

Kmalu je bilo Heleni zopet dovoljeno hoditi po domačih gozdih in logih, da — je na tistem, samotnem kraju srečala ljubimca.

To so bile ure najčistejšega veselja in največje boli!

Z radostno blestečimi očmi je poslušala ljubezni polne besede lepega moža, da mu je potem s srce pretrgujočimi tožbami razodela branitev starišev, ki ne bodo nikdar privolili v zaroko priprostega inženirja s svojim otrokom.

Helena se je vzbudila iz svojih sanj, — ali se je že delal dan? —

Ne, — čudna luč, ki je razsvetila grme in grobove samotnega pokopališča, ni bilo solnce, bila je bleda svetloba lune, ki se je sedaj prikazala nad visokim zidom zapuščenega kraja.

387. poglavje.

Noč ob grobu.

Helena se je tresoča bolj zavila v svoj plašč, ko je v luninem svitu zagledala nizke grobove, od kojih so se gosti grmi odlikovali liki strahovom.

Čudno stokanje in šumenje je bilo slišati naokoli.

Njenim razdraženim živcem se je dozdevalo, da sliši glasove ranjkih, medtem ko je le nočna sapa tiho vela skozi listje.

Zavest, da je Vsegamogočni pri njej, je kmalu pregnala strah uboge Helene; njene misli so se zopet obrnile k mrtvemu soprogu.

Kolikokrat ji je lepi mož pri skrivnih sestankih zatrjeval, da bi ne mogel preživeti izgube izvoljenke.

Takrat je tudi predlagal, naj Helena ž njim beži; če bi le bila enkrat njegova žena, potem je že upal zadobiti odpuščanje starišev.

Ubogo bitje je zaupalo ljubljenu možu.

Pod visokimi jelkami grofovskega gozda je Helena zagotovila ljubimcu, da ne bo nikdar žena drugega.

In potem je prišel, — oni nepozabni dan, ko je grofovski otrok še enkrat s srce pretresujočimi prošnjami zahteval od starišev privolitve.

Helena je mislila, da se bodo stariši vendar le udali, — a kolika je bila prevara!

Mati je sicer molčala, a stari grof je vzplamtel jeze, ko je slišal, da se je mladi inženir vzlic njegovi strogi prepovedi snidel s hčerjo.

Tresoča se je Helena poslušala očetove besede, ki ji je zaklical, da ima izbrati med stariši in — ljubimcem.

Takrat se je v njeni duši zbudil ponos stare rodovine; — v domišljiji, da stariši ne ljubijo več edine hčere, je bila Helena odšla.

Zapustila jo očetovski grad, da je pohitela k ljubimcu, kateri jo je obsul s prisegami ljubezni.

Ali jo je samo ljubezen gnala lepemu možu v roke, — temu je bila tudi vzrok nadnaravna dajmonska moč, ki je bila Severju lastna, čudni dar, s katerim je povzročil toliko nesreče.

Dan po begu iz grada ju je poročil duhovnik.

Videla se je sedaj v duhu v mali cerkvi, v kateri so se glasile orglje in petje vaških otrok; videla je altar, pred katerim je stari, častitljivi duhovnik položil njeno roko v roko ljubljeneža, ki je mirno in resno klečal poleg svoje lepe neveste.

Ravno danes pred nekaj leti je bilo, ko je bila združena z ljubimcem za vse življenje.

In danes — je klečala ob grobu soproga, kateri je ljubimko tako nesramno ogoljufal.

Kaj neki so bile njegove zadnje besede, — ali se je še enkrat spomnil?

Vedela ni; ustni, kateri sta ji nekdanj šepetali tako sladke besede ljubezni, sta bili na veke zaprti.

„Pojdi z menoj, — pojdi z menoj!“ je klical čuk, ki je frčal čez grob.

Helena se je zganila. —

Bilo je, kakor da bi jo umrli vabil k sebi.

Onemu dnevu največje sreče je bila kmalu sledila bridka prevara.

Preteklo je le malo tednov, ko je Helena spoznala, da se je bitko varala, da oboževani soprog ni bil vreden njene ljubezni.

Samo upanje, da bo z lepo grofico zadobil tudi velikanska bogastva grofa Ostrovrha, je bil nagib strastne snubitve inženirja.

Ko je grof Ostrovrhar odklonil vsako približevanje Severja, zginila je tudi kmalu ljubezen soproga, kratek sen mlade žene je vzel nagel, žalosten konec.

Kolikokrat je potem prosila Boga za tolažbo in pomoč, kajti le prekmalu je bila spoznala, da je njen mož zapravljjal svoje sijajne dohodke.

Majhni, prijazni dom, ki se ji je zdel v prvih dneh zakona pravo nebo, je bil kmalu priča vročih solz mlade žene, ki se je čutila v nekaj tednih silno nesrečna.

Pisma, katera je bila pisala starišem, so se ji vračala nedoprti, — soprog je večkrat odpotoval za dlje časa, — čuditi se torej ni bilo, da je mlada žena v obupnih tožbah izrazila svojo bol.

Tako je minulo leto, ko je bilo videti, kakor da bi se sreča še enkrat povrnila.

Takrat je držala mlada žena v svojih rokah ljubko, dražestno bitje, to je bila mala Lidija, — njen otrok, ki je srečno, mlado mater napolnil z novim pogumom.

Tudi je bilo videti, kakor da bi bil prihod majhnega bitja naredil velik utis na soproga.

A ta navidezna spremena lahkoživega moža ni trajala dolgo. —

Kmalu je znova začel svoje zapravljivo življenje, kar je srce mlade žene tolikokrat napolnilo s skrbjo za nadaljno bodočnost.

Helena je gledala v svetlo ploščo lune, ki je sredi zvezdnatega neba sledila svoji večni poti; mir narave je dobrodejno uplival na njeno srce, katero so misli na prošle dni močno razburile.

Spomnila se je onega strašnega dne, ko je dobila od svojega soproga usodepolno pisanje.

V Ameriko je mislil odpotovati in tam nekaj časa službovati, da bi se potem bogat vrnil k nji.

To so bili bridki časi, katere je reva potem preživela popolnoma osamljena.

S početka so še prihajala poročila od daljnega soproga, potem so postala vedno bolj redka, da so konečno popolnoma izostala.

Denar je kmalu pošel.

Ko bi ne bilo Lidije, bi bila davno naredila konec svojemu žalostnemu življenju.

Majhna, ljubka deklica je vzdržala pogum obupane. Ne da bi tožila, je razvajena grofova hči neumorno delala, da je za otroka in zase preskrbela potrebni živež.

Kar jo je necega dne obšlo hrepenenje po svoji krasni domovini.

Bilo je malo pred Božičem, ko se je z bolehnim otrokom napotila v grad Ostrovrh, da bi tam od ljubih starišev sprosila odpusčanje.

Na sveti večer je bilo, ko smo Heleno prvikrat srečali, takrat je trkala na grajska vrata, — a, s kakimi čuvstvi je odšla še isto noč!

Mati mrtva, — oče neizprosen, to je velika strašna gotovost, katero je nesla Helena iz kraja svoje nežne mladosti s seboj.

Sedaj je imela na vsem širnem svetu razun svojega ljubljenega otroka samo še eno bitje, na kojega se je mogla tedaj obrniti.

To je bil njen soprog, od katerega toliko časa ni slišala nič, — njen soprog, o kojem je le vedela, da se je bil podal v Novi Jork.

Polna nepremagljivega hrepenenja po ljubljenem možu, mu je sledila čez morje, dolgo ga je iskala v glavnem mestu novega sveta, da ga je necega dne v resnici tudi našla, — a kacega? —

Bil je hudodelec. —

Pod napačnim imenom ob strani druge žene je živel nekdanj tako vroče ljubljeni v bogastvu in sreči, medtem ko je morala prava žena z bolnim otrokom trpeti bedo.

Takrat se je še enkrat z vso močjo zbudila v nji ljubezen do svojega moža, tako da mu je celo sledila v hišo svoje tek-nice, — tu šele je zadobila strašno gotovost, da je bila svojo ljubezen darovala ničvrednežu.

Skrivna moč, s katero jo je nekdanj soprog priklenil nase, je zginila pred spoznanjem njegovega pravega značaja, polna strahu in groze je bežala pred hudodelcem, ki se celo najhujšega ni zbal.

S studom ga je bila pahnila od sebe, ko se ji je pozneje skušal približati.

Spomnila se je groznih časov, ko jo je njen soprog pre-ganjal in zasledoval.

Vzel ji je Lidijo, ker je z otrokom hotel prisiliti, da bi se vrnila soproga k njemu. Sicer je umrl z zagotovitvijo, da ni-česar ne ve o Lidiji, a saj je tolikokrat nalagal svojo ženo, da je tudi sedaj dvomila nad resnico.

Ali je hudodelec, ki se ni ničesar zbal, morda celo last-nega otroka umoril?

Heleni se je pri tej misli ustavila kri v žilah.

O, da bi bila mogla le še enkrat z njim govoriti, — z njim, ki je sedaj počival v zemlji. Potem bi imela gotovost, da ničesar ni vedel, kje se nahaja otrok, — sedaj je pa na veke izgubila to upanje.

„O, da bi vedela, kje biva sedaj moj ljubljeni otrok!“ je mislila Helena.

„Pojdi z menoj, — pojdi z menoj!“ je klical čuk; potem naglo odletel čez zid pokopališča.

Helena se je naslonila na grm, ker jo je pretila premagati slabost.

Njene misli so plavale k daljnemu očetu, od kojega so jo ločile dežele in morja, vroče hrepenenje jo je obšlo, ko se je spomnila domovine.

Tam je gotovo že ležal sneg kakor mrtvaški prt nad hribi in dolinami, medtem ko je tu na vročem jugu solnce pripekalo na pusto ravan.

Otožnost jo je obšla, ko je mislila na grad Ostrovrh, kojega lepa poslopja so sedaj zrla v zimsko pokrajino, medtem ko je grofovski otrok tu v daljni deželi klečal ob grobu soproga.

Da, hrepenela je videti kraj svojih otročjih iger; težave daljnega potovanja, ki so jo še čakale, — vse, — vse je bilo pozabljeno pri misli, da bo kmalu zopet videla svojo ljubo domovino.

Počasi so se ji zaprle temne oči, potem je naslonila lepo glavo na zeleni grm. —

Spala je, in mesec in zvezde so čuvale spečo, ki je v zupanju na božjo pomoč premagala smrtni strah pred tem krajem.

Ure noči so minile, mesec je zginil za visokim zidom, ki je obdajal pokopališče, — sveža jutranja sapa je vela in označila prihod dneva, kojega prvi mrak se je kmalu prikazal na obzorju.

Bledi svit se je umaknil rudečemu žaru, iz kojega so prodrli prvi žarki solnca. — Mrak se je umaknil naraščajoči svetlobi, da so tudi zadnje sence noči izginile pred žarečim jutrom.

V gostih grmih majhnega pokopališča se je začelo gibati: — ptički so se zbudili in žvrgoleli svojo jutranjo pesmico, ki je ljubko donela k jasnemu nebu.

Samo v enem grmovju so molčali pernatí pevci, tam so boječe skakljali na šibkih vejah in plaho gledali lepo, mlado ženo, katera je, na ustnih smeh prihodnje sreče, počivala v sladkem snu.

388. poglavje.

Nove nevarnosti.

Juno in Korošec sta vso noč v smrtnem strahu iskala ljubljeno gospodinjo, ker nista slutila, da se je bila podala na grob svojega soproga.

Njuno veselje torej ni bilo majhno, ko je izgubljena drugo jutro zopet prišla in svojima zvestima spremljevalcema pripovedovala o prebiti noči. —

Samo Juno in Korošec sta bila pri Heleni, ker je policijski polkovnik Rogers bival v Santa Fé, medtem ko se je bila Marija, koje navzočnost v Novem Jorku je bila nujno potrebna, sama odpeljala tje.

Heleno je prosila, naj prej popolnoma okreva v Tuksonu, predno se odpravi na težavno pot, na kateri jo bodeta spremlila Korošec in Juno.

Vrli brivec je dobro prodal svojo brivnico, tako da sta mu ta znesek in nagrada, katero je bil dobil za Severjevo ujetje, nudila brezskrbno bodočnost.

Sedaj je hotel grofovo hči spremiti v Avstrijo in se tam naseliti.

Helena je želela zapustiti mesto, ki je zbudilo v njej toliko žalostnih spominov, zato se je še isti večer s Korošcem in Juno odpeljala v Novi Jork.

Oddahnila se je, ko ji je Tukson izginil izpred oči, kajti sedaj so bile njene misli le pri starem očetu v ljubi domovini, proti kateri se je peljala.

Prvi dnevi potovanja so minuli, ne da bi se bil primeril kak poseben dogodek.

Juno in Korošec sta prej ko slej živela v sovraštvu, tako da je njun živahni prepir celo resni Heleni zvalil smeh.

Na jutro tretjega dne se je Heleni čudno zdelo, da se je vlak silno počasi pomikal dalje, akoravno ni bilo posebnih višočin.

Tudi Korošec se je zelo čudil, tako da je Helena prosila svojega zvestega spremljevalca, naj pozvé vzroke te čudne zamude. —

Kmalu se je vrli Slovenec vrnil in poročal Heleni, da je hud dež poškodoval železniško progo, zato se je vlak počasi pomikal, da bi srečno prišel čez nevarna mesta.

Helena se je lahko sama prepričala o resnici tega poročila, ker se je iz okna videlo razdevajoče sledove vode. S strašno močjo je podkopala ovirajoče nasipe.

Okolu poludne se je ustavil vlak na postaji Rinkon, a znamenja k odhodu ni bilo slišati, temuč so prišli železniški uradniki v vlak in so potnikom naznanili, da je za sedaj vožnja končana.

Kajti naprej je ploha na nekaterih krajih tako razrušila tir, da ni mogoče dalje se peljati.

„Kaj nam je sedaj početi?“ je rekla Helena Korošcu, ki ni bil nič kaj vesel te zamude.

„Ravno sem slišal, da bodo poprave trajale najmanj en teden,“ je odvrnil brivec. „To je lepa nada, ves teden bivati v tem majhnem kraju, a družega nam ne preostane.“

„Vzemite si vendar voz in peljite se do naslednje postaje!“ menil je eden potnikov, ki je bil slišal odgovor Korošca. „Jaz sem tudi zase in za svojo družino najel voz; rajši se peljem dva dni skozi pogorje, ko da bi štirinajst dni čakal tu. Od naslednje postaje je tir popolnoma v redu!“

„Hvala lepa za dober svet!“ je zaklical Korošec veselo. „Ali ste zadovoljni, grofica, da najmem voz?“

Helena je ravno mislila pritrditi, ko je stopil železniški uradnik k nji.

„Če Vam smem svetovati, gospica, čakajte raje v Rinkonu, nego da se peljete po tej brezpotni gorati pokrajini do naslednje postaje,“ je menil. „Ni prvikrat, da so se potniki tu zgubili, tudi so se že večkrat primerili drzni roparski napadi, tako da sumimo, da je kak slaven četovodja prišel v to oddaljeno skrivališče!“

Potnik, kateri je bil Korošcu svetoval, naj vzame voz, se je pri teh besedah glasno zasmel.

„Okolica tu je tako varna, kakor v najbolj obljudenih krajih,“ je rekel. „Seveda, če bi se ustrašili vsacega potepuha,

ki se klati tu okoli, bi morali vsekakor ostati v Rinkonu, a zanesete se lahko, da bomo nenapadeno dosegli naslednjo postajo.“

Helena je bila pri uradnikovih besedah malo boječa postala, a Korošec se je strinjal s potnikovim mnenjem, tako da je bila končno zadovoljna se z vozom peljati do naslednje postaje.

Vrli Slovenec je kmalu našel primeren voz, tako da se je že opoludne nadaljevala vožnja.

Potniki so se peljali že več ur.

Lahki voz je ropotal čez kamnje, ki je ležalo povsod raztreseno v smrekovih gozdih; nobene prave poti ni bilo v tej divjini, katero je le redkokedaj prestopila človeška noga.

Korošec je bil naredil iz odej in prtljage za Heleno pripraven sedež, tako da jo odskakovanje voza ni toli nadlegovalo.

Vedno bolj divja je postajala pokrajina, vedno bolj neprodiren gozd, ki se je razprostiral ob strmih pobočjih visokih gora, kojih vrhovi so segli do oblakov.

„Povejte mi, dobri prijatelj,“ je zaklical Korošec kočijažu, „ali Vam je okolica znana? Jaz ne spoznam ni sledu kake ceste.“

„Cest tudi ni tu, gospod,“ je odvrnil kočijaž, „pri naših vožnjah se vedno ravnamo po hribih, kajti ob njenih pobočjih leži postaja, kjer bodete zopet nastopili vlak.“

„Kdaj pridemo tje?“ je vprašal Korošec.

„Pred jutri opoldne nikakor,“ je bil odgovor.

„Ali bomo prenočili v gozdu?“ je zaklical Korošec prestrašeno.

„Ne, gospod,“ je odvrnil kočijaž. „Še pred nočjo pridemo v ravnino, tako da se bomo tudi po noči lahko vozili dalje brez ovir.“

Korošec se je godrnjaje udal in je le tiho zaklel, če se je voz preveč majal po kamnih.

Tako je zopet minilo nekaj ur. —

Večer je nastal, a gozda še ni bilo konec. Pot je bila zaradi teme še težavnejša.

Korošec je opazil, da se kočijaž ni dobro spoznal, ker je večkrat ustavil konje in gledal na levo in desno v gozd.

Končno Korošec ni zamogel delj skriti svoje skrbi.

„Kaj pa je to?“ je zavpil nad kočijaža. „Sedaj menda ne veste več, kje se nahajamo?“

„To je prok pot,“ je odvrnil ta. „Peljal sem vže večkrat tu, a zdi se mi, da sem se preveč držal hribov.“

„Mož, vi ste največji bedak, kar sem jih kedaj videl!“ se je jezil Korošec.

„Moj Bog, gospod Korošec, ali smo zašli?“ je zaklicala Helena boječe.

„Upam, da ni tako hudo, saj imamo hribe, ob katerih leži postaja, pred nami,“ je odvrnil Korošec. — „A prenočiti bomo morali v gozdu.“

Srdito je splezal Korošec na kozla, ker si voznik ni vedel pomagati.

„Poženite vendar, da pridemo iz gozda!“ je zavpil razjarjeni brivec.

„Čakali bomo rajši tu do jutri, gospod,“ je odvrnil kočijaž, „bojim se namreč, da še bolj zaidemo od prave poti. Jutri jo bom lažje našel, ker bom šel na neki hrib, raz katerega se vidi daleč na okoli.“

„A peljimo se vendar še naprej!“ je silil Korošec.

„Zaupno Vam povem, gospod, da okolica dalje ni prav varna,“ je šepetal kočijaž.

„Ah kaj, te neumnosti sem že na postaji slišal,“ je odvrnil Korošec ježno. „Saj so se že drugi potniki peljali pred nami, zato tudi mi lahko nadaljujemo pot. Le poženite konja, da pridemo iz gozda!“

Mož je nerad ubogal.

Čez nekaj minut pa je tako nanagloma ustavil konja, da je Korošec kar strmел.

„Kaj pa je zopet?“ je zaklical.

„Tiho, gospod! — Ali nič ne slišite?“ je preplašeno odvrnil kočijaž.

V gozdu je zadonelo peketanje konj, ki so se naglo bližali vozu.

„To so jezdeci: vprašali jih bomo za pot,“ je menil Korošec, ki je med smrekami ugledal nekaj jezdecev.

„Da, jezdeci so, a kaki! — Roparji nam pridejo nasproti,“ je odvrnil kočijaž.

Helena je pri teh besedah prestrašeno skočila kvišku.

„Ne bojte se, grofica!“ je zaklical Korošec in potegnil iz žepa samokres. „Roparje bomo že pregnali, če bi v resnici prišli. Pripravi orožje, zamorka!“ je zavpil nad Juno, ki je pozorno gledala na bližajoče se jezdece.

„Za Boga, gospod, — spravite samokres!“ je prosil kočijaž. „Tam pride najmanj osem do deset oboroženih mož; — ne naredite se nesrečnega. — Če bodete mirni, nas vse izpuste proti odkupnini.“

„To naj veruje vrag,“ je godrnjal Korošec in nezaupno pogledoval proti jezdecem.

Sedaj so pridirjali tuji jezdeci iz gozda.

Bilo je kacic deset še mladih in krepkih mož v obleki bogatih farmerjev.

V hipu so obstopili voz in pomerili samokrese na Korošca in kočijaža.

„Ne protivite se!“ je zaklical eden jezdecev, ki je bil menda vodja tolpe.

Bil je mlad mož lepega obraza, kojega žive oči so z neprikritim občudovanjem obvisle na Heleni.

„To je Teksas Joni,“ je zašepetal kočijaž razburjenemu Korošcu. — „Odvzel Vam bo en del Vašega denarja; a toliko Vam bo pustil, da bodete vožnjo lahko nadaljevali.“

Korošec je uvidel, da bi bilo zaman se upirati in je zopet spravil samokres.

Enako je storila tudi Juno, ki se je v varstvo postavila pred Heleno.

„Ne bojte se, gospica!“ je rekel uljudno vodja tresoč se Heleni. „Mi nismo surovi cestni razbojniki, ki oropajo potnike, temveč se zadovolimo s primerno, prostovoljno izročeno svoto, da se preživimo.“

Razbojnik je vzel pri teh besedah široki klobuk z glave, tako da je Helena natanko videla njegov zali, od solca ogoreli obraz. —

„Izročite mi sedaj Vaše denarnice, mošnje in druge dragocenosti,“ je nadaljeval vodja.

Kočijaž mu je takoj izročil svoj denar.

Tudi Korošec mu je dal svojo mošnjo, v kateri je bilo sicer malo, ker je imel svoje premoženje naloženo v neki banki v Novem Jorku.

Za Juno se ni nihče zmenil, ker so razbojniki mislili, da zamorka itak ničesar nima.

Slutili niso, da je imela spravljen en del denarja svoje gospodinje. Pa tudi sama je imela v posesti precejšnjo svoto skrito. —

„Kam potujete, gospod?“ je vprašal vodja Korošca, ki je ježno gledal nepoklicani poset.

„V Avstrijo!“ je odvrnil brivec nejevoljno.

„No, vozni list do Novega Jorka gotovo imate?“ je rekel četovodja smehljaje. „Od tam bodete že prišli dalje. Tu imate 50 dolarjev za popotnico; do Novega Jorka bo ta svota že zadostovala.“

Korošec je začudeno vzel denar, ker je mislil, da mu razbojniki ne bodo ničesar pustili.

Tudi kočijaž je dobil nekaj denarja nazaj.

Potem se je obrnil mladi vodja k Heleni, ki je bila premagala prvi strah nad nepričakovanim napadom.

„Prosim, gospica,“ je rekel četovodja Heleni.

Ta je imela že pripravljeno mošnjo in jo je vročila roparju, ki jo je z viteškim poklonom sprejel.

„Obdržite brošo, gospica!“ je zaklical, ko je opazil, da je Helena odpenjala lišp. „Mi nismo surovi tolovaji, ki vzamejo damam celo lišpe.“

Pri teh besedah je razbojnik odprl mošnjo, v kateri je bilo 500 dolarjev.

„Ali potujete tudi v Avstrijo, gospica?“ je vprašal in uprl svoj ljubki obraz v Heleno.

„Da,“ je odvrnila Helena in zarudela.

„Moj Bog — gospod Rogers — kaj vi ste tu?“ je zdihtnila Helena, ko je zagledala policijskega šefa.

Ropar je premišljeval.

Potem je poklical k sebi enega svojih tovarišev, s katerim je govoril nekaj tihih besed.

„Kaj neki nameravajo z nami početi?“ je zašepetal Korošec kočijažu.

Ta je molče zganil z ramami.

Ker se mu je pa iz oči brala velika skrb, ga je mislil Korošec še nekaj vprašati.

V tem hipu se je razbojnik zopet oglasil.

„Obžalujem, da Vas moram še nekaj prositi, gospica,“ je rekel prijazno. „Ta kraj sicer ni posebno primerno bivališče za odlično damo, a skrbel bom za vse, ker sem sklenil, da ostanete nekaj tednov tu!“

„O moj Bog, vzemite vse, kar imam, samo izpusťte me,“ je prosila Helena v smrtnem strahu. „Usmilite se me, opustite Vaš namen, — jaz —

„A, gospica, ponovim Vam, da se nimate ničesar bati,“ je prekinil vodja prosečo. „Mojo častno besedo, da se Vam nič ne zgodi. Samo nekaj tednov bodete ostali v čedno opremljeni hiši, da, — a to bodete pozneje zvedeli!“

Helena je obupno padla nazaj na svoj sedež.

Sedaj, ko je upala, da vidi v nekaj tednih domovino, privedel jo je slučaj v roke tolovajev, — tolpi brez postav, ki jo je mislila odpeljati v kako oddaljeno skrivališče.

Vroče solze so ji kapale iz temnih oči, medtem ko sta Korošec in Juno, kakor okamenela, nepremično obsedela na svojih prostorih.

389. p o g l a v j e.

Jetnica.

Korošec je prvi zamogel izraziti svoj srd nad sklepom poveljnika.

„To je pa vendar preveč!“ je zaklical ježno. „Če morate že na vsak način koga s seboj vleči, sem rad pripravljen Vam slediti v Vaša skrivališča, a pustite gospo nadaljevati svoje pot.“ —

Vodja ni odgovoril.

Na njegov ukaz so se postavili štirje razbojniki poleg Korošca in kočijaža, tako da sta ta dva uvidela brezuspešnost upora.

Vodja je skočil raz konja in je stopil k Heleni, ki je obupno pričakovala svojo usodo.

„Sledite mi, gospica!“ je rekel. „Kraj, kjer bode bivali nekaj tednov, ni posebno daleč; bati se nimate ničesar, zanesite se na to.“

Helena je spoznala, da bi bilo zaman se braniti.

Tiho je vstala raz svojega sedeža in z Junino pomočjo zapustila voz.

„Vzemite prtljago dame na Vaše konje“, je zaklical poveljnik svojem tovarišem, ki so takoj izvršili ta ukaz.

„Tako, pojdite sedaj, gospica“, je nadaljeval razbojnik in pokazal na bližnji prepad.

Helena se je ozrla po Korošcu, a ta je bil z vozom, katerega so spremili razbojniki, vže tako daleč, da mu nesrečna jetnica ni mogla zaklicati nobene besede v slovo.

„Kaj pa hočeš Ti tukaj, poberi se na voz, zamorka!“ je zavpil ropar nad Juno, katera je korakala ob strani svoje gospodinje.

„Jaz ostanem pri svoji gospej, raje se pustim ubiti, nego proč odgnati!“ je odvrnila zamorka.

„Pustite mi služabnico!“ je prosila Helena poveljnika, ker je videla, da je eden roparjev mislil Juno potegniti proč.

„Kakor želite, gospica“, je odvrnil vodja uljudno. „Pusti zamorko v miru!“ je ukazal tovarišu.

Ta je nejevoljno ubogal, na kar se je sprevod molče pomikal skozi gozd, da je došel do vhoda v sotesko.

Tu se je vodja vstavil, vzel iz žepa belo ruto in stopil k Heleni, katera ga je boječe pogledala.

„Dovoliti morate, da Vam zavežem oči, gospica“, je rekel uljudno, „kajti tu se začne naše kraljestvo, kojega skrivne vhode in izhode ne sme nihče poznati. Če bode, nad čemer ne dvomim, v nekaj tednih nadaljevali svoje potovanje, potem je za nas važno, da nihče ne zve dohoda k našemu skritemu bivališču.“

Helena je prikimala z glavo in vodja ji je zavezal oči z ruto.

Storil je to tako nežno in elegantno, kakor da bi bil v salonu in ne v pusti divjini daljnega zahoda.

Ko so bili tudi Juni zavezane oči, je položil vodja Helenino roko v svojo.

Previdno je peljal lepo jetnico po slabi poti, gotovo uro daleč, predno se je vstavil.

Ko je potem vzel Heleni ruto raz očij, je videla ta pred seboj kamenito, precej razširjeno poslopje sredi velikega smrekovega gozda.

„Tu je naš dom, gospica“, je rekel vodja in pokazal na hišo. „Sledite mi, da Vam odkažem sobe, katere ne bo nihče izmed nas prestopil.“

„Hvaležna sem Vam za Vaše zagotovilo, gospod“, je odvrnila Helena, „a prosim Vas, povejte mi, zakaj ste me pripekljali tu sem?“

„To Vam bom jutri povedal, gospica“, je rekel vodja. „Vsekakor pa imate mojo besedo, da Vas nihče ne bo nadlegoval. Pojdite sedaj z menoj!“

Helena se je boječe pritisnila k Juni, ko je stopila v temno vežo skrivnostnega poslopja.

Vodja je šel po stopnicah naprej in je zgoraj odprl neka vrata, ki so peljala v veliko, razsvetljeno sobo.

Iz te sobe je držalo več vrat v manjše prostore, kateri so bili tudi razsvetljeni.

„To je Vaše stanovanje, gospica, zadovoljite se, boljšega Vam ne morem nuditi. Tu hodite lahko ven in notri, kakor se Vam ljubi; — dovolim Vam celo, da se sprehajate po bližnji okolici hiše do gozda. Vaša služabnica naj gre z menoj, da ji pokažem kraj, kjer bo dobila jedi. — Jutri bom tako prost, da Vas posetim in Vam pri tej priliki povem, zakaj sem Vas pripeljal v ta samotni kraj.“

Predno je zamogla Helena odgovoriti, je bil vodja poklical Juno k sebi in je ž njo zapustil sobo.

Obupano se je vrgla Helena na stol, saj je bilo, kakor da bi nikdar več ne našla varnega zavetišča pred kruto usodo, ki jo je zasledovala vže več let. Danes zjutraj so še hitele njene misli tja v milo domovino, — sedaj pa je bila jetnica razbojnikov.

Plaho se je ozrla nesrečnica, ker se je vzlic zagotovilu poveljnika vendar bala nadlegovanja razuzdanih roparjev, a vse je bilo tiho, da se je sedaj upala pogledati naokrog razsvetljene sobe. —

Bile so prav čedno, deloma celo razkošno opremljene, a Helena je kmalu videla, da je bila vsa oprava plen raznih razbojniških pohodov.

Boječe je čakala Helena na Juno, katera se je kmalu vrnila.

Zamorka je prinesla več skled in steklenico vina, ter na mizo pripravila večerjo.

„Oh, Juno, kake nove nevarnosti naju čakajo?“ je tožila Helena, ki je sedaj spoznala vso resnobo žalostnega in težkega položaja.

„Ne skrbite, gospa, dokler sem jaz pri Vas, Vam ne sme nihče stopiti preblizu!“ je odvrnila zvesta zamorka.

„Ko bi le vedela, zakaj so me roparji vlekli tu sem?“ je nadaljevala Helena jokaje. „Negotovost nad mojo usodo me straši.“

„Ti ljudje Vam ne bodo nič žalega storili“, menila je Juno. „Gotovo hočejo le nekaj denarja izsiliti.“

„Saj sem jim vendar vse dala, kar sem pri sebi imela“, odgovorila je Helena.

„To pač, gospa, ali roparji so takoj spoznali, da ste plemenitega stanu, zato mislijo, da dobé veliko svoto za Vašo prostost.“

Helena je svojo služabnico začudeno pogledala.

„Roparji tako večkrat store“, nadaljevala je Juno, „kadar mislijo, da imajo ljudi bogatega stanu, izpuste jih le proti visoki odkupnini. — A sedaj pridite, gospa, jejte kaj, ker od zjutraj niste ničesar zaužili. Jed, katero sem spodaj dobila, videti je dobra. Čudila sem se že, da se v tako pustem kraju nahaja tako dobro urejena hiša. Kakor je videti, roparji ne živijo slabo.“

„Ali ti je načelnik sam dal ta jedila?“ vprašala je Helena začudeno.

„Ne, peljal me je v sobo, kjer sem že našla pripravljena jedila. Tja naj pridem zjutraj, opoldan in zvečer po jestvine. Zanesite se na to, gospa, da so ženske v hiši, ker ne verujem, da bi znali roparji tako dobro kuhati.“

Helena je zamogla le malo jesti, ker se je od razbojnikov bala najhujšega.

Čutila se je do smrti utrujeno, a kljub temu ni dolgo hotela v tej strašni hiši iti k počitku, dokler ni končno na nujno prigovarjanje zamorke poiskala svoje ležišče.

Zamorka zapahnila je vsa vrata, in še dolgo sedela pri postelji ljubljene gospe ter čula nad njenim spanjem.

Dolge ure sedela je zvesta zamorka, a zaslišala ni nikakega sumljivega glasu: smrtna tišina je ležala po samotni hiši v divjini.

Šele, ko se je začelo daniti, premagalo je spanje zvesto služabnico, ki je tolikokrat v nevarnih trenutkih ščitila drago gospodinjo.

Bilo je opoldan družega dne, ko je Juno povedala Heleni, da želi načelnik govoriti z njo.

Mirno je stopila Helena roparju nasproti, medtem ko je dostojno odgovorila njegovemu uljudnemu pozdravu.

Voditelj prosil je Heleno, da bi se usedla, na kar se je tudi sam usedel.

„Vi hočete gotovo izvedeti, zakaj sem Vas pripeljal v svojo samotno hišo, gospica, kaj ne?“ začel je ropar.

Helena je pritrdila nagnila lepo glavo, medtem ko so njene lepe temne oči jasno kazale notranji nemir.

„Najprvo bi Vas prosil, da mi odgovorite na nekatera vprašanja!“ nadaljeval je vodja. „Včeraj ste mi povedali, da hočete potovati v Avstrijo. Ali Vas smem vprašati, koga hočete tam poiskati?“

„Vrniti se hočem k svojemu očetu“, odgovorila je Helena.

„Kako je ime temu gospodu?“

„Grof Ostrovrhar“, odgovorila je Helena mirno.

„Torej sem vendar le prav slutil, ko sem Vas spoznal za damo plemenitega stanu“, vzkliknil je ropar z veselim glasom. „No, ker je Vaš gospod oče tako imeniten gospod, bo gotovo tudi rad plačal izdatno odkupnino za svojo hčerko!“

Niti trenotek ni dvomila, da bi njen oče ne plačal zahtevane odkupnine, a mislila je na boleost starega očeta, ko izve, da je pri razbojnikih ujeta.

„Torej na Vašega očeta se bodem moral obrniti, da dobim denar“, nadaljeval je načelnik. „To bode trajalo precej dolgo — ali nimate nobenega sorodnika v Ameriki, gospica?“

„Ne“, odgovorila je Helena, „moj oče je edini sorodnik, kojega še imam.“

„Potem bode gotovo čez mesec trajalo, predno boste zopet prosti“, rekel je voditelj. „Tako dolgo je pač potrebno, da pride semkaj.“

Helena je bila tako prestrašena, da niti odgovoriti ni zamogla.

„Ali Vas smem prositi, da se usedete tja k pisalni mizi?“ nadaljeval je ropar. „Pisali bodete svojemu gospodu očetu le nekaj vrstic, katere Vam bodem narekoval.“

„Mojemu očetu naj pišem?“ vzkliknila je nesrečnica. „Večni Bog, kaj mojega trpljenja še ni konec, ali naj zopet povzročim svojemu očetu tako velikansko žalost?“

„Ali pomirite se vendar, gospica“, vzkliknil je ropar. „Vaš gospod oče, jaz sem v tem prepričan, bo rad za Vas plačal odkupnino. Kakor hitro dospe denar, Vas varno peljem na železniško postajo, da potem mirno nadaljujete svoje potovanje. Ni v prvič, da imam imenitne jetnike v svojem zavetišču, in nikdar se niso imeli pritožiti, ker ne trpim od nobenega tovariša, da

bi jetnike nadlegoval. Torej pišite, gospica, kar Vam bodem narekoval.“

Helena se ni upala nadalje ugovarjati, ker je sprevidela, da bi bilo vsako zoperstavljenje zastonj.

Sedla je torej k pisalni mizi ter vzela pero v roko.

Načelnik je stopil k nji.

Medtem ko se je Helena pripravila k pisanju, ni odvrnil očesa od Heleninega ljubkega, a tako bledega obraza.

„Ste li pripravljeni, gospica?“ vprašal je potem.

Helena je potrdila.

„Dobro, torej pišite:“

„Ljubi oče!

Na potovanju k Tebi padla sem blizu postaje Rinkon v roke moža, koji mi da prostost le proti odkupnini. Srčno Te prosim, da zahtevano svoto pošlješ prej ko mogoče, da se lahko povrnem zopet k Tebi.

Sicer sem zdrava ter se nimam pritoževati radi slabega ravnanja.

Več pisati mi ni dovoljeno.

Bodi zdrav, srčno Te pozdravlja in poljublja

Tvoja hčerka

Helena.“

„Tako, hvala Vam, gospica“, rekel je roparski voditelj, ko je Helena končala kratko pismo. „Sedaj pa dovolite, da Vašemu pismu pristavim še nekaj vrstic.“

Helena vstala je s svojega sedeža, na kar je načelnik s krepkimi črkami pristavil še sledeča razjasnila:

„Spoštovani gospod grof!

Kakor iz gornjih vrstic razvidite, nahaja se Vaša hčerka v moji oblasti. Ničesar se nima bati ne

od mene in ne od mojih tovarišev, ker smo ljudje, ki znamo z damo spoštljivo ravnati. Vašo hčerko bodem izpustil in jo varno spremil do postaje, kakor hitro mi pošljete odkupnino

300.000 dolarjev.

Da bodete imeli dovolj časa poslati denar, povem Vam, da bodem po preteku enega meseca računši z datumom tega pisma denar pričakoval. Pošljite denar po zanesljivi osebi v Novo Mehiko na postajo Sokoro, tam bode nekaj mojih tovarišev to svoto sprejelo. Dam Vam svojo častno besedo, da potem takoj izpustim Vašo hčerko.

Z gotovostjo računam na to, da dobim odkupnino, ker računam na Vašo ljubezen do svojega otroka, ki Vas bo privedla do te, za Vaše razmere majhne žrtve.

Pristavljam še svaritev, da zavržite vsako misel, svojo hčerko osvoboditi s pomočjo vojaštva, nadalje, da boste skrbeli, da moje tovariše ne bode nihče nadlegoval pri prejemu denarja. V drugem slučaju zadene Vašo hčerko trda usoda, — takoj bi jo ustrelil: zadnji slučaj tudi nastopi, če bi po preteku enega meseca ne prišel denar v Sokoro.

S spoštovanjem

Teksas Joni."

Ko je načelnik napisal te besede, zložil je pismo in ga skrbno zaprl v zavitek, kateri je dal Heleni.

"Prosim, napišite naslov svojega gospoda očeta na ta zavitek!" rekel je ropar Heleni.

Ta ni slutila vsebine od roparja pisanih vrstic; napisala je zahtevano, na kar je glavar zopet vzel pismo.

"Srčna hvala, gospica", rekel je z uljudnim poklonom, v nekaterih tednih upam, da Vas popeljem na železniško postajo, da nadaljujete svojo pot."

"Kaj pa ste pisali mojemu očetu?" poizvedovala je Helena nehote.

„Le nekaj razjasnil, gospica, ki bi Vas le malo zanimala“, rekel je ropar smehljaje. „Dokler ne dospe odgovor na to pismo, Vas prosim, smatrajte to hišo za svojo. Če bi se pripetilo, da bi Vas kdo le najmanje nadlegoval, Vas nujno prosim, da mi to takoj naznanite. Sicer sem pa prepričan, da ne boste imeli povoda, se pritoževati.“

„Zelo sem Vam hvaležna za Vaše besede“, odgovorila je Helena, katera se je pri roparjevih zagotavljanjih v nekoliko pomirila.

„Možje smo, katere je usoda prisilila, da se na ta način živijo“, odgovoril je ropar resno. „A celo pri svojem brezpravnem življenju se nikdar nismo lotili žensk. Kadar boste zopet prosti, se boste lahko prepričali o resnici ravnopovedanega. Za danes zdravstvujte, gospica. Sam nesem pismo na postajo, da kmalu pride v roke Vašega cenjenega gospoda očeta.“ —

Pri teh besedah se je ropar še enkrat uljudno priklonil in hitro zapustil sobo.

Helena je brezupno stopila k oknu, skozi katero je videla temne smrekove gozde.

Mislila je, da mora žalosti skoprneti, ko zagleda modro nebo, ki se je razprostiralo nad temnim drevjem te strahotne divjine.

Obšlo jo je srečno čustvo, tam zgoraj je bival vsegamo-gočni Bog, kateri ji je že tolikokrat pomagal, k njemu obrnila se je tudi sedaj — in v vroči molitvi našla je njena duša zopet mir.

390. poglavje.

Predrzní načrt.

Kaj se je medtem zgodilo s Korošcem?

Z onemoglo togoto je moral poštení mož gledati, kako so roparji prijeli Heleno in jo odvedli s seboj.

Šele ko je z Juno izginila njegovim očem, zapustili so ostali roparji voz in hitro izginili v temnem lesovju.

Korošec je strmel nekaj časa proti gozdu, dokler se ni več slišalo klopotanje konj, potem se je obrnila vsa njegova jeza na nesrečnega kočijaža, ki je s svojo neokretnostjo povzročil vso to katastrofo.

„Tu vidite, kaj ste napravili!“ vpil je Korošec besno. „Če bi ne bili zavozili v ta samotni kraj, pa bi gospa ne bila padla roparjem v roke. No, zagotovim Vas, da boste bridko obžalovali svojo neumnost.“

„Ali poslušajte vendar, gospod — —“

„Prav nič nočem slišati!“ vpil je Korošec kakor blazen. „Sedaj poženite, sicer me boste še spoznali. Podite dalje in če konji pokrepajo, hočem biti jutri zjutraj na postaji, sicer se pripeti kaka nesreča.“

Zbegani kočijaž je slušal na ukaz svojega razjarjenega potnika, tako da je lahki voz kmalu z divjo hitrostjo drdral svojo pot.

Vzhajajoči mesec razprostiral je toliko svetlobe, da je kočijaž lahko videl zapreke na poti; tudi je gozd postajal bolj redek, dokler ni konečno popolnoma ponehal in je lahki voz prišel na odprto ravnino.

In dalje je šla divja vožnja do jutranje zarje, v koje svitlobi je Korošec zapazil v svoje veliko veselje poslopja postaje.

Čez pol ure obstali so plašni in peneči se konji pred postajo.

Korošec je skočil z voza, hitel v poslopje in s pestmi tako razbijal po vratih brzojavne sobe, da so uradniki od vseh strani prihiteli.

„Gospod, ali ste od vraga, da na vsezgodaj provzročite tak ropot?!“ zavpil je eden uradnikov nad Korošcem.

„Ah kaj, jaz moram takoj oddati brzojav, — med postajo napadli so nas tolovaji in ti roparji ugrabili so tudi grofico Ostrovrško, katero sem imel nalog spremiti v Avstrijo!“ vpil je Korošec.

„To je bil gotovo Teksas Joni“, vzkliknil je drugi postajni uradnik.

„To je meni vse eno, kdo da je bil“, vpil je Korošec. „Istina je, da je moja uboga grofica sedaj zaprta pri roparjih!“

Medtem je uradnik odprl sobo brzojava.

„Komu naj pošljem brzojav?“ vprašal je brzojavni uradnik. „Povejte mi precej njegovo vsebino, potem je že v pol ure na določenem kraju.“

„Na, to je pametno“, mrmral je Korošec, „torej brzojavite na: „Gospoda Rogersa, policijskega ravnatelja sedaj v Santa Fe.“

„Kaj poznate tega visokega uradnika?“ vprašal je uradnik začudeno, medtem ko je začel delati z aparatom.

„Seveda“, odgovoril je Korošec, „ali sedaj se le požurite, ker je vsaka minuta dragocena.“

„Grofico Ostrovrhar so v bližini postaje Rinkon napadli roparji in jo odvedli v svoj brlog v gorovju. Jaz sem na postaji Sokoro, kjer Vas pričakujem.

Korošec.“

„Brzojav je v pol ure v rokah gospoda policijskega ravnatelja“, odgovoril je uradnik, ko je Korošec jenjal. „Če se gospod takoj odpelje, dospe lahko že zvečer semkaj.“

„Če kdo zamore rešiti grofico iz rok razbojnikov, to je gospod Rogers“, mislil si je Korošec, ko je zapustil brzojavni urad, „brez grofice ne grem nazaj na Kranjsko, in čebi moral cele mesece posedati v tem gnezdju!“

Bilo je zvečer, ko je Korošec na kolodvoru male postaje nepotrpežljivo prežal v daljavo, od koder je moral vsaki čas priti vlak iz Santa Fe.

Konečno zadoni glasni žvižg, ki je naznanjal, da se vlak bliža postaji.

Cez nekaj minut vstavil se je pred postajo.

Koroščeve oči so se veselo zasvetile, ko je opazil policijskega ravnatelja, kateri je hitro zapustil voz in takoj prihitel k brivcu.

„Povejte mi, gospod Korošec, kako je vendar prišlo, da je grofica Ostróvrhar padla razbojnikom v roke?“ vzkliknil je policijski ravnatelj, čigar resni obraz je bil bled in prepadel.

„Le pojdite z menoj, najel sem si malo sobico, tamkaj Vam vse povem!“ odgovoril je Korošec.

„Da, peljite nas tja, — pridite, gospod Maknel!“ zaklical je policijski ravnatelj, medtem ko se je pri zadnjih besedah ozrl na policijskega uradnika, kojega je iz Santa Fe s seboj pripeljal.

Kmalu sedeli so vsi trije v mali sobici.

Korošec je na kratko očrtal dogodke, ki so se pripetili pri napadu, od prvega nastopa roparjev, do trenutka, ko so Heleno odvedli s seboj.

„Tu ni nobenega dvoma več, da se nahaja grofica v rokah razupitega tolovaja „Teksas Jonija“, rekel je policijski ravnatelj temno, ko je Korošec končal.

Heleno ni več imenoval gospo Sever, odkar je bilo to ime radi brezštevilnih hudodelstev znano po vseh Zjedinjenih državah. —

„Železniški uradniki so tudi bili tega mnenja, da je bil roparski glavar, ki je grofico odpeljal“, opomnil je Korošec. „Ali tega lopova bodele že našli, gospod policijski ravnatelj; saj lahko vso policijo, da, celo vse vojaštvo okolice zahtevate. Potem bode grofica kmalu prosta.“

Maknel je molče zmajal z rameni, medtem ko se je že itak temni obraz policijskega ravnatelja Rogersa še bolj zatemnil. —

„Na to niti misliti ni,“ odgovoril je konečno.

„Ali ta tolovaj imel je k večjemu petnajst mož pri sebi, ti se vendar lahko premagajo!“ vzkliknil je Korošec.

„Če bi imel tudi sto tovarišev, bi ga vendar z vso njegovo tolpo uničil,“ odgovoril je policijski ravnatelj. „Ali s silo ne smem v tem slučaju delovati proti temu možu, ker imam za to več žalostnih dokazov. Če bi s policijo prišel k Teksas Joniju, našel bi pač grofico Ostrovrhar, a — mrtvo!“

„Kaj!“ zavpil je Korošec prestrašeno. „Kaj je ta capin tak ničvredni morilec, da bi se upal položiti svojo roko na tega angelja v človeški podobi?“

„Ne, ta razbojnik je zelo uljuden in obziren napram damam, ali če uprizorimo gonjo, mislil bode, da hočemo osvoboditi jetnico, za katero je gotovo zahteval visoko odkupnino. V tem slučaju bi celo grofici ne prizanašal!“

„To je vendar pravi vrag!“ vzkliknil je Korošec prestrašeno. „Kaj naj pa počnemo? Govorili ste preje o odkupnini, ali naj morda mirno čakamo, da se ti lopovi obrnejo s svojimi zahtevami na nas?“

„Nikakor ne; jaz sem trdno odločen, da grofico Ostrovrhar takoj rešim iz rok razbojnikov. Ker mi je kraj roparskih napadov znan, pojdem z gospodom Maknelom takoj proti tolovajskemu skrivališču.“

„Vzemite me s seboj!“ prosil je Korošec. „Obljubim Vam, da se hočem vsem Vašim ukazom pokoriti. Tudi sem precej dober strelec s pištolami, tako da Vam v slučaju kake bitke lahko pomagam. — Brez grofice ne odpotujem dalje, to je moj trdni namen.“

„Za Vašo prijazno ponudbo sem Vam zelo hvaležen,“ odgovoril je Rogers. „Porabili bomo voz, ki nas popelje v bližino roparjev, in tam se mora počakati na dobro priložnost, da pridemo v zavetišče roparjev, v kraj, kjer se nahaja grofica Ostrovrhar!“

Zvezde so že jele ugašati pred svitlobo vzhajajočega dne, ko so ti možje zapustili voz, ki jih je po noči peljal na kraj napada.

V mali oddaljenosti od tod začeli so se temni smrečni gozdovi.

V tej neprodirni goščavi skrivalo se je ono tajno skrivališče roparjev.

Policijski ravnatelj Rogers je šel naprej.

Njemu sta sledila Maknel in Korošec, dokler ni gozd zakril teh mož.

„Sedaj velja z največjo pazljivostjo preiskati to divjino,“ rekel je Rogers tiho svojima spremljevalcema. „Okolica mi ni neznana, ker sem že bil enkrat tukaj, zato sem prepričan, da imajo razbojniki svoj brlog na onih gosto zaraščenih visočinah. Tja se hočemo najprvo obrniti.“

Ure so prešle, v katerih so možje molče prelazili temno gozdovje.

Od roparjev niso našli najmanjše sledi.

Živali v gozdu so začudeno zrle na samotne potovalce, kojih bližanje jih je preplašilo, da so v hitrem begu poiskale druga varna zavetišča.

Nasprotno pa ni izdal niti najmanjši glas bližino tolovajev. — Videti je bilo, kakor da so zapustili pozorišče svojega delovanja.

Solnce je stalo že na poldan, ko je policijski ravnatelj dovolil sebi in svojima spremljevalcema kratek počitek na primernem prostoru zaraščenega gozda.

„Ni videti, da bi ti lopovi tukaj prebivali,“ je rekel Korošec, ki se je utrujen vsedel na z mahom poraščena tla in zrl okoli sebe.

„Lahko so celo v naši neposredni bližini,“ odgovoril je policijski ravnatelj.

S svojimi sokolovimi očmi prežal je na vse strani in pazljivo prisluškoval.

„Odvisno je samo od slučaja, da najdemo njihov sled,“ pristavil je še Rogers, „če se nam pa to posreči, potem —“

„Ali kaj slišite?“ je vprašal Korošec, ko je Rogers hipoma obmolknil.

Policijski ravnatelj mignil mu je z roko, naj molči, potem je stopil nekaj korakov naprej v gozd.

„Ali kaj slišite, gospod Maknel?“ vprašal je Korošec policijskega uradnika.

„Tiho“, zašepetal je ta, „policijski ravnatelj je gotovo kaj sumljivega slišal.“

Korošec je zadrževal sapo, ali njegovo nevajeno uho čulo ni drugega, kakor glasove divjih živali, ki so od vseh strani doneli.

„Pridite hitro!“ zaklical je Rogers svojima tovarišema. — „Opetovano čul sem rezgetanje konj. Kraj ne more biti preveč oddaljen.“

Hitro sta sledila Maknel in Korošec Rogersu, medtem ko so pripravili orožje za takojšnjo porabo.

Kmalu so zaslišali ceptanje in prasketanje konj, ki so bili le nekaj sto korakov oddaljeni.

Policijski ravnatelj je mignil svojima spremljevalcema, da naj zaostaneta.

Nato je izginil v gosti goščavi, ki je popolnoma zakrivala vsak razgled.

Maknel in Korošec sta trepetaje pričakovanja zaostala, ker sta nejasno razločevala človeške glasove.

„Ali mislite, da so to roparji?“ zašepetal je Korošec policijskemu uradniku.

„To se precej izkaže, ker tamkaj prihaja policijski ravnatelj,“ odgovoril je uradnik.

„Na mali gozdni planjavi taborijo štirje roparji, ki so očitno na preži,“ šepetal je Rogers svojima tovarišema. „Konji so na tej strani privezani, tako da jih lahko ločimo od živali. Sedaj se gre za to, da dobimo te lopove v svojo oblast: zbežati ne sme nobeden, sicer bo naš poskus, rešiti grofico Ostrovrhar, brez uspeha!“

Koroščeve oči so gorele bojaželjnosti.

Takoj je hotel hiteti na označeni kraj, ali Rogers ga je zadrževal.

„Orožja ne smete prej rabiti, dokler ne bodem jaz streljal,“ rekel je odločno. „Mogoče, da se roparji udajo kot jetniki, ker ne vedo, da nas je tako malo.“

Previdno so se bližali gozdnemu robu, dokler niso lahko pregledali male gozdne planote.

Tam so ležali štirje roparji.

Njih brezskrbnost je kazala, da niso slutili bližajoče se nevarnosti.

Vzpogledali so še le, ko je do njih donelo prestrašeno hropenje in rezgetanje konj, katere je splasil hipno prihajanje tujih mož.

Sedaj so s strahom opazili bliščeče samokrese, ki so bili obrnjeni na nje.

„Udajte se, sicer ste izgubljeni!“ zaklical je policijski ravnatelj z gromovitim glasom.

Dva roparja vrgla sta pri teh besedah takoj svoje samokrese od sebe, a druga dva sta s kletvijo potegnili orožje izza pasa. —

V naslednjem trenutku ustrelil je eden tolovajev na napadalce.

Krogla udarila je v grmovje.

Zdaj se zabliška ravnateljev strel — in s prestreljeno glavo padel je ropar mrtev na tla.

Tudi drugi ropar je ustrelil, ne da bi videl skritega napadalca.

A v istem trenutku odgovorila sta dva samokresa — Korošček in Maknelov.

Krogli prileteli sta roparju v sree.

„Milost!“ vpila sta ona dva roparja, ki sta prestrašeno zrla na mrtva tovariša.

„Pridita semkaj!“ zaklical je policijski ravnatelj zbeganima tolovajema.

Niti trenotek nista omahovala ugoditi temu pozivu, ker sta mislila, da sta od policistov obkoljena.

Kmalu sta bila roparja zvezana z okovi, katere je Maknel imel s seboj.

Potem sta peljala Maknel in Korošček razbojnikove konje in jetnike globokeje v gozd.

Policijski ravnatelj se je bal, da bi streli ne privabili tovariše tolovajev.

Rogers se je ustavil šele čez nekaj časa, — na kar se je takoj obrnil k jetnikoma, ki sta se komaj upala pogledati v temni obraz visocega policijskega uradnika.

391. poglavje.

Predrzna nakana.

Policijski ravnatelj je motril jetnika z ostrimi pogledi, kakor da bi hotel brati v njihovih dušah.

Zadovoljen obrnil se je k Maknelu, ki je molče čakal nadaljnjih ukazov policijskega ravnatelja.

„Ta dva sta še novince v svojem zločinskem delovanju,“ šepetal je Rogers policistu. „Peljite enega v stran ter ga izprašajte, da poizvemo, kje se nahaja zavetišče roparjev. — Nikari ne pozabite vprašati po znabitnem geslu in pretite mu s takojšnjim ustreljenjem, ako bi kazale njegove besede kakšno protislovje!“

„Dobro,“ odgovoril je Maknel.

Potem je prijel jetnika za roko ter ga odvedel s seboj v goščavo.

„Sedaj me pazno poslušaj!“ rekel je Rogers drugemu jetniku. „Jaz sedaj od tebe zahtevam natančnih pojasnil, kje da se nahaja zavetišče vaše tolpe. Če se braniš, mi dati ta pojasnila, ali če se celo drzneš me nalagati, si izgubljen!“

„Usmilite se, gospod,“ prosil je preplašeni ropar. „Vse Vam povem, kar si želite, a prosim, vložite pri sodnji za mene dobro besedo, ker sem šele nekaj tednov pri Teksas Joniju!“

„A, torej Teksas Joni je glavar teh capinov, mislil sem si,“ odgovoril je Rogers zadovoljen. „Sedaj mi pa popiši kraj, kjer se nahaja dama, katero ste predvčerajšnjim napadli!“

„Popis bo komaj zadostoval, da bi našli skrivni kraj, gospod,“ odgovoril je ropar. „Povem Vam pa sredstvo, s katerim ga lahko najdete. Vsedite se namreč na srebrnosivega konja ustreljenega Boba; žival najde pot celo v najtemnejši noči, ako ji pustite vajeti proste.“

„Dobro,“ odgovoril je policijski ravnatelj. „To mi zadostuje; koliko tolovajev se razven Vas štirih še nahaja v dotični votlini?“

„V votlini?“ se je začudil ropar. „Mi ne stanujemo v nikaki votlini, gospod, nego v poštenem kamenitem poslopju,

koje je celo precej veliko. Tam je sedaj še sedem naših tovarišev.“

„Kaj, hiša? Kako pa ta pride v ta pusti kraj?“ vzkliknil je Rogers začudeno.

Ropar je zmajal z rameni.

„Tega Vam jaz ne vem povedati, gospod, kolikor sem slišal, stoji to poslopje že nekaj let. Znotraj je neki deloma prav elegantno opremljeno; seveda vem le to, kar sem slišal, ker nisem nikdar prišel v vse sobe!“

„Ali vhod ponoči stražijo?“ nadaljeval je policijski ravnatelj svoje vprašanje.

„Da, dva od nas stražita vedno na konjih na visočini, kjer se nahaja hiša.“

„Tako, — tako, Vi štirje bili ste gotovò na preži, ko smo prišli?“ vprašal je Rogers.

„Da, pazili naj bi, če bi se kdo bližal od postaje. Te oprezne naredbe Teksas Joni nikdar ne pozabi, posebno ne po kakem napadu.“

„Kdaj bi se imeli vrniti?“

„Danes ponoči, gospod!“

„In kako Vas straže spoznajo kot tovariše?“ vprašal je Rogers z ostrim naglasom.

„Po krokarjevem krokanju,“ bil je odgovor roparja.

„No, kmalu se bodem prepričal, če si resnice govoril,“ rekel je policijski ravnatelj. „Gospod Korošec, prosim, prevzemite za nekaj trenutkov jetnika, takoj se povrnem.“

Ubogljivo vsedel se je poštenei Korošec zraven roparja, ter ga motril s tako strašnimi pogledi, da se je siromak tresel strahu in bojazni.

Medtem je šel policijski ravnatelj k Maknelu, ki je izpraševal družega jetnika.

„No,“ vprašal je Rogers svojega podložnega, „kaj ste zvedeli od tega moža?“

„Kljub svoji mladosti je zagrizen grešnik,“ odgovoril je nejevoljno Maknel. „Vse njegove izpovedbe so neverjetne; klepeče nekaj, da ima sto tovarišev in več enako neverjetnih stvari.“

„Ali Vam je povedal geslo?“ vprašal je Rogers.

„Da, glasi se Vilson-Krek,“ odgovoril je Maknel. „To je bil edini pametni odgovor, katerega sem pozvedel od tega dečka.“

„In tudi ta je napačen,“ odgovoril je mirno policijski ravnatelj. „No, jaz pripravim lopova kmalu, da bo govoril.“

Pri teh besedah je stopil Rogers k tolovaju, ter mu nastavil cev samokresa na čelo.

Spreletelo je tolovaja, ko je začutil mrzlo železo.

„Samo na dve vprašanji mi boš odgovoril, dečko!“ rekel je policijski ravnatelj s strahovito odločnostjo. „Če me nalažeš, si mrtev. Tvoj tovariš je bil pametnejši od Tebe, govoril je resnico.“

Ropar je divje pogledal na kraj, kjer je Korošec stražil njegovega tovariša.

„Torej, koliko roparjev se še nahaja v hiši Teksas Jonija?“ nadaljeval je Rogers, medtem ko je močno pritisnil cev na razbojnikovo čelo.

„Sedem!“ rekel je ropar.

„Kako je znamenje?“ vprašal je policijski ravnatelj s pogledom, da je zločinec vztrepetal.

„Krokarsko vpitje,“ hropel je ropar.

„To je bila Tvoja sreča, dečko,“ rekel je Rogers, medtem ko je odstavil samokres. „Sedaj privežemo ta fanta na drevesa in se z nekaterimi urami spanja odškodimo za prečujeno noč. Če gre vse po godi, bo grofica Ostrovrhar še nocojsnjo noč prosta!“

Nočna temina je ležala po samotnem visokem gozdu. Nevihta šumela je skozi visoke smreke, kojih vrhovi so pod tem navalom ihteli in stokali kakor živeča bitja.

Strašno bobnenje viharja je donelo do temotnih prepadov in jarkov, ki so vodili do zaraščene visoke planjave. Tam je divjal in razsajal vihar, ter z groznim pokanjem lomil drevesa, ki so kakor preteči plazi padali v globočine.

Ali pogumnih sre mož, ki so jahali po teh jarkih, ni zamoglo prestrašiti razsajanje nevihte.

Brez obotavljanja so šli po nevarni stezi, ki je bila deloma skoro zaprta od polomljenih gozdnih velikanov.

Motna svitloba mesečnega ščipa je svetila jezdecem, koji so ravnokar obstali na ozki skalnati planjavi.

Veliki plašči ovijali so jih skoro popolnoma, medtem ko so širokokrajni klobuki obraze skoro do cela pokrivali.

Čudni, na pol divji nakit konj, kakor tudi bliščeče cevi samokresov, koji so se večkrat videli izpod plaščev, kazali so, da pripadajo jezdeci razbojniški tolpi strašnega Teksas Jovanja.

Ali ostri pogled opazovalca bi bil kmalu spoznal policijskega ravnatelja Rogersa. Maknela in Korošca, ki so hoteli pod krinko razbojnikov priti v skrivnostno zavetišče omenjenih roparjev.

„To je v resnici pasje vreme,“ mrmral je Korošec, ki se je s težavo v viharju vzdržal na konju.

„Kakor ustvarjeno, da se izvede naš načrt,“ odgovoril je policijski ravnatelj resno.

„Res, čudež je, da najde konj v taki noči pravo pot,“ menil je Korošec ter gledal na konja, kojega je jahal policijski načelnik Rogers.

Ujeti razbojnik govoril je resnico, ko je svetoval policijskemu ravnatelju, naj se zaupa staremu srebrnosivemu konju. Ne da bi se spodtaknila, šla je pametna žival po dobro znani stezi, tako da je bil Rogers prepričan, da dospe kmalu k hiši roparjev.

Konečno so jezdeci prišli na visoko planjavo.

Tam jih je varoval gozd besnega viharja, ki je še vedno z isto močjo razsajal.

„No, mislim, da bomo sedaj kmalu prišli k roparskemu gnezd,“ rekel je Korošec Maknelu.

„Tiho, nobene besedice več,“ šepetal je oni. „Le pustite policijskega ravnatelja delati; ne govorite ničesar več, ker smo po mojem mnenju že v neposrednji bližini roparskega poslopja.“

Ubogljivo je jezdil Korošec molče za policijskim uradnikom. Komaj je pazil na vihar, ki je besnel v vrhovih gozdnih velikanov.

„Stoj! — znamenje!“ zavpil je nenadoma hripav glas, ki je celo prevpil divjanje viharja.

„Krokarsko vpitje!“ zaklical je Rogers.

„Za vraga, kaj pa pridete tako pozno nazaj — poglavar je bil radi tega besen; v hiši že vsi spe, — torej ne delajte preveč šuma!“

Brez ugovora jezdili so mimo nevidnega govornika.

Sokolovo oko policijskega ravnatelja opazilo je vkljub temoti obrise velikega poslopja, ki je v kratki oddaljenosti stalo na robu male gozdne praznine.

„Kaj niso bili izposlani opoldan štirje tovariši?“ slišal je Korošec vprašati stražarja.

„Da, Bil,“ odgovoril je neki glas.

„Vraga, meni se pa zdi, kakor da so le trije mimo jezdili,“ vzkliknil je prvi govornik.

„Kako pa jih hočeš v tej temini razložiti!“ odgovoril je drugi stražnik.

Druzega ni Korošec več slišal, a obšlo ga je zelo neprijetno čustvo. Če bi straže kaj sumile?

A za premišljevanje mu ni preostajalo časa, ker je dospel s svojimi tovariši do poslopja.

„Sedaj treba hitro ravnati, sicer je vse izgubljeno,“ šepetal je Rogers. „Privežite konje tam-le k onemu nizkemu poslopju, Maknel, tam je gotovo hlev, ker sem slišal iz njega rezgetanje konj. Pripeljite še dva konja iz hleva: če se posreči osvoboditi grofico, morala bo porabiti s svojo zvesto služabnico roparske konje!“

Maknel je izvršil to povelje, ne da bi bil odgovoril besedico.

„Sedaj pojdite z menoj, gospod Korošec,“ nadaljeval je policijski ravnatelj. „Najtežji del naše naloge se šele sedaj prične, ker moramo najti prebivališče grofice. Ker nimamo časa izgubljati, zato hočemo rajši takoj udreti v hišo. A to se mora zgoditi od zunaj, od znotraj je to nemogoče, ker gotovo stražijo grofico. Ali znate plezati?“

„Kakor mačka,“ zagotovil je Korošec. „V tem sem pa res velik mojster; v svoji dragi domovini — —“

„To mi lahko vse pozneje poveste,“ prekinil je Rogers zgovornega moža. „Grofica je gotovo v prvem nadstropju. Tja

morava najprej pogledati. Stoj! tu leži dolg drog, ta nama pride ravno prav. Če se ga prisloni k poslopju, lahko splezate na njem v višočino, jaz ga bodem medtem držal."

Pošteni Korošec je hitro prislonil drog na zid.

Sicer je brivec precej pretiraval, ko je primerjal svoje plezanje z mačkinim, vendar plezal je še precej spretno, dokler ni došel do okna v prvem nadstropju.

Rogers je stal v napetem pričakovanju, ko je Korošec zopet zlezel k njemu.

"Hlače so k vragu," menil je Korošec obžalovaje. "Ali to nič ne dě, mislim, da sem se prepričal, da se nahaja grofica tu zgoraj!"

"Ali ste jo videli?" pozvedoval je policijski ravnatelj z zadržano sapo.

"Ne, to ne, ampak nekaj finih, slabo razsvitljenih sob, ki so gotovo nakazane damam za prebivališče. Postavimo drog bolj k hišnim vratom, tam se gotovo nahaja spalnica grofice Helene."

Rogers ni zamogel odgovoriti, bilo mu je, kakor da mu nekaj krč brani govoriti.

Čez nekaj trenutkov stal je drog na označenem kraju, na kar je pošteni brivec zopet plezal navzgor.

Previdno prežal je skozi okno, ki je bilo z zagrinjalom zagrnjeno.

Dolgi drog praskal je po zidu, ko se je Korošec nagnil na stran, da bi bolje videl.

Kar se hipoma tako zgane, da bi bil kmalu padel s svojega ozkega sedeža.

Temna oseba odgrnila je zastor ter odprla okno.

"Pomagajte!" donelo je v sobi. "Pom — — —"

A vsaki nadaljni glas je obmolknil pod krepko Koroščevo roko. —

Bliskoma je namreč planil v sobo, ter svojo roko pritisnil kričeči osebi na usta.

"Še besedico, kanalija, in mrtva si," pretil je besneče, ter potegnil osebo od okna v slabo razsvitljeno sobo.

"Ah, gospod Korošec, — Vi, —" donelo je v polzadušenih glasih.

„Naj me vrag vzame, saj to je zamorka!“ vzkliknil je Korošec, ko je spoznal Juno. „Vražja črna mačka, kaj pa tuliš, da bi se kmalu cela hiša zbudila. Kje pa je grofica? — Hitro, — zbudi jo, takoj moramo zopet nazaj!“

Juno je bila nema začudenja.

Ni si zamogla razjasniti, kako je Korošec neopažen semkaj prišel.

„Tristo vragov, teci vendar, in privedi grofico!“ silil je Korošec, „gospod Rogers čaka na njo in mi moramo najti pot skozi vso to roparsko gnezdo, ker na tej poti, po kateri sem jaz prišel, ne more grofica zapustiti sobe.“

Juno je konečno razumela, da je rešitev blizu.

Kakor furija planila je v sosedno sobo.

„Aha, to je grofica,“ mislil si je Korošec, ko je od tamkaj slišal tihe, razburjene glasove. „Sedaj pokličem gospoda Rogersa!“

A ta trud bil je poštenemu Slovenceu prihranjen.

Policijski ravnatelj je od spodaj opazil Koroščev ulom v sobo. Ko je Korošec stopil k oknu, odgrnil je Rogers zastor in stopil v sobo k veselo razburjenemu tovarišu.

„Je-li grofica tu?“ vprašal je uradnik zasoplo.

„Tako pride!“ pripovedoval je Korošec samozavestno. „Črna mačka me je opazila in hotela v svoji neumnosti kar celo hišo spraviti na noge. Na srečo sem ji še v zadnjem trenutku zamašil široka usta, — sicer bi bili sedaj vsi v lepi zadregi!“

Policijski ravnatelj ni ničesar odgovoril.

Njegove oči so se veselo zablišnile, ker se je pri vhodu sosednje sobe pokazala nežna, sloka oseba, koje nepopisno krasno lice je v največjem veselju žarelo.

„Moj Bog! — gospod Rogers, — Vi sami?“ donelo je s Heleninih ust.

Z nekaterimi koraki stal je impozantni mož pred mlado damo, koje ročice je pokrival z gorečimi poljubi.

„Grofica, kaka sreča, da Vas zopet najdem!“ rekel je konečno. „Ali sedaj pridite hitro, še to noč moramo dolgo pot narediti v tem viharju.“

„Ah, gospod Rogers, kako naj se Vam zahvalim za Vašo požrtvovalnost,“ odgovorila je Helena s solznimi očmi.

„To ni bilo več, kakor le moja dolžnost,“ odgovoril je policijski ravnatelj, ter ogrnil Heleno z nekim plaščem. „Zaupajte se mojemu vodstvu, in če Bog hoče, zapustili bomo neopaženo ta skrivnostni kraj!“

Tresoč se veselja položila je Helena svojo roko v roko policijskega ravnatelja.

Potem so vsi štirje previdno zapustili sobo, ki je vodila na širok hodnik.

Tam je Rogers prisluškoval na vse strani, a slišal ni drugega, kakor tulenje viharja, ki je besnel krog prostranega poslopja.

Tolovaji niso slutili, da lepa jetnica Helena ravnokar odhaja.

Tiho so stopali beguni po stopnicah doli do hišnih vrat, koja so bila zaklenjena.

„Tamkajle so mala vrata, ki ostanejo tako dolgo odprta, dokler se ne vrnejo vsi roparji,“ šepetala je zamorka policijskemu ravnatelju.

Né da bi počakala odgovora, hitela je naprej in odprla mala vratica, ki so vodila na prosto.

„Pridite!“ šepetal je Rogers Heleni.

Potem je šel z njo čez prazen prostor do hleva, pri katerem je Maknel čakal s konji.

„Vse se je posrečilo,“ zašepetal je Rogers policaju. „Imate konje?“

„Pet izvrstnih konj, ker sem dva naših konj tudi zamenjal z novimi, samo srebrnosivega konja sem obdržal, ker tako izvrstno pozna gozdne steze,“ odgovoril je Maknel.

Rogers je vzdignil Heleno na hropečega konja, potem je poklical Juno in Korošca k sebi.

„Vzemita grofico v vajino sredo, jaz bodem z Maknelom naprej jahal, ker moramo stražo pomiriti. Kakor hitro se to zgodi, peljita hitro grofico v gozd, medtem ko bodeva jaz in moj spremljevalec zadrževala razbojnike. Torej naprej!“

Čez nekaj trenutkov bila je mala konjeniška tropa na potu.

Policijski ravnatelj jezdil je z Maknelom naprej, dokler ni prišel v bližino straže.

Grof je bil premagal svojo slabost. Viharno je objel svojo ljubljeno hčer in jo pritisnil na svoje srce.

„Moj ljubi oče“ — „moja ljuba Helena,“ tako se je čulo s trepetajočih usten obeh, ki sta se po dolgi ločitvi konečno našla.

Kljub besnečemu viharju je straža vendar slišala klopotanje konj.

„Kaj naj pa to pomeni?“ vpila sta roparja. „Kaj pa hočete tu zunaj?“

„V imenu postave, — odložita orožje!“ zaklical je policijski ravnatelj.

„Vraga, — reši se, Bil, policaji so tu!“ vpil je eden roparjev, ter tekel proti hiši.

„Tristo vragov!“ vpil je drugi čuvaj, „čakaj, — prokleta!“

Strel se je zabliskal v goščavi.

Odgovorilo mu je Rogersovo in Maknelovo orožje, ki sta oba merila tja, kjer sta se puški zasvetili.

„Vrag in smrt!“ donelo je iz goščave.

Potem je sledil težak padec, — hropenje — —

„Sedaj hitro naprej!“ zaklical je Rogers, ter se ozrl po Korošcu. „Jezdite z grofico in njeno služabnico počasi naprej, — midva bodeva zadrževala preganjalce.“

Komaj je izgovoril, ko se je začulo pri hiši divje vpitje roparjev.

Bakle so vzplamtele, potem se je zaslišalo klopotanje konj, ki se je hitro bližalo begunom.

„Tu so!“ vpil je zapovedujoč glas. „Nadnje, tovariši, nihče ne sme uiti!“

Bilo je prepozno; — beguni prišli so že v zavetje smrekovega gozda.

Sedaj so pokali streli od vseh strani.

Kroglje razbojniških samokresov udarjale so v smrekova debela, medtem ko so kroglje policijskih uradnikov že vrgle nekaj tolovajev na tla.

Korošec je zapustil Heleno in Juno na varnem kraju in se povrnil, da bi se udeležil boja.

Ti trije so jahali med drevjem sem in tja, medtem ko so neprenehoma streljali na roparje, ki so bili na praznoti, tako da so ti mislili, da imajo precej nasprotnikov pred seboj.

„Nadnje, tovariši!“ zadonel je še enkrat mogočno glas glavarja.

Korošec zagledal je razbojniškega vodjo v svoji neposredni bližini.

A tudi ta ga je zapazil: — roparska kroglja oplazila je brivčevo roko.

„Čakaj, lopov, sedaj sem pa jaz na vrsti!“ vpil je Korošec. —

Njegov strel se je zabliskal: — in krvaveč padel je Teksas Joni raz konja.

Padec glavarjev provzročil je nenavaden strah med ostalimi roparji.

Ne da bi nadaljevali boj, pobrali so hitro ranjenca in jezdili nazaj v hišo, da bi se tam zabarikadirali.

„Živio! pognali smo capine v beg!“ veselil se je Korošec, „ali kar me najbolj veseli, je to, da sem razbojniškemu glavarju dal pošten spominek na mene. Pridite, gospod Rogers, naskočimo to gnezdo ter je zažgimo, in potem naj se cela druhal speče v njem!“

„Najprvo moramo privedi grofico na varno!“ potolažil je Rogers bojaželjnega brivea, „pozneje bo policija že ukrotila to roparsko druhal. Sicer Vam pa izrazim svojo popolno priznanje: bili ste se hrabro!“

„To je že naši rodbini v krvi,“ odgovoril je Korošec veselo, „samo enkrat sem bil grdo v mlaki, takrat so pa mene bili, in sicer ti prokleti — zamorci,“ pristavil je brivec prav tiho. —

Policijski ravnatelj jezdil je na oni kraj, kjer je Helena v smrtnem strahu čakala na svoje osvoboditelje.

„Ali ste kaj ranjeni, gospod Rogers?“ vzkliknila je, ko se ji je bližal visokorasli mož.

„Ne! Bog nas je milostno čuval,“ odgovoril je policijski ravnatelj. „Sedaj ste na varnem, grofica, preganjanja se nam ni treba bati.“

„Gospod Rogers! Kako naj se Vam zahvalim, da ste zastavili celo svoje življenje za me,“ vzkliknila je Helena jokaje. „Že prej obsipali ste me z dobrotami, sedaj me zopet rešite iz rok tolovajev, od katerih sem se bala najhujšega.“

„Kaj se je lopov upal Vam pretiti?“ vprašal je policijski ravnatelj.

„Ne, bil je zelo uljuden napram meni, ali v teh groznih dveh nočeh nisem zatisnila očesa, ker sem se bala od te strašne

tolpe najhujšega," odgovorila je Helena. „Kako naj se Vam zahvalim za Vašo požrtvovalnost, Vi, blagi mož, ki ste v največji moji nesreči čuvali nad menoj?“

„Ali, grofica, saj sem storil le svojo dolžnost!“ prekinil je Rogers Helenino zahvalo. „Moje plačilo je veselje, da Vas bom kmalu videl na varnem. Ne morete si misliti, kako sem si bridko očital, ko sem od gospoda Korošca izvedel, da ste v oblasti tolovajev. Ker, če bi Vas bil sam spremil v Tukson, se ta nesreča ne bi bila pripetila. Sedaj se pa tudi ne ganem od Vaše strani, dokler Vas ne izročim Vašemu ljubljenu gospodu očetu.“

„Ne, gospod Rogers, jaz ne morem, — in ne smem sprejeti te velikanske žrtve od Vas,“ vzkliknila je Helena.

„Jaz pa prosim, da mi dovolite, da Vas spremim v Vašo domovino, grofica,“ odgovoril je Rogers. „Šele ko bode na Ostrovrškém gradu, bo moja naloga končana.“

„Ah, moj ubogi oče, kako se bo prestrašil, ko dobi moje pismo!“ tožila je Helena.

„Kakšno pismo? Ali ste pisali na Vašega gospoda očeta, grofica?“ vprašal je Rogers začudeno.

„Da, roparski glavar mi je ukazal. Šlo se je za odkupnino, katero so zahtevali za mojo prostost,“ nadaljevala je Helena jokaje.

„Le pomirite se, grofica,“ tolažil jo je policijski ravnatelj. „Ob enem s pismom dospeli bode Vi v domovino, Vaš prihod bode Vašemu gospodu očetu najboljši dokaz, da ste na varnem.“

„Večni Bog, kako se Ti zahvalim za pomoč v največji sili,“ šepetala je Helena, „zopet stal si mi na strani, sedaj konečno videla bom ljubega očeta, — in drago svojo domovino Avstrijo!“

Mala tropa dospela je na rob visoke planjave.

Policijski ravnatelj jezdil je naprej, medtem ko je vodil Heleninega konja za uzdo. Z veliko pazljivostjo čul je nad nežno osebo na njegovi strani, katero je previdno vodil čez divja tla prepada.

Konečno je bil nevarni del poti prestan.

Gozd je zopet sprejel jezdece, ki so sedaj lahko jezdili drug pri drugem. Tudi vihar je malo pojenjal, le sem in tja zašumelo je še v vrhovih gozdnih velikanov.

S kakšnimi občutki je jezdil policijski ravnatelj pred nekaterimi urami skozi ta gozd!

Takrat je imel le malo upanja, da bi iztrgal grofico iz rok tolovajev; sedaj pa je jezdil na njeni strani.

Z utripajočim srcem opazil je pri bledem svitu mesečnega ščipa, ki je sedaj svetil na jasnem nebu, da so temne oči grofice visele z izrazom nepopisne hvaležnosti na njegovem obrazu, a upal se ni, jo nagovoriti, ker se je bal, da bi njegove besede ne izdale čustev njegovega srca.

V majhni oddaljenosti jezdil je Korošec zraven svoje sovražnice Juno.

Imel je roko zavito v ruti, ker je zamorka opazila, da je roparjeva kroglja oplazila njegovo roko. — Najprvo je go-drnjal, potem pa je molče voljno prenašal to samaritansko uslugo.

„Le škoda, da je zamorska deklina, sicer je prav čedna,“ mislil si je Korošec, medtem ko je skrivaj motril bujno postavo svoje sovražnice.

Potem pa je staro sovraštvo zopet vsplamtelo, in ko so jezdeci v jutranjem svitu dospeli na prosto ravnino, bila sta nepopoljšljiva petelina zopet v najživahnejšem prepiru, tako da je Maknel, ki je vodil ujete razbojnike, komaj ohranil svojo resnost, in se je celo Helena nekaterikrat smejé ozrla po razburjeni dvojici.

392. p o g l a v j e.

V Evropo.

Bilo je nekega oblačnega, mokrotnega, viharnega jutra v decembru, ko se je pripeljala krasna ekvipaža na obrežje v Novi Jork ter se ustavila na velikem izkrcevalnem prostoru oceanskih parobrodov.

Iz krasnega voza stopili sta dve dami in visokorasel gospod, v katerih takoj spoznamo Heleno, Marijo in policijskega ravnatelja Rogersa.

Po dolgotrajnem, težkem potovanju dospela je Helena s svojimi spremljevalci v Novi Jork, in sedaj se je namenila nastopiti pot v svojo domovino.

Na obrežju ležal je prelep salonski parobrod, na kojega krovu je bilo nenavadno življenje, ker so se pripravljali na odhod.

Počasi šli so čez parobrodne stopnice, ki so vodile na krov. —

Tam sta stala Juno in Korošec, koja sta že zgodaj zjutraj šla na parobrod.

Helena je ovila svoji roki Mariji krog vratu in v njenih temnih očeh so blestele solze, saj se je bilo treba ločiti od drage prijateljice.

Samo malo dni prebivala je v krasni Marijini palači, — potem jo je premagalo hrepenenje po starem očetu.

Kljub nujni Marijini prošnji odločila se je, da se napoti domov v vihnem, mrzlem zimskem mesecu.

Od prednjega dela velikanskega parobroda je ravnokar zadonel zvon.

To je bilo znamenje, da so bili vsi potovalci že zbrani na krovu.

„Ah, Helena!“ ihtela je Marija, — „kdaj Te zopet vidim, ljuba prijateljica?“

Helena potegnila je jokajočo na svoja prsa.

„Na spomlad se zopet vrnem k Tebi,“ odgovorila je jokaje. „Saj veš, ljuba Marija, da svoje Lidije še nisem našla. Ta sveta dolžnost me kliče nazaj, a sedaj me žene vroče hrepenenje v domovino k staremu očetu.“

„Tvoje potovanje v tem vihnem mesecu me tudi skrbi,“ tožila je Marija. „Ne bom imela prej miru, dokler ne izvem, da ste srečno dospeli v Hamburg. Moja edina tolažba je to, da Te spremlja policijski ravnatelj Rogers. Pazil bo nate in Te varoval pred vsako nevarnostjo.“

Zarude pogledala je Helena moža, ki je v mali oddaljenosti govoril s Korošcem in z Juno.

Rogers je izvedel svoj sklep, spremiti Heleno k njenemu očetu ter si zato vzel večtedenski dopust.

„Da, prav imaš, ljuba Marija,“ odgovorila je Helena. „Gospod Rogers mi bode na strani stal. Samo eno me boli, — ker ne bom nikdar zamogla povrniti blagemu možu njegovo požrtvovalnost. Kaj so vse najsrčnejše zahvale za toliko samozatajevanje gospoda Rogersa, ki je celo stavil lastno življenje v nevarnost, da reši mene.“

Marijino objokano lice spreletel je za trenotek tih smehljaj, a odgovorila ni ničesar.

Zopet je zadonel zvon, — in ropotaje se je vzdignilo sidro iz globočine.

„Ločive se, draga Marija,“ šepetala je Helena. „Ura ločitve je tu, — a zopet se povrnem k Tebi — in ostanem dalje časa tu.“

Marija je ihtela, — bilo ji je, kakor da ji hoče žalosti počiti srce.

Pritisnila je Heleno na svoje srce, kakor da bi je ne hotela nikdar več izpustiti.

Ko se je končno vendar odtrgala od nje, je ponudila Korošcu in Juni roko v slovo.

Zdaj se je obrnila k Rogersu, ki je globoko ginjen stal v bližini.

„Z Bogom, gospod Rogers, — čuvajte mojo drago Heleno!“ je ihtela Marija.

Še enkrat je jokaje privila prijateljico na svoje srce, potem je naglo zapustila parnik.

Zvonec se je sedaj tretjič oglasil.

Od krmila je zadonelo močno šumenje.

Tam se je mogočni vijak zaril v valove, da so se jeli peniti. —

Most je bil potegnjjen nazaj.

Parnik se je začel počasi odmikati od brega, od koder je sto in sto ljudij odpotujočim sorodnikom in prijateljem pošiljalo zadnje pozdrave.

Helena je stala ob ograji in vihrala s svojim belim robcem v pozdrav, kajti tam na bregu je stala Marija pri vozu in gledala za ljubo prijateljico, dokler ni mogočna ladija izginila izpred njenih oči.

Vzlic nemirnemu morju so bili prvi dnevi vožnje pretekli brez posebnega dogodka, tako da so bili potniki lahko zbrani na krovu.

Helena je bila skoraj ves čas v kajuti, ker je šele sedaj čutila, kako zelo so razburljivi dogodki zadnjih tednov oslabili njene živce.

Juno je bila večinoma pri njej, v jezo Korošca, ki je le nerad pogrešal zabavo, da bi se prepiral s svojo sovražnico — hudomušno zamorko.

Na jutro petega dne se je Helena zbudila, ker se je ladja silno zibala.

Slišalo se je močno tuljenje viharja, ki je izredno hudo divjal. —

Helena bi bila rada šla na krov, ker se je v samotni kajuti še bolj bala, a kapitan je bil potnikom prepovedal tja iti, ker bi se lahko pripetila kaka nesreča.

Helena je morala torej čakati, da je prišel Rogers.

A z njegovega resnega obraza je takoj spoznala, da preti tudi velikanskemu parniku nesreča.

Sicer je skušal policijski načelnik potolažiti svojo lepo varovanko, a to se mu je le deloma posrečilo.

Helena je namreč po zibanju in suvanju ladje spoznala, da bi grozni vihar lahko postal usodepoln, — da jim preti s poginom.

Trajal je ves dan, tako da je moral celo kapitan priznati, da ga do sedaj še nikdar ni dohitela taka nevihta.

Večer je napočil, a vihar je divjal dalje.

Celo najstarejši mornarji ladje so s svojimi resnimi obrazi izdajali, da je nevarnost blizu.

Kapitan se je dal s svojimi častniki privezati na poveljniškem mostu, da bi jih besneči vihar ne vrgel v morje.

Temno je zrl osiveli vodja ladje po oblakih in visokih valovih, ki so vedno pljuskali čez ladjo.

Če so tudi njegova usta molčala, je vendar jasno govoril njegov obraz:

„Če bo strašni vihar divjal še nekaj ur, je ladja in moštvo izgubljeno!“

Z naglostjo mislij hitimo pred ladjo daleč čez morje in dežele, do sneženih hribov, s kojih vrha gleda grad Ostrovrh ponosno in mogočno v zimsko pokrajino.

Tudi tam je tulil zimski vihar čez skalovje in majal jelke, da so se globoko priklanjale, medtem ko se je bliščeči sneg usipal z njihovih vej in plesal po zraku.

Vihar je besnel vso noč, šele proti jutru je — kakor utrujen — odnehal.

Nastal je hud mraz, ki je prevlekel visoka okna grofovskega gradu z ledenimi cveticami.

A mraz ni prodrl v razgrete sobe gradu, — kjer je bival stari grof Ostrovrhar s svojo unukinjo Lidijo.

Stari plemič je bil vzel majhno dekletce v svoje naročje in mu kazal ledene cvetlice na oknu, ki so se raznobarvno lesketale v solnčnem svitu.

Potem je zopet začel svojo pripoved o vrnitvi matere, katero je Lidija najraje slišala, — tako da jo je moral stari oče vedno in vedno ponoviti.

Odkar je deklica zvedela, da pride vroče ljubljena mama, je komaj krotila svojo otroško nestrpnost.

Če se je Lidija zbudila, je bilo nje prvo vprašanje — po materi, in z njenim imenom na ustnih je zaspala, kadar je odgojiteljica ž njo odmolila večerno molitev.

Tudi danes je stari grof kmalu ustregel prošnjam ljubljene-
nega otroka in mu povedal, da bo mama kmalu prišla.

Opisaval je veseli Lidiji krasne darove, katere mati go-
tovo prinese svoji ljubljenci.

V tem je stopil v sobo Janez in vročil grofu torbo, ki jo
je bil prinesel poštni sel.

Grof Ostrovrhar jo je odprl.

Nakrat se je zganil veselja, — oči so mu obvisle na ne-
kem pismu.

Ne, — ni bilo dvoma, ta naslov je bila pisala njegova
hči, njegova vroče ljubljena Helena.

„O Bog, zahvalim Te,“ je šepetal grof ginjen. — „Sedaj
bom vendar enkrat zvedel, kedaj bom ubogega otroka pritisnil
na svoje srce!“

Naglo je odprl zavitek, — razgrnil tresočih rok papir in
prečital prve vrste.

V tem je njegova roka krčevito prijela za blazino stola,
votel krik se mu je izvil iz ust, — s široko odprtimi očmi je
zrl na usodno pisanje.

Končno se je umaknila omamljenost.

Sedaj pa je bila grofu jasna vsa grozna usoda preljube
hčere. —

Videl jo je v duhu v rokah razuzdanih roparjev, — ena
misel je podila drugo, — bilo je strašno!

„Moja Helena v tolovajskih rokah“, je zdihoval grof in
zmedeno zrl na Lidijo, katera je plaho gledala starega očeta.

Znova je prebral strašno pisanje, v katerem je drzni če-
tovodja pretil, da umori grofico, če ne dobi pravočasno od-
kupnine.

Pogledal je na datum pisma in se je znova prestrašil,
kajti bilo je že štirinajst dni, odkar so bile pisane usodne
vrste. —

Kaj naj bi storil? Sam odpotoval v Ameriko in nesel če-
tovodji odkupnino?

„Ne, to je bilo nemogoče, najmanjše odlašanje je lahko
provzročilo katastrofo.“

Sedaj v največem obupu se je spomnil grof Ostrovrhar
policijskega načelnika Rogersa.

Da, ta blagi mož, ki je že tolikokrat varoval njegovo hčer, je bil edini, ki je zamogel pomagati Heleni. Njemu bo poslal odkupnino, Rogers osvobodi Heleno.

Četrť ure potem je dirjal Ernest v mesto.

Tam je imel oddati brzojav grofa policijskemu načelniku Rogersu v Novem Jorku.

Stari plemič je prosil uradnika, naj vzdigne odkupnino v banki, katero bo takoj obvestil.

Da, ko bi bil ropar zahteval desetkrat toliko, bi bil grof Ostrovrhar rad dal.

Kaj je bila njemu, bogatemu posestniku, ta vsota, a če bi bil tudi po visoki odkupnini ubožal, bi bil vse žrtvoval, samo da bi osvobodil vroče ljubljeno hčer; celo svoj grad, v katerem je že več stoletij bivala stara rodovina, bi bil z veseljem prodal, ako bi bil zamogel rešiti Heleno.

To so bile strašne ure, katere je grof sedaj preživel.

Brzojavni urad je prosil po Ernestu, naj mu takoj naznani izročbo brzojava gospod Rogers.

Sedaj je nemirno čakal na to obvestilo, ker je mislil potem takoj banki ukazati, da naj izplača zahtevano vsoto.

Stari plemič ni našel več miru.

Razburjeno je hodil po krasnih dvoranah gradu, potem je zopet stopil k oknu, kjer je vsak trenotek pričakoval vrnitev svojega sluge.

Po neskončno dolgih urah je vendar ugledal grof svojega sla, ki je v največjem diru prijezdil po sneženi cesti.

Takoj na to je zadonelo peketanje konjskih kopit na dvorišču in Ernest je priletel po stopnjicah, kjer ga je vže čakal grof. —

„Ali je dobil policijski načelnik brzojav?“ je vprašal plemič naglo.

„Ne, milostni gospod grof, — tu je naznanilo brzojavnega urada“, je hropel Ernest, kateremu so vzlic hudemu mrazu stale na čelu potne kaplje.

„Kaj brzojav ni došel v njegove roke?“ je zaklical grof Ostrovrhar obupno.

Odprl je papir in čital:

„Brzjav policijskemu načelniku Rogersu v Novem Jorku je nedostavljiv. Nadpisanca za časa ni v Novem Jorku.

„O moj Bog, tudi to še!“ je vzdihnil plemič. „Na koga naj se obrnem, če biva edini mož, kateremu smem zaupati, v neznanem kraju!“

Grof Oštrovrhar je bil toli razburjen, da mu ni prišlo na mar po brzjavu poizvedeti sedanje bivališče gospoda Rogersa; čas je tekel dalje, vsaka zamuda lahko prinese ljubljeni hčeri strašno smrt.

Obupnost ga je pretila premagati, vendar je napisal brzjav zavezni vladi, v kojem je prosil, naj takoj pošlje zanesljivega uradnika z odkupnino, katero je ob enem nakazal pri Novo-Jorški banki.

Tudi tu si je izprosil potrdila, da se je brzjav oddal.

Dalje je prosil ameriško vlado, naj mu takoj odgovori, ker je hotel vedeti, če oblasti takoj store potrebne korake za Helenino osvobitev.

„Naj jezdi kak hlapec, Ti si popolnoma utrujen, Ernest!“ je rekel grof nadkonjarju, ko je stopil z brzjavom v prednjo sobo. —

„Dajte mi brzjav, milostni gospod grof“, je prosil zvesti sluga. „Ko bi moral vso noč jezdi, bi to storil z najboljšim veseljem.“

Ginjen je izročil grof brzjav nadkonjarju; nekaj trenutkov pozneje je bil mož izginil.

Medtem se je po vsem gradu razvedela novica, da je bila grofica ujeta od roparjev.

Služabniki so bili z malimi izjemami vsi zbrani in so se pogovarjali o novem strašnem dogodku.

Zgoraj pa je v krasnih sobah nemirno hodil grof, ker so duševne muke pretile ga premagati.

Njegova Helena, njegova ljubljenska je bila v rokah razuzdanih roparjev!

V duhu je videl ubogo bitje med divjo tolpo v nevarnosti za svoje življenje in svojo čast, a on, — on ni mogel hiteti k njej, da bi jo varoval.

Poludne je minulo, hlapca še ni bilo nazaj.

Grof ni mogel več premagati svoje nestrpnosti.

Ukazal je, naj se uprežejo sani in kmalu se je peljal po zmrzli cesti proti oddaljenemu mestu.

A prišel še ni daleč, ko je ugledal hlapca. Kmalu je stal pri grofovih saneh.

„To pot se je oddal brzojav“, je poročal sluga, kojega konj se je skoraj zgrudil utrujenosti. „Tu je potrdilo, — a na odgovor oblasti bo pač treba nekaj dni čakati!“

„Zakaj, kaj se je zgodilo?“ je zaklical stari grof v skrbah.

„Ko je došlo potrdilo o sprejemu, se je ob enem naznailo, da je brzojav poškodovan“, je poročal sluga. „A zatrdilo se mi je, da pride zaželeni odgovor v nekaj dneh.“

„Torej nova ovira, — zopet negotovost“, je mislil grof obupno. „Kakor da bi se bilo vse zaklelo, da bi ne videl več svojega dragega otroka, — o Usmiljeni, varuj mojo Heleno, vrni mi jo, jaz bi ne mogel preživeti izgube preljubega otroka!“

Ko se je vrnil stari grof v svoj grad, je spoznal na žalostnih obrazih svojih zvestih služabnikov, da so tudi vedeli o strašnem slučaju. Bilo je kakor da se je temna usoda pojavila na ponosnem zidovju starega gradu.

Pred nekaj dnevi so še njegovi prebivalci upali, da kmalu pozdravijo mlado grofico, a sedaj se je veselje umaknilo žalosti, ker so vsi čutili, da je bilo življenje grofice v jako velikej nevarnosti.

Samo Lidija ni vedela ničesar o strašni usodi, ki je pretila njeni ljubi materi.

Veseli otrok se je igral v krasnih sobah, ne da bi opazil objokane oči starih služabnikov.

Grof Ostrovrhar je komaj skril svojo žalost: srce mu je hotelo počiti, ko je slišal Lidijo govoriti o božičnici; saj je mislila deklica, da se vrne mati še pred božičem.

Tudi grof je bil upal, da bo predraga hči o božiču pri njem, ker je dobil iz Tuksona brzojav s poročilom, da se Helena kmalu vrne.

Kako žalosten božič ga je čakal!

Kako naj bi vladalo veselje v gradu, če je bila grofica v rokah zavrtnih tolovajev, kjer jo je lahko vsak hip doletelo najhujše.

To noč ni grof zatisnil očesa.

Poln temnih slutenj je počival starček na svojem ležišču in gledal podobe svojih pradedov, ki so zrle z visokih sten, kakor da bi tudi žalovale nad strašno usodo, ki je pretila hčeri starega rodu.

393. poglavje.

Vrnitev.

V navadno tihih cestah mesta M.... je bilo danes živahno.

Zavite postave so hitele vzlic hudemu mrazu čez trg; v prodajalnah je bilo komaj prostora za toliko kupcev, ki so prišli iz bližnjih vasi.

Zakaj to nenavadno življenje? Pogled v presrečne otročje obraze je dal odgovor.

Danes je bil sveti večer, dan veselja in ljubezni, naj-srečnejši dan otrok, ki so nestrpno pričakovali raznovrstna bo-žična darila.

Tudi zunaj v predmestju, na kolodvoru se je opazilo veselje.

V majhnih hišah so se tako marljivo delale priprave za večer, da se ni nihče zmenil za sani, ki so se zvončkaje pe-ljale po sneženi cesti.

Nasprotno pa se je marsikak vrli kmetič, ki je šel po kupčiji v mesto, osupneno ustavil, če so šle sani mimo njega. Kajti zgoraj na kozlu je iz zimske obleke gledal črn obraz z bliščečimi očmi, ki so prijazno zrlé na mimoidoče. Če je pa vrli prebivalec opazil snežnobeke zobe, ki so se zabliskali za polnimi ustni, potem se je prestrašeno obrnil od čudne prikazni, misleč, da je to bitje iz družega sveta.

Mi pa poznamo zavito postavo na kozlu.

To je pridna zamorka Juno, znan nam je tudi mož ob njeni strani, vedno veseli brivec Srečko Korošec, ki se ni malo radoval nad čudenjem zamorke.

A tudi v saneh sedeči so naši znanci.

Visoka postava lepega moža z resnim energičnim obrazom, kolikokrat smo ga srečali!

To je policijski načelnik Rogers, kojega oči danes skoraj otožno gledajo v zimsko pokrajino in — poleg njega nežna ženska, koje lepo postavo celo zimska obleka ni mogla popolnoma zakriti, — kdo je to?

V tem se je obrnila ljubka glava k gledalcu, sladki blede obraz se srečno smehlja, v krasnih temnih očeh se sveti radost, — to je Helena, ki se po dolgih letih vrača v domovino; — samo nekaj ur še, — potem je v gradu Ostrovrh, v dragem, vroče ljubljenem domu.

Da, doma, v starem gradu, katerega že tri leta ni videla.

Na sveti večer je bilo, ko je šla s svojim bolnim otrokom v brezupno bodočnost, na sveti večer se vrača na srce preljubega očeta, kateri je bil že davno — davno odpustil svojemu otroku.

Helena si na vsem potovanju ni privoščila miru.

Komaj je bila odšla strašnemu viharju, ki je pretil uničiti ladjo, že se je po srečnem izkrcanju v Hamburgu takoj s svojimi spremljevalci peljala dalje.

Pred očmi je imela vedno le edini cilj — domovino.

Na današnji sveti večer je hotela objeti obupanega očeta in na ljubem kraju svojih otročjih let najti tako vroče zaželeni mir. —

Glasno so zadoneli zvončki, ko so šle sani mimo zadnjih hiš predmestja in so zavile na glavno cesto.

Z zvonikov mesta je donelo zvonjenje v daljavo, kakor da bi hoteli glasovi vračujoče spremi do očetove hiše.

Helena si je obrisala solzne oči, ko je zaslišala te svete glasove.

Sani so se peljale mimo mrzlih voda, kojih kristalni valovi so v čudnih ledenih oblikah viseli čez skalovje.

Zimsko solnce je razsvetilo tihi gozd, njegovi žarki so se zrcalili v blestečih ledenih iglah kakor nedogledi milijoni biserov.

Sneg je škripal pod podkvami dirjajočih konj in se je v brezštevilnih kristalih prijel sanie.

Helena je občudovala krasno pokrajino.

Poznala je to cesto, ki je peljala na grad Ostrovrh. Kolikokrat se je bila ob strani svojih starišev peljala v elegantni kočiji ali lepih saneh v mesto.

Tisoč spominov jo je obšlo, — vzbudile so se ji podobe preteklih časov.

Kako rada se je prepustila tem sanjam, v katerih je ni nihče motil, kajti ponosni mož ob njeni strani je spoštljivo molčal. Slutil je, da je grofico prevzel spomin, z nobenim glasom se ni upal se vsiliti v njene misli.

Kako povsem drugačne pa so bile misli Heleninih zvestih spremljevalcev, katera sta na kozlu gledala krasoto zimske pokrajine.

Sicer je tudi dobrega Korošca obšel nekak otožen čut, ko je opazil, kako strašna osupnenost se je polastila June, katera še ni poznala snega in ledu.

Navadno zgovorna usta zveste zamorke so skoraj umolknila, tresla se je mraza vzlic gorki obleki, ki je pokrivala njeno telo. Ubogi otrok narave je imel mnogokrat divjino za svoje domovanje, v pekočem solnceu in na vihnem morju ni izgubil svoje dobre volje, a sedaj jo je prevzela groza nad to strašno deželo, v kateri je zima, beseda, katere ni nikdar slišala, pokrila vso naravo z belim mrtvaškim prtom.

„O, gospod Korošec!“ je stokala končno, „to je strašna dežela; — to je domovina moje uboge gospe? — O, to je grozno, — jaz sem kar trda mraza.“

„To še ni prav nič!“ je pojasnil Korošec mirno. „Danes je še gorak dan, a kadar bo v resnici mraz, moraš dobro paziti, da Ti ne odmrznejo ušesa in nos, prej ko to zapaziš!“

Juno je glasno vzdihnila pri tem strašnem prorokovanju, a trdosrčnemu Korošcu se ni smilila tovarišica.

„A po leti je tu vendar lepo?“ je dejala Juno konečno boječe.

„Po leti?“ je odvrnil Korošec neusmiljeno. „Ne vem, kaj misliš s tem, zamorka; kakor je sedaj, tako je celo leto, s časom se boš že privadila.“

Juno je obupno vila roki, medtem ko sta se Korošec in kočijaž tresla smeha.

Cesta se je počasi vzdigovala, a konja sta z isto naglostjo dirjala naprej, — daleč se je razlegalo zvončkanje po samotni pokrajini, kjer ni bilo ugledati ni enega človeka.

Dospeli so do vrhunca ceste.

Helena je zakričala radosti — tam spodaj je ležala znana dolina, katero je bila tolikokrat prehodila.

Tu se je začela posest Ostrovrharjev. Majhna vas, koje hiše so bile raztresene ob visokih pobočjih, je spadala k gradu Ostrovrškem.

Sedaj je videla tudi stolp stare cerkve in tam visoki hrib: skrival je ljubo domovje še malo časa, potem pa je bo videla v daljavi.

A s pogledom na domačo dolino privalile so se tudi misli: saj je poznala vsako stezo domačih hribov, kojih z jelkami poraščeni vrhovi so ponosno zrlji v dolino.

Da, tam spodaj pod visokimi jelkami je bivala mnogokrat, tam je včasih po več ur sanjala ali pa poslušala šumenje, katero je provzročila sapa v vrhovih dreves, kojega skrivnostni glasovi so ji pripovedovali pravljičice iz preteklih časov.

To so bile srečne ure, katere je preživela v gorski samoti. Le redkokedaj je prišel tje kak človek, k večjemu grofovski lovec je šel po gozdu in od daleč spoštljivo pozdravil grofenskega otroka, ki je ob hladnem studencu užival čarobo domačega gozda.

Sedaj je ležal gozd v zimskem snu. Sneg je pokrival skale in pota, a Helena je vendar spoznala svoje priljubljene kraje, na katerih je tolikokrat bivala.

Pogledala je na strme skale.

Tam zgoraj je štrlela majhna, razvalini podobna stavba v zimski zrak. Helena je spoznala ta kraj, bila je na pol raz-

padla kapela, od koder se je nudil gledalcu krasen razgled v daljavo.

Tam je mnogokrat stal grofovski otrok in zrl na stolpe domačega gradu, potem je vedno pobožno stopil v blagoslovljen hram in je prosil Boga, naj obvaruje njene stariše vsake žalosti.

Vroče solze so ji zalile oči, ko se je spominjala preteklih časov, ko je mati hrepeneče pričakovala svojo ljubljenko. — Zvesta varuhinja njene mladosti je davno počivala v tihi rodbinski rakvi, na svetu ne bo nikdar več videla matere, — šele tam zgoraj!

Ginjeno je gledal Rogers na svojo ljubko varovanko.

Kako rad bi jo bil tolažil, a čutil je, da je bila tu vsaka beseda oskrumba.

V tem se je zasvetila sreča v rosinh očeh grofice.

Kajti tam v daljavi je svetilo solnce na ponosne stolpe, — Helena je poznala to zidovje, katero se je ravno pokazalo pri ovinku ceste.

Bil je kraj njene mladosti, vroče ljubljeni dom, — bil je grad Ostrovrh, kojega obris se je dvigal na obzorju.

Helena je razprostrla roki, lahek vzklík radosti se je izvil iz njenih ust.

„O, domovina, — moja ljuba domovina!“ šepetali sta tresoči ustni.

Zopet so skrili hribi daljni grad, a Helenino hrepenenje je bilo izpolnjeno.

Videla je domovino; samo še malo časa, potem bo v dobro znanih zidovih, potem bo ležala na srcu svojega starega očeta!

Rada bi bila kakor veter letela pred sanem. Želela si je peruti, da bi kakor blisk poletela v očetove roke.

Sedaj so drčale sani po snežni dolini, mimo strmega skalovja, katero je Helena tako dobro poznala.

Njene srečne oči so videle ozko stezo, ki je peljala ob skalovju; tam zgoraj je stala kamenita klop, na kateri je prej tolikokrat sedela in gledala, kako je srebrnočista voda gorskega potoka skakala od skale do skale, da je v tisoč bisernih kapljicah namočila mahovje v globočini.

Nehoté je pomigala z roko h kamenitemu sedežu, kakor da bi pričakovala odzdrava.

Majhni slap je bil zmrznil, vŕlike ledene sveče so visele od skal. To so bili valčki potoka, katere je bil hudi mraz ustavil.

Potem je pogledala v dolino, koje rodovitna polja je pokrival sneg. Tudi tu je poznala vsako pot, saj je bilo to vse posest Ostrovharjev.

Zopet so zavile sani — in pred njo je ležala prijazna vas, koje priprosto cerkvico je ob nedeljah mnogokrat obiskovala s svojimi dragimi stariši.

Spomnila se je časov, ko je s svojo materjo obiskovala kočee revnih; grofovska rodbina si je vedno prizadevala manjšati bedo. Tu ni bilo siromaka, kateri bi bil zaman trkal na grajska vrata. Blagodušnost, usmiljenje, darežljivost so bile lepe lastnosti, s katerimi si je stari rod skozi stoletja pridobil hvalna srca svojih podložnikov.

Sani so dospele do prvih hiš vasi, a danes je privabilo zvončkljanje le malo prebivalcev iz gorkih sob.

Tudi tu so se delale priprave za sveti večer, — nihče ni spoznal v zaviti postavi grofico, od katere so si vaščani tolikokrat pripovedovali.

Kričaje je zbežalo nekaj majhnih dečkov v hiše.

Videli so Junin obraz in mislili, da je prišel sam peklenšek jih kaznovat za njihove nespodobnosti.

Ob oknu prijaznega župnišča je stal stari župnik.

Začudeno je gledal na sani, ne da bi bil slutil, da sedi v njem mlada grofica, ki se je glasno zajokala, ko je zagledala starega, dobro znanega dušnega pastirja.

Kajti tu v domači vasi jo je spomnila vsaka hiša srečne mladosti.

Solzne oči so ji obvisle na priprosti cerkvi, okolu katere so štrleli leseni križi čez nizki zid pokopališča.

A neprestano so letele lahke sani dalje, mimo zadnjih hiš vasi.

Zopet je Helena radostno vskliknila.

Sani so zavile okolu griča in pred njo je ležal domači grad, kraj njene mladosti, — grad Ostrovrh.

S kakimi čustvi je šla pred tremi leti o božični noči po tej cesti!

Bolnega otroka na rokah, je trkala kakor beračica na grajska vrata. — Sedaj je hitela v roke svojega očeta, ki je bil že davno odpustil svojemu otroku.

A njen otrok, njena Lidiya, kje je bivala ta sedaj? Ali je bila v rokah dobrih ljudij, ali se je brezsrčno ravnilo z ubogim bitjem? Nepopisna žalost je obšla Heleno, ko se je spomnila Lidiye.

Njena sreča ni bila popolna, ker je bila izgubila svojo ljubljeno.

Mislila je, da mora žalosti umreti, a spomnila se je Vsemogočnega, ki ji je bil tolikokrat pomagal v bridkih in težavnih urah.

Verno je gledala s sklenjenima rokama k nebu, k Usmiljenemu, kateri jo je srečno pripeljal semkaj, On ji vrne tudi vroče ljubljenega otroka!

„Lidiya, moja sladka Lidiya,“ sta šepetali njeni ustni. „O, ko bi Te mogla danes pritisniti na svoje srce, najbolj srečno bitje bi bila na vsem božjem svetu!“

Čila konja sta dirjala po hribu gori.

Helena je gledala močne zidove starega poslopja, videla je od daleč železna vrata, ki so držala na grajsko dvorišče in si je predstavila svidenje z očetom.

Že je razločila visoka okna.

Tam ob lini je bila nekdaj njena soba, katero so ji bili njeni stariši vprav čarobno uredili.

V duhu je videla razkošno opremljeno sobo, v kateri se je igrala kot srečen otrok, — ali jo bo še našla? —

Pust, kakor zapuščen je ležal grad pred njenimi očmi. Saj ni nihče vedel, da se bliža mlada grofica svojej ljubi domovini.

Tudi oče tega ni vedel, kajti Helena ga je hotela s svojim prihodom na sveti večer iznenaditi.

Tudi se je bala, da bi ji stari gospod, ko bi vedel o njeni vrnitvi, vzlic snegu in mrazu gotovo prišel do Hamburga naproti. —

Grof Ostrovrhar je bil star, daljna pot po zimi bi mu bila lahko škodovala.

Doma je hotela videti očeta, tam v starem gradu užiti veselje svidenja.

Bližje, vedno bližje so prišle sani.

Že je zamogla Helena spoznati, da so bila grajska vrata široko odprta.

Sedaj so se peljale sani ob temnem zidovju, — še en trenotek in — konja sta zdirjala na prostorno dvorišče.

Helena je hotela vstati, a razburjenost jo je premagala, da je omahnila.

Nemo je padla nazaj v blazine, a srečne oči so pričale, da je le veselje provzročilo to slabost.

Sani so se ustavile pri velikih stopnicah, ki so vodile v preddurje glavnega poslopja.

„Pustite me naprej, grofica,“ je rekel policijski načelnik Heleni. „Pripravil bom gospoda očeta na Vaš prihod, drugače bi utegnili presenečenje imeti slabe posledice za starega gospoda grofa.“

Helena je prikimala, — srce ji je utripalo.

V tem so prihiteli nekateri služabniki na stopnice.

Osupnjeno so gledali sani, raz kojih je ravno stopila možata postava Rogersa.

„Kaj hočejo ti tujci?“ se je bralo z obrazov slug. „Ali je poset, ki obišče grofa v teh žalostnih dneh?“

A treba je bilo prišlece pozdraviti — in jih vprašati, česa žele v gradu.

Naglo so hiteli lakaji po osneženih mramornatih stopnicah doli k prišlecem.

Sledil jim je mož v čedni obleki nadkonjarja: — bil je Ernest, katerega je bila privabila radovednost.

„Peljite me k grofu Ostrovrharju!“ je ukazal Rogers nekemu slugi.

Ta se ni upal resnega moža ničesar vprašati.

Medtem so prihiteli ostali služabniki in nadkonjar.

Nekateri radovedni pogledi so obviseli na Korošcu in Juni, potem so se obrnili sluga k nežni ženski postavi, ki je ravno odgrnila pajčolan z obraza.

„Bog nebeški!“ je nakrat zavpil nadkonjar in skoro je omahnil.

Potem pa se je siloma preril skozi vrsto služabnikov, ki so začudeno gledali osupnjenega.

Kajti Ernest je bil prijel roko tuje gospe in jo vroče poljubil, medtem ko so mu solze radosti kapale čez ogoreli lici.

„O, to veselje!“ je rekel zvesti sluga končno. „Milostna grofica, — Vi ste sami, — in danes — na sveti večer! To je največje veselje mojega življenja!“

Radosten vsklik slug je odgovoril.

Vsi so obstopili Heleno, tako da jih je moral Korošec potisniti nazaj.

Stari Janez, katerega je privabil šunder, je jokal kakor otrok, in je vedno stiskal roko ljubljene gospodinje.

Helena je le z ljubeznjivim prigovarjanjem zamogla starega služabnika, ki je pred njo klečal, pripraviti, da je zopet vstal. —

Potem je vsem služabnikom podala roko in skušala skriti svoje solze.

Bliskoma se je po vsem gradu širila neverjetna vest.

„Grofica se je vrnila, — danes na sveti večer se je prikazala v domovini!“

Nadzornikova žena, stare služabnice, katere je Helena poznala in ljubila še izza otročjih let, — vsi so prihiteli in veselo pozdravili izgubljeno. — — —

Grof Ostrovrhar je bil v svoji sobi, ko se je zaslišal šunder na dvorišču.

Nejevoljno je vstal, da bi odprl okno in poizvedel vzrok tega motenja.

A predno je zamogel izvršiti ta sklep, so se odprla vrata njegove sobe.

Visoka moška postava je stopila čez prag.

Starček je nehote iskal opore, — bilo mu je, kakor bi se mu odmikala tla izpod nog.

Kajti mož z resnim obrazom je bil — policijski načelnik Rogers, blagi varuh njegove Helene.

Ali je bil tudi v resnici on, — ali ga je morda varal duh njegov?

„Gospod Rogers!“ je izustil s tihim glasom. „Vi ste — v resnici?“

„Da, gospod grof, poiskal sem Vas, da —“

Policijski načelnik ni mogel dalje govoriti.

Pri prvih besedah je bil grof Ostrovrhar hitel k uradniku in ga objel.

Nakrat se je zganil, — boječe je pogledal v resni obraz svojega obiskovalca.

„O moj Bog, gospod Rogers, kaj Vas pripelje k meni?“ je zavpil s tresočim glasom, „oh, slutim, prinesete mi grozno poročilo —“

„Ne, — dobro, veselo vest Vam prinašam!“ je zaklical policijski načelnik.

„O moji — moji dragi Heleni?“ je vprašal plemič. „O Bog, gospod Rogers, saj ne veste, kaj se je primerilo; — saj ste bili že odpotovali, ko sem Vam brzojavil. — O, moj otrok, moj ubogi otrok!“ je zavpil grof obupno.

„Torej je to nesrečno pismo v resnici že prišlo v Vaše roke?“ je zaklical policijski načelnik prestrašeno. „Pomirite se, gospod grof,“ je nadaljeval, „grofica ni več v rokah roparjev, davno je že prosta.“

„Prosta, — moj otrok ni več med razbojniki? Hvala, Tebi, Bog,“ je jecljal starček solznih oči.

Takoj potem je boječe vprašal:

„A, kje je moja Helena? — Povejte mi, gospod Rogers, umrem hrepenenja po svojem edinem otroku, — k nji hočem —“

„Ni več daleč,“ je odvrnil policijski načelnik s tresočim glasom. „Kmalu, — da, celo v najkrajšem času bo pri Vas, gospod grof!“

„O, Usmiljeni, kako naj se Ti zahvalim za Tvojo dobroto!“ je zaklical plemič jokaje. „Moja draga Helena pride k meni! Zopet bom ljubljenega otroka pritisnil na svoje srce!“

Rogers je ginjeno gledal starčka, ki je bil tako hvaležen Bogu za rešitev svojega otroka.

„A, kje je sedaj moja Helena?“ je zopet vprašal grof. — „Takoj se hočem odpeljati, da jo vidim, — oh —“

Vrata sobe so se znova odprla, — počasi so se odmaknila.

Tam na pragu je stala mlada žena v črni obleki, ki je proseče dvignila roki proti staremu grofu.

„Oče!“ je zadonel mil glas po sobi. „Oče, ljubi, dragi oče, odpusti mi!“

To je bilo preveč za razburjene čute starega plemiča.

Hotel je hčeri hiteti naproti, a ni mu bilo mogoče.

Skoraj nezavesten je padel policijskemu načelniku v roke, ki ga je previdno peljal k stolu.

A v tem je že klečala Helena pred nogami svojega predragega očeta.

Solzne oči so proseče gledale drago bitje, ki je hrepeneče razprostrlo roki proti hčeri.

„Oče, moj dragi, vroče ljubljeni oče!“ je prosila Helena. „Odpusti, kar sem Ti storila, odpusti skesanemu otroku!“

„Helena, moj otrok!“ se je izvilo v pretrganih glasovih iz ust starega grofa. „Saj Ti nimam ničesar odpustiti, — odpusti mi Ti, ker sem Te takrat v svoji trmoglavosti pahnil v mrzlo zimsko noč. — O, kolikokrat sem obžaloval svojo trdosrčnost, — moja Helena, moj ljubi otrok, — vendar, vendar Te imam zopet!“

Helena je še vedno klečala pred starčkom.

Skrila je svoj obraz v njegovo naročje, — medtem ko je krčevito ihtenje treslo njen nežni život.

„Helena, moj dragi otrok, ne kleči pred menoj, Tvoj prostor je na mojem srcu,“ je rekel grof.

Poskusil je vzdigniti hčer.

„Ne, — pusti me, oče, tu pred Teboj na kolenih hočem izprositi odpuščanje za prizadeto Ti žalost,“ je odvrnila Helena proseče.

Svoje vroče ustni je pritisknila na roki starčka.

A grof je premagal svojo slabost.

Viharno je potegnil svojo drago hčer kvišku in jo vroče poljubil.

„Moj dragi oče! — Moja ljuba Helena!“ tako se je glasilo iz ust obeh.

Potem je bilo tiho v sobi, kjer sta se zopet našla dolgo ločena. —

Policijski načelnik je bil takoj odšel, ko je Helena vstopila, a oče in hči se nista zmenila za okolico.

V iskrenem objetju sta stala tu, kakor da bi se ne mislila nikdar več izpustiti.

Globoko ginjen je gledal grof Ostrovrhar lepi, blede obraz preljube hčere, ki je vzlic svoji mladosti že toliko bridkosti okusila. Njegove solze so se družile z njenimi, le težko je verjel, da mu je zopet dan edini njegov otrok.

„Helena, moj ljubi otrok, kak srečen slučaj Te je rešil iz rok razbojnikov?“ je vprašal grof končno.

„Torej je nesrečno pismo vendar prišlo v Tvoje roke?“ je odvrnila Helena žalostno. „O, dragi oče, kaj si moral trpeti pri čitanju teh strašnih vrst! Gospod Rogers, blagi mož, kateremu imam že tolikokrat zahvaliti svojo rešitev, me je osvobodil iz rok tolovajev. Z nevarnostjo za svoje lastno življenje me je rešil, ko me je pretila premagati obupnost.“

„Kaj, ta blagi mož je bil tudi sedaj Tvoj rešitelj?“ je zaklical grof. — „Ne vidim ga, ni ga več tu, — pojdi, moj dragi otrok, da ga poiščeva in se mu zahvalim za njegovo požrtvovalnost, akoravno čutim, da je ni na svetu stvari, s katero bi zamogel poplačati Tvojega blagega varuha.“

Grof je prijel hčer za roko in šel ž njo proti vratom, ki so vodila v predsobo.

Tam je stal policijski načelnik zamišljen pri oknu in je gledal na dvorišče.

„Gospod Rogers!“ je zaklical grof Ostrovrhar z ginjačkim glasom.

Policijski načelnik se je osupneno obrnil, a plemič ga je že potegnil na svoje sree.

„Gospod Rogers, kako se naj Vam zahvalim!“ je zaklical starček z onemoglim glasom. „Brez Vaše nesebične požrtvovalnosti bi ne bil nikdar več videl svoje ljube hčere. Govorite, — zahtevajte od mene, karkoli želite, — nobena žrtev mi ni prevelika, s katero bi zamogel poplačati Vašo udanost!“

„Moje plačilo sem že prejel,“ je odvrnil policijski načelnik resno. „Kajti veselje, da sem Vam zamogel pripeljati grofico, me bogato odškoduje za moj majhni trud.“

„Ali hočete, da ostanem vse življenje Vaš dolžnik?“ je zaklical grof.

Rogers je nehote pogledal k Heleni.

„Mama, — ljuba mama — toraj si vendar prišla?“ se je slišal ljubeč otroški glas.

Blažena je Helena razprostrla roke in objela Lidijo, med tem ko sta grof Ostrovrhar in polkovnik Rogers ginjeno gledala ta pretresujoči prizor.

Nakrat se je zganil.

Če je tudi grofica sedaj zmedeno povabila svoje oči, je bil policijski načelnik vendar videl, da je bil nekak čuden pogled obvisel na njegovem obrazu.

V tem pogledu krasnih temnih oči ni ležala samo iskrena hvaležnost, — temveč neka globoka tajnost, katere policijski načelnik ni mogel uganiti.

„Gospod grof, saj nisem samo jaz varoval Vaše hčere!“ je rekel hvaležnemu plemiču. „Tam sta še dve osebi, ki sta se neumorno trudili za blagor grofice. To je Juno, zvesta zamorka, ki je večkrat rešila svojo gospodinjo gotove smrti in dalje Korošec, kojega zasluge niso nič manjše, — zvesti duši sta trpeli z Vašo hčerjo in ji vedno stali ob strani.“

„Kje pa sta ta dva dobra človeka?“ je vprašal stari grof. —

A Rogersu ni bilo treba odgovoriti, kajti Helena je bila naglo zapustila predsobo.

Sedaj se je zopet prikazala med vratmi, a ni bila več sama. —

S prijaznimi besedami je prisilila vrlega Korošca vstopiti in je tudi Juno potegnila v sobo.

„Pojdi sem, zvesta Juno!“ je zaklical grof Ostrovrhar zamorki. „Hvala Ti za vse, kar si storila moji Heleni, tega Ti nikdar ne pozabim!“

Juno se je glasno zajokala in padla pred grofom na kolena.

„Vstani vendar, Juno!“ je zaklicala Helena med jokom in smehom ter sama poskušala zvesto služabnico Juno vzdigniti s tal.

Uboga zamorka je bila silno razburjena.

Ali je to provzročilo spoštovanje do starega grofa ali strah, da bo sedaj zgubila svojo drago gospo? Kajti na ta strašen dogodek je Juno že večkrat mislila: ločitve od svoje gospodinje bi ne bila preživela, celo ko bi morala vse življenje ostati v tej strašni deželi, kjer je vedno mrzlo.

„No, Juno, govori, ali imaš kako željo, da Ti jo izpolnim v zahvalo za Tvojo zvestobo?“ je vprašal grof.

„Pustite me, da služim svojej gospej še naprej, drugega ne zahtevam!“ je prosila zamorka. „Tako rada bi ostala pri njej, kajti umreti bi morala, če bi je ne videla več. Če imam svojo gospo, se nič ne zmenim za to mrzlo deželo, v kateri celo leto pada sneg. Samo pri njej hočem biti!“

„Dobro, to se Ti naj izpolni, zvesta duša,“ je odvrnil grof ginjeno. „A ne kot služabnica boš ostala pri moji hčeri; drugače bom poplačal Tvojo zvestobo. Če je tudi sedaj gozd in log polno snega, se ni treba zato žalostiti, kadar pride pomlad, bo tu tako lepo kakor v Tvoji domovini.“

„Kaj?“ je zaklicala Juno radostno, „tu bo tako kakor v Ameriki? — Gospod Korošec mi je rekel, da nikdar ne izgine mrzli sneg iz teh hribov in dolin.“

„To je bila le šala, ljuba Juno,“ je rekla Helena smehljaje. „Samo še nekaj mesecev in gorko solnce bo sijalo po gozdu in logu.“

„Tudi Vam, ljubi Korošec, sem dolžan iskreno zahvalo,“ je dejal grof. „Vi ste bili moji hčeri zvest tovariš in ste ji v najnevarnejših slučajih pomagali.“

„O, milostni gospod grof, o tem ni vredno govoriti!“ je odvrnil vrli Korošec. „Saj nisem brez srca, če bi bil ubogo grofico pustil v rokah njenih sovražnikov; da se je sedaj zdrava vrnila k Vam, je moje največje veselje in — —“

„Stojte, ljubi Korošec! Jaz prav dobro vem, kaj Vam zahvalim,“ ga je prekinil grof. „Polijski načelnik Rogers mi je mnogokrat opisal Vašo nesebično požrtvovalnost napram moji hčeri. Mislite-li, da bom s samimi besedami poravnal moj dolg? Ne, bogato Vas bom poplačal.“

„A, milostni gospod grof, kako naj to zahtevam!“ je zaklicel Korošec. „Če mi hočete storiti prav veliko uslugo, dovolite mi, da vstopim v Vašo službo. Potem sem bogato poplačan.“

„Vašo željo Vam izpolnim!“ je odgovoril grof. „Kot majhno plačilo za Vašo zvestobo Vas imenujem za grajskega opravnika, tu lahko vporabljate Vaše izkušnje, katere ste nabrali v Ameriki.“

Korošec je ginjeno poljubil grofu roko.

„O, zadovoljni bodete z menoj!“ je zagotovil, „jaz bom to druhal, — odpuščanje, milostni gospod grof, Vaše služabnike

sem mislil — že ukrotil. Kajti tam v novem svetu sem postal ves drugi. Posebno v daljnem zahodu, kjer so me zamorci enkrat strašno pretep — —, ah, tako, saj to nisem mislil povedati, menil sem le tam na zahodu, kjer leže človek v posteljo s samokresom. Vprašajte le gospoda policijskega načelnika, milostni gospod grof, on Vam bo povedal, da sem celo „Teksas Jonija“ raz konja vrgel.“

„Kaj, ni li to ropar, kateri je Tebe imel zaprto?“ je prekinil grof zgovornega moža.

„Da, gospod grof!“ je odvrnil policijski načelnik, „temu razbojniku je gospod Korošec ustavil delo. Vrli Slovenec je veliko storil za osvoboditev grofice, on me je tudi obvestil o napadu.“

„A, Vi ste bili mož, kojega eneržija je rešila mojega edinega otroka!“ je zaklical grof in viharo objel policijskega načelnika.

„Vam se imam zahvaliti, da zamorem svojo Heleno danes, na sveti večer pritisniti na svoje srce in zato bom vedno ostal Vaš dolžnik, kajti nič na svetu ne zamore poplačati Vašega blagega čina.“

Potem je pogledal grof Ostrovrhar svojo ljubo hčer, ki je v solzah smehljaje stala poleg June.

Grozna usoda ni zapustila nikakega sledu na lepem Heleninem obrazu, kojega dražestno ljubkost je grof prej tolikokrat občudoval.

Prešla so sicer leta, a mladostna postava tam se ni bila izpremenila, podobna je bila še vedno ljubki deklici, ki je nekdanj zapustila očetovski grad.

Ponosno je gledal grof svojega lepega otroka, ki je, premagan od veselja, slonel ob rami June.

Opazil je žalno obleko, ki je odevala nežno postavo.

Vprašujoče oko je zadelo policijskega načelnika, ki je takoj razumel nemo vprašanje.

„Mrtev je,“ je zašepetal grofu. „Pred nekaj tedni ga je dohitela usoda.“

Lahka senca je švignila čez obraz grajščaka, a je takoj izginila pred solnčno sedanjostjo.

„Pojdite z nami, gospod Rogers!“ je rekel policijskemu načelniku, kateri je hotel rahločutno zaostati. „Sedaj bomo še enkrat govorili o starih časih, da bom iz Heleninih ust zvedel, kaj je v teh dolgih letih vse prestala. Moj nadkonjar, pridni Ernest, ki mi je prinesel prvo poročilo, bo Vas, ljubi Korošec, in Tebe, Juno, z vsem preskrbel, kar si želita. Danes zvečer v slavnostni dvorani se zopet vidimo!“

Grof Ostrovrhar je s Heleno in Rogersom zapustil pred-sobo, kjer sta se Juno in Korošec gledala kakor razkačena petelina. —

„No, Vi ste me lepo nalagali, gospod Korošec!“ je zaklicala Juno. „Tu bo poletje kakor v Ameriki.“

„Molči, zamorka!“ je odvrnil Korošec samozavestno. „Varuj svoj dolgi jezik, — drugače se lahko primeri, da me boš bolje spoznala!“

„Grozno se Vas bojim,“ se je smejala Juno. „Mislite li res, da imam strah pred Vami?“

„Kaj?“ je zavpil Korošec jezno, „ali nisi slišala, da me je milostni gospod grof imenoval grajskim oskrbnikom, tedaj imam tudi Tebi ukazovati.“

„Le poskusite,“ je rekla Juno. „Ste li že pozabili, kako so Vas v Tuksonu pretepla zamorska dekleta?“

Vrli Korošec je obstal kakor okamenel.

A predno se je zamogel zakaditi v svojo nasprotnico, je bila ta glasno smeje zbežala iz sobe.

394. poglavje.

Na sveti večer.

Stari grad je bil kakor začaran.

Zjutraj je bilo prostorno dvorišče skoraj prazno, sedaj pa je vladala v njem velika živahnost.

Hlapci in sluge so imeli mnogo opravila. Sani so se naglo peljale v mesto, saj je bilo treba izpolniti grofove ukaze, ki je hotel svojega otroka razveseliti.

Da, sreča se je bila z grofico vrnila v stari grad.

To so pričali radostni obrazi slug in hlapcev, ki so povsod oznanjali veliko novico.

Kmalu se je čudna vest razvedela tudi po vasi, koje prebivalci so imeli iskreno sočutje z usodo svojega ljubljene ga gospodarja.

Medtem ko so delavne roke uredile veliko dvorano za slovesnost in so okrasile božično drevo z brezštevlnimi lučicami in drugim nakitom, je sedel stari grof v svoji sobi.

Pred malo urami je bil iz ust svoje hčere zvedel njeno usodo. —

Kaj je bil trpel ubogi otrok!

In to vse je morala Helena prestati, ker ji je pred tremi leti, ko je pred njim ležala na kolenih, v svoji trmoglavosti odrekel odpušcanje.

Kake grozne muke mu je povzročila ta zatožba samega sebe! —

A kaj je bila vsa njegova žalost v teh treh letih napram strašnim nevarnostim, ki so pretile življenju hčere, nevarnostim, ki so pokazale njeno rešitev kakor čudež!

Ko bi njegova hči ne bila našla June, Korošca in pred vsem policijskega načelnika Rogersa, bi gotovo že davno počivala v tuji zemlji.

Vroče solze kapale so starčku na nagubana lica, potem se je pa v vroči molitvi obrnil k večnemu Bogu, kateri mu je nazaj pripeljal ljubljeno hčerko.

Srečne slike bodočnosti vstajale so pred njegovimi očmi.

Sedaj ni bil več sam. Vroče ljubljena hčerka je bivala pri njem, vedno bode slišal njen mili glas.

O, kakšna sreča! — Kakšni solnčnati dnevi ga odslej čakajo!

Sedaj je tudi vedel, da se je njegova Helena udala le utisu one demonične moči zaničevanega Severja, ne ljubezni do onega nevredneža. Brezvoljno je podlegla onemu skrivnostnemu pogledu, ki je pozneje neusmiljeno privedel toliko žrtev v smrt in pogubo.

V duhu je primerjal policijskega ravnatelja z zaničevanim Severjem.

Kako ničevu izginil je zadnji pred možatostjo tega plemenitega moža, kojega resne poteze so takoj vzbujale simpatijo. Da, če bi Rogersa ne bilo, potem bi bila Helena v bedi in pomanjkanju končala.

Rogers se je že v Ameriki srčno prikupil grofu Ostrovrhaju, sedaj pa ga je ljubil kakor lastnega sina.

Kako naj bi le poplašal požrtvovalnost tako plemenitega moža! —

Ali je bilo kaj na svetu, s čimer bi obdaril to redko zvestobo policijskega ravnatelja? Ne, — take ljubezni in zvestobe se ne poplača z vsemi zakladi sveta, za vedno je moral ostati dolžnik plemenitega moža! — — — — —

Prepustimo grofa njegovim mislim in pojdimo skozi grajske hodnike do visokih, starodavnih vrat, ki so vodila v krasno opremljeno sobo.

Tu je bivala Helena.

Grof Ostrovrhaj peljal je ljubljeno hčerko semkaj.

Bila je ona soba, v kateri je Helena stanovala kot srečna deklica.

Helena je samo pogledala v divno opremljeno sobo, ko je z veselim vzklikom objela svojega očeta.

Smeje in jokaje poljubila je starčka na ustni, medtem ko se je jecaje zahvaljevala, kajti v krasni sobi ni bilo ničesar, — ničesar spremenjenega, vse je našla ravno tako, kakor je takrat zapustila.

Sedaj je bila sama.

Z veselja blestečimi očmi hodila je po nji tako dobro znani sobi, v kateri jo je obdajalo na tisoče spominov iz njene mladosti. Vsaka slika, vsak predmet vzbujal ji je lepo preteklost, da, dozdevalo se ji je, kakor da so bila zadnja leta le hude sanje, — kakor da bi bila prestala le eno hudo noč.

Njena srečna dekliška doba stala je pred njo. Ko se je danes vračala po snežnih cestah domov, bila je krasna okolica njene domovine, ki je vzbujala v nji spomine; sedaj je to storil stari grad s svojimi hodniki in krasnimi sobanami, v katerih je poznala vsak kotiček.

Stopila je k visoki lini in zrla na grajsko dvorišče, kjer je vladalo živahno življenje.

Tam je zapazila starega Janeza, ki je bil z nadkonjarjem Ernestom v pogovoru. Videla je, kako je zvesti služabnik večkrat pogledal na njeno okno, opazila je tudi srečne obraze obeh, ker so bili beli zastori, koji so tako dolgo zagrinjali okno, odgrnjeni. Soba, ki je bila tako dolgo zapuščena in katere so se bojazljivo ogibali služabniki, kot da tu straši, imela je zopet prebivalca, grofica se je vrnila domov! Kakor v prejšnjih dneh, stala je tudi sedaj v visoki lini in prijazno zrla na veliko grajsko dvorišče in na visoke s smrekami zaraščene skale, ki so braneče obdajale prijazno dolino.

Jelo se je mračiti, — kratek zimski dan nagibal se je svojemu koncu.

Helena je stopila od okna.

Z žalostnimi čutili spominjala se je lepih božičnih večerov, koje je pred leti preživela v starem gradu. Ljubeči stariši so le na to mislili, kako bi svojega ljubčeka obdarili z uprav knežjimi darili. Vsako željo so mu izpolnili, in sedaj, — ljubeča mati zapustila je svet, — lepi in srečni čas, — nikdar se več ne povrne!

Kakšne strašne božične večere preživela je Helena zadnja leta! —

Nikdar ji ni svetilo božično drevo, — skrb in žalost sta bila edina dara, katera ji je prinašal božič.

Zdihuje padla je na stol.

Njene misli hitele so v daljavo, tja v nepoznan kraj, v katerem je bivala njena Lidiya, njeno ljubljeno dete, — katero je že tako dolgo pogrešala. — — — — —

Spodaj v veliki dvorani so pridne roke služabnikov v neverjetno kratkem času pripravile vse za svečanost.

Izposlane sani povrnile so se že iz mesta. Prinesle so darila, s katerimi je hotel presrečni grof povrnjeno hčerko in njenega spremljevalca iznenaditi.

Glasno govorjenje služabnikov je obmolknilo, ko je stopil grof Ostrovrhar v dvorano.

Pogled starčka premeril je visoko božično drevo, ki je s svojim krasnim vonjem napolnilo veliko dvorano, potem je stopil k mizam, da bi uredil darila.

S tresočimi rokami vzel je stari gospod dragocena darila, katera je kupil ljubljeni hčerki.

To se je lesketalo in bliskalo v vseh mavričnih barvah. Bili so nakiti, katere je grof razprostrl po mizah, nakiti, vredni kraljevske hčerke.

Luč zlatih svečnikov, ki je veliko dvorano skoro dnevno svetlo razsvetljevala, padala je na krasno in dragoceno svilenó blago, katero naj bi okrožalo Helenine nežne ude.

Bila je tu obilica darov, ki so oko ogledovalca skoro slepili.

A tudi Juno, Korošca in pred vsemi policijskega ravnatelja je grof bogato obdaril, kakor da bi bili dragi sorodniki starega plemiča.

Mize so se skoro lomile pod obilostjo darov, s katerimi je hotel grof razveseliti srca zvestih varovancev svoje ljubljene hčerke.

Spoštljivo so stali služabniki v ozadju dvorane, medtem ko je grof razvrstil svoja darila.

Konečno so bila dragocena darila razdeljena.

Na grofov migljaj začeli so služabniki prižigati nebrojne lučice na velikanskem božičnem drevesu.

Molče je motril grof božično drevo, na kojem so vzplamtele luči, dokler ni velikansko morje svitlobe celo preblestelo bliščeče svečnike.

Grofu Ostrovrharju se je bilo storilo, ko je pomislil na dolga leta, v kojih ni gorelo drevo na božičnih večerih. Sam, v zamolkli bolesti nad izgubljenim otrokom prebil je dosedaj te praznike, da, še celo danes zjutraj je mislil, da bosta čez praznike zopet kraljevala le skrb in žalost na Ostrovrškem gradu.

In sedaj spremenila se je žalost v največje veselje!

Razun starega Janeza zapustili so vsi služabniki tiho dvorano.

Ko se je grof zbudil iz svojega premišljevanja, je hitro stopil v malo sosedno sobo, ki je bila od dvorane ločena le s težkim zastorom.

Čez nekaj minut vrnil se je grof v dvorano, njegovo obličje žarelo je veselja.

Kdo bi bil sedaj spoznal od skrbi izmučenega starčka, na kojega pripogneno postavo so služabniki še danes zjutraj zrl s pomilovanjem?

Z lahkimi koraki, visokovzravn, kakor v dnevih svoje najboljše dobe, stopil je grof Ostrovrhar naproti svoji hčerki, katera je vstopila pri vratih.

„Oče, ljubi oče!“ ihtela je Helena na prsih očeta, „ah, kako sem srečna, da po tako dolgih letih zopet preživim božični večer v svoji dragi domovini!“

„Ne moreš biti srečnejša, kakor sem sam, moja ljubljena hčerka“, odgovoril je grof, ter srčno pritisknil Heleno na se. „Pozabi tožne dneve, sedaj je sreča prišla v grad, in če Bog da, nas več ne zapusti!“

„Ah, kako je krasno božično drevo!“ šepetala je Helena s solznimi očmi. „Koliko let je že tega, kar ga nisem več imela, — božič, krasni prazniki, kolikokrat so mi bili studenec žalostnih misli!“

„To je minulo, in sedaj se prično srečni časi“, odgovoril je grof. „Pridi, moje ljubo dete, ne misli več na žalostne ure, misli si, da je bil to le sen, ki je sedaj za vedno minil. Tu stoji miza z darovi za tebe, kakor v prejšnjih časih, — ko je še mati živila, — tu, ljubo dete, — vzemi —“

Grofov glas se je tresel, ko se je spominjal umrle soproge. Glasno jokaje slonela je Helena očetu na prsih.

Da, mati, — ona ni več prebivala med svojimi dragimi, samo njen blaženi duh zrl je blagoslavlja je na zopet srečne in zedinjene.

Konečno se je grof toliko pomiril, da je peljal Heleno k mizi, kjer so v obilici ležali dragoceni darovi, ter se veselil radosti svojega otroka, ki se je vedno in vedno s solzami in pljubi zahvaljeval za bogata darila.

Srečna nista opazila, da je policijski ravnatelj tiho stopil v dvorano.

Resni mož je ginjeno gledal na grofa, kojega je sreča pomladila, potem je zrl z neizrekljivimi čutili na Heleno, koje od veselja zarudela lica so dajala ljubkemu obrazu nepopisno krasoto.

Rogers si je mislil, da bo kmalu osirotel, samotni mož. Spominjal se je še temno iz otroških let, da je tudi njemu gorelo božično drevo, ali tega je bilo že dolgo.

Zato je zrl policijski ravnatelj s solznimi očmi na božično drevo z bliščečimi lučmi, ki so se v velikih zrealih dvorane tisočkrat povračale.

Zdaj Helena tiho vzklikne, — zapazila je policijskega ravnatelja.

Grof Ostrovhrar pohitel je k plemenitemu možu ter ga peljal k bogato okinčani mizi.

„Danes praznujete z nami božični večer!“ vzkliknil je veselo. „Prosim, sprejmite mala darila, katera sem Vam namenil.“

„Ali, gospod grof, kako morem to sprejeti!“ branil se je policijski ravnatelj v zadregi, ko ga je grof peljal k bogato obloženi mizi. „Lepa hvala, — moja najsrečnejša zahvala!“

„Le jaz se imam Vam zahvaliti“, rekel je grof živahno. „Le to me veseli, da zamorem tudi Vas obdariti, Vas, kojega ljubim kakor lastnega sina!“

Pri teh besedah je grof iznenadenega prav prisrčno objel. —

S prekipečimi čutili ogledoval je Rogers uprav knežja darila, s kojimi ga je hotel hvaležni grof razveseliti.

Smehljaje vzel je stari gospod starinsko škatljico v roko ter jo odprl.

„Ta prstan dičil je nekdanj roko enega mojih prednikov“, rekel je ginjeno. „To bliskajočo dragocenost dobil je za neko

neustrašeno delo, s katerim je rešil svojega cesarja gotove smrti. Sedaj nosite ga Vi, dragi prijatelj; le Vi ste vredni biti lastnik tega prstana, ker ste mi vrnili hčerko, — in le Vam se imam zahvaliti, da zamorem na današnji sveti večer objeti — svojo Heleno.“

Čez zagorela lica policijskega ravnatelja tekle so vroče solze. Resni mož se ni sramoval te ginjenosti, ki ga je prevzela pri besedah starega gospoda.

Z rosnimi očmi ogledoval je dragoceni prstan, kojega krasni briljanti so se bliskali in lesketali v svitlobi mnogoštevilnih sveč.

„Gospod grof“, rekel je konečno pretrgano, „Vi me osramotite, — to kraljevsko darilo —“

„Je Vas vredno“, prekinil ga je stari gospod. „Kar ste Vi meni dali, tega Vam ne morem nikdar povrniti; vedno ostanem Vaš dolžnik, ker Vaše požrtvovalnosti ne zamorejo vsi zakladi sveta poplačati!“

Globoko ginjen stisnil je Rogers starčku roko, potem se je obrnil, da bi zakril svojo razburjenost.

Helena je z veliko ginjenostjo poslušala pogovor, sedaj je zrla sanjavo na dragocene bisere, ki so se lesketali v svitlobi sveč. —

Kje so bile njene misli? — V veliki — prav veliki daljavi.

Tam je bival v nepoznanem kraju nje največji zaklad, za kojega bi bila z veseljem dala vsa svoja knežja darila, — nje otrok, — njena Lidija!

Mislila je na malo, ljubko bitje, ki je morda to uro preživelo na strani brezsrčnih ljudi. Vroče hrepenenje obšlo jo je, ko je slika male, ljubke deklice vstala pred njenimi dušnimi očmi. —

„Lidija, moj sladki ljubček, — kje bivaš sedaj?“ šepetala je s tresočimi ustni.

Izginila je velika dvorana gradu, — izginilo veliko božično drevo, videla je samo malo deklico, po kateri je z vso materno ljubeznijo hrepenela.

Pred njenimi očmi vzdigovala se je slika njenega ljubčka, videla je Lidijo pred seboj.

To je bilo že dolgo, — dolgo, kar je zadnjič videla svojo malo hčerko.

V brodarjevi hiši v Kolumbiji je bilo, ko je ostalo ljubko bitje v varstvu Korošca.

Uboga mati mislila je, da vidi svojega otroka, tako jasno stala je pred njenimi očmi, v beli obleki, kojoj je imela Lidija oni usodni dan na sebi.

Tudi se ji je dozdevalo, da vidi starinski križec, kojega je dala svojemu otroku, tako natanko stala je podoba pred njenimi očmi.

Nehote razprostrla je svoje roke po prikazni, ki jo ji je njena razburjena domišljija predčarala; z globoko bolestjo se ji je dozdevalo, kakor da ta slika poželjivo steza ročice po ljubljenoj materi.

Zastokaje pritiskala je Helena roki na svoj prebledeli obraz. —

Danes na božični večer hotela je premagovati svoje žalostne misli, danes hotela je biti le očetova, — potem bila je pa odločena, ne preje mirovati, dokler ne najde svojega ljubčka. —

Spustila je svoje roke v naročaj, a še enkrat je pogledala na oni kraj, kjer je preje videla svojega nepozabljivega otroka.

Bolestno je vzdihnila, prikazen še ni izginila, še vedno je stala tam slika dragega otroka, ki je srečno smehljaje zrl na ubogo mater.

Jokaje zakrila si je obraz z rokami, — ne, ni se smela veseliti snidenja z očetom, dokler je bila Lidija Bog si ga vedi kje.

Vroče solze lile so iz oči nesrečne matere, ona ni videla ljubečih pogledov očeta, koji je skrivaj pokimal policijskemu ravnatelju, — njena bolest jo je prevzela, mislila je le na svojega izgubljenega ljubčka, kojega je še vedno videla pred seboj. —

Helena se je trepetaje prijala za čelo.

„Moj Bog,“ zdihovala je, „daj, da izgine ta slika, sicer poginem bolesti, — usmili se mojih muk, vsemogočni večni Bog!“ —

V svoji strašni bolesi je uboga mati mislila, da se ji je zmešala pamet.

Tam pri temnem vhodu k sosedni sobi je videla Lidijo v beli obleki.

Sedaj — sedaj se ji je bližala.

Helena se ni zamogla več držati pokonci, jokaje padla je na koleni.

Ali prevara še ni izginila izpred njenih prestrašenih, solznih oči.

Čutila je, kako ji vre kri v sencih, — kako je začela omedlevati.

Sedaj stala je prikazen tikoma pred njo, — razprostrla je zopet svoje ročice.

Helena padla je nazaj.

„Mama, — ljuba mama, — ali si vendar že prišla!“ donel je ljubki, sladki glas skozi dvorano.

Dve mehki otročji ročici objeli sta vrat uboge matere, ki je sedaj mislila, da se ji sanja.

„Nikari ne daj, da bi se vzbudila, večni Bog,“ si je mislila, „nikari naj ne izgine ta krasen sen, — o, kakšna sreča, Bog spanja prinesel mi je mojo Lidijo! — v duhu sem lahko pri svojem otroku!“

Helena je položila svoje roke okrog prikazni.

Bala se je, da bi ne izginila.

Sedaj primejo njene tresoče roke malo gorko telo, baržunasto mehko ličice se pritisne na njen solzni obraz in otročje ustnice na njena trepetajoča usta.

„Ali mamica, — kaj si pa tako tiha, — saj sem jaz pri Tebi, Tvoja Lidija!“ donelo je zopet skozi svečano tišino.

Zdaj se izviije vesel vzklik mučeni materi.

Helena je videla svojega očeta, ki je skrbno pristopil k nji, na njegovi strani bil je resni obraz Rogersa, ki je ginjeno zrl na pretresujočo sliko.

„Oče!“ zavpila je Helena, — „oče, ali se mi sanja — ali bedim? — Ne, ne bedim! — držim svojega otroka — Lidijo, — moja sladko, edino Lidijo!“

„Mamica, mamica!“ vriskala je mala deklica, ko jo je sedaj Helena obsipala s poljubi.

Grof stopil je z Rogersom zopet nazaj.

Z rosnimi očmi opazovala sta moža srečno mater, ki je ljubljenega otroka, kojega dolga leta ni več videla, z vročo ljubeznijo pritiskala k sebi.

Bila je slika najčistejše materine ljubezni, največje materine sreče, ki bi bila lahko Rafaela razgrela za sliko Matere Božje.

In Lidija? Polno ljubezni objela je zopet najdeno mater, ki se je danes na sveti večer vrnila k nji.

Mala deklica je tako nepopisno hrepenela po svoji materi, da je njena bolest dostikrat trgala srce starega grofa Ostrovrharja.

„Oče, dragi oče!“ vzkliknila je Helena zopet. „Samo to mi povej, da to niso le sanje, da je resnica, da sem svojo sladko Lidijo zopet našla?“

„To niso nikake sanje, moje ljubo dete,“ rekel je grof Ostrovrhar.

„V resnici držiš v rokah svojo Lidijo. Ko sem takrat brezuspešno iskal po Tebi, ter skoro obupal pri vesti o Tvoji smrti in se hotel vrniti v domovino, pripeljala mi je božja previdnost in dobrota Tvojo Lidijo. Našel sem jo pri poštenih farmerskih ljudeh z imenom Milton, ki so otroka z vprav srčno ljubeznijo odgojevali. Takrat se je moja grozovita bolest malo ublažila, in vzel sem jo s seboj domov, kjer sem kmalu poizvedel, da si tudi Ti, ljuba hčerka, še živa. Namenoma sem Ti zamolčal, da je Lidija pri meni, ker sem se bal, da bi ta vest Te preveč razburila. Sedaj bodeš uživala popolno veselje v teh praznikih, ker je zadnja skrb, ki Te je težila — za vedno izginila.“

S solznimi očmi objela je Helena svojega očeta, potem je zopet vzela Lidijo v naročje, katero je obsipala s svojimi poljubi.

Le malo je pazila na važna poročila, o katerih je Lidija kramljala; saj je imela deklica toliko pripovedovati. Od velikega volka, ki jo je hotel, kakor nekdanja Rudečo kapico, požreti, cd papa in mama Milton, koja sta bila vedno tako dobra ž njo, dokler je ni dedek vzel s seboj čez morje.

Helena je videla samo ljubki otročji obrazek, kojega je tako dolgo, — ah, tako dolgo pogrešala. Hvalila je Stvarnika, da ji je zopet povrnil ljubljenska, ter ga dolgo, dolgo pritiskala k sebi. —

„No, ljuba moja mamica, kaj si mi lepega prinesla s seboj?“ vprašala je mala Lidija, ko je končala svoje dolgo pripovedovanje.

„Tu, moje dete, — le poglej!“ zaklical je stari grof ter odgrnil malo oddaljeno mizico.

Otrok je zavriskal veselja.

Tu so ležale najkrasnejše igrače, punčike, kratko vse, kar le more razveseliti srce male deklice.

Z bližječimi očmi zlezla je iz materinega naročja, da bi pohitela k bogatim darilom.

Kar se ustavi, in s svojimi svitlimi očmi motri resnega moža, ki je komaj prikrival svojo ginjenost.

„Strije polkovnik!“ zavpila je Lidija vzradoščena. „Strije polkovnik, od kod pa Ti prihajaš? Kaj ne, Ti si mamu semkaj pripeljal?“

Policijski ravnatelj vzdignil je malo deklico, ki je pohitela k njemu.

Srčno pritisnil je ljubki otročji obrazek na svoje zagorelo lice, po katerem so tekle težke solze.

„Oh, striček, koliko časa Te že nisem videla!“ rekla je Lidija vesela. „In jaz Te imam vendar tako rada; — kaj ne, sedaj ne pojdeš nič več proč, — sedaj ostaneš pri meni in mamici!“

Policijski ravnatelj ni ničesar odgovoril, le njegovo oko zrlo je na Heleno, ki je z veselja svitlimi očmi ogledovala svojo Lidijo.

Sedaj ni zamogla deklica več odlašati, da ne bi pogledala svoja božična darila.

Vriskaje skakala je krog božičnega drevesa ter veselja tleskala v svoje drobne ročice, ko je zagledala lepa božična darila.

Polno veselja slonela je Helena ob rami svojega sivega očeta. —

Pozabljeno je bilo vse gorje zadnjih let, izginilo je pred solnčno sedanostjo, katero je komaj pojmiti zamogla.

„Oh, kako sem srečna, dragi oče,“ šepetala je staremu gospodu. „Kako neskončno srečna, ker mi je ta Božič vse zopet prinesel, Tebe, mojega otroka, drago domovino; vse, — vse sem našla!“

Grof je ljubeznjivo objel svojo drago hčerko; potem sta oba dolgo zrla na malo Lidijo, ki veselja ni vedela kaj radi lepih daril.

Sedaj zadoni z visokega grajskega stolpa počasi in svečano osma ura.

Policijski ravnatelj se je prestrašeno zganil, njegov bolestni pogled zadel je še enkrat srečne ljudi, potem se je hitro približal staremu grofu Ostrovrharju, ki je smehljaje zrl na Lidijo.

„Dovolite mi, da se sedaj poslovim,“ rekel je Rogers z zadržanim glasom, „jaz —“

„Kaj? — Vi hočete proč, ali za Boga, zakaj pa?“ vzkliknil je stari grof prestrašeno.

„Dolžnost me kliče nazaj v Novi Jork,“ odgovoril je policijski ravnatelj. „Moja naloga je izvršena, jaz vidim grofico v domovini, katero ne bo nikdar zapustila, ker je tudi malo Lidijo zopet našla.“

„Ali, dragi Rogers!“ vzkliknil je grof, „zakaj nas pa hočete že zapustiti; veselje združenja bi vendar bilo kaljeno, če bi Vas več ne bilo pri nas. Trdno sem računal na to, da boste dlje časa moj gost, — da, še več, kot dragi prijatelj v gradu.“

„Srčna hvala za Vašo prijazno ponudbo, katero visoko cenim, gospod grof,“ odgovoril je Rogers. „A dolžnost kliče me odtod; svojega dopusta ne smem raztegniti.“

Helena je pri besedah policijskega ravnatelja prebledela.

Zopet zadel je Rogersa nekak čuden pogled grofovske hčere, pogled, katerega si Rogers ni vedel tolmačiti.

Grof Ostrovrhar je v resnici obžaloval odhod moža, kateri se mu je tako priljubil.

„Ali, gospod Rogers, rotim Vas, ostanite vsaj čez praznike pri nas, zagotavljam Vas, da me Vaš odhod navdaja z veliko žalostjo. Helena, ljubo dete, prosi tudi Ti svojega rešitelja, da naj ostane še pri nas,“ dostavil je grof, ko je Rogers ostal nemahljiv.

A Helena stala je nepremično.

Nobene beseda ni prišla preko prebledelih ustnic, samo njene oči visele so na obrazu policijskega ravnatelja, ki se je očitvidno boril z globoko dušno bolestjo.

„Svojo vrnitev v Novi Jork ne morem dalje odlašati,“ rekel je Rogers odločno. „Drugo leto pridem morda v Avstrijo, potem se bodem srečnega čutil, da bodem lahko prebival nekaj dni v Vašem gradu. Ostanite zdravi, gospod grof, še enkrat moja najsrčnejša zahvala za vso dobroto in ljubav, s katero ste mene, tujca, tako obilo obsipali!“

Grof je objel Rogersa z obema rokama.

„Če že ni drugače, mi seveda ne preostaja družega, kakor da se s težkim srcem udam. A obljubiti mi morate, dragi prijatelj, da se kmalu povrnete k nam na Ostrovrško; saj ste mi ljub in drag, kakor lastni otrok, tako da bodem vedno hrepenel po Vas!“

Rogers je krepko stisnil grofovo roko.

„Da, kmalu zopet pridem“, je vzkliknil, a njegov pogled govoril je drugače. „Ločim se za vedno!“ izdajale so njegove oči.

A Helena je razumela ta molčeči govor.

Obraz postal ji je smrtno bled, ko je Rogers stopil k nji. —

„Ostanite zdravi, gospica, Bog Vas ohrani in obvaruj“, rekel je policijski ravnatelj, medtem ko je poljubil Helenino roko. —

Potem poljubil je tudi Lidijo, stisnil grofu še enkrat roko ter s krepkim korakom šel proti vratom.

Zdaj zašumi svilen obleka poleg njega.

Dve mehki in tresoči roki oklenili so se njegove roke.

Začudeno se Rogers obrne.

Helena stala je poleg njega.

„Nikari ne hodite!“ vzkliknila je, „ostanite!“

„Grofica“, rekel je Rogers bolešno, „jaz ne smem dalje ostajati, — dolžnost —“

Že je prijel za kljuko, a grofica ga je zadržala.

Nje ljubki obraz je bil smrtno bled, samo njene temne oči so žarele v nepopisni razburjenosti.

„Ne pustim Vas proč!“ stokala je Helena. „Če Vas ne zadržuje moja prošnja, stori to morda moj obup. Jaz — jaz bi tega ne prenesla, — če bi — Vi mene — zapustili.“

„Grofica!“ vzkliknil je Rogers strastno, „grofica, ali pa tudi veste, da z Vašimi besedami znova trgate po moji srčni rani? Ali tudi veste, koliko časa in kako težko sem se boril, predno sem se odrekel? Sedaj me pa zopet pehate v grozovite muke, katere so me spravile skoro ob pamet!“

„Ponavljam svoje besede,“ rekla je Helena nežno, a s pogledom, ki je kazal največjo ljubezen, „nesrečna bi bila, če bi me zapustili. Ostanite!“

„Grofica!“ vzkliknil je Rogers zbegano, „pomislite, kaj govorite meni, meščanskemu uradniku, ki ne bi nikdar povzdignil k Vam svojih oči, ko bi bil vedel, da ste grofovskahči. Ali še mislite na Novi Jork? Takrat sem Vas snubil, ker je bilo moje srce prvi trenotek, ko sem Vas videl, Vaše. Sedaj pa, ko vem, kako visoko stojite nad menoj, mi ne preostaja drugzega, nego Vas s krvavečim srcem zapustiti. — Grofica, ali tudi sedaj še zahtevate, da ostanem?“

„Da,“ šepnila je Helena z ugašujočim glasom.

Visoka postava policijskega uradnika se je stresla, močni mož je omahoval, kakor da ga je strela zadela.

„Helena,“ je zastokal, „Helena!“

Zdaj sta se ovili dve mehki roki krog vratu zbeganega Rogersa.

Temne, solzne oči grofice zrle so z neskončno ljubeznijo v plemeniti obraz ljubljenega moža.

Kakor v sanjah nagnil je svojo glavo, vroče, trepetajoče ustne pritiskale so se na njegove, in z vzklikom največjega veselja potegnil je ljubljeno na svoja prsa.

„Helena, — moja ljuba Helena! — Moj čez vse ljubljeni!“ donelo je skozi dvorano.

S sklenjenimi rokami stal je grof Ostrovrhar zraven srečne dvojice, ki se je v preobilici sreče tesno objela.

„Bog vaju blagoslovi!“ šepetal je stari gospod. „O, večni Bog, največjo srečo, katero sem si mogel misliti, dal si mi tudi danes. Hvala, srčna hvala za Tvojo neskončno dobroto.“

Kar potegne Lidija grofa za suknjo.

Mala deklica je začudeno gledala, kako je strije polkovnik njeno mamico poljuboval, in zato je bila radovedna.

„Dedek, kaj pa dela strije z mamico?“ vprašala je z nežnim otročjim glasom.

Grof je vzel malo deklico na svoje roke.

„To ni več strije polkovnik, to je sedaj Tvoj papa, moja mala Lidija! Ljubil te bode in vedno ostal pri tebi.“

Sedaj pristopita Helena in Rogers k grofu.

„Ali mi hočete zaupati svojo hčerko?“ vprašal je Rogers z ginjenim glasom. „Dam ji lahko samo priprosto meščansko ime, a srce polno neskončne ljubezni in zvestobe. Kakor svoj največji zaklad hočem Heleno varovati in ščititi. — Prosim in rotim Vas, gospod grof, dajte nama svoj blagoslov!“

Solze tekale so čez nagubana lica starega grofa, ko sta Helena in Rogers pokleknila pred njega.

„Bog Vaju blagoslovi, kakor to jaz storim, draga otroka!“ rekel je s tresočim glasom. „Sedaj se je šele popolna sreča povrnila v moj grad, ko se je moja vroča želja izpolnila. — Da, moj dragi sin, že dolgo sem skrivaj želel, da bi moja Helena podala svojemu rešitelju roko. — Kaj vprašam, dragi sin, po Tvojem meščanskem imenu, ko imaš pravo duševno plemenitost, katero višje cenim, kakor plemenit naslov. — Stanovskih predsodkov nimam, videti želim le svojega otroka srečnega in Bog je tako sklenil, kakor sem tolikokrat sanjal!“

Stari gospod je vzdignil srečno dvojico ter jo s solzami veselja objel.

Potem je položil Lidijo v roke ihteče Helene, katera je pokrivala otroka z vročimi poljubi.

Zraven nje je stal Rogers, ki je ovil svojo roko okrog Helene.

Njegov resni obraz je sijal kakor v solnčnem svitu sreče, ki naj bi odsihdob razsvetljevalo njegovo življenje.

Oboževana, krasna grofovsko hčer, katero je bil že tako dolgo in iskreno ljubil, postala je konečno njegova, — ravno, ko se je hotel s krvavečim srcem odreči.

Komaj je zamogel verjeti svoji sreči, in le, kadar je pogledal v njene bliščeče, temne oči, ki so z neizrekljivo ljubez-

nijo zrle na njega, čutil je, da ni sanjal, nego da je bila njegova sreča resnica.

Z božičnega drevesa donelo je tiho šepetanje, kakor da bi si hišni duhovi starega gradu pripovedovali neverjetno novico. Ponosne slike pradedov, ki so visele v dvorani, zrle so resno, a dopadljivo na srečne ljudi, ki so se pod božičnim drevesom našli za vse življenje.

Zdaj zadonijo svečani glasovi od blizu in daleč.

Prisluškujé zrlí so srečni navzgor, — medtem ko je stari grof stopil k enemu visokih, obokanih oken ter ga na stežaj odprl. —

Božični zvonovi so bili, ki so s stolpa grajske kapelice daleč naokrog pošiljali svoje mogočne glasove. Odgovarjali so jim vaški zvonovi, ki so klicali vernike k polnočnici.

Glasno in vedno glasneje doneli so mogočni zvoki ter vzbujali v srcih srečnih ljudi v veliki dvorani gradu vesel odmev, ker tudi tu je donelo:

„Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!“

Božič!

Dostavek pisatelja.

Od onega božičnega večera minulo je leto, ko je prejel pisatelj tega romana od njemu dobroznanega grofa Ostrovrharja sledeče povabilo:

Vaše blagorodje najuljudneje vabita h krstu
svojega prvorojenca

grofa **Vilija Rogers - Ostrovrharja**

ki se bo vršil dne 5. marca 18 . .

Grof **Viljem Rogers - Ostrovrhar**

Grofica **Helena Rogers - Ostrovrhar**

Grad Ostrovrški p. M.

Rad se je odzval pisatelj temu prijaznemu povabilu, pri katerem se je v prvič seznanil z mlado grofovsko dvojico, o kateri se je toliko izrednega govorilo.

Lepi dnovi so to bili, ki jih je preživel na Ostrovrškem gradu. Saj je iz ust srečne mlade dvojice zvedel njune doživljaje, — doživljaje, ki so pisatelja tako zanimali, da je prosil dovoljenja, da bi jih v romanu obelodanil.

Drage volje so mu to dovolili, in pisatelj je imel veselje, da je te senzacijonelne dogodbe lahko izdal v knjigi.

Nekdanji policijski ravnatelj Rogers je že davno odložil svojo visoko službo, ter kmalu po onem božičnem večeru stopil s Heleno pred altar.

Z milostnim odlokom cesarjevim povzdignjen je bil v plemski stan ter se sedaj imenuje grof Rogers - Ostrovrhar.

Na njegovi strani se nahaja ljubka soproga, koje očarujoča lepota in srčna milina vse navduši, ki so imeli kdaj priliko ž

njo priti v dotiko. Njene srčno se bliščeče oči so z ganljivo ljubeznijo visele na njenem soprogu, kateri z veliko skrbjo pazi na njeno srečo in zadovoljnost.

Pisatelju se je tudi posrečilo, seznaniti se z nekdanjimi zvestimi tovariši grofice.

Večkrat sedel je skupaj s poštenim Srečkom Korošcem, ki je izvrševal službo hišnega opravitelja, in najrajši pripovedoval o svojih doživljajih v Ameriki, pri tem pa seveda nikdar pozabil povedati o svoji hrabrosti pri spopadu z razbojniki.

Svoje samotarno življenje končal je s tem, da se je poročil z lepo zamorko Juno. Smešno je bilo videti, kako sta se poročenca, Srečko Korošec in njegova črna žena, večkrat v šali kregala za hišno prvenstvo. Bila sta jako zadovoljna. Iz te lepe zamorke postala je prav postavna žena, in tudi nji se je imel pisatelj zahvaliti za marsikatero pripoved.

Če se je pisatelju pri pripovedovanju interesantnih doživljajev nekdam tako nesrečne, težkoizkušene in sedaj tako srečne grofice pripetila kaka plitvost, naj to čitatelj oprostí, posebno ker ga je Lidija s svojim ljubkim kramljanjem tolikokrat motila. K najsrečnejšim dnevom svojega življenja prišteva pisatelj oni krasni čas, ki ga je doživel na Ostrovrškem gradu v družbi tako plemenitih ljudi. In če se je posrečilo, prijaznega čitatelja „Grofice-beračice“ le nekaj ur zabavati, potem je njegova želja izpolnjena.

Pisatelj.